TRENDLERİ BELİRLEYEN İŞ KADINI DERGİSİ

BW Türkiye

MART-NİSAN 2018/**02**

ISSN 2587-2737
Sayı: 3
₺15

KALIPLARI YIKAN CESUR KADIN

PINAR ABAY

harveynicholstr

HARVEY NICHOLS
JOHN VARVATOS BALMAIN ALEXANDER MCQUEEN TOM FORD
PETER PILOTTO SALVATORE FERRAGAMO VERSACE
kanyon'da

KAFKAS
FUAT KIRGIZ
Diamonds: 40.55ct
D Color - Internally Flawless
KAFKAS KAPALIÇARŞI
0212 522 03 26
KAFKAS NIŞANTAŞI
0212 296 38 80
KAFKAS İSTİNYEPARK
0212 345 52 04 - 05
KAFKAS ZORLU CENTER
0212 353 63 50
KAFKAS AKASYA AVM
0216 510 43 21
MANDARIN ORIENTAL HOTEL BODRUM
0252 311 18 88 / DAHİLİ: 12761
www.kafkasjewellery.com

MAXMARA.COM
FOR NATIONAL RETAIL AND WHOLESALE INFORMATION:
DİLASİMA GROUP (MAX MARA DISTRIBUTOR) - TEL. 212 236 70 75

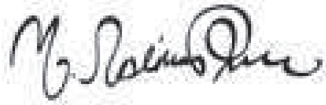

MaxMara

Kadın Olmak Biraz Cesaret İşidir

Baharın ilk ayındayız, kısa bir zaman sonra tabiatın yeniden canlandığına şahit olacağız. Doğanın hareketlenmesi; insan ruhunda enerjinin yükselmesi, hayatta bereketin, zihinlerde yaratıcılığın artması, kalbin özgürleşmesi ve ruhun dinginlikle dengeli bir coşkuya sahip olması demek. Mart ayı aynı zamanda, bu saydığım özelliklere yaratılışından itibaren sahip olan kadınlar için ayrı bir önem taşıyor. Çünkü 8 Mart tüm gezegende "Dünya Kadınlar Günü" olarak kutlanıyor. Kadın doğurur, bakar, büyütür, çalışır, üretir, yaratıcıdır, duygusal olarak çok güçlüdür, bereketin sembolüdür… Toprak bile "ana" kelimesiyle birlikte anılır. Kadın olmak biraz cesaret işidir çünkü bir kadının dünyaya geldiği ilk andan itibaren birçok tepkiye, eleştiriye maruz kalma ihtimali yüksektir. Erkeklerin belki doğuştan sahip olduğuna inanılan haklara ve onlara sunulan imkanlara kadınlar biraz mücadele ederek sahip olacaktır. Bu her ailede, her toplumda böyle olmasa da genelde bu şekildedir. Türkiye kadına şiddetin yüksek oranda yaşandığı bir ülke. Artık bu gerçek, herkes tarafından bilindiği için kamuoyunda bu konuya yönelik bir farkındalık oluştu ancak bu sürecin daha fazla desteklenmesi gerekiyor. Biz de bir iş kadını dergisi olarak kadın haklarını savunmak adına elimizden geleni yapmak istiyoruz. Bu doğrultuda dergimizin üçüncü sayısında kadına şiddet konusunu tüm detaylarıyla ele aldık. Bunun yanı sıra 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne özel olarak hazırladığımız #kizimsusma bizim için çok değerli bir sosyal sorumluluk projesi. Söz Yazarı Zeynep Talu, Rap Sanatçısı Fuat Ergin, İş Kadını Leyla Alaton ve Aranjör Mehmetcan Erdoğan'ın katkılarıyla ortaya çıkan "Kızım Susma" adlı şarkı, sosyal medya üzerinden sizlerle buluşacak. Biz çok heyecanlıyız, dilerim mesajımız olabildiğince geniş bir kitleye ulaşır. Dergimizin üçüncü sayısında da birbirinden güçlü, başarılı ve renkli kadınlarla bir araya geldik. Yeni sayımızın "kapak kraliçesi" henüz 34 yaşındayken ING Bank Türkiye genel müdürü olan Pınar Abay. Kendisinin yaşam öyküsünün ve başarıya giden yolculuğunun pek çok kişiye ilham olacağına eminiz. Yeni sayımızı da keyifle okuyacaksınız. Bu ay kadın olarak dünyaya gelişinizi kutlayın. Biz hepinizin Dünya Kadınlar Günü'nü kutluyoruz.

Sevgilerimle

Neslihan PERKER

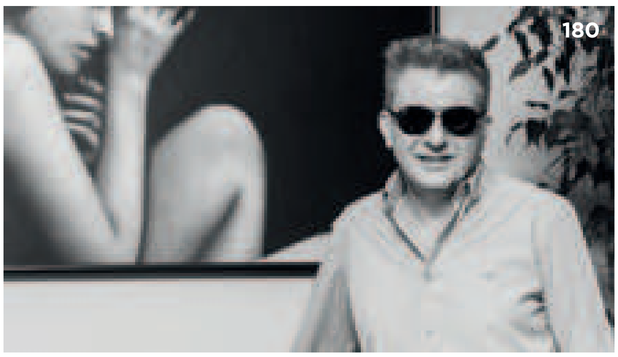

FRETTE
1860
İSTANBUL BUTİK
Abdi İpekçi Cad. No. 38/A Nişantaşı
+ 90 212 343 00 23
frette.com
CLASSİCO
İstinye Park AVM 1.Kat No.39-40
+90 212 234 48 68
frette.com

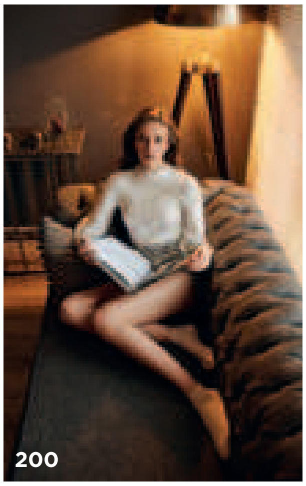
İçindekiler

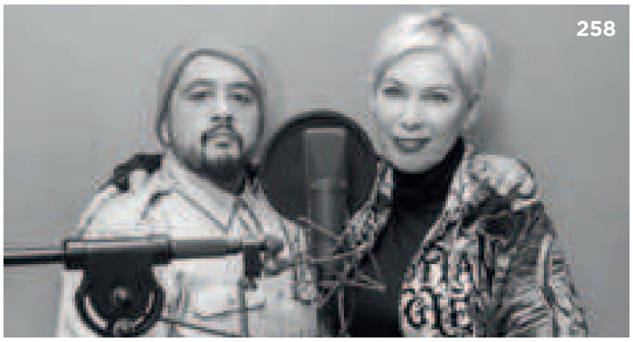

200

242

246

258

KUSURSUZLUK HAYAT BULDU!
Dünyanın en iyi rezidansı Quasar, her detayı ile baştan aşağı kusursuz. Bu kusursuz yaşam, İstanbul'un kalbi Şişli'de sizi bekliyor.
QUASAR
ISTANBUL
www.quasaristanbul.com | 0850 288 4000
VIATRANS

Aslan Burcunun Yüksek Mücevhere Etkisi

Aslan burcu olan Coco Chanel, yaşamı boyunca aslanın gücünü düğmeler ve çanta klipsleri gibi detaylarda yansıtmış. Chanel'in yeni yüksek mücevher ve saat koleksiyonu da ilhamını tasarımcının burcundan alıyor.

Bihter AYYILDIZ

Ayasofya'nın ve Theodora'nın İzinde Mücevherler

Justinien'in büyük aşkı Theodora için yaptırdığına inanılan Ayasofya'nın mimarisine, mozaiklerine ve tavan süslemelerine ait geometrik, sade detaylar; bugün Gilan Mücevher Evi'nin Theodora koleksiyonunda yer alan kolye, bileklik, küpe ve yüzüklerle günümüzün aşk hikayelerinde bir araya geliyor.

FURLA
ITALY 1927
İSTANBUL: AKASYA, İSTİNYE PARK, KANYON
ANKARA: NEXT LEVEL, İZMİR: POINT BORNOVA, TÜM VETRINA MAĞAZALARI
FURLA:COM #the furlasociety

Gelenek ve Modernizmin Füzyonu

Dazzling Jazz adlı kolye, 60.25 karat dikdörtgen kesim bir tanzanit, 14.7 karat 896 adet pırlanta ve beyaz inciden oluşuyor. Kolyenin üzerinden ayrılabilen tanzanitli ve pırlantalı parça, geleneksel şerit dokuma atölyesinde tasarlanmış bir kemerin üzerine broş olarak adapte edilebiliyor. Zamanı bilinmeyecek kadar eski geleneklerin ve yeni eğilimlerin füzyonu olan Adler mücevherleri zaman ve mekan kavramlarının ötesine geçiyor.

Teknolojinin Mücevherle Buluşması

İtalyan mücevher tasarım markası Vhernier'nin teknolojiyi yüksek mücevher sanatıyla birleştirdiği "Blue Velvet" koleksiyonuna ait kolye, kadife hissi uyandıran, uzaktan safir gibi görünen mavi titanyum yüzey, girintili çıkıntılı dalgalar yaratan 2262 adet pırlanta ile süslü.

MAX&Co.
İSTANBUL İstinye Park Tel. 212.345.57.31 EMAAR SQUARE MALL Tel. 216 510 25 96
İZMİR 1383 Sokak No: 8/B Alsancak Tel. 232.502.10.90 Franchisees MAX&Co.
maxandco.com

Masalsı Tasarımlar, Yenilikçi Teknik Arayış

Hong Konglu mücevher ustası Wallace Chan'ın, 8-18 Mart tarihleri arasından gerçekleşecek dünyanın önde gelen sanat, antika ve tasarım fuarı olan Tefaf'ta sergilenmek üzere özel olarak tasarladığı ve ürettiği 30 parça; mücevher tutkunlarının merakla beklediği tasarımlar arasında yer alıyor. Teknik ve malzeme seçimlerinde son derece yenilikçi bir tavır sergileyen masalsı tasarımlar ilhamını su altından ve vahşi doğadan alıyor.

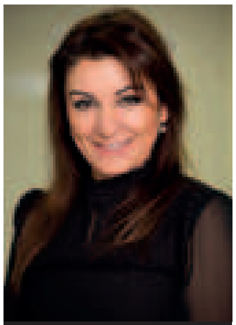

Gizli Buluşma
(Rendez-Vous Secret)

Mücevher ve saat işçiliği konusunda bir başyapıt olan "rendez-vous secret" Grande Maison'un minyatür ustalığını sergilerken bir yandan da Jaeger-LeCoultre'un 1960'lara ait modelinin estetiğini yeniden hayata geçiriyor. Saatin kapağı usulca açığa vurulan bir sır gibi zamanı göstermek üzere kısmen açılıyor.

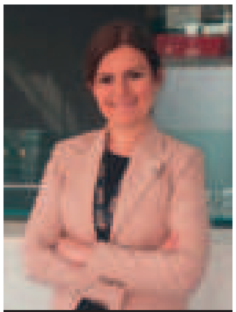
Tedarik zinciri Seda Düzgün'e emanet

SEDA DÜZGÜN

Kibar Holding grup şirketleri arasında yer alan, otomotiv yan sanayinin ana parça tedarikçilerinden Assan Hanil'in tedarik zinciri direktörlüğü görevine Seda Düzgün getirildi. 2002 yılında İmortaş Otomotiv Sanayi'de kalite mühendisi olarak çalışma hayatına başlayan Seda Düzgün, yaklaşık dört yıllık bir sürecin ardından 2006 yılında Assan Hanil'de kalite sistem mühendisi olarak göreve başlamıştı. Düzgün, Assan Hanil'de sırası ile kalite sistem mühendisliği, 6 Sigma karakuşak, metod & planlama & sevkiyat birim yöneticiliği, metod, planlama & sevkiyat müdürü ve lojistik & planlama müdürü görevlerinde bulundu. Assan Hanil Otomotiv Sanayi ve Ticaret tedarik zinciri direktörü görevine atanan Seda Düzgün, Osmangazi Üniversitesi Metalurji ve Malzeme Mühendisliği Bölümü mezunu.

Aylin Erpak Kurtcu'ya yeni görev

AYLİN ERPAK KURTCU

Kariyerine 2003 yılında Abdi İbrahim'de üretim planlama uzmanı olarak başlayan Aylin Erpak Kurtcu, 2008-2014 yılları arasında üretim planlama yöneticiliği ve 2014-2017 yılları arasında üretim planlama ve depo müdürü olarak görev yaptı. Bu yılın başı itibarıyla ise teknik operasyonlar çatısı altında global organizasyonlar ve AbdiBio tesislerinin sorumluluklarının eklenmesi ile birlikte planlama ve lojistik faaliyetlerinden sorumlu direktör olarak atandı. Aylin Erpak Kurtcu, İstanbul Üniversitesi Kimya Mühendisliği mezuniyetinin ardından aynı üniversitede İşletme Fakültesinde MBA yüksek lisans programını tamamlamıştı.

Hicran Demir, Dermatoloji Grubunun direktörü oldu

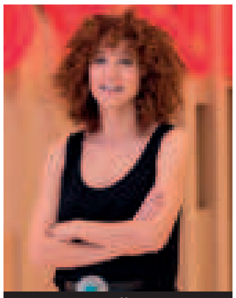

HİCRAN DEMİR

Hacettepe Üniversitesi Eczacılık Fakültesinden mezun olan Hicran Demir, İstanbul Bilgi Üniversitesinde MBA yüksek lisansını tamamladı. Kariyerine 1999 yılında Med İlaç/TEVA'da ürün müdürü olarak başlayan ve 2001 yılında Abdi İbrahim bünyesine katılan Hicran Demir, birçok farklı uzmanlık alanında ürün müdürü, kıdemli ürün müdürü olarak görev aldı. Sonrasında grup müdürü, tanıtım müdürü ve bölüm müdürü olarak satış ve pazarlamada farklı kademelerde yöneticilik yapan Demir, dermatoloji ve soğuk algınlığı alanında bölüm direktörü olarak atandı ve yeni görevine başladı.

jura
Kahve keyfi –
taze çekilmiş,
kapsül değil.
Roger Federer
İlham veren rol model, Grand Slam Dünya rekortmeni, gelmiş geçmiş en büyük tenisci – ve kahve sever.

Ebru Eğilmez, Boyner ekibine katıldı

EBRU EĞİLMEZ

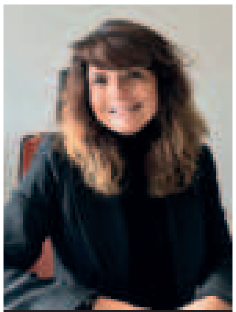
Galatasaray Lisesinin ardından İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümünden mezun olan Ebru Eğilmez, Executive MBA yüksek lisans programını Paris I-Panthéon-Sorbonne Üniversitesinde tamamlamıştı. Eğilmez, kariyerine ise Yorum Publicis'te başladı ve ardından Rpm/Radar'da 8 yıl kadar çalıştı. 2011 yılında TBWA reklam ajansına transfer olan Ebru Eğilmez, burada 2014 yılına kadar müşteri direktörü olarak görev aldıktan sonra Boyner Grup şirketlerinden Beymen'e geçti ve yaklaşık bir buçuk yıl marka iletişimi müdürü olarak çalıştı. 2015 yılında pazarlama müdürü olarak İstanbul Modern'e geçen Eğilmez, marka yönetimi müdürü olarak Boyner Büyük Mağazacılık ekibine katıldı.

Oya Büyükönder, Boyner ailesinde

OYA BÜYÜKÖNDER

Galatasaray Lisesinin ardından İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Halkla İlişkiler Bölümünde eğitimini tamamlayan Oya Büyükönder, kariyerine 1996 yılında Kanal D'nin halkla ilişkiler departmanında başlamıştı. 1997'de halkla ilişkiler ajansı Image Halkla İlişkiler'e geçti ve burada yaklaşık 5 yıl boyunca farklı sektörlerden birçok markaya hizmet verdi. Büyükönder, daha sonra sırasıyla Bersay İletişim, Caretta İletişim, Desibel Ajans'ta müşteri ilişkileri direktörü olarak görev aldı. 2015'te müşteri tarafına transfer olan Büyükönder, Vakko'da kurumsal iletişim müdürü olarak yaklaşık iki buçuk yıl çalıştı. Ardından Atasay'da kurumsal iletişim müdürlüğü görevini üstlenen Büyükönder, Boyner Büyük Mağazacılık ailesine kurumsal iletişim müdürü olarak katıldı.

BD Türkiye'ye yeni genel müdür atandı

AYŞE ŞANLIOĞLU

BD Türkiye genel müdürlüğü görevine Ayşe Şanlıoğlu getirildi. Koç Üniversitesi İşletme Bölümü mezunu olan Ayşe Şanlıoğlu, kariyerine 2002'de Johnson&Johnson Türkiye'de Ethicon satış temsilcisi olarak başladı. 2006 yılında GE Healthcare'e katılan Şanlıoğlu, satış müdürlüğünden iş birim müdürlüğüne terfi etti ve kariyer yolculuğuna Doğu Avrupa, Orta Doğu & Afrika'dan sorumlu anne bebek bakımı pazarlama müdürü olarak devam etti. Şanlıoğlu son olarak, 2010 yılında Güneydoğu Avrupa satış müdürü olarak başladığı KCI/Acelity firmasında terfi ederek 2012 yılından itibaren İsrail ve Türkiye genel müdürü olarak görev yapıyordu. Şanlıoğlu, BD Türkiye'nin iş stratejilerinin, yetkinliklerinin, kültürünün ve yeteneklerinin geliştirilmesinde ve uygulanmasında Türkiye ekibine liderlik edecek.

Keşfet

Evin için seçebileceğin mutfak markalarından kirala & pişir mutfaklara, yemek atölyelerinden restoran ve kafelere, mutfak gereçlerinden sofra aksesuarlarına keşfedilecek çok şey İntema Yaşam'da seni bekliyor.

Keşfedilecek, denenecek, görülecek çok şey İntema Yaşam'da.

İntema & Berloni & Bulthaup Mutfak Satış Noktası
İntema Yaşam Akademi • Kirala & Pişir Mutfaklar
Gaea Restoran • Makai Experimental Cafe • CAB Cafe
Vorwerk - Thermomix Satış Noktası • Datça Murat Çiftliği

INTEMA
YAŞAM

Eczacıbaşı

kanyon'da

/intemayasam.com.tr

GSK Türkiye'de yeni atama

IŞIL BERKER KAYHAN

Küresel stratejilerle paralel büyümeyi sürdürmek için kurumsal yapısını yenileyen GSK Türkiye, iki departmanı birleştirme kararı aldı. Yılın ilk ayı itibarıyla Işıl Berker Kayhan, pazara erişim, iletişim ve resmi ilişkiler direktörü görevine getirildi. 1997 yılında Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesinden mezun olduktan sonra, 2002 yılına kadar aynı üniversitenin Farmasötik Teknoloji Anabilim Dalında araştırma görevlisi olarak çalışan Işıl Berker Kayhan, 2003-2012 yılları arasında Novartis Pazara Erişim, Resmi İlişkiler ve Ruhsatlandırma departmanında farklı görevler üstlenmişti. Eylül 2012 tarihinde GSK Türkiye'ye ruhsat müdürü olarak katılan ve sonrasında ruhsatlandırma departman lideri pozisyonuna atanan Kayhan, bu süre zarfında Pazara Erişim departmanında da çeşitli proje yönetimi sorumluluklarını üstlendi.

GSK Türkiye'nin Hasta İlişkileri Departmanına yeni lider

SELCEN ÇÖKDÜ

GSK Türkiye'de bir atama haberi de Selcen Çökdü'den geldi. 1999 yılında Ortadoğu Teknik Üniversitesi Ekonomi Bölümünden mezun olduktan sonra Boğaziçi Üniversitesinde işletme yönetimi yüksek lisansı yapan Selcen Çökdü, kariyerine 2000 yılında Anadolu Isuzu pazarlama uzmanı olarak başlamıştı. Çökdü, 2002 yılında Merck Sharp&Dohme'da üst yönetim pozisyonlarında görev aldı ve son olarak osteoporoz ve kadın sağlığı satış ve pazarlama müdürü görevini yürüttü. Daha sonra Vodafone kurumsal iletişim kıdemli yöneticisi pozisyonunda çalışan Çökdü, 2016 yılında katıldığı GSK Türkiye'de kritik hastalıklar iş birimi müdürü olarak görev yapıyordu. Selcen Çökdü, bundan sonra iletişim ve hasta ilişkileri departmanı lideri olarak kariyerine devam edecek.

Ümran Beba'ya yeni görev

ÜMRAN BEBA

PepsiCo, global yetenek yönetimi, çeşitlilik ve dahil etme kıdemli başkan yardımcılığı görevine Ümran Beba'yı getirdi. Boğaziçi Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Bölümünden 1986 yılında mezun olan Beba, aynı üniversitede MBA eğitimini tamamladı. Son olarak üstlendiği global insan kaynakları yönetimi, hizmetler & operasyonlar kıdemli başkan yardımcılığı sorumluluklarından önce Asya, Orta Doğu ve Kuzey Afrika insan kaynakları kıdemli başkan yardımcılığı, Güneydoğu Avrupa ve Asya Pasifik bölgelerinin başkanlığını yürüttü. Beba, PepsiCo kariyeri boyunca PepsiCo'da çeşitlilik ve dahil etme konularında liderlik yaptı ve bu konuda şirket içi ve dışı ödüllere layık görüldü. Ümran Beba, PepsiCo'da üst düzey yönetici olarak uzun yıllara dayanan tecrübesi ile Türk iş dünyasını uluslararası seviyede güçlü bir şekilde temsil etmeye devam edecek.

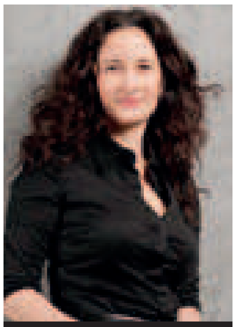

“Açıkhavada alışveriş yapıyorum.”

KEŞKE HER YER kanyon OLSA

#kanyonda

Keiretsu Forum Türkiye'ye yeni genel müdür geldi

ESRA TALU

Keiretsu Forum'un Türkiye ayağı olan Keiretsu Forum Türkiye'nin yeni genel müdürü Esra Talu oldu. 1989 yılında Ecole Française d' Istanbul Lisesinden Baccalaureat Technologique, Techniques Commerciales G3 diploması alan Esra Talu, 1993 yılında İsviçre'nin Lugano şehrinde, Franklin University Uluslararası İlişkiler Bölümünden mezun oldu. Aynı üniversitenin İtalyan Dili ve Edebiyatı Bölümünden ön lisans diploması alan Talu, iş hayatına 1993 yılında Boyut Yayın Grubunda editör olarak başladı. 1993-1997 yıllarında HT Kimya'da pazarlama ve iletişim direktörü olarak çalıştı ve 1997-1999 yıllarında Talu Uluslararası Mimarlık İnşaat ve Sanayide yönetim kurulu üyesi olarak görev aldı. 1999-2014 yıllarında e-ticaret sektöründe faaliyet gösteren Deppo.com'un kurucu ortağı olan ve kuruluşundan itibaren genel müdür olarak 15 yıl görev yapan Talu, 2014 yılından bu yana ise e-business konusunda startup şirketlere danışmanlık ve girişimcilere mentorluk yapıyor.

Esin Gül'e yeni görev

ESİN GÜL

Schneider Electric Türkiye, İran ve Orta Asya Endüstri İş Birimi genel müdür yardımcılığı görevine Esin Gül atandı. Esin Gül, yeni görevi doğrultusunda, şirketin Türkiye ve dünya genelinde pazar lideri olduğu makine ve proses otomasyonu çözümlerinin tüm satış ve pazarlama faaliyetlerinden sorumlu olacak. Gül, 2007 yılında ürün müdürü olarak Schneider Electric'e katılmıştı ve ardından makine imalatçıları satış müdürü görevi ile kariyerine devam etmişti. 2016 yılında ise Orta Doğu bölgesi sistem integratörleri proses otomasyonu satış direktörü olarak atandı. Gül, bu görevinde Türkiye, BAE, Pakistan, Suudi Arabistan başta olmak üzere birçok Körfez Bölgesi ülkesinde önemli projelerin satış faaliyetlerinde bulundu.

Kurumsal iletişimi Aslı Kayadeniz yürütecek

ASLI KAYADENİZ

Borusan Otomotiv'de kurumsal iletişim müdürü görevine 1 Ocak 2018 itibarıyla Aslı Kayadeniz atandı. Avusturya Lisesi mezunu olan Aslı Kayadeniz, İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi eğitiminin ardından 1998 yılında Borusan Otomotiv'de çalışma hayatına başlamıştı. Borusan Otomotiv Grubunda çeşitli görevler üstlenen Kayadeniz, 2014 yılından bu yana da BMW pazarlama iletişimi müdürü olarak görev yapıyordu. Borusan Otomotivdeki 25 yıllık çalışma hayatının ardından emekliye ayrılan Fatma Tüker de 1 Mart 2018'e kadar kurumsal iletişim konusunda icra kurulu başkanı danışmanı olarak görev yapmaya devam edecek.

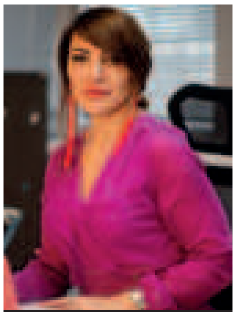

Philips Türkiye'de üst düzey değişim

ÖZLEM FİDANCI

Son olarak Philips Orta Doğu ve Türkiye sağlık sistemleri başkanlığı görevini yürüten Özlem Fidancı, Philips Orta Doğu ve Türkiye CEO'su görevine atandı. Boğaziçi Üniversitesi İşletme Bölümünden 1992 yılında mezun olan Fidancı, 1992-1998 yılları arasında Tetra Pak Paketleme'de iş geliştirme müdürlüğü görevini yürütüyordu. 1998 yılında Philips ailesine katılan ve ürün müdürü ardından da pazarlama direktörü olarak görev yapan Fidancı, 2005-2008 yılları arasında ev aletleri ve kişisel bakım genel müdürü olarak çalıştı. 2008 yılından itibaren Philips Tüketici Ürünleri genel müdürü olarak hizmet verdikten sonra 2010 yılında Singapur'da Philips gelişen pazarlar, pazarlama ve strateji başkanı görevine atanan Fidancı, bu rolünde Çin'den Brezilya'ya kadar gelişen pazarların stratejik planlarının oluşturulmasında önemli bir rol oynadı. Özlem Fidancı, 2011 yılında Philips Tüketici Ürünleri Orta Doğu, Türkiye ve Afrika başkan yardımcısı ve genel müdürü olarak atanmıştı. Şubat 2015 tarihinden bu yana Philips Sağlık Sistemleri Orta Doğu ve Türkiye başkanlığı görevini sürdüren Fidancı, yeni görevinde 16 ülkeden sorumlu olacak.

Bitdefender'da yeni COO Alev Akkoyunlu oldu

ALEV AKKOYUNLU

Siber güvenlik sektöründe satış ve pazarlama yönetimi konusundaki uzmanlığıyla markalaşan Alev Akkoyunlu, Bitdefender Türkiye yönetim kadrosuna yeni ortak olarak dahil oldu. COO görevini yürütecek olan Alev Akkoyunlu ile Bitdefender Türkiye, 2017 yılında yakaladığı başarı ivmesini sürdürmeyi ve daha geniş alanda çözüm ortaklarına ulaşmayı hedefliyor. Son olarak 13 yıldır Eset Türkiye'de genel müdür yardımcılığı görevini yürüten Alev Akkoyunlu, daha önce Servodata Bilgisayar'da pazarlama müdürlüğü görevindeydi. Akkoyunlu, Süleyman Demirel Üniversitesi Bilgisayar Programcılığı ve Anadolu Üniversitesi İşletme Bölümü mezunu.

Özlen Yalçınkaya yeni görevine başladı

ÖZLEN YALÇINKAYA

BD Doğu Avrupa, Orta Doğu ve Afrika Bölgesi kamu ilişkileri direktörü olarak görev yapmakta olan Özlen Yalçınkaya, PAS Türkiye iş birim müdürlüğü görevine atandı. İstanbul Üniversitesi İşletme Bölümü mezunu olan Yalçınkaya, Marmara Üniversitesi yönetim & organizasyon master derecesine de sahip. BD'ye katılmadan önce Pfizer'de kamu ilişkileri ve hükümet ilişkileri alanında deneyim sahibi olan Yalçınkaya, kariyerinde hızla yükselerek New York'ta gelişen pazarlar kamu ilişkileri ve politikaları yardımcı müdürlüğü görevlerini üstlendi. Özlen Yalçınkaya, BD Türkiye Preanalitik Sistemler İş Biriminin satış & pazarlama planlarını geliştirmekten ve uygulamaktan ve ayrıca PAS Türkiye ekibinin mevcut yetkinliklerinin geliştirilmesinden ve artırılmasından sorumlu olacak.

Gözde Güllüoğlu'nun bölgesel görevleri genişledi

Sağlık sektöründe geniş bir tecrübeye sahip Gözde Güllüoğlu, MSD Türkiye İmmünoloji & Hastane/Hepatoloji İş Birimi direktörü olarak MSD Türkiye Liderlik Ekibi'ne katıldı. Saint Joseph Fransız Lisesindeki eğitiminin ardından Marmara Üniversitesi İngilizce İşletme Bölümünden mezun olan Güllüoğlu, kariyerine 2006 yılında, Pfizer İlaçları İş Geliştirme Departmanı'nda proje yöneticisi olarak başlamıştı. 2007-2010 yılları arasında Kardiyovasküler ve Anti-İnfektif İş Birimleri'nde ürün müdürü olarak görev aldı. 2010 yılında Anti-fungal grubundan sorumlu kıdemli ürün müdürlüğünden sonra 2012 yılında da tüm iş birimlerine içgörü ve stratejik karar verme süreçlerinde yön veren Pazarlama Enformasyon Departmanı'na yönetici olarak atandı. 2013 yılında Pfizer Gelişen Pazarlar Bölgesel Organizasyonu'na Gelişmiş Doğu Avrupa ülkelerinden sorumlu pazarlama direktörü olarak katılarak inflamasyon & immünoloji pazarlama ekiplerini yönetti. 2013-2017 yılları arasında bölgesel görevi genişleyen Güllüoğlu, Türkiye, Rusya, İsrail dahil tüm Doğu Avrupa Bölgesi pazarlama ekiplerini yönetirken Batı Avrupa ve gelişmiş Asya ülkelerinin de sorumluluğunu üstlendi.

GÖZDE GÜLLÜOĞLU

QNET Global'e Türk yönetici geldi

150'den fazla ülkede faaliyet gösteren Malezya merkezli QNET Global'de pazarlamadan sorumlu başkan görevine bir Türk olarak Müge Uz getirildi. İş hayatında 17 yılı geriden bırakan Müge Uz, Türkiye'de L'oreal, Harvey Nichols, Yıldız Holding gibi öncü firmalarda pazarlama ve iş geliştirme departmanlarında çeşitli görevler üstlenmişti. 2014 yılında kategori müdürü pozisyonunda Oriflame'de çalışmaya başlayan Müge Uz, 2015 yılında Türkiye bölge pazarlama direktörü olarak devam etti. Bu görevinden sonra bir başka doğrudan satış şirketi olan QNET Global'e pazarlamadan sorumlu başkan olarak transfer oldu. Dünya çapında 10 milyona yakın satış temsilcisi bulunan QNET'te Müge Uz, şirketin pazarlama süreçlerinin en etkin çözümlerle yönetilmesi ve global pazardaki yerinin daha da güçlendirilmesi amacıyla projeler geliştirilmesine odaklanacak.

MÜGE UZ

Şule Yücebıyık, Kurumsal İletişimciler Derneği başkanı oldu

ŞULE YÜCEBIYIK

Kurumsal İletişimciler Derneği'nin (KİD) 2017 yılı faaliyetlerinin değerlendirildiği ve yeni yönetim kurulunun belirlendiği genel kurul toplantısı sonrası, Borusan Holding Kurumsal İletişim Direktörü Şule Yücebıyık, dernek başkanı seçildi. Şule Yücebıyık, 1994 yılında İstanbul Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümünden mezun oldu. Profesyonel iş yaşamına gazeteci olarak TRT İstanbul Haber Merkezinde başlayan Yücebıyık, Yeni Yüzyıl gazetesinde ekonomi muhabiri olarak çalışmaya devam etti. 1996 yılında Milliyet gazetesinde göreve başlayan Yücebıyık, gazetenin ekonomi departmanında 10 yılı aşkın süre muhabir/köşe yazarı ve editör/yönetici olarak çalıştı. 2006–2008 yılları arasında Global Hill&Knowlton Halkla İlişkiler Ajansında başkan yardımcılığı yapan Yücebıyık, 2008 yılından bu yana Borusan Holding'in kurumsal iletişim direktörü olarak görev yapıyor. Toplumsal sürdürülebilirlik ve kadını güçlendirme alanında faaliyet gösteren TÜSİAD, İş Dünyası ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği (SKD), Global Compact Türkiye gibi yerel ve uluslararası sivil toplum kuruluşlarında aktif rol alan Yücebıyık, 2014'ten bu yana BM'ye bağlı Women Empowerment Principles'ın (WEP's) Uluslararası Danışma Kurulu üyesi.

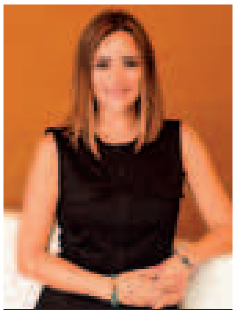
GPH'ye yeni baş hukuk sorumlusu geldi

DR. ECE GÜRSOY

Kurumsal yapısını ve yönetim kadrosunu önemli isimlerle güçlendirmeye devam eden Global Ports Holding PLC'nin (GPH) son transferi Dr. Ece Gürsoy oldu. Uluslararası hukuk alanında etkin isimlerden biri olan Dr. Ece Gürsoy, Global Ports Holding PLC baş hukuk sorumlusu olarak göreve atandı. Gürsoy, Global Ports Holding'e katılmadan önce, altı yıl boyunca Lightsource Renewable Energy Holdings Limited'de baş hukuk müşavirliği ve yönetim kurulu üyeliği yapmıştı. Gürsoy Lightsource'dan önce uluslararası hukuk firmaları Dentons and White & Case'de proje finansmanı, altyapı, enerji ve özel sermaye üzerine uzmanlaştı. 2015-2017 arasında yönetim kurulu sekreteri olarak görev aldığı Türk İngiliz Ticaret ve Sanayi Odasında yönetim kurulu üyeliği yapan Gürsoy, yakın zamanda başkan yardımcılığına atandı. Gürsoy, 2016 yılında Halsbury yılın hukuk takımı ve 2017 yılında yılın Baş Hukuk Müşaviri Ödülü'ne hak kazanan başarılı bir isim.

Samsonite
#VERYPERSONALACCESSORIES
samsonite.com.tr

Işık Sönmez'in görev tanımı genişledi

IŞIK SÖNMEZ

Novartis Türkiye bünyesinde pazarlama ve satış operasyonları müdürü olarak çalışmakta olan Işık Sönmez, genişleyen görev tanımı ile satış verimlilik, pazarlama servisleri, dijital pazarlama ve eğitim sorumluluklarını da üstlenerek pazarlama ve satış operasyonları direktörü olarak atandı. 2004 yılında Boğaziçi Üniversitesi Uluslararası Ticaret Bölümünden mezun olan Işık Sönmez, iş hayatına DHL Express'te operasyon geliştirme uzmanı olarak başlamıştı. 2009 yılında Novartis'e geçen Sönmez, Novartis'te sırasıyla kıdemli satış verimlilik uzmanı ve satış verimlilik müdürü görevlerini yürüttü.

Sevgi Direk'e yeni görev

SEVGİ DİREK

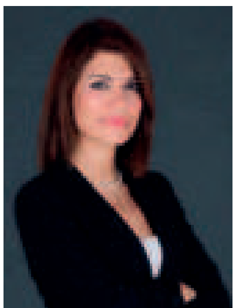
2016 yılından itibaren Novartis Türkiye'de pazara erişim grup müdürü olarak başarıyla çalışmakta olan Sevgi Direk, pazara erişim ve dış ilişkiler direktörü olarak yeni görevine atandı. Kariyerine 2003 yılında Abdi İbrahim'de başlayan Sevgi Direk, farklı rollerin ardından 2012 yılına kadar ruhsatlandırma müdürü olarak çalıştı ve 2012-2014 yılları arasında AİFD'de ruhsatlandırma ve fiyatlandırma müdürlüğü sonrasında pazara erişim müdürü olarak görev aldı. Direk ayrıca, 2014-2016 yılları arasında Johnson & Johnson'da sağlık ekonomisi & pazara erişim müdürü olarak görev yapmıştı.

Mondelēz International Türkiye'ye yeni ihracat müdürü

GÜRCÜ BAYKAM

Türkiye'nin ilk 500 ihracatçısı içerisinde yer alan ve 2018 yılında çevre ihracat pazarlarının da Türkiye'ye bağlanmasıyla ihracat hacmini artıran Mondelēz International Türkiye'nin yeni ihracat müdürü Gürcü Baykam oldu. Marmara Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümünü bitirdikten sonra Yıldız Teknik Üniversitesinde MBA'sını tamamlayan Baykam, daha önce Gülaylar Grupta ihracat müşteri yöneticisi, sonrasında Kale Grubunda sırasıyla ihracat bölge satış temsilcisi, ihracat bölge satış şefi ve Avrupa ihracat müdürü olarak görev yaptı. Gürcü Baykam, şubat ayı itibarıyla Mondelēz International Türkiye'nin ihracat müdürü olarak görev yapacak.

Arçelik'in marka iletişimi Pınar Gedik'e emanet

PINAR GEDİK

2011 yılından bu yana Arçelik'te marka grup yöneticisi olarak görev alan Özlem Akbayır, emeklilik kararı alarak görevini Enerya'da pazarlama müdürü olan Pınar Gedik'e bıraktı. Geçtiğimiz ay itibarıyla Arçelik marka iletişim grup yöneticisi olarak göreve başlayan Gedik, kariyerinde daha önce Gucci Londra, L'Oréal ve Estée Lauder Companies'in yanı sıra Unilever bünyesinde hem Türkiye hem Çin'de pazarlama yöneticiliğinde bulunmuştu.

Bilgen Dölek, Amgen Türkiye üst yönetim kadrosunda

Mustafa Nevzat İlaç'ı 2012 yılında satın alarak son 5 yılda tüm sektörler arasında Türkiye'ye en fazla doğrudan yatırım yapan firmalardan Amgen, Türkiye kadrosunu daha da güçlendiriyor. Amgen Türkiye son olarak ilaç sektöründe 15 yıldan fazla deneyimi bulunan Bilgen Dölek'i pazara erişim ve kurumsal ilişkiler direktörü olarak üst yönetim kadrosuna dahil etti. İstanbul Üniversitesi Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümünde lisans, yüksek lisans ve doktora dereceleri bulunan Bilgen Dölek, kariyeri boyunca ilaç sektöründe; satış, pazarlama, medikal, pazar erişim ekiplerine yöneticilik yaparken yurt içi ve yurt dışında birçok proje takımında görev aldı. Dölek, 5 yıl boyunca Düzen Laboratuvarları Genetik Tanı Merkezinde birim sorumlusu olarak genetik hastalıklar üzerine çalıştıktan sonra Bristol-Myers Squibb İlaçları'nda 10 yıl boyunca hematoloji-onkoloji alanında kıdemli medikal müdür, kıdemli ürün müdürü, satış-pazarlama direktörü görevlerini üstlenmişti.

BİLGEN DÖLEK

Selda Günsel, ABD Mühendislik Akademisine kabul edildi

Shell'in global düzeyde üst yöneticilerinden biri olan ve aynı zamanda yurt dışındaki en başarılı Türk kadın mühendisler arasında yer alan Selda Günsel, mühendisliğe yaptığı katkılardan dolayı, ABD Mühendislik Akademisi üyeliğine kabul edildi. ABD'nin Houston şehrinde yaşayan Selda Günsel, 2016 yılının başında Shell Global Madeni Yağlar tedarik zinciri ürün ve kaliteden sorumlu genel müdürü görevini üstlenmişti. Günsel, daha önce Shell'in Projeler ve Teknoloji biriminde global ticari faaliyetler bölümü teknoloji başkan yardımcılığı görevini yürütüyordu. 2015 yılında Tribolojist ve Yağlama Mühendisleri Derneği (STLE) tarafından verilen en yüksek teknik ödül olan STLE Uluslararası Ödülü'ne layık görülen Günsel, madeni yağ bilimindeki üstün kişisel başarısı için verilen STLE Fellow Ödülü, Ar-Ge 100 İnovasyon Ödülü, SAE Sunumda Uluslararası Mükemmellik Ödülü, STLE Kaptan Alfred E. Hunt En İyi Makale Ödülü, Penn State Üstün Mühendislik Mezun Ödülü'ne de layık görüldü. Pekin'deki Tsinghua Üniversitesinde fahri profesörlük unvanına layık görülen Günsel, İstanbul Teknik Üniversitesi Kimya Mühendisliği Bölümü mezunu.

SELDA GÜNSEL

BMW Motorrad
YENİ BİR DÜNYA KEŞFET.
BMW G 310 GS ile her an yeni keşiflere hazır ol. Maceracı ruhu ve
rahat tasarımı ile her gün başka bir serüvene koşan BMW G 310 GS
Borusan Otomotiv Yetkili Satıcıları'nda seni bekliyor.
Detaylı bilgi için: 0850 252 40 40
/BMWMotorrad.Turkiye
bmwmotorradturkiye
@BMWMotorrad_TR
Borusan Otomotiv
İnce zevkler, yüksek standartlar.

Erkek Egemen Sektörün *Kadın Patronları*

Bilişim sektörü her ne kadar erkek egemen bir sektör gibi gözükse de bugün büyük firmaların Türkiye ofislerinin başında kadınlar var. Defne Tozan, Filiz Akdede, Selda Bağdat Bahadır, Işıl Hasdemir, Neyran Bahadırlı ve İlkem Özar'a bir kadın yönetici olarak bilişim sektöründe başarılı olmanın sırrını, uyguladıkları yönetim metodolojisini ve ofiste bir günün nasıl geçtiğini sorduk...

Duygu SAYINER

IBM Türk Genel Müdürü Defne Tozan

"Gençler tutkularının peşinden gitsin"

IBM Türk'ün Ülke Genel Müdürü Defne Tozan, bilişim sektöründe 30 yılı geride bırakmış başarılı bir yönetici... 1988 yılında IBM'de göreve başlayan Tozan, bugün şirketin genel müdürü pozisyonuna yükselerek başarısını da kanıtlamış durumda. Tozan, bilişim sektöründe başarılı olmanın sırrını şu şekilde açıklıyor: "Bilişim sektörü çok hızlı değişen, gelişen ve içinde kendinizi hep güncel tutmanız gereken bir sektörken aynı zamanda bütün endüstrileri de derinden etkileyen bir güce sahip. Bilişim sektörünün sunduğu teknolojilerin doğru kullanımı artık bütün endüstrilerin başarısı için en önemli araçlardan biri haline geldi. Dolayısıyla gelecek için en çok umut vadeden iş alanlarından birisinin bilişim sektörü olduğunu söyleyebilirim. Teknolojinin her geçen gün daha da önem kazandığı bu yeni dünyada meslekler yeniden tasarlanırken kadınlara da çok önemli roller, çok büyük görevler düşüyor. Maalesef hâlâ erkek egemen bir dünya olan iş dünyasında kadınların yer almak için daha fazla çaba harcamaları gerektiği bir gerçek. Bu nedenle genç hemcinslerime sevdikleri işi yapmalarını, iş dünyasında çekingen olmadan, tutkularının peşinden gitmelerini tavsiye ediyorum."

"Hızlı karar almak önceliklerim arasında"

Bir yönetici olarak her zaman açık iletişimden ve hedef odaklı yaklaşım sergilemekten yana olduğunu söyleyen Defne Tozan, yönetim metodolojisiyle ilgili şu açıklamaları yapıyor: "Mümkün olduğunca çok fikir ve görüş alışverişine önem verirken eş zamanlı olarak hızlı karar almak da benim yönetim sürecindeki önceliklerim arasında. Bununla birlikte, ekibimle karşılıklı saygı ve anlayış da sahip olduğum yönetim anlayışının ayrılmaz unsurları arasında bulunuyor."

"Beni en çok, özensiz yapılan işler sinirlendirir"

Defne Tozan, "İş dünyasında sizi en çok ne sinirlendirir?" sorumuza da şu cevabı veriyor: "Çalışma ortamlarımız, iş hayatının artan karmaşıklığının da etkisiyle gittikçe daha talepkar hale geliyor. Zaman darlığı ve çoğalan sorumluluklar iş hayatındaki stresi de artırıyor. Doğru konulara konsantre olmak, gün içinde dağılmadan zamanı yönetebilmek önemli bir öncelik haline geldi. Ben de bu ortamda doğru bir stres yönetimi için açık havada yürüyüş yapmaya, dengeli bir yaşam kurmaya, aile ve arkadaşlarımla kaliteli zaman geçirmeye özen gösteriyorum. Son dönemlerde farkındalık temelli stresi azaltma egzersizleri de yapmaya başladım. Beni en çok sinirlendiren konular arasında ise yalan, verilen sözün yerine getirilmemesi ve özen gösterilmeden yapılan işler yer alıyor."

Defne Tozan ile ofiste bir gün...

"Uzun yıllardır birçok yönetici gibi güne erken başlıyordum. Ancak son yıllarda öncekilerden farklı olarak sağlıklı bir güne başlangıç için bireysel aksiyonlar almaya çalışıyorum. Örneğin, günde en az 6-7 saat uyumaya özen gösteriyorum ve sabahın erken saatlerini yürüyüş ya da yoga yapmaya ayırıyorum. Ofis hayatına ise 08.30-09.00 gibi başlıyorum. Ofiste bir günüm elbette yoğun iç toplantılar, iş ortaklarımız ve müşterilerimize yapılan ziyaretler, sivil toplum kuruluşlarıyla gerçekleştirdiğimiz projeler ile ilgili faaliyetlerle geçiyor. Muhakkak haftanın belirli zamanlarını kendime, okuma ve yeni konularda geliştirme amaçlı ayırıyorum. Bu konuyu çok önemsiyorum. Akşamları geç saatlere kadar çalıştığım günler de oluyor ama işimi severek yaptığım için gerekli enerjiyi her zaman kendimde hissediyorum."

HP Türkiye Genel Müdürü Filiz Akdede

“Sürekli diyalog halinde bir yönetim çizgisi inşa ettim”

HP Türkiye Genel Müdürü Filiz Akdede de uzun yıllardır çalıştığı şirketin başına geçen başarılı yöneticiler arasında yer alıyor. 20 yıldır HP’de görev yapan Akdede, teknoloji sektöründe çalışmayı sevdiğini ve sektörün dinamizminin, yeniliklerle dolu olmasının, yaratıcılığı ve öğrenmeyi sürekli kılmasının önemli faktörler olduğunu söylüyor. Şu anda şirketin genel müdürü olarak görevde olan Filiz Akdede, bilişim sektöründe kadın yönetici olmanın artı değerleriyle ilgili şu açıklamaları yapıyor: “Herkesin zaman zaman karşılaştığı zorluklar olabiliyor. Önemli olan yılmadan, istikrarlı bir şekilde yola devam edebilmek. Doğru fırsatın oluşmasını beklerken rehavete kapılmadan hep aynı motivasyonla çalıştım. Hedefim, yaptığım işe katkı sağlamak, öğrenmeye ve ekibimle yeni başarıların tadını çıkarmaya devam etmek... Benim en büyük şansım farklılıklara değer veren ve gelişimi destekleyen bir firmada çalışmak oldu. Bir kadın yönetici olarak her çalışan için fırsat eşitliği yaratmanın önemini çok iyi biliyorum. İş yerindeki motivasyonun ana kaynağının da bu fırsat eşitliği konusu olduğuna inanıyorum. Her fikre değer veren, sürekli diyalog halinde bir yönetim çizgisi inşa ettiğime inanıyorum. Herkesi yaptığı işe katkı sağlamaya ve bu sayede kendilerini de geliştirmeye teşvik ediyorum.”

“Zorlukların üzerine giderek çalışmayı seviyorum”

Önceliğinin her gün yeni şeyler öğrenmek, kendini geliştirmek ve bilgilerini takımına yansıtarak katkı sağlamak olduğunu dile getiren Filiz Akdede, yönetim metodolojisiyle ilgili olarak da şunları söylüyor: “Açık iletişim, iş disiplini ve yılmadan, zorlukların üzerine giderek çalışmayı çok önemsiyorum. Başarıya ulaşmada etrafındaki bireyleri de harekete geçirebilmek iş ortamında çok önemli yetenek göstergelerinden birini oluşturuyor. Bu da takım çalışmalarında en iyi şekilde kendisini gösteriyor. Tecrübeye değil, potansiyele dayalı görev dağılımı yapmaya çalışıyorum. Potansiyeli olan kişilerin farklı iş grupları ile çalışmasını sağlayacak fırsatlar yaratıyoruz. Mentorluk sistemi sayesinde gençlerin kendilerini güvende hissetmelerini sağlıyoruz. Potansiyeli yüksek olan kişilerle bazen bire bir bazen birkaç kişilik gruplar halinde yemeğe gidiyor, onları daha yakından tanımaya çalışıyorum. Ayrıca şirket dışındaki müşteri toplantılarına giderken İstanbul trafiğinde ekibimle yolculuk edip hem o günkü toplantımızı yapıyorum hem de kendileri ve işleri ile ilgili detaylı bilgi alma şansı yaratıyorum.”

Filiz Akdede ile ofiste bir gün...

“Ofise geldiğimde önce mesajlarımı gözden geçiriyorum sonra da planlı toplantılarıma katılıyorum. Müşteri, iş ortağı ve personel toplantıları yoğun oluyor. Yurt dışı ile entegre çalıştığımız için gün içinde katılmam gereken telekonferanslar da oluyor. Akşamları da TÜSİAD ve Amcham’deki görevlerim dolayısıyla katılmam gereken konferanslara katılıyorum. Her çeyrekte üniversite öğrencileri ile buluşmaları da ajandama dahil ediyorum. Ofiste olduğum günlerde kısa öğle yemeklerini ekip arkadaşlarımla bire bir sohbetlerle değerlendiriyorum. Açık ofis uygulamasıyla tüm ekibin iş birliği içerisinde çalıştığı bir iş ortamımız var. Hızlı ve doğrudan iletişim ekip çalışması motivasyonunu da güçlendiriyor. Farklı fikirlerin duyulması, başarıların kutlanması, zorluklarla birlikte başa çıkılması da bu yüksek motivasyon sayesinde mümkün olabiliyor. HP’de çalışan herkesin dinamik bir ofis hayatı olduğunu söyleyebiliriz.”

Fujıtsu Türkiye Genel Müdürü Selda Bağdat Bahadır

"Teknolojinin rolünü heyecan verici buluyorum"

Yaklaşık 26 senedir bilişim sektöründe çalışan Fujitsu Türkiye Genel Müdürü Selda Bağdat Bahadır, kariyerine bilişim sektöründe başlamanın en önemli sebebini şöyle açıklıyor: "Kariyerime bilişim sektöründe başlamamın en önemli sebebi, eğitimimin bu alanda olması diyebilirim. Sektörde çalışmaya başladıktan sonra fark ediyorsunuz, bilişim sürekli kendini yenileyen bir sektör. Dolayısıyla kişinin kendini sürekli dinamik tutması, güncellemesi ve sektörü yakından takip etmesi gerekiyor. Bu da ruhunuzu, beyninizi ve hatta hedeflerinizi daima dinç tutmanızı sağlıyor. Ayrıca teknolojinin dünyanın değişimindeki rolünü de çok heyecan verici buluyorum."

"İşin sırrı değişime hızlı adapte olmak"

Selda Bağdat Bahadır'a göre bilişim sektöründe başarılı olmanın sırrı ise şu: "Bilişim sektöründe başarılı olmanın sırrı, değişime hızlı adapte olmaktan geçiyor. Bu alanda kariyer hedefleyen kişilere; dünyadaki sosyal, ekonomik gelişmeleri ve teknolojileri yakından takip etmelerini öneriyorum. Bundan da önemlisi inandığınız ve düşündüğünüzde içinizde heyecan yaratan işi yapın. Kişisel konfor alanınızı iş hayatınız boyunca en az birkaç kez bırakabilme cesareti göstermek gerektiğini düşünüyorum. Gençlere tavsiyelerim; gelişime açık, fark yaratmaya ve kendinizi yenilemeye hazır olun. Kendi sınırlarınızı kendiniz koyun ve onları her zaman zorlayın."

"Ekibimi cesaretlendiriyorum"

Birlikte çalışması kolay, performans sınırlarını zorlayan, takım çalışmasına yatkın ve çalışanları ile pozitif ilişki kurmayı seven bir yönetici olduğunu söyleyen Selda Bağdat Bahadır, yönetim metodolojisiyle ilgili de şu açıklamaları yapıyor: "Düşünme ve karar verme aşamasının ardından hızlı sonuç alma isteğim beni sürekli olarak dinamik kılıyor. Çalışanlarımın da birbiriyle olan ilişkilerinin iyi niyetli ve kuvvetli olmasına önem veriyorum. Bu yaklaşımın takım çalışmasının verimini artırdığını düşünüyorum. Onları yapabilecekleri ve kendilerini her geçen gün daha da geliştirmeleri konusunda cesaretlendiriyorum. Ekibimde herkesin fikrini savunmasını istiyor ve olası fikir farklılıklarını cesaretlendiriyorum."

"Problemlerimizi, ancak açık iletişimle çözüme kavuşturabiliriz"

Selda Bağdat Bahadır, kendisini en çok nelerin sinirlendirdiği ve nasıl bir stres yönetimi uyguladığıyla ilgili olarak da şunları söylüyor: "İşini ciddiye almamak, layıkıyla yapmamak veya yapmaya gönlü olmamak, kendisini geliştirmeye, başka fikirlere kapalı, bir işin nasıl çözüleceğine değil nasıl problem yaratacağına odaklanmak beni sinirlendiren konuların başında geliyor. Ayrıca karşısındaki kişi kim olursa olsun saygı göstermemek de tahammül edemediğim konuların başında gelir. Stres yönetimi için çok açık ve net geri bildirimde bulunurum ve bunu bekletmem. Şirket içerisindeki birçok problemin açık iletişim kurularak çözülebileceğine inanıyorum."

Selda Bağdat Bahadır ile ofiste bir gün...

"Vaktimin önemli bir bölümünü ofis dışında müşterilerimiz ve iş ortaklarımız ile geçirmeye gayret ediyorum. Şirketimizin sağladığı her yerden çalışabilme esnekliği sayesinde işlerimi dışarıdan da takip edebiliyorum. Ofiste olduğum zamanlarda, ofis kahvaltı saatlerini kaçırmamaya ve güne ekiple birlikte başlamaya özen gösteriyorum. Genellikle takım arkadaşlarım ile projelerin üzerinde çalışıyorum. Şirket içerisinde çok fazla e-postalarıma bakma fırsatım olmuyor, çoğu zaman onaylarımı cep telefonumdan veriyorum. Şirket içerisinde ekibimin yanında olmaya özen gösteriyorum."

May Siber Genel Müdürü İlkem Özar

"Bilişim geleceğe açılan bir kapıydı"

25 yıllık profesyonel iş hayatının 20 yılını bilişim sektöründe geçiren İlkem Özar, şubat itibarıyla May Siber'in genel müdürü oldu. 1998'de Microsoft ile başlayan kariyeri CA Techologies ve McAfee ile devam eden Özer. şimdi May Siber'de yeni görevinde. Bilişim sektörüne girişinin kısmen tesadüfi olduğunu belirten İlkem Özar, şunları söylüyor: "O dönemde bu alanın geleceğe açılan bir kapı olduğu anlaşılıyordu. İş hayatına katma değerli çözümler sunulabilecek, heyecanlı, dinamik, değişken bir sektör olduğu için karakterimle çok örtüşüyordu. BT, sürekli gelişerek devam eden çok sevdiğim bir sektör olarak doğru bir tercihti."

"En önemli katkı sözlerinizin arkasında durmak"

Hangi alanda çalışırsanız çalışın, bir yönetici olarak sağlayabileceğiniz en önemli katkı, müşteriyi dinleyip anlayarak doğru çözümleri sağlamak ve sözlerinizin arkasında durmaktır diyen İlkem Özar, yönetim metodolojisiyle ilgili şu açıklamaları yapıyor: "Bir yönetici olarak ekip çalışmasına çok önem veririm. Müşteri odaklı çalışmanın değerine çok inanıyorum. Yönetim olarak yaklaşımım, ekiple, onların geri bildirimlerini alarak ve grup yöneticileriyle değerlendirerek ilerlemektir. Ancak bununla birlikte kararların hızlı alınmasını, planlama ve tartışmaların uzamamasını arzu ederim. Gerektiğinde de lider olarak doğru olduğunu düşündüğüm kararı alıp ilerlerim."

"Kalpten yapılan iş her zaman başarılı olur"

Özar'ın ekibine verdiği tavsiyeler de şu şekilde: "Ekibime verdiğim en önemli tavsiye, her zaman yaptıkları işten, önce kendilerinin mutlu ve tatmin olmasıdır. Eğer kendi içlerinde en iyiyi yaptıklarını düşünüyorlarsa zaten çıkan iş de yapılabilecek en iyisidir. Severek ve kalpten yapılan iş hem başarılı olur hem de kişi keyif aldığı için yorulmaz, zevkle çalışır. İş-yaşam dengesinin bu derece zor olduğu günümüzde, işinizi sevmek çok önemli."

"Yalan ve manipülasyonu kabul edemem"

İlkem Özar, iş dünyasında kendisini en çok neyin sinirlendirdiğiyle ilgili de şunları söylüyor: "Benim gerek özel hayatımda gerekse iş hayatımda en kabul etmediğim davranış şekli yalan ve manipülasyondur. Kişisel çatışmaları, kişisel almayıp yapanın sorumluluğu olarak görüyorum. İşi yapılabilecek en iyi şekilde gerçekleştirdiğimden emin olarak yönetiyorum."

"Hayatın bir maraton olduğunu unutmamak gerek"

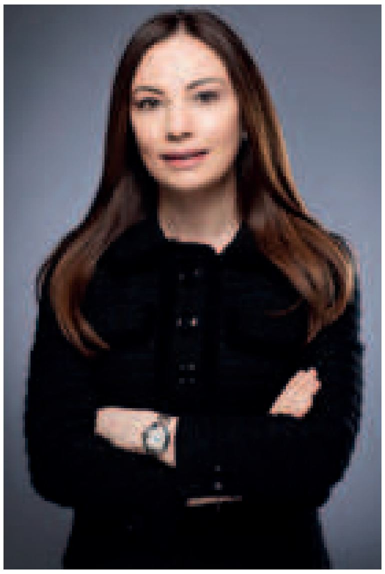
İş hayatında öğrendiği en önemli dersin tek kelime ile "sabır" olduğunu söyleyen İlkem Özar, sözlerini şöyle tamamlıyor: "Sen kendini geliştirip işini de doğru prensipler ile çok çalışarak gerçekleştiriyorsan başarı ve takdir de mutlaka geliyor. Ama sabretmek ve hayatın bir maraton olduğunu unutmamak gerek..."

İlkem Özar ile ofiste bir gün...

"Ofisteki bir günümü, stratejik ve taktiksel işleri önceliklendirip onlara doğru vakti ayırarak geçirmeye çalışıyorum. Toplantılar hedef odaklı olmalı, doğru hazırlıkla yapılıp karar verilerek çıkılmalı..."

Uber Türkiye Genel Müdürü Neyran Bahadırlı

"Kullandığım uygulamanın genel müdürü oldum"

Yaklaşık 12 yıldır teknoloji sektöründe çalışan ve teknolojiye yoğun ilgi duyan Uber Türkiye Genel Müdürü Neyran Bahadırlı, Londra'da sıkı bir kullanıcısı olduğu Uber'den iş teklifi alınca İstanbul'a gelmiş. Global bir markayı Türkiye dinamiklerine uygun şekilde aynı başarıyla yerelleştirmenin önceliği olduğunu söyleyen Bahadırlı, "Uluslararası platformlarda kazandığım tecrübeyi doğup büyüdüğüm ve iyi tanıdığım bir pazara aktarıyor olmam, ekibimle dikkat çeken yerel projeler üretmemizi sağlıyor." diyor.

"Takımımın fikirlerine çok değer veririm"

Bulunduğu durumun ihtiyaçlarına göre değişiklik gösterebilen bir yönetim metodolojisine sahip olduğunu belirten Bahadırlı: "Takımımın fikirlerine çok değer veririm. İşlerini severek yapmaları ve kendilerini geliştiriyor olmaları önemli. Hedeflerimize hızla ulaşabilmek için sonuç odaklı bir yönetim şekline inanıyorum."diyor.

"Gençler kendilerini geliştirmeye odaklanmalı"

Bahadırlı, bu sektör de başarı sırrını ise şöyle açıklıyor: "Bilişim sektörü çok hızlı değişiyor, bu yüzden gelişmeleri takip etmek, koşullara hızlı adapte olup ihtiyaçları anlayıp doğru stratejiler belirleyebilmek önemli. Koşulların değişimi kolay olmuyor ama dijital çağın gençleri zaten değişime ayak uydurmak konusunda sorun yaşamıyorlar. Gençlere tavsiyem sevdikleri bir işi yapmaları ve her zaman kendilerini daha da geliştirmeye odaklanmaları..."

"Çok şeye sinirlendiğimi söyleyemem"

Bahadırlı, iş ortamında kendisini en çok nelerin sinirlendirdiğini sorduğumuzda, bize şu cevabı veriyor: "Uber çalışanlarının hepsi Uber'in misyonuna gerçekten inanıyor. Sadece şirket çalışanları değil, iş ortaklarımız da Uber'in misyonuna güveniyor ve bu işi severek yapıyor. Ben de ekibime öncelikli olarak yaptıkları işe inanmalarını ve tutku duymalarını tavsiye ediyorum. Stresli anlarda yaptığınız işi doğru şekilde sürdürmenizin en temel şartı inanmaktır. Bu aynı zamanda işe dört elle sarılmanızı ve gerekli durumlarda doğru inisiyatifleri alabilmenizi de sağlar. Çok şeye sinirlendiğimi söyleyemem. Hoşuma gitmeyen bir durum olursa veya işler planlandığı gibi gitmezse önce dinleyip bilgi toplayıp sebebini anlamaya ve çözüm getirmeye çalışırım."

"Dikey değil yatay iş sürecini destekliyorum"

Neyran Bahadırlı, iş hayatında öğrendiği ve daha sonra tüm iş süreçlerine uyguladığı en önemli dersin ne olduğuyla ilgili olarak da şu açıklamaları yapıyor: "Detaylarda kaybolmadan "büyük resme bakmak" dediğimiz, olayın bütününü her zaman görebilmek. Ayrıca fırsat eşitliğinin yani tüm çalışanların kendi potansiyellerini gösterebilecekleri bir çalışma ortamı yaratılmasının önemine çok içten inanıyorum. Bu nedenle dikey bir çalışma şekli yerine daha yatay, daha paylaşımcı bir iş süreci inşa edilmesini destekliyorum."

Neyran Bahadırlı ile ofiste bir gün...

"Uber'de yani teknoloji sektöründe çalışıyor olmak çok dinamik bir ortamda çalışmak demek. Genel olarak iş günlerim toplantılarla dolu olarak geçiyor. Takımımla olsun, yurt dışındaki ekiplerle olsun veya Türkiye'de var olan iş ortakları ve potansiyel iş birlikleri için görüşmelerle dolu yoğun bir gün geçiyor. Ayrıca iş için sık sık seyahat ediyorum."

NCR Türkiye Genel Müdürü Işıl Hasdemir

"Paha biçilmez deneyimler yaşadım"

Bilişim sektöründe 20 yıldan fazladır farklı düzeylerde görev alan NCR Türkiye Genel Müdürü Işıl Hasdemir, bilişim sektörünü tercih etmesinin tamamen bilinçli olduğunu söylüyor. Hasdemir, "Ortadoğu Teknik Üniversitesi Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümünden mezun olduktan sonra teknoloji ile iç içe, insan ilişkilerinin ön planda olduğu bir iş aradım ve mühendislik eğitiminin temelinde yer aldığı bilişim ve satış alanını tercih ettim. Yaptığım tercihten de memnunum doğrusu… Devrim sayılabilecek birçok yenilik ve çözümlerin müşterilere sunulması aşamasını bizzat yaşadım, karşılaştırma imkanına sahip oldum. Bunlar benim için paha biçilmez deneyimler..." diyor.

"Pozitif ayrımcılığı destekliyorum"

Işıl Hasdemir, bilişim sektöründe kadın yönetici olmak ile ilgili düşüncelerini şöyle aktarıyor: "Kadın, erkek ya da herhangi bir ayırıma karşı olmakla birlikte, maalesef Türkiye'de kadınların çalışma hayatındaki paylarına baktığımda bu pozitif ayrımcılığı ben de yapıyor ve destekliyorum. Hatta üniversitelere konuşma yapmak için gittiğimde dahi bu pozitif ayrımcılığı üstüne basa basa vurguluyorum. O nedenle bir kadın olarak NCR'a ve NCR Türkiye'ye daha fazla kadın çalışan kazandırılması konusunda çalışıyorum. Kadınların eşit temsil edildiği çalışma ortamlarındaki performans, ilişki yönetimi, motivasyon farklılıklarının sonuçlar üzerinde etkileri olduğunu düşünüyorum. Yaptığım işte stratejimi müşteri üzerine kuruyor ve odağıma müşteri memnuniyetini alıyorum."

"Dinlemeyi bilen bir yöneticiyim"

"Motivasyonu yüksek ve huzurlu bir iş ortamı yaratabilmek için ekibimin de motivasyonun yüksek olması şart" diyen Işıl Hasdemir, yönetim metodolojisi hakkında da şu açıklamalarda bulunuyor: "Çalışanlarının yaptıkları işleri kendi işleri gibi görmesi ve sahiplenmesi için inisiyatif kullanmalarını destekler, onların planlarını oluşturmalarını beklerim. Ben her zaman için onların ihtiyacı olduğu derecede işin içine girerim, kolları sıvayıp işe dalmaktan hiç çekinmem. Zaman zaman zorlayıcı olsa da "hayır"ı cevap olarak da pek kabul etmem. Her zaman pozitif geri bildirimlere önem verir, ekibimin birbirine bu şekilde geri bildirimlerde bulunmalarını desteklerim. İleriye doğru gitmenin, gelişimin ve değişimin temelinde pozitif yönde eleştirilerin büyük katkısı olduğunu düşünürüm. Konuşmayı çok sevdiğim halde, iyi bir yöneticinin dinlemeyi bilen yönetici olduğuna inancım çok büyük. Dinlemeyi bilirim, çoğu zaman konuşmaktan daha çok işe yarar."

Işıl Hasdemir ile ofiste bir gün...

"Güne sabah erken başlar, geç bitiririm. Gün içinde çok fazla ofiste olmayıp müşteri ziyaretlerinde vakit geçirmeyi her zaman tercih ederim. Bazen günde dört müşteri ziyareti bile yaptığım oluyor. Bu nedenle de çoğu zaman sabah erken ya da akşamüstü mesai saatleri dışında, üzerinde çalışmam gereken konular varsa daha rahat vakit bulabiliyorum. Ofiste genellikle iç toplantılar olduğunda uzun vakit geçiriyorum. Bu toplantılarda da önceliğim kesinlikle kısa ve öz olmaları... Konular uzadıkça ana fikirden saptıkça çok verimsiz olmaya başlıyor, böyle toplantılara pek tolerans gösteremiyorum.

Ayrıca ekiplerle bire bir görüşmelerimizde kişilerin gelişimlerine, ihtiyaçlarına, projelere ve strateji geliştirmeye yönelik sohbetlerimiz oluyor, bu gibi görüşmelere mutlaka vakit ayırmaya çalışıyorum. Bunların dışında da satışların takibine yönelik haftalık ekip toplantılarımız oluyor."

Dünyadan Örnekler...

IBM CEO'su Ginni Rometty

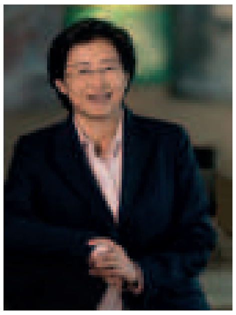
Bilişim sektörünün büyük şirketlerinin başında gelen IBM'i Türkiye'de olduğu gibi globalde de bir kadın yönetiyor. Şirketin 2012 yılından itibaren CEO'su pozisyonunda bulunan Ginni Rometty, IBM'deki kariyerine 1981 yılında Michigan'da başladı. Geçen süre içerisinde satış ve pazarlama yöneticisi kıdemli başkan yardımcısı gibi üst düzey bir görevi uzun süre yürüttü. Bu görev tanımı içerisinde 170 tane ülkenin sorumluluğunu üstlendi. Ginni Rometty, profesyonel hizmetler endüstrisindeki liderliğinin tanınması sebebiyle 2006 yılında Association of Management Consulting Firms tarafından verilen Carl Sloane Ödülü'ne layık görüldü. Pek çok derneğin yönetim kurulunda yer alan Ginni Rometty, Northwestern Üniversitesi Fen Fakültesi diplomasına sahip.

Yahoo CEO'su Marissa Mayer

Yahoo'nun yöneticisi de bir kadın. Şirketin CEO'su Marissa Mayer, lisans eğitimini Stanford Üniversitesinde yaptı. Yüksek lisansını da yine aynı üniversitede bilgisayar bilimi üzerine tamamladıktan sonra 1999'da Google'da çalışmaya başladı. Google'ın ilk kadın mühendisi ve 20. çalışanı oldu. Mayer, aralarında Google Search, Gmail, Google News ve Google Images'ın da olduğu birçok ürün çalışmasının başındaydı. Ekim 2010'da yerel hizmetler başkan yardımcılığı görevlerine getirildi. Nisan 2012'de ise Wal-Mart'ın 16 kişilik yönetim kurulu üyeliğine seçildi. Mayer, 16 Temmuz 2012'de 13 yıl çalıştığı Google'dan istifa ederek Yahoo'da CEO olarak göreve başladı. Marissa Mayer'a 2009 yılında Illinois Institute of Technology tarafından araştırma alanında yaptığı çalışmalardan ötürü fahri doktora unvanı verildi.

AMD CEO'su Lisa Su

AMD CEO'su Lisa Su, AMD'ye katılmadan önce Freescale'de ağ oluşturma ve multimedya kıdemli başkan yardımcısı ve genel müdürüydü.Freescale ekibine 2007'de kıdemli teknoloji yetkilisi olarak katılan Su, o dönemde şirketin teknoloji yol haritalarına yön verip araştırma ve geliştirme çalışmalarını yönetti. Lisa Su, Freescale kadrosuna katılmadan önce 13 yıl IBM'de çalışmıştı. Elektrik mühendisliği üzerine lisans, yüksek lisans ve doktora derecesini Massachussetts Teknik Okulundan alan ve 40'ı aşkın makalesi yayımlanan Su, 2009'da Elektrik ve Elektronik Mühendisleri Enstitüsüne kıdemli üye olarak seçildi. EETimes ve EDN 2014 ACE Awards tarafından "2014 Yılının En İyi Yöneticisi" ilan edilen Lisa Su, MIT Technology Review dergisi tarafından ise 2002'nin "İlk 100 Genç Girişimcisi" listesinde yer aldı.

47 Yıl Sonra Gelen Değişim...

Türkiye Sanayici ve İşadamları Derneği, 47 yıl sonra "cinsiyet eşitliği"ne dikkat çekerek adını değiştirme kararı aldı. İş dünyasının önemli isimlerinin de bu değişimle ilgili uzun yıllardır yaptıkları çağrılara kulak verildi ve derneğin adı Türkiye Sanayici ve İş İnsanları Derneği olarak değiştirildi...

İş dünyasının önemli kuruluşlarından Türkiye Sanayici ve İşadamları Derneği yani TÜSİAD, iş dünyasının son dönemlerde cinsiyet eşitliği çağrılarına kulak vererek adını değiştirme kararı aldı. Genel kurul gündemi çerçevesinde TÜSİAD'ın açık isminin "Türk Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği" olarak değiştirilmesine oy birliği ile karar verildi. Bu değişiklik ile birlikte derneğin kısaltması olan "TÜSİAD" kullanılmaya devam edilecek. Genel kurul gündeminde bu değişiklik önerisine ve gerekçesine ilişkin şu ifadeler kullanıldı: "Tüzüğümüzün 2. maddesindeki amaçlarımız arasında 'kadın-erkek eşitliğini gözetmek' amacı bulunmakta ve derneğimiz bu amaç doğrultusunda toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda çalışmalar yapmaktadır. Derneğimizin adında geçen 'işadamları' kelimesinin, tüm üyelerimizi kapsayacak, dernek amaç ve faaliyetleri ile eşgüdümlü olacak ve 21. yüzyılın gerek ve ihtiyaçlarına hitap edecek şekilde 'iş insanları' olarak değiştirilmesi önerilmektedir. Bu isim değişikliği derneğimizin kısaltması olan TÜSİAD markasının kullanımında bir değişikliğe yol açmayacaktır."

İş Dünyası Nasıl Yorumladı?

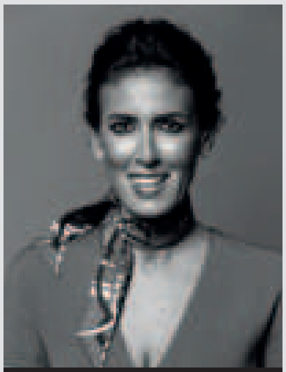
"Erol Bey'e daha önce söylemiştim"

Silk&Cashmere CEO'su
Ayşen Zamanpur

"TÜSİAD'ın bu değişikliğe gitmesini yurt dışındayken Erol Bilecik'in attığı tweetten okudum. Kendisiyle daha önce bu konuda iki kez yazışmıştım. TÜSİAD'ı TÜSİİD yapalım diye uzun bir mail yazmış, LinkedIn'den bu isteğimi iletmiştim. Erol Bey nazikçe ve hemen cevap verdi. Uğraşacaklarını söyledi ama uzun süre bir şey yapılmadı... Yaklaşık beş yıldır bu konuda ısrarla, istikrarla yazıyor, çiziyor ve konuşuyorum. Büyük konferans salonlarında mikrofonu her alışımda ilk vurguladığım konu bu oldu hep. Konuşma yaptığım her ortamda panellerde ve söyleşilerde yeri gelsin gelmesin, iş insanı sözcüğünün gücünü ve anlamını vurguladım. Antalya İş Adamları Derneğine konuşmaya gitmiştim ve onlardan değişim sözü almıştım. Bazı konuşmalarda ve ödüllerde iş insanı sözcüğünü kullandılar ama başka adım atılmadı. NTV ve CNN iş insanı demeye başlayalı iki sene oluyor. Ekonomist dergisinin Yayın Direktörü Rauf Bey, bu konuya ilk özen gösterenlerden oldu ama çoğunluk sessiz kaldı. Tüm sosyal medya olanaklarımı, elime geçen her fırsatı iş insanı sözcüğünün yerleşmesi için bilinçli şekilde kullandım. Açıkçası iyi ki yapmışım diyorum, belki katkım olmuştur. TÜSİAD henüz adını değiştirmedi ama açılımını değiştirdi, bu da ilk adım. Devamı gelecek ve gelmeli. Takipçisi olacağız. İlk gün çok güzel şeyler oldu. Erol Bilecik bana katkılarım ve ısrarım için teşekkür etti. Haberi duyan tüm basından, bitirdiğim okuldan, perakendeden, derneklerimden, sosyal çevremden arkadaşlarımdan birçok telefon, mesaj ve mail aldım. Herkes kutladı. Kararın çıkması için ne kadar uğraştığım beyinlere kazınmış demek. Biz bunu kız çocukları için istedik. Adam sözcüğünü duyarak bu dünyadan uzaklaşmasınlar istedik çünkü sözcükler güçlüdür..."

“Kadın oranını artırmak için büyük çaba harcanıyor”

WPP Türkiye Ülke Başkanı
Demet İkiler

“Ülkemizde ve dünyada son zamanlarda cinsiyet eşitliği konusunda birçok çalışma yapılıyor. Her şeyden önce kadınları erkekler kadar etkin olduklarına ikna etmek için büyük bir çaba var. Bu, kadınlar için büyük bir fırsat. Biz önce eşit olduğumuza kendimiz inanmalıyız ve bu fırsatı değerlendirmeliyiz. Benim mottom annemin yıllar önce “Sen her şeyi yapabilirsin!” motivasyonu idi. Kadınların önünde, kariyer yapmak için tarihte olmadığı kadar fırsat var çünkü farkındalık ve kadın oranını artırmak için büyük çaba harcanıyor. Destek çok büyük. Türk Sanayici ve İşadamları Derneğinin isminin ‘Türk Sanayici ve İş İnsanları Derneği’ olarak değiştirilmesi de bu yaklaşımın sürdürülebilir olması için büyük bir adım... WPP olarak ‘cinsiyet eşitliği’ global düzeyde stratejik önceliklerimiz arasında yer alıyor. Bu önceliğimiz doğrultusunda Türkiye ofisimizden orta düzey kadın yöneticilerimizin, yönetim pozisyonlarında liderlik yetkinliklerini ve temsiliyetini artırmaya yönelik olarak yurt dışı programlarına her yıl katılımlarını teşvik ediyoruz. Bununla beraber her seviyeden kadın çalışanlarımızın hamilelik sonrası annelik rollerini ve iş hayatına dönüşlerindeki adaptasyon süreçlerini destekleyecek uygulamaları GroupM Türkiye olarak ‘İş’te Kadın’ projesi kapsamında çalışanlarımıza sunuyoruz. Biliyoruz ki bir kadının iş hayatında yer alıyor olması Türkiye’nin sosyo-ekonomik düzeyde daha fazla gelişimi ve gelişimin sürdürülebilirliği açısından son derece önemli. Kadınların iş hayatında daha güçlü bir şekilde yer almaları ve daha çok söz sahibi olmalarını destekleyen her türlü girişimi biz de yürekten destekliyoruz.”

“Tüm iş dünyasına ilham vermesini arzu ediyorum”

Effect Pr kurucusu
Gonca Karakaş

“Türk Sanayici ve İşadamları Derneğinin adının, Türk Sanayici ve İş İnsanları Derneği olarak değiştirilmesini cinsiyet eşitliği adına önemli bir adım olarak değerlendiriyorum. Kararın, derneğin olağan genel kurulunda oy birliği ile alınması ise iş dünyasına öncülük anlamında ayrı bir anlam taşıyor. Bu vesileyle cinsiyet eşitsizliğinin ortadan kaldırılmadığı, kadının eğitim ve istihdam olanaklarına erişemediği bir dünyada kalkınmanın mümkün olmadığının altını çizmek isterim. Ve TÜSİAD’ın bu adımının diğer sivil toplum ve iş dünyası örgütlerini de cinsiyet eşitsizliğinin çözümü anlamında rol almaya yönlendirmesini ümit ediyorum. Bu değişimde imzası bulunan her bir iş insanının, önümüzdeki dönemde işletmelerinde de bu anlayışı öne çıkararak tüm iş dünyasına cinsiyet eşitliğini sağlamak adına ilham vermesini arzu ediyorum.”

“Değişikliğin zamanı çoktan gelmişti”

Alarko Holding Yönetim Kurulu Üyesi Leyla Alaton

“Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneğinin adı ‘Türkiye İş İnsanları Derneği’ olarak değişti. Zamanı çoktan gelmişti. Yine de üyelerinin çoğunluğu erkek olan bir dernek için umut ve ümit verici notu ile görüşümü belirtmiştim. Tabii çok sevinçli değildim aslında. Buruktum, bundan 15 yıl önce babam bu değişimi önermişti. Ben ezelden beri bu değişimi bekliyordum. Sosyal medya paylaşımıma çok fazla bayram havası katamadım.”

Şıklığın Öznesi Denim

Dünyalıların geleneksel kıyafeti denim, bu bahar rahatlığın simgesi olmaktan çıkıp şıklığın öznesi haline geliyor.

Aklınız Kalmasın

Tek bir rengin dilediğiniz tonuyla yapacağınız kombinler size istediğiniz gibi olmanın kapılarını açıyor...

Hazırlayan: İrem AKALIN

Yaz Derileri

Asiliğin ve cesaretin sembolü deri, yeni sezonda renkli tasarımlarıyla tüm ruhlara hitap edecek.

Dinamik Tasarım

Hareketli bir görünüm, enerji dolu bir stil yaşamımızın tüm alanlarını etkisi altına alıyor.

Transparan Başkaldırı

Şeffaflığın asalet ve sadelikle yorumlandığı transparan tasarımlar cesaret limitinizi sınayacak.

Zamansız...

Retro akım bu sezon tüm zamanları kucaklıyor. Hangi dönemin ruhuna sahipseniz stilinizle bunu yansıtabilirsiniz.

Takım Oyunları

Bu bahar ceketler ciddiyet sembolü olmaktan çıkıyor. Tabiatın yeniden canlanmasıyla sokaklarda birbirinden farklı ceket, şort, etek ve pantolon kombinleriyle arzıendam etme zamanı.

Rüküş Kraliçe

Bir numaralı dedikodu konumuz olan rüküşlük, gelin görün ki bu sene en majör trendlerden biri haline geldi.

80'ler Ruhu

Uzun yıllar yerin dibine soktuğumuz ama içten içe hatıraları burnumuzda tüten 80'ler modası birkaç sezondur tüm gücüyle hayatımızda. Vatkalar, neon renkler, bujiteri takılar, mayolar, füzolar hatta lastik tokalar bile yeniden baş taçımız.

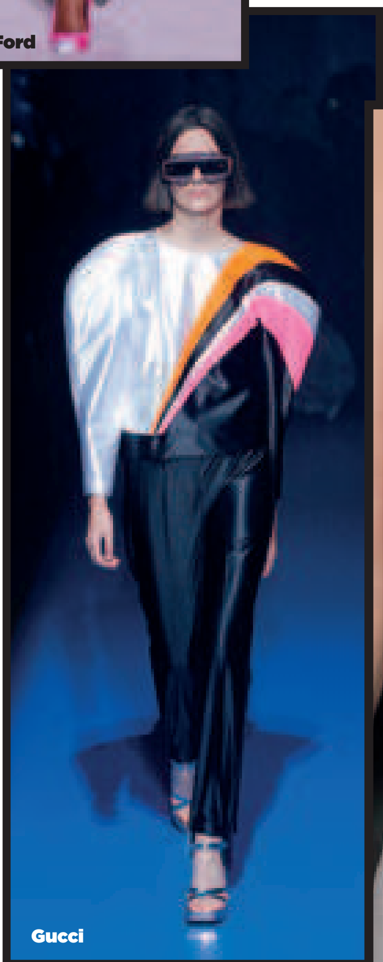
Hazırlayan: İrem AKALIN

Tom Ford

Tom Ford

Gucci

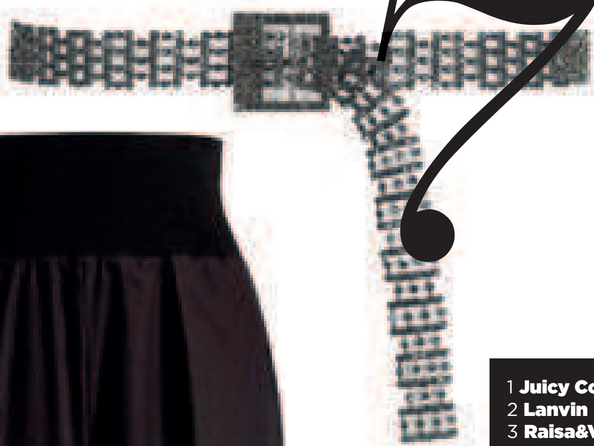
Salvatore Ferragamo

1 **Juicy Couture**
2 **Lanvin**
3 **Raisa&Vanessa**
4 **Max&Co**
5 **Academia**
6 **Sport Max**
7 **Academia**
8 **Alexander MCQueen**
9 **Gucci**

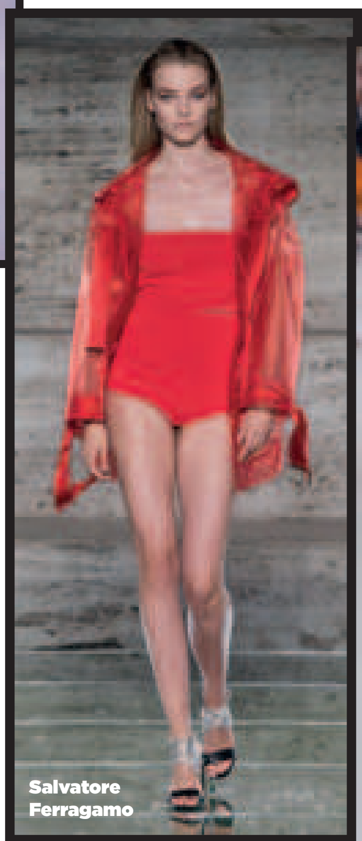
Sportif Hareket

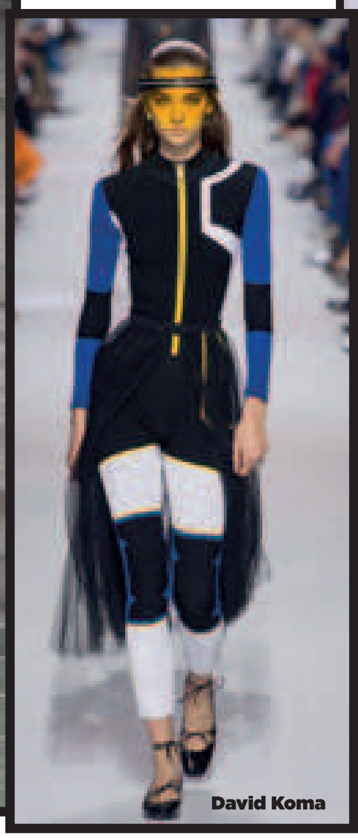
Sağlıklı yaşam akımı hayatımızın her alanını etkisi altına almış durumda. Sabah kahvaltılarımızın yerini chia bowllar aldığından bu yana giyim kuşam kuralları da iyiden iyiye yıkıldı. Gece hayatı hatta ofis sınırları içerisine bile sessiz sedasız sızan spor kıyafetler her sezon daha da çekici ve karşı konulamaz tasarımlarla konforlu şıklığın anahtarı.

Hazırlayan: İrem AKALIN

Tom Ford

Tom Ford

Salvatore Ferragamo

David Koma

1 **SuperDry**
2 **Le Specs**
3 **Rimowa**
4 **Zeynep Tosun**
5 **Hermes**
6 **Academia**
7 **Sandro**
8 **Juicy Couture**
9 **Sandro**
10 **Hermes**

Daddy Style

Her kadının ortak derdi "Giyecek hiçbir şeyim yok!" cümlesi ile tanımlanabilir sanırım. İşte tam da bu derdimize yeni bir çözümü var moda dünyasının. Artık sedece kendi dünyamızla kısıtlı kalmak zorunda değiliz "daddy style" olarak anılan bu akımla babamızın, eşimizin ya da kardeşimizin dolabı da emrimize amade.

Hazırlayan: İrem AKALIN

Balenciaga

Marc Jacobs

Marc Jacobs

Balenciaga

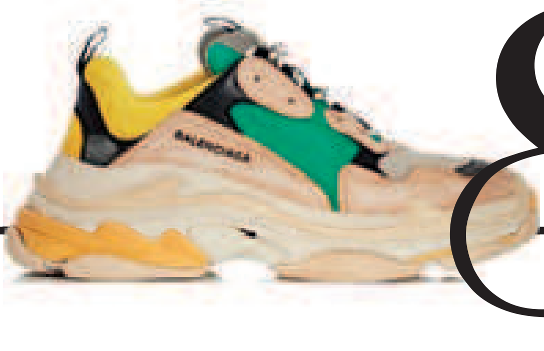

1 **Chloe**
2 **Gucci**
3 **Gucci**
4 **Sandro**
5 **Reisenthel**
6 **Academia**
7 **Escada**
8 **Balenciaga**
9 **Longchamp**

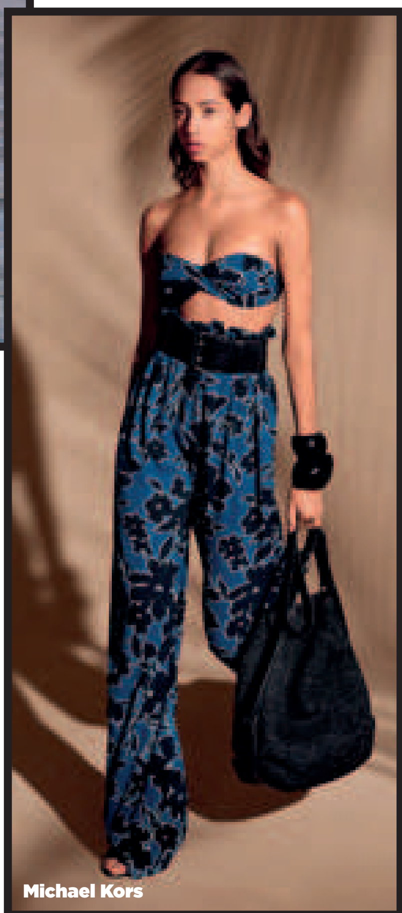
Cool Floral

Çiçek deseni her zaman güzel bir fikir, özellikle bu denli cool versiyonları varsa. Geçiş aylarında ceket ve gömleklerle tamamlayabileceğiniz çiçekler, havaların daha da ısınması ile yerini büstiyer, tulum ve yüksek bel ultra mini şortlara bırakacak.

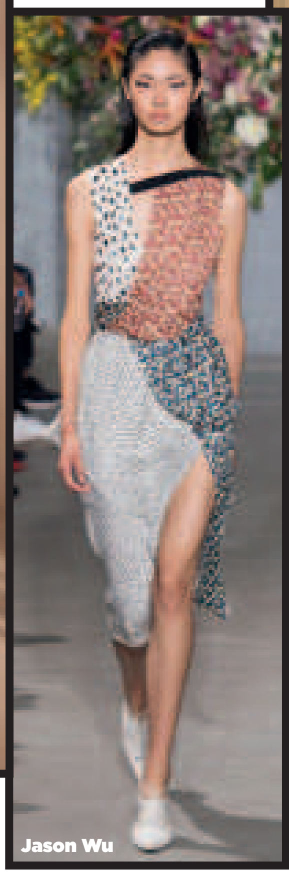
Hazırlayan: İrem AKALIN

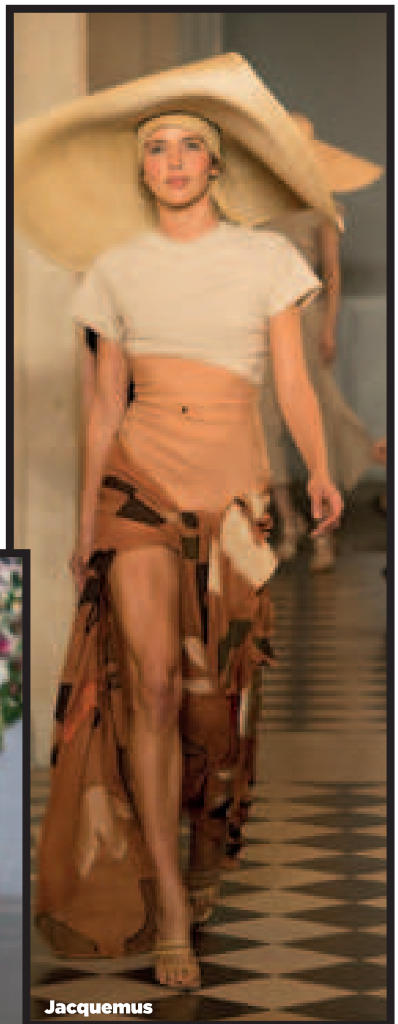
Michael Kors

Michael Kors

Jason Wu

Jacquemus

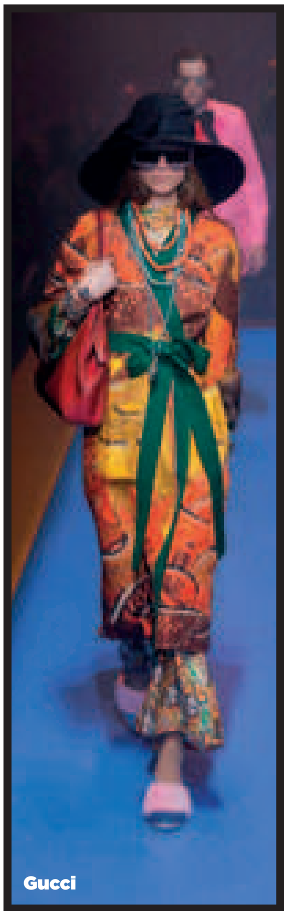

1 **Beymen Collection**
2 **Max Mara**
3 **Zeynep Tosun**
4 **Michael Kors**
5 **Max Mara**
6 **Mehtap Elaidi**
7 **S'RA**
8 **Marella**
9 **Love&Can Bags**

Gökkuşağı Etkisi

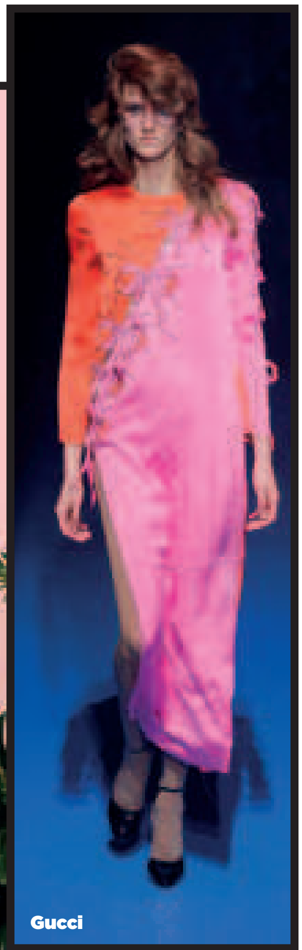
Bahar aylarının gelişi ile renkler konusundaki cesaretimiz artıyor. Siyah ve beyazın yeri her zaman bambaşka elbette ama renklerin gücünü ruhumuzda hissetmek ayrı güzel. Bu sezon pantonenin her rengi her tonu moda. Sizin favoriniz hangisi?

Hazırlayan: İrem AKALIN

Gucci

Michael Kors

Fendi

Gucci

1 **Sandro**
2 **Fendi**
3 **Reisenthel**
4 **House of Div**
5 **Sandro**
6 **JuicyCouture**
7 **Salvatore Ferragamo**
8 **Furla**
9 **Mehtap Elaidi**
10 **Escada**
11 **Christian Louboutin**

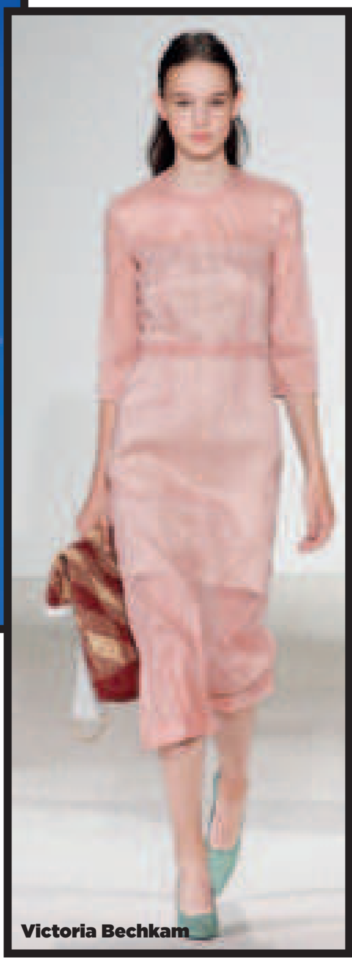
Bahar Aşığı

Bahar aylarının vazgeçilmezi dediğimizde kuşkusuz çoğumuzun aklına uçuşan elbiseler romantik detaylar gelecektir. Bu yıl en sevdiğim şey ise kesinlikle aksesuarlar, Jane Austen karakterlerine öykünen şapka ve ayakkabılar gibi arzu nesneleri ile klasik romantizmi stilize edebilirsiniz.

Hazırlayan: İrem AKALIN

Gucci

Victoria Bechkam

Philosophy

Philosophy

1 **Gucci**
2 **Bora Aksu**
3 **Gucci**
4 **Hoop the Bag**
5 **Michael Kors**
6 **Zeynep Tosun**
7 **Rado**
8 **AlexanderMcQueen**
9 **Zeynep Tosun**
10 **Gucci**
11 **Gucci**

“BÜTÜN HAYATLAR BİR KADININ İÇİNDE BAŞLAR”

Dünyanın en başarılı kadınları listelerinin üst sıralarında görmeye alıştığımız bir isim var: ING Bank Türkiye Genel Müdürü Pınar Abay. 34 yaşında bu göreve gelen Abay, zorluklardan geçen ama belli bir zaman sonra bu zorlukları bilinçli olarak da tercih eden Türkiye’nin en parlak isimlerinden biri. Mantığıyla değil duygularıyla hareket ettiğini sıklıkla ifade eden Abay, “Türkiye daha iyi bir yere gelecekse bu, kadınlar sayesinde olacak.” diyor.

Nihan BORA SAPMAZ
Fotoğraflar: Serhat HAYRİ

Gülmeden de duramam ki… diyor, fotoğraf çekimi esnasında. Sıcak, pozitif ve kararlı bir duruşu var, Pınar Abay'ın. Sonuçta o bir CEO fakat yaydığı enerji çok daha fazlasını hissettiriyor. Beş duyusuyla yaşadığını hisseden ve bu hayatın hakkını veren bir kadın. Evet, çok yoğun, başını kaşıyacak vakti yok ama "Fotoğraf çekimi bitsin de gidelim!" derdinde değil, o anın tadını çıkarıyor ve herkes oradan mutlu ayrılsın istiyor. Kim ne diyorsa dinliyor, dikkate alıyor, geçiştirmiyor. O an hissediyorum ki bu başarı bir tesadüf değil. Çünkü Pınar Abay, hayatı epey ciddiye alıyor.
Odasında, şimdiye dek layık görüldüğü ödüller, mor ve beyaz orkidelerinin yanı sıra duvarda asılı kızının yaptığı büyük boyutlu resimler var. Kızından bahsederken de yüzündeki gülümsemesi bir kat daha artıyor. Pınar Abay'ın aydınlık hikayesi, eminim birçok kadını yerinden kaldıracak ve birçoğunun da yolunu çiçeklendirecek. Pınar Abay'ı takdimimizdir.

Kadınlara, çocuklara, çalışanlarınıza ve esasında tüm insanlara karşı çok düşünceli ve empatiyle yaklaşıyorsunuz. Nasıl bir ailede büyüdüğünüzü, çocukluğunuzu çok merak ediyorum.
Ben inanılmaz merhametli, çok çalışkan, tüm köyün saygı duyduğu, ölüm döşeğinde bile arkadaşlarının gece-gündüz başında nöbet tuttuğu, bana küçük bir çocukken dahi hep başkaları ile eşit olmayı ve adaleti öğreten bir dedenin torunu olduğum için sanırım oldukça şanslıyım. Biz yedi sülale Kayseri doğumlu, adet ve geleneklere çok bağlı bir aileyiz. Gerçekten hayatta çok fazla zorlukla mücadele etmiş, kahraman bir annem var. Dünyanın en çalışkan, en değerli ve egosu sıfır olan annesine sahibim. Benim için böyle bir aile fotoğrafında minicik bir kafa olmak, dünyanın en kıymetli şeyidir.

Eğitim hayatınız başarılarla, derecelerle dolu. Üniversite sınavında 40. olmuş, Bilkent Üniversitesinde burslu okumuşsunuz. Sınava girmeden önce aklınızdan hangi bölümler, nasıl bir gelecek geçiyordu?
O sınava girerken tek hedefim vardı. O da Bilkent'i burslu kazanmak, çünkü özel bir üniversiteye gidip aileme yük olmak istemiyordum. Buna karşın Bilkent Üniversitesine girmeyi de çok istiyordum. Benim için gelecekte ne yapacağım, aslında o noktada çok mühim değildi. Ben o sınava, tüm hayatım boyunca özgür ve kimseye bağlı olmadan yaşamamı sağlayacak olduğunu bilerek girdim. Çok iyi bir üniversiteye gidip, çok iyi bir derece ile bitirip, çok opsiyon satın aldım sanırım. Bilkent'in ve oradaki hocalarımın hakkını ödeyemem. Bize, yani puanı yüksek öğrencilerin bir kısmına özel sınıf açtılar. Ekonomi bölümünü altı kişilik özel bir sınıfta en iyi hocalar ile okudum. Bu inanılmaz bir yatırım!

"Harvard bana en çok liderliği öğretti"

Lisans eğitiminizin ardından master için Harvard'a gittiniz. Peki, oradaki eğitim ve yaşam deneyimi size bugünler için neler kattı?
Harvard'a ilk gittiğimde kendimi çok başarılı sanıyordum. İlk gün etrafımdaki bambaşka ve oldukça zengin tecrübelere sahip insanları gördüğüm akşam, "Pınar sen daha hiçbir şey yapamamışsın" dediğimi hala hatırlıyorum. Harvard bana, inanılmaz bir hayat görüşü kazandırdı. Bunu kazandıran şey, oraya gelen insanların çok özenle seçilmiş olması ve onlardan öğrendiklerim. Harvard bana en çok liderliği öğretti. Binlerce lider vakası okudukça çok fazla vaka görmüş doktor gibi çıkıyorsunuz oradan. Bir de sanırım daha büyük bir özgüven veriyor. Harvard'dan mezun olduğunuzda "Her şeyi yapabilirim" hissi sanırım çok yüksek oluyor.

"10 yıl sonra ne yapacağımı hiç düşünmedim" diyorsunuz. Hala böyle misiniz, bugün elinizden gelenin en iyisini yapınca gelecek günlerin de kendiliğinden iyi olacağına inananlardan mısınız?
Kesinlikle hayatımın hiçbir yılında 10 yıl sonrasını planlayarak hareket etmedim. Öğrenme meraklısı bir insanım. Sürekli öğrenerek beslenirim. Öğrenme ve merak, insana hiç hayal dahi kuramadığı kapılar açabiliyor. Hep elimden gelenin en iyisini yaptım. Sonuç zaten geliyor. İlla ki "Şunu yaparsam şu olur" diye kariyer planlayan ya da bir üst role çıkmak için sürekli plan yapan biri olmadım. Zaten ben çok kalbimin sesini dinlerim. Kalp ile plan yapılması zordur. Bankacı olarak bunu söylemem size garip gelebilir ama ben sadece zihinle çizilen yollara gidemeyen biriyim. İş hayatında bir karar verirken bile kalbimi mutlaka dinlerim.

"Hayatımda en çok sevdiğim şey, zor konular"

21 yaşında MCKinsey & Company'de çalışırken yönetim kuruluna gidip sunum yapmışlığınız var. O yaş için büyük bir sorumluluk değil mi?

Gerçekten öyle! O toplantının her bir saniyesini hala dün gibi hatırlıyorum. Bir de şu an bankacı olunca sunum yaptığım konunun ne kadar teknik olduğunu da hatırlıyorum. MCKinsey'de hep şuna inanılır: Eğer kumaş iyi ise ateşe atmak lazım. Ben epeyce ateşe atıldım. Kumaş iyi miydi bilmiyorum ama bana çok şey kattı. Bir de şans sanırım, ben hep çok iyi yöneticiler ile çalıştım. Kurum bence önemli ama kiminle çalıştığın daha önemli. Hep iyi kalpli, çok iyi, büyük kalpli insanlardı ama hep çok zorlarlardı. Bu bana çok şey kattı. "Bana iyi davransın işime karışmasın" bu bana göre bir yönetim değil.

Sonrasında da bir Silikon Vadisi deneyiminiz var. Sizden beklenen büyük görevler var ama siz de bu görevlerin üstesinden bir şekilde geliyorsunuz. Zoru seviyorsunuz diyebilir miyiz?

Hayatımda en çok sevdiğim şey, zor konular. Ben zor anlarda, zor durumdaki şirketlerde en iyi performansı gösteriyorum. Çok ilginç ama o durumlar bana daha az stresli geliyor. Eğer her şey rahat, herkes konforlu ise benim gitme vaktim gelmiştir. Ben orada mutsuz olurum. Silikon Vadisi'ne gitmek istediğimde internet yeni patlamıştı ve herkes oraya gitmek istiyordu. Bana cazip gelen iki şey vardı: Birincisi, hiçbir şey bilmiyor olmam çünkü mühendis değildim ve teknoloji bilgim yoktu. İkincisi, yalnız başıma kalıp sıfırdan hayat kurmam gerekiyordu. "Şimdi değilse ne zaman? Mutlaka gitmem lazım." dediğimi hatırlıyorum. ING'ye gelişim de çok benzer bir hikayedir.

"Benim için kadınlarımızın ne kadar mutlu olduğu çok önemli"

ING Bank, bankacılık geçmişiniz olmamasına rağmen farklı tecrübeniz ve ilginç tarzınızla "değişim yaratmanız" için genel müdürlük teklifini size getirmiş. 34 yaşında böyle bir teklif bekliyor muydunuz? Nasıl bir andı sizin için?

Beni tanıyorlardı ve diğer bankaların yaptığını yapmayacak, farklı bir duruş sergileyecek bir genel müdür arayışı vardı. Yapılması istenen şey oldukça zordu. Bir de etrafta bana, "Bunu yapamazsın, sektör rekabetçi." ve "Daha küçük bir banka bunu başaramaz!" diyen de çoktu. Bu zor durum ve fark yaratma hikayesi bana çok cazip geldi. Bir de ING, globalde de insana ve fikre önem veren inanılmaz bir kurum. Herkes çok mütevazı. Benim için, mütevazı liderler için çalışmak çok önemli. Geriye dönüp bakınca "İyi ki gelmişim" diyorum. ING Türkiye, benim üçüncü çocuğum. Benim için çok kıymetli bir aile burası.

"Eğer her şey rahat ise benim gitme vaktim gelmiştir"

Genel müdür olduktan sonra ilk işlerinizden biri kadın çalışan oranını yüzde 35'ten 55'e çıkarmak olmuş. Pozitif ayrımcılığı her zaman desteklediniz mi?

Pozitif ayrımcılığı değil, ama eşitliği destekliyorum. Bence Türkiye daha da iyi bir yere gelecek ise bu, kadınlar sayesinde olacak. Biz henüz gündemde kadına şiddet ve tecavüz gibi konuları tartışıyoruz, ancak ileri gidebilmemiz ve şiddet, tecavüz gibi konuları aşabilmemiz için eği-

"Bizim işimiz sayılar değil kalpler"

tim ve kadının çalışma hayatına katılmasını konuşmalıyız. Bu anlamda kadının çalışma hayatına katılması, anne olduğunda kariyerine devam edebilmesi ve mutlu anne ve çalışan olabilmesi için daha gitmemiz gereken çok yol var. Benim için sadece kaç kadın çalışanımız olduğu değil, kadınlarımızın ne kadar mutlu olduğu da çok önemli. Hayalim, toplumda örnek işler yapan kadınların mutluluk ile çalıştığı, mutlu ailelerinin olduğu bir örnek yaratmak.

"Köy eski ve gerçekten yeni adet gerekiyor"

Geçen yıl kadın çalışanlarınız için 44 şubede emzirme odaları yaptınız. Sık rastlamadığımız gelişmeler... Çalışan anneler ya da hamile çalışanlarınız için başka yenilikler planlıyor musunuz?
Ben her üç ayda bir Heforshe toplantıları organize edip neredeyse bir tam günü Türkiye'nin değişik kesimlerinden kadın çalışanlarımız ile geçiriyorum. Emzirme odaları, bu toplantılarda anlatılan gerçek bir kadın hikayesi sonucunda hayata geçen bir fikir. Sanırım en az 150 kadar annenin hayat hikayesini dinlemişimdir. Hikayeleri dinlerseniz aksiyon almak kolaylaşıyor. En son toplantımız sonrası, hem anne hem babalar için "kreşe başlama haftası izni" getirmeye karar verdik. Çocuklarımızın alışma sürecinde isteyen daha rahat izin alabilecek. Tüp bebek tedavisi gören kadınlar için bazı kolaylıklar getirdik. Zaten en çok bizde çalışma sebebi Flexing denilen ve sektörde hiçbir bankada olmayan esnek çalışma saatleri ve evden çalışma imkanı olması. Bizde isterseniz yazın İzmir'den, kışın İstanbul'dan çalışabilirsiniz.

Şube açmadan büyümeyi başaran bir bankasınız. Her şubenin büyük bir masrafı olduğundan gerektiği yerde şube açıyorsunuz. Bankacılık sektörü her şeyi en ince ayrıntısına kadar düşünmeyi mi gerektiriyor yoksa bu durum sizin karakterinizle mi ilgili?
Biz ilk gün itibarı ile şube açarak büyümemiz gerektiğini biliyorduk. Ama ekip olarak tüm enerjimizi teknoloji yatırımına verdik. Bunu eleştiren, şube açmamızı tavsiye eden hatta Türkiye'de müşterilerin buna hazır olmadığını söyleyen çok oldu. Bizim stratejimiz ise kesinlikle farklı bir banka yaratmaktı. Türkiye'de birbirinin aynı çok banka var. Bir tane daha aynısına ihtiyaç yok. Biz o nedenle "Eski Köye Yeni Adet" reklam kampanyamızı aralıksız sürdürüyoruz. Köy eski ve gerçekten yeni adet gerekiyor.

İnsanlar ve bankalar arasında soğuk, zaman zaman da gergin bir ilişki vardır. Siz bu ilişkiyi yumuşatmak için bu iletişimin temelinde nelere dikkat ediyorsunuz?
Biz egosu olmayan, kendisi ile dalga geçebilen, mütevazı, içi iyi kalpli insanlar ile dolu ve tek işi müşterisini mutlu etmek olan özenli bir bankayız. Bizim işimiz sayılar değil, bizim işimiz kalpler.

"Çok sayıda genç, bizde büyük sorumluluklar ile çalışıyor"

Alışılagelmiş bankacılık imajını ortadan kaldırmaya yönelik çalışmalarınız gözle görülür derecede etkili oluyor. Tüm bu çalışmalarınızı hayata geçirirken nasıl zorluklarla baş ediyorsunuz?
İlk günden itibaren vizyonumuzu "Adil, Kolay ve Oyunu Değiştiren Bankacılık" olarak belirledik. Bu hedefe ulaşmak için de her zaman ileriyi düşündük. İnovasyonu baz aldık, hedeflerimizi yüksek tuttuk ve birbirimize inandık. Bütün bunların ardından ortaya çıkan başarı hikayemiz, tutkuyu tetikleyen yeni kurum kültürümüzle birlikte mümkün oldu. Bunu yaparken liderlik anlayışımızı daha insan odaklı ve iş birliğine dayalı hale getirdik. İş süreçlerinin mobile taşınmasından esnek çalışmaya, uluslararası iş fırsatlarından takım elbise zorunluluğunu kaldıran yenilikçi kıyafet yaklaşımımıza kadar, sektörde ilk niteliği taşıyan ve yeni kurum kültürümüzü destekleyen pek çok uygulamayı hayata geçirdik.

Bankanın belki de can damarlarından biri olan yazılım departmanını, 21-28 yaş arasına teslim etmişsiniz. Genç yaşta verilen sorumluluklar, sizin hayatınızda da önemli bir yer tutuyor. Geleceğin güçlü olması için gençlere fırsat vermenin önemine mi inanıyorsunuz?
Yaş kriterine hiç inanmıyorum. Kadın erkek eşitliği kadar, gençlere fırsat eşitliği de mühim bir konu. Bence aynı unvanda 25 yaşında veya 50 yaşında bir çalışan olabilir. Bizde liyakat ve kıdem değil, yetenek ön plandadır. Elbette minimum bir tecrübe lazım ancak gerisi tamamen performanstır. Sanırım bu nedenle çok sayıda genç, bizde çok büyük sorumluluklar ile çalışır.

Şube çalışanlarınızın kot pantolonla işe gitme uygulamasını başlattınız. Bu size gelen bir talep miydi yoksa sizin fikriniz miydi? Nasıl geri dönüşler aldınız?
Çok olumlu dönüşler aldık ama geç kaldığımızı düşünüyorum. Bence herkes işe istediği kıyafetle gelebilmeli. Yırtık kot, küpe, uzun saç ne isterse. Kişileri kıyafetleri ile yargılamak veya hapishane gibi teknoloji ekibine bile takım elbise giydirmek bence bu çağın davranışı değil. İnsan kendini güvende ve huzurda hisseder ise yaratıcı olabilir. Biz bu konuları aştık. Ben binanın duvarlarına her kata “Kendin ol, Turuncu ol, Özgür ol” yazdırdım. Özgür kılmadığınız birine yaratıcı ol diyemezsiniz.

“Topluma örnek olacak bir şeyler yapmayı önemserim”

Pek çok CEO ve üst düzey yöneticinin aksine çalışanlarınızla samimi bir diyaloğunuz var. Yöneticilik tarzınız aynı zamanda hayatta var olma amacınızı yansıtıyor diyebilir miyiz? Nasıl bir yöneticisiniz?
Ben ne isem o olduğum bir yöneticiyim. Yani evdeki Pınar ve işteki Pınar aynıdır. Hep daha iyisini sorgularım ama kalbe çok inanırım. Ben sevmediğim kişilerle hiç çalışmadım. Güven ilişkisi var ise geri bildirim vardır. Bana geri bildirim verenlere çok saygı ve sevgi duyarım, demek ki bana güveniyor diye düşünürüm. Samimi olduğum

"ING Türkiye, benim üçüncü çocuğum"

doğru. Bu benim kişiliğim, "Şimdi işteyim, haydi maskeleri takalım" diyen biri asla olmadım. Sanırım istesem bile beceremem.

Her yıl Türkiye'nin en başarılı iş kadınları listesinde sizi üst sıralarda görüyoruz. Bu listelerde dereceye girmek sizin için ne kadar önemli? Size bir sorumluluk yüklüyor mu?
Sıralamaları önemseyen biri değilim ama topluma örnek bir şeyler yapmayı önemserim. Benim en büyük sorumluluğum iyi örnekler yaratmak üzerine.

İlkokul çocuklarına yönelik "Turuncu Damla" isimli finansal okuryazarlık odaklı bir sosyal sorumluluk projeniz var. Bu proje nasıl ortaya çıktı? Finansal okuryazar olmak ne demek?
Turuncu Damla'yı 2013 yılında hayata geçirdik. İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü himayesinde devlet ilkokullarının 3. ve 4. sınıflarına yönelik yürütülen sekiz haftalık programın amacı, davranış değişikliği yaratmak. Birçok bilimsel araştırma, tasarruf bilincinin çocukluk döneminde kazandırılması gerektiğini gösteriyor. Biz de ING Bank Türkiye olarak davranışsal değişim yaratabilmek için ilkokul 3. ve 4. sınıf çocuklarına gitmeyi hedefledik.
Sadece finansal alanda değil, birçok diğer alanda da başarı getirdiği gözlemlenen sabır, azim/sebat ve özgüven/liderlik gibi temel karakter özelliklerine okul ortamında odaklanan sekiz haftalık program boyunca çocukların tasarruf davranışlarının güçlendirilmesi ve gelecek odaklı davranış, limitli kaynaklar, cazip ürüne karşı durabilme, istek ve ihtiyaçlar, bütçeleme, sabırlı davranma ve grup kararları alabilme konularında bakış açılarını geliştirmelerine yardımcı olacak bir eğitim veriliyor.

"Teknoloji olmasa sanırım çok daha verimsiz olurum"

"Mutluluk başarının gıdasıdır" düşüncesi sizin mottolarınızdan biri. Sizin için mutluluğun tanımı nedir?
İş hayatına başladığımdan beri işimi her zaman severek yaptım ve mutlu bir çalışan oldum. Bu da işimde başarıyı getirdi. Mutluluk benim için farklılıklarda ve çeşitlilikte saklı diyebilirim. Farklı insanlar, yeni bilgiler, başka ba-

“Özgür kılmadığınız birine yaratıcı ol diyemezsiniz”

kış açılarıdır. Özellikle ING Bank gibi global şirketlerde bunu yaşamak daha mümkün oluyor.

Sizin teknolojiyle aranız nasıl, gün içinde dijitalle nasıl bir bağınız var?
Her an! Ben işlerimin çoğunu dijital hallediyorum. Teknoloji olmasa sanırım verimsiz olurum.

“Aile benim içim dünyanın en kıymetli şeyi”

İnanılmaz bir temponuz var. Bu tempoda kendinize ayırdığınız vakitlerde neler yapıyorsunuz? Vazgeçilmez uğraşlarınız, tutkularınız neler?
Çocuklarım, ailem benim için çok önemli. Onun haricinde pilatese başladım. “Vaktim olsa ne daha fazla yapardım?” sorusuna cevabım, pilates olurdu. Spor yapmak, sağlıklı yaşlanmak için önemli. Psikoloji kitapları çok okurum. Duygusal zeka üzerine gerçekten çok eğitim aldım ve almaya devam ediyorum. Bence dünyada duygusal zeka gittikçe önem kazanacak. Bir de ben tasarım yapmayı çok severim. Kendi tasarladığım kıyafetleri giymek beni iyi hissettiriyor.

“Çocukların mutlu olması için annenin de mutlu olması çok önemli”

Yıllar içindeki bu yoğun iş temposu ve deneyimlerin arka planında evliliğiniz nasıl bir yer kaplıyor? Aileniz sizin için ne ifade ediyor?
Şu anda oğlum 8, kızım 13 yaşında. Halen bizim için bazı dengeler çok önemli. Haftada en az iki gece onlarla akşam beraber oluyorum, iş seyahatim veya uzun toplantılarım olduğunda eşim muhakkak onların yanında oluyor. Onun olmaması durumunda ben sınırlarımı zaman zaman zorlasam da onların yanında olmaya büyük özen gösteriyorum. Ara tatillerinde muhakkak beraber tatil yapmaya çalışıyoruz. Hafta sonlarımı tamamen onlarla geçiriyorum. Kalabalık bir ailede büyüdüm ve aile benim içim dünyanın en kıymetli şeyi.

Hatta ING Bank teklifi geldiğinde ikinci çocuğunuz dünyaya gelmişti. Kariyer ve annelik ilişkisine dair neler söylersiniz? Bugün birçok kadın ya çalışma hayatını bırakıyor ya da ara veriyor...
Annelik çok kıymetli ve bence hiçbir kadın, kariyeri uğruna bir çocuğu mutsuz etmemeli. Çocukların mutlu olması için annenin de mutlu olması bence çok önemli. Ben nice anneler gördüm çalışmayan ama çocuğu ile tek bir oyun oynamayan. Nice anneler gördüm çalışan ve çocuğu ile bağı inanılmaz olan... Burada mühim olan çalışılan kurumun ve yöneticinin anneye doğru desteği vermesi. Biz bu nedenle evden çalışma, esnek saat çalışma, karne günü izni, kreş izinleri gibi çok sayıda ek izinler çıkardık. Anneler çocukları ile alakalı konularda yeterince esnek olabilmeli. Bir de Heforshe kapsamında erkek yöneticilere de kadın çalışanların eşitliği konusunda farkındalık yaratıyoruz.

Geçen yıl 8 Mart’ta Twitter’dan paylaştığınız bir mesajınız var: “Kadın olduğum için cesur doğduğum bu topraklarda çiçek açsın diyedir tüm uğraşım. Bilirim ki bütün hayatlar bir kadının içinde başlar.” Sizin kadınlara dair bu seneki mesajınız nedir?
Benim mesajım değişmedi, “Bütün hayatlar bir kadının içinde başlar”.

Yeni dünyaya ayak uydurabilmek için siz de Twitter’ı aktif kullanan yöneticilerden birisiniz. Her ne kadar iyi niyetle bir şeyler yapsanız da her şeyi farklı algılayan bir kesim de mevcut. Farklı dönemlerde yaptıklarınız, söylediklerinizle de eleştirilere maruz kaldınız. Bu yorumlar sizi ne kadar etkiliyor?
Twitter’da yazdığım ve konuştuğum konular ile ilgili mücadelem, kişisel egolarımın oldukça ötesinde. Kendimizi üzen, sinirlendiren, hatta kalbimizi acıtan olaylarda birilerini zihinsel çerçevelere koyup tenkit etme isteğini anlıyorum. Eleştiriler her zaman daha iyisine yol açar. Biz, kadınların çalışırken en mutlu olduğu kurumu yaratacağız.

Yazı: Deniz KAYNAK

Sayısız Şiddet Sayılı Veri

"İstanbul Maltepe'de Ali Yardım isimli erkek, eşini boşanma isteği nedeniyle cezalandırmak için kızlarını pompalı tüfekle öldürdü. Anne Dilek Yardım, daha önce karakola ve savcılığa şikayette bulunduğunu, koruma kararı çıkarttığını, sığınma evlerinde kaldığını belirtti. Ancak bütün bunlar, 4 yaşındaki Elif Mina ve 2 yaşındaki Miray Hira'nın öldürülmesinin önüne geçemedi."

"Afyonkarahisar Devlet Hastanesinde meydana gelen olayda 38 yaşındaki Hürü Sarıkaya muayene olmaya geldiği hastanede, imam nikahlı eşi olduğu iddia edilen 75 yaşındaki Hüseyin Ceylan tarafından herkesin gözü önünde başından vurularak öldürüldü."

"İstanbul Küçükçekmece'deki Kanuni Sultan Süleyman Hastanesine 5 aylık süreçte gelen 39'u Suriyeli 115 çocuğun hamileliğine dair kayıtlar ortaya çıktı. Bu kayıtların zorunlu olmasına karşın polise bildirilmediğini saptayıp hazırladığı tutanakla durumu savcılığa ileten İclal N. hakkında inceleme başlatıldı ve görev yeri iki kez değiştirildi."

1) Çiğdem Yılmaz, Annenin İsyanı, Milliyet, 04.01.2018 (http://www.milliyet.com.tr/annenin-isyani-gundem-2584681)
2) Hürriyet Haber, Hastanede Dehşet, Hürriyet, 29.01.2018 (http://www.hurriyet.com.tr/hastanede-dehset-40724824)
3) Dinçer Gökçe, Skandalı Ortaya Çıkaran İclal: 450-500 Hamile Çocuk Geliyor, Hürriyet, 18.01.2018 (http://www.hurriyet.com.tr/skandali-ortaya-cikaran-iclal-yilda-450-500-hamile-cocuk-geliyor-40714663)

Bunlar yalnızca 2018'in ilk ayından, gazetelere yansıyan kadına yönelik erkek şiddeti haberlerinden bir kısmı. Tabii yediden yetmişe kadınlara yönelmiş şiddet bunlarla sınırlı değil. Gazetelere yansımayan, mahkemeye intikal etmeyen, örtbas edilen, intihar süsü verilen, özellikle cinsel şiddet hikayelerinde suçlanma korkusuyla konuşamayan kadınları düşündüğümüzde önümüzde dehşet verici bir tablo duruyor: Türkiye'de kadınlara yönelik bir cinskırım yaşanıyor.

Peki tek bir tanesini bile okumanın, gözümüzde canlandırmanın, yarın aynı şeyin başımıza gelebileceğini tahayyül etmenin işkenceye dönüştüğü bu sistematik şiddet ve cinayet vakalarının boyutları hakkında ne biliyoruz? Ne yazık ki pek az şey. Hukuki bağlayıcılığı da olan ve Türkiye'nin ilk imzacısı olduğu İstanbul Sözleşmesi gibi pek çok uluslararası sözleşme, kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddete karşı alınan önlemlerin etkisini ölçmek için düzenli olarak veri toplanmasını ve araştırma yapılmasını şart koşarken Türkiye'de halen kaç kadının erkekler tarafından öldürüldüğünü, kaç kadının şiddet gördüğünü, cinayet ve şiddet vakalarının kaçının ev içerisinde ya da koruma kararı varken işlendiğini gösteren idari veriler sağlıklı biçimde tutulmuyor. Bu da konuyla ilgili verilere dayalı kapsamlı sosyal politikalar oluşturmanın önünde ciddi bir engel teşkil ediyor.

Ulusal çapta sağlıklı veri ve analizlerine ulaşmanın bu kadar zor olduğu bir dönemde, Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu gibi kadın örgütleri, Bianet gibi alternatif basın kuruluşları, medyaya yansıyan kadına yönelik şiddet haberleriyle ilgili çeteleler tutarak bu açığı kapatmaya çalışıyor. Şiddet ve cinayet haberlerinin küçük bir bölümünün basına yansıdığı, bir kısmının hala aydınlatılmayı beklediği ya da birçok kadının da intihara zorlandığı düşünüldüğünde bu rakamlar üzerinden sağlıklı bir ana-

liz yapmak çok güç fakat yalnızca bu çetelelere göre 2017 yılının ilk 10 ayında en az 240 kadının kocaları, eski kocaları, sevgilileri, erkek akrabaları yani en yakınlarındaki erkekler tarafından öldürüldüklerini görüyoruz. 2016 yılında basına yansıyan cinayet vakalarından 6'sı göçmen ve mülteci kadınlarken 2017'nin ilk 10 ayında 14 mülteci kadın öldürülmüş. Ayrıca boşanmak/ayrılmak istediği ya da evlilik teklifini kabul etmediği için öldürülen kadınların oranı da artarak yüzde 23'e yükselmiş. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre boşanma oranlarında bir artış yokken boşanma bahanesiyle işlenen cinayetlerin artması, odağında ailenin korunması olan politikaların öncelikle kadınların korunması olarak değiştirilmesi gerektiğini açıkça gösteriyor. Ayrıca 2017 yılında en az 11 kadının koruma kararına rağmen öldürülmesi, kadınları korumayı hedefleyen yasaların ihmaller ve ihlaller nedeniyle hedefine ulaşamadığına işaret ediyor.

Kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddetle ilgili ulusal çapta yapılmış birkaç araştırmaya baktığımızda da vahim sonuçlarla karşılaşıyoruz. 1995 yılında Başbakanlığa bağlı Aile Araştırma Kurumunun yaptırdığı bir araştırmaya göre evli kadınların eşlerinden fiziksel şiddet görme oranı yüzde 30'ken 2007'de Ayşe Gül Altınay ve Yeşim Arat tarafından TÜBİTAK desteğiyle yürütülen bir araştırmaya göre bu rakam yüzde 35'e, 2008 ve 2014 yıllarında Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından yapılan iki araştırmaya göre ise yüzde 38-39 aralığına yükseliyor. Yani 20 yıl önce Türkiye'de her 10 kadından 3'ü eşleri ve partnerlerinden fiziksel şiddet gördüğünü söylerken bugün bu rakam her 10 kadından 4'üne çıkmış. Ayrıca 2008 ve 2014 yılları arasında 6284 Sayılı Kadına Yönelik Şiddet Yasası'nın çıkmasına ve Şiddet Önleme ve İzleme Merkezlerinin kurulmasına rağmen durumda bir iyileşme olmamış.

Bu dört araştırmadan çıkan bir başka önemli sonuç ise erkekleri şiddetten caydıracak, kadınları savunacak ilişki ağlarının zayıflığı. Araştırmaların nitel sonuçlarından yola çıkarak geniş ailenin her zaman şiddet gören kadınları kollamadığını, komşular ve mahallenin kadınların şiddet olaylarını saklamasına neden olan bir baskı ortamı oluşturduğunu, yasal koruma için başvurulan kurumlarda da genellikle toplumsal cinsiyet konularında deneyimsiz memurlarla karşı karşıya kalındığı için kadınların bu kurumlara güvenmediklerini söyleyebiliriz.

Bütün bu araştırmaların ortak noktalarından biri de kadınlara yönelik şiddet ve cinayetleri, aile içi/ev içiyle, hatta bazılarında daha da kısıtlayarak eşleriyle sınırlamaları. Yani imam nikahlı eşleri, eski eşleri, nişanlıları, sevgilileri, erkek kardeşleri, babaları ya da yabancılar tarafından öldürülen kadınlar bu rakamların içerisinde sayılmıyor. Bu kadınların dahil edildiği tek veri ise 2009 yılında bir soru önergesine cevap olarak Adalet Bakanlığı tarafından açıklanan bulgular.

Türk Ceza Kanunu'nun ilgili maddelerine göre mahkemeye intikal eden cinayet davalarından derlenen istatistiklere

2002 YILINDAN BU YANA CİNAYET NEDENİYLE ÖLEN KADIN SAYISI

KANUN NOSU VE MADDESİ	MAKTÜL/ÖLEN SAYISI							
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
5237 S.K. 82. MADDESİ	22	5	35	119	381	725	618	862
765 S.K. 448	17	40	49	77	137	75	72	41
766 S.K. 449	8	6	19	38	31	38	20	16
767 S.K. 450	19	32	61	83	114	173	96	34
TOPLAM	66	83	164	317	663	1011	806	953

Açıklama:
1-Dava açılış tarihi yukarıdaki yıllardan ibarettir.
2-2009 yılının 13.07.2009 tarihine kadar olan kısmı alınacaktır.
3-Dosyada ölen kişinin sıfatı MAKTÜL VE ÖLEN cinsiyeti de KADIN olanlar çıkarılacaktır.

2009 yılında Adalet Bakanlığı tarafından açıklanan verilere göre kadın cinayetlerinde yüzde 1400'lük bir artış görünüyor.

göre, 2002 yılında 66 olan kadın cinayeti sayısı, 2009 yılında 953'e yükselerek yüzde 1400'lük bir artış gösteriyor. Bu rakamları Eurostat, Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi (UNODC) ve Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (UNECE) verileriyle karşılaştırdığımızda artışın daha tutarlı olmasını bekleyeceğimiz için özellikle 2002 yılında 66 kadın cinayetinin işlendiğiyle ilgili verilerde bir yanlışlık yapıldığı düşünülebilir.

Doğru veriye yaklaşabilmek uğruna, 2016 yılı Adli İstatistikleri'ne bakıyoruz. Burada cinsel istismar ve cinsel şiddet suçlarının çok büyük çoğunluğunun hukuki sürece yansımadığı ön kabulüyle bile çok yüksek sayılabilecek rakamlarla karşılaşıyoruz. 2016 yılında çocuklara yönelik cinsel istismar suçlarından yalnızca mahkemede karara bağlananların sayısı bile 21 bin 189 iken karar çıkan davaların yalnızca yüzde 58,8'inde sanıklar mahkum olmuş. Cinsel taciz suçlarında ise 2016 yılında 13 bin 347 karar verilmiş. 2007 yılında cinsel taciz davalarının yüzde 47,7'sinde mahkumiyet kararı verilirken 2016 yılında bu oran yüzde 36,5'e düşmüş. Yani mahkemeye taşınan cinsel suçlar artıyor fakat cezalar azalıyor.

Adli istatistiklerde kadın cinayeti rakamları verilmiyor. Yalnız Türk Ceza Kanunu'nun kasten adam öldürme suçuyla ilgili alt maddelere bakıldığında net olmasa da yaklaşık bir tahmine ulaşabiliyoruz. Bu alt maddelerden üstsoy veya altsoydan birine ya da eş veya kardeşe karşı işlenen cinayet sayısı 672 ve faillerinden yalnızca 17'si kadın. Teyit etmemizin imkanı olmasa da baba ve erkek çocuklara karşı işlenen cinayetlerin, kız kardeşler, kız çocuklar ve annelere karşı işlenen cinayetlere göre küçük bir yüzde oluşturacağını söyleyebiliriz. Ayrıca bu rakamlar içerisinde karısını öldürdüğü net olan 146 kişi var. Sadece bu rakam bile esas alındığında geçen yıl kadın örgütlerinin tuttuğu çetelelerin çok üzerinde bir rakamla karşılaşıyoruz. Ayrıca 17 hamile kadının ve 45 töre cinayetinin işlendiğini de yine aynı istatistiklerden öğreniyoruz.

Bütün bunlara rağmen, 2017 yılında yayımlanan Boşanma Komisyonu Raporu, şiddetin belgesini isteyerek belge yoksa devletin koruma süresini 15 güne indirerek şiddet vakalarında kadınlara mahalle karakollarının kapılarını kapatarak şiddet uygulayanın cezalandırılmasını ve kadınların korunmasını daha da zorlaştıracak adımlar atmak istiyor. Uluslararası anlaşmalara aykırı olmasına rağmen

şiddet vakalarında arabuluculuk ve uzlaştırma mekanizmaları öneriyor. Nafakanın ortadan kaldırılmasını tavsiye ederek kadınları ekonomik olarak da mutlu olmadıkları ya da şiddet gördükleri eşlerine muhtaç etmeyi ve kadın talep ettiği takdirde boşanmanın zorlaştırılmasını istiyor.

Şiddetle ilgili çalışan kadın örgütlerinin ise şiddetin kökenindeki nedenler ve dolayısıyla alınması gereken önlemlerle ilgili bambaşka görüşleri var: Aileyi değil kadını önceleyen politikalar, kadın-erkek eşitliği, erkeklik hallerinin ve ayrıcalıklarının sorgulanması, kadınların güçlendirilmesi, koruma mekanizmalarının toplumsal cinsiyete duyarlı insanlar tarafından, etkin, hızlı ve tek adımda işletilmesi gibi...

Nihayet çözüme doğru gerçek bir adım atmak içinse sayılara ihtiyacımız olduğu kadar, istatistiklerin arkasındaki hikayelere de ihtiyacımız var.

Kaynakça:
- Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı, Zet Nielsen Şirketi, *Aile İçi Şiddetin Sebep ve Sonuçları (Aralık 1993 – Aralık 1994)*, 1995.
- Altınay, A., Arat, Y., *Türkiye'de Kadına Yönelik Şiddet*, 2007, İstanbul.
- Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü, *Türkiye'de Kadına Yönelik Şiddet*, 2009, Ankara.
- Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü, *Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması*, 2015, Ankara.
- TBMM Tutanak Arşivi, *Van Milletvekili Fatma Kurtulan'ın aile içi şiddete ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Sadullah Ergin'in cevabı (7/8533)*, 3.11.2009, Ankara.
- Eurostat, *Recorded offences by offence category - police data*.
- United Nations Office on Drugs and Crime, *Global Study on Homicide*, 2013, Viyana.
- United Nations Economic Commission for Europe, Statistical Database.
- Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu, 2017 verileri.
- Bianet Erkek Şiddeti Çetelesi.
- Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü, Adalet İstatistikleri, 2016, Ankara.
- Göker, E., Kadın Cinayetleri ve Veriye Dayalı Siyaset, 5harfliler.com

Kadına Şiddet: Vahşetin Diğer Adı!

Yazı: Klinik Psikolog
Şehnaz TUNA

3 kadın 3 korkunç olay! Kadına şiddet hız kesmiyor. (Habertürk / 06.08.2012)
11 çocuk annesini eşi çekiçle öldürdü. (Milliyet / 09.04.2014)
Konya'da erkek terörü! (Cumhuriyet / 07.09.2017)
Diyarbakır'da acil destek hattına 97 kadın başvurdu. (Hürriyet / 07.09.2017)
Kadına şiddet kameralarda: Önce omuz attı sonra yumrukladı. (Sözcü / 30.09.2017)
Sevgilisi ile yakalanan adam hamile karısını dövdü. (Sabah / 29.11.2017)
Sevgililer Günü'nde kadına şiddet. (Posta / 15.02.2018)

Türkiye'nin önde gelen gazetelerinden alıntı olan bu manşet ve haber başlıkları ne kadar tanıdık değil mi? Günlük yaşantımızın bir parçasıymışçasına sıradanlaşmış haberlerle karşımıza çıkan şiddet gerçekten de artık hiçbirimize yabancı değil. Kadına karşı şiddet medya aracılığıyla sıkça gündeme gelse de konuya dair farkındalığımız sadece bu yolla oluşmuyor. Kadınlara yönelik şiddetin gün geçtikçe arttığı Türkiye'de yaşayan bir kadın olarak şiddeti şahsen yaşayabiliyor ya da bizzat şahit olabiliyoruz. Yapılan bilimsel araştırmaların sonucuna göre ülkemizde yaklaşık üç kadından biri eşinden şiddet görüyor. Kadına yönelik şiddet sadece Türkiye'ye ait bir sorun olmayıp yaş, meslek, gelir ve eğitim düzeyi farkı gözetmeksizin farklı kültürlere sahip tüm dünya kadınlarının maruz kaldığı toplumsal bir olgu. Nitekim kadınlar şiddeti gerek toplumsal alanda (iş yerleri) gerekse aile içerisinde dayak, cinsel taciz, tecavüz, aşağılanma, tehdit edilme gibi farklı şekillerde yaşamaktadırlar.

Şiddetin tanımı:

Saldırganlığın (aggression, agresyon) bir türevi olan şiddetin tek başına ele alınması 19. yüzyıla denk geliyor. Öncelerinde bir sosyal problem olarak ele alınan kadına yönelik şiddetin dünya üzerinde bir şiddet türü olarak adının konması ise 1970'lerde olmuştur. Şiddete ilişkin en kapsamlı, en evsaflı, interdisipliner tanım Yves Michaud'a aittir: "Bir karşılıklı ilişkiler ortamında taraflardan biri veya birkaçı doğrudan veya dolaylı, toplu veya dağınık olarak diğerlerinin bir veya birkaçının bedensel bütünlüğüne veya törel (ahlaki/moral/manevi) bütünlüğüne veya mallarına veya simgesel ve sembolik-kültürel değerlerine, oranı ne olursa olsun zarar verecek şekilde uygulanırsa orada şiddet vardır." (Öztürk, 2010)
"Sıradan Şiddet" isimli kitabında Yıldırım (1998) şiddeti şu tanımlamalarla açıklamıştır:

- Şiddet, fiziksel ya da fiziksel olmayan biçimlerde, fiziksel ve ruhsal acı ve zarar veren saldırgan davranıştır.
- Steinmetz'e (1986) göre; bir bireyin yaralanmasına, sindirilmesine, öfkelendirilmesine veya duygusal baskı altına alınmasına yol açan fiziki veya herhangi bir şekildeki davranış ve muamele biçimi şiddettir.
- Bir kişinin diğerini rıza ve arzusu dışında zor kullanarak kendi iradesine tabi kılması şiddetin bir diğer tanım biçimidir.
- Yıkıcı, yok edici saldırganlığın bir biçimi olan şiddet; Arıkan'ın (1987) işaret ettiği gibi, kişilere ya da nesnelere çeşitli boyutlarda zarar vermeyi içeren, güçlü, kontrolsüz, aşırı, birdenbire, amaçsız olabilen toplu ya da bireysel görülebilen bir olgudur.

Bu tanımların buluştuğu ortak nokta, şiddete uğrayan kişinin hemen her zaman, kayıtsız şartsız zarar görüyor ya da görecek olmasıdır. Birleşmiş Milletlerin Kadına Karşı Şiddetin Engellenmesi Bildirisi'nde kadına yönelik şiddet

toplumsal (kamusal) ve özel (aile içi) alan şeklinde iki boyutta ele alınmaktadır (Yıldırım, 1998)

Kamusal Alanda: Kadının isteği ve oluru aranmaksızın bedenine ve cinselliğine yönelen her türlü davranış şiddettir. Sarkıntılık, cinsel açıdan rahatsızlık vermek, tecavüz, vurmak, yaralamak, korkutmak, tehdit etmek, malına zarar vermek bu tarz davranışlara örnektir. İş yerinde tecavüz, psikolojik ve sözel şiddet kadınların sıkça maruz kaldıkları şiddet biçimleridir.

Özel Alanda (Aile içi): Kamusal şiddet çoğu zaman göz önünde gerçekleştiği için daha yoğun bir tepki alırken aile içi şiddet "dört duvar" arasında olup bittiği ve özel hayat çerçevesinde değerlendirilerek mahrem bir sorun olarak nitelendirildiği için görmezden geliniyor, inkar ediliyor hatta kimi yapılandırmalarda doğal olarak bile kabul edilebiliyor. Aile içinde yaşanan şiddetin en yaygın olanı erkekten kadına yönelik olan fiziksel şiddettir. Erkek tarafından sergilenen şiddette ataerkil zihniyetle kadını kontrol altında tutma isteği vardır. Yani erkek kendi güç ve iradesini kabul ettirmek için fiziksel gücü daha az olan kadına karşı iktidarını kurma aracı olarak şiddete başvurur. Aslında bu durum sadece eşle sınırlı değildir. Kadın yetişmekte olduğu küçük yaştan itibaren ağabeyden, erkek kardeşten ve babadan şiddet görmeye başlar.

Şiddetin türleri:

1970'lerden bu yana yapılan şiddet araştırmalarının, eş zamanlı olarak gelişen ve birbirinden etkilenen 2 farklı paradigmadan beslendiğini görülmektedir. (Altınay ve Arat, 2008)

1. "Aile içi şiddet" paradigması (family violence)
2. "Erkek şiddeti" (male violence) analizi üzerine oturan feminist paradigma

"Güvenli", "sıcak", "sevgi dolu" gibi tanımlamalarla anılan "aile" aslında toplumun en yoğun şiddet yaşanan kurumlarından birisidir.

Kadına karşı şiddetin işlevi kadınları belirli davranışlara zorlamayı ve bazı alanlardan dışlamayı ya da etkinlik alanlarını sınırlandırmayı amaçlamaktır. Bir nevi ceza amacı güden ve özellikle aile içerisinde erkekten kadına yönelen şiddette kıskançlık en sık sebep olarak gösterilse de kadına uygulanan şiddetin belli bir sebebi yok. Çocuklarla alakalı sorundan ev işlerine, parasal sıkıntıdan karı koca ilişkisine kadar herhangi bir durum şiddet için bahane teşkil edebiliyor. Şiddet denince akla ilk gelen fiziksel şiddet oluyor. Halbuki kadına yönelik şiddetin farklı biçimleri de ne yazık ki son derece yaygın. Bunları 5 ayrı grupta incelemek mümkün:

1. ***Fiziksel şiddet:*** Dayak, tekmeleme, tokat atma, duvara çarpma, aletle yaralama, ısırma, saç çekme, boğmaya çalışma, bedenine işkence uygulama, eşyaları fırlatma, kırma gibi hareketlerle kadının bedenine yönelik fiziksel zarar verme amaçlı bu şiddet grubunda sonuç ciddi yaralanmalara ve hatta ölüme kadar gidebilmektedir. Fiziksel şiddete uğrayan kadınların büyük bir bölümü cinsel şiddete de maruz kalıyor. Kadınların yarısından çoğu dayaktan sonra zorla cinsel ilişki ve ters ilişki kurmaya zorlanıyor, itiraz ettiklerinde ise tecavüz ediliyorlar. Ülkemizde töre ve namus bahanesiyle işlenen cinayetlerde birçok masum kadın hayatını yitirmiştir. Ve ne yazık ki bu cinayetleri işleyen taraf çoğu zaman öldürülenin babası ya da erkek kardeşinin ta kendisidir.
2. ***Psikolojik şiddet:*** Duygusal ihtiyaçların göz ardı edilerek duyguların karşı tarafa baskı uygulayacak biçimde istismar edilmesidir. Tehdit ederek sindirmeye çalışma, küçümseme, aşağılama, korkutma, kadının ve sahip olduğu değerlerin -kimi zaman topluluk içinde dahi- mütemadiyen aşağılanması davranışları görülür. Şiddetin bu kategorisinde fiziksel şiddet yer almasa da mağdur ruhen yoğun zarar görür. Boşanmak isteyen kadının, çocuğu ya da hayatıyla tehdit edilmesi sık görülen duygusal şiddet davranışlarındandır.
3. ***Sözel şiddet:*** Genel olarak fiziksel şiddetle bir arada uygulanan sözel şiddet küfür, hakaret, isim takma ve aşağılama davranışlarını içerir. Amaç kadının kendine olan saygısına ve özgüvenine saldırarak onu çaresiz ve savunmasız hissettirip kendi üstünlüğünü kabul ettirmektir.
4. ***Cinsel şiddet:*** Cinsellik tehdit unsuru olarak kullanılır. Aşırı kıskanarak fiziksel şiddete başvurmak, hemen akabinde cinsel beraberlik talebinde bulunmak, güç kullanarak zorla cinsel ilişkide bulunmak, sadist davranışlar, tecavüz ve ensest cinsel şiddete örnek davranışlardır.
5. ***Ekonomik şiddet:*** Maddi ihtiyaçlar doğrultusunda kısıtlama uygulayarak karşısındakini kontrol etme amacını güder. Kendi isteklerini dayatmak için ekonomik bağlamda tehditler savurmak, kendine bağımlı kılmak için kadının çalışmasına engel olmak, eğer kadın çalışıyorsa kazandığı parada hak iddia etmek ve hatta parasını elinden almak gibi davranışları içerir.

Türkiye'de "kadına şiddet" olgusu ve "şiddet gören kadın" profili:

1970'lerde Batı ülkelerinde gelişen kadın hareketi ve kadına yönelik şiddete başkaldırının Türkiye'de başlaması 80'li yıllara denk geliyor. Farkındalık toplantıları, sokak gösterileri, dergi ve yayınların yanı sıra bilimsel çalışmalar da bu alanda kendini göstermeye başlıyor. Kadına yönelik şiddet olgusunun ele alındığı bilimsel çalışmalardan biri Altınay ve Arat'ın 2006-2007 yılları arasında yürüttükleri alan çalışmasıdır. Bu çalışma Türkiye'de kadına yönelik şiddet konusunda oldukça faydalı veriler sağlamıştır.
Bu çalışmanın önemli sonuçlarından biri çocukken tanık olunan veya maruz kalınan şiddetin, erkeklerin şiddet uygulama olasılığını iki kat artırdığı bulgusudur. Aynı şekilde anne-babasından dayak yemiş olan kadınların şiddete maruz kalma olasılığı da iki kat fazladır. Bu olguya "şiddet döngüsü" deniyor. Kadınların aileye kocalarından daha çok gelir getirmesi, dayak riskini en az iki misli artırmakta ve bu durumda olan her üç kadından ikisi fiziksel şiddete maruz kalmaktadır. Bu bulgu ekonomik gücünü kaybeden erkeklerin ataerkil otoritelerini fiziksel güce başvurarak perçinlemeye çalışmaları olarak yorumlanabilir. Şiddet gören kadının genelde ekonomik olarak eşine bağlı olduğu düşünülse de yapılan araştırmalar meslek sahibi kadınların da şiddete maruz kaldıklarını göstermektedir. Öğrenim düzeyi arttıkça fiziksel şiddet gördüğünü söyleyen kadınların sayısı azaltmaktadır. Bu rakamlar gerçek oranı yansıtmayabilir, nitekim eğitim düzeyi yüksek kadınlar bu tür bir şiddete maruz kaldıklarını paylaşma

Türkiye'de 1980'lerde başlayan kadın hareketinin en önemli temsilcisi Mor Çatı Derneğidir.

konusunda daha ketum olabilirler. Peki, Doğulu kadın daha mı çok eziliyor ya da şiddet görme sıklığı daha mı fazla? Altınay ve Arat'ın araştırma sonuçlarına göre bu açıdan Türkiye'nin doğusu ve orta/batısı arasında kayda değer farklar yok. Doğu bölgelerindeki kadınların %39'u fiziksel şiddete, %14'ü ise cinsel şiddete maruz kaldığını ifade etmiş, bu oranlar orta/batı bölgelerinde sırasıyla %33 ve %14 olarak gözlemlenmiştir.

Erkek neden şiddet uygular? "Kadına şiddet gösteren erkek" profili:

Şiddetin sebebi ya da şiddet gösteren erkeğin psikolojisine dair farklı görüş ve yaklaşımlar mevcuttur:

Freud, Mc Dougall ve Lorenz'e göre insanlar kendilerini aç, susuz ya da cinsel olarak uyarılmış hissedebildikleri gibi saldırgan da hissedebilmektedirler. Yani bu bilim adamlarına göre şiddetin kaynağı psikolojiktir. Hatta saldırganlık olgusunun temelinde saldırganlık içgüdüsünün yattığını iddia eden Freud saldırganlığı 3 ana kısma ayırmıştır:

1. Dış saldırılara karşı organizmayı savunma düşüncesine dayalı zalimlik güdüleri,
2. Cinsel doyum amacı güden yıkıcılık,
3. Yıkım amacı güden yıkıcılık.

Saldırganlığı yıkıcı karakter yapısı olarak tanımlayan Erich Fromm bu adlandırmayı "sadistlik" şeklinde dile getirir. Adler ise konuya sosyal psikolojik açıdan yaklaşır ve saldırgan bir karakterin sahip olduğu özellikleri şu şekilde sıralar: Boş gurur ve hırs, kıskançlık, haset, cimrilik, kin. (Öztürk, 2010)

Kadına yönelik şiddet hiçbir sebep olmaksızın sadece keyfi olarak da gerçekleşebiliyor. Yani ne yazık ki sırf "canı istediği" için karısını, sevgilisini, nişanlısını döven erkeklerin varlığından bahsetmemiz mümkün.

Türkiye'de 1980'lerde başlayan kadın hareketinin en önemli temsilcisi Mor Çatı Derneğidir. 1990 yılında açılan "Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı" açıldığı tarihten bu yana eşlerinden şiddet gören kadınlara kucak açmaya devam etmektedir. Kadınlar burada şiddet gördükleri ortamdan uzaklaşıp kendi başlarına ayakta durmaya başlayana kadar psikolojik ve hukuksal danışmanlık alıyorlar. Mor Çatı'ya başvuran kadınların ifadelerinden yola çıkılarak oluşturulan "şiddet gösteren erkek tipi" düşünülenin aksine gayet sıradan ve normal davranan erkekler. Hatta bunların birçoğu kadınlar tarafından "dışarıda melek" şeklinde tanımlanıyor. Kadınların bu melek adamlardan gördükleri şiddeti saklama eğilimlerinin sebeplerinden biri de insanların bu adamlardan şiddet gördüklerine dair kendilerine inanmayacakları oluyor. (Mor Çatı, 1996)

Mor Çatı'ya başvuran kadınların anlatılarından "şiddet gösteren erkek profili" ile ilgili şu bilgiler ortaya çıkmıştır:

1. Cinsel kıskançlık, fiziksel şiddetin gerekçesi olabilmekte, erkek, kadının başka erkeklerle ilişkisi olduğundan şüphelenmektedir.
2. Şiddet uygulayan erkek, ev dışı toplumsal yaşamda farklı bir davranış biçimi sergileyebilmekte hatta toplumsal normlara uygun hal ve tavırlar benimseyebilmektedir.
3. Şiddet uygulayan erkekler, zannedilenin aksine "başarısız" ve dünya ile baş edemeyecek karakter özelliklerine sahip değildirler. Başvuranların kocaları arasında "mimar", "doktor", "avukat" ve "öğretim görevlisi" gibi başarı düzeyi oldukça yüksek erkekler yer almaktadır.
4. Alkolle şiddet arasında doğrudan bir bağlantı yoktur; alkol, şiddetin belirleyicisi olmakla beraber sadece etkisinin artmasında rol oynayabilir.
5. Şiddet uygulayan erkekler psikopat değildirler. Bu erkeklerin bazı karakter bozuklukları olmasına rağmen bu karakter bozukluklarını patolojik ve düzeltilmesi imkânsız bir davranış biçimi olarak görmek mümkün değildir.

Aile içi şiddet üzerine yapılan çalışmalar, şiddet uygulayan erkeklerin karakterlerini tahlil etmiştir. Şiddet uygulayan erkekler genellikle "kıskanç", "sinirli", "asosyal", "bağımlı", "sahiplenici" ve "güvensiz" olarak gözlemlenmiştir. Şiddet sergileyen erkeklerin geçmişlerine bakıldığında kendilerinin de şiddete tanık olduğu ve hatta bilhassa maruz kaldıkları görülmektedir. Ebeveynlerinden yeterli ilgili görmedikleri çocukluk dönemi tarihçelerinde istismara da sıkça rastlanmaktadır.

Sebebi her ne olursa olsun şiddeti patolojik bir hastalık olarak görmek, kadını kurban adamı da cezalandırılacak bir hasta pozisyonuna koyması itibarıyla doğru bir yaklaşım değil. Çünkü şiddet bir hastalık değil. Şiddet göstereni "hasta", şiddet gören kadını ise "kurban" olarak göstermek durumu sıradanlaştırdığı için şiddeti bu şekilde bir tanımlama yaparak önlemek ya da ortadan kaldırmak asla mümkün değildir!

Şiddet gören kadının psikolojisi:

Bazen yıllarca devam edebilen şiddetin kadınlar üzerindeki psikolojik sonuçları son derece ağır olabiliyor. Aşağıdaki listeye baktığımızda şiddete maruz kalmanın ruhsal bozukluklar skalasında yer alan hemen her rahatsızlığa yol açabildiğini görüyoruz.

- Panik atak
- Yoğun korku
- Kaygı bozukluğu
- Depresyon
- Yeme bozukluğu
- İntihara teşebbüs

- Psikosomatik bozukluğa bağlı bedensel kaygı ve şikayetler
- Suçluluk
- Özgüvenin yok olması
- Uyku bozukluğu
- Cinsel bozukluk
- Dissosiyatif bozukluk (Kendine yabancılaşma)
- İnsanlarla ilişki kuramama
- Travma sonrası stres bozukluğu (özellikle ırza geçilme vakalarında)

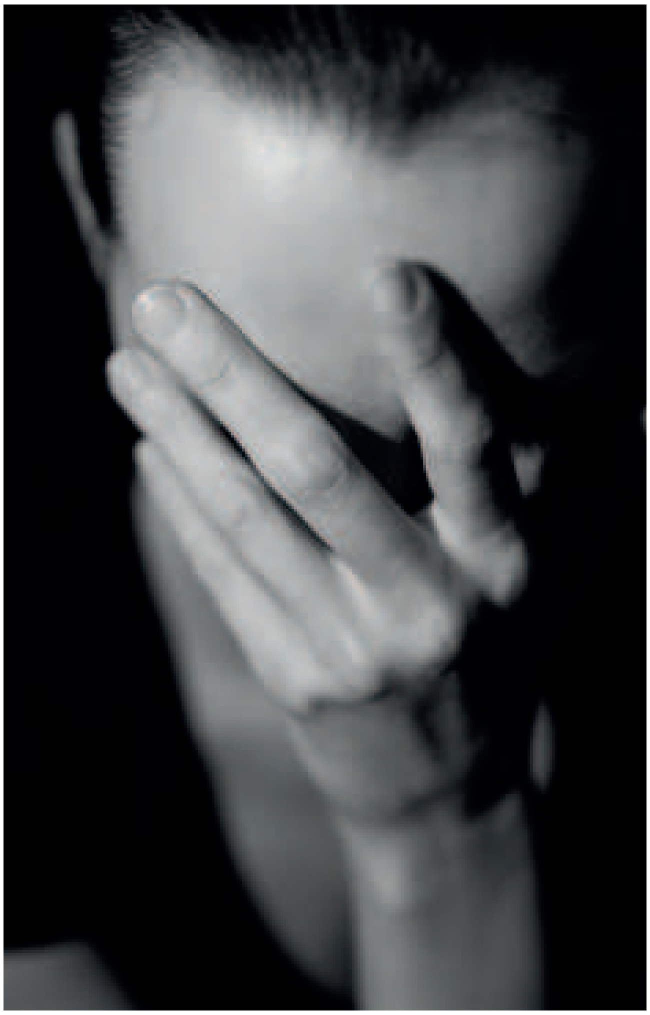
Kadınlar, şiddete ilk uğradıkları zaman travmanın ortaya çıkardığı şok reaksiyonuna bağlı olarak yaşadıklarını inkar yoluna gidebilir ya da kendini "Benim bununla başa çıkma gücüm var." şeklinde avutabilirler. Ayrıca yaşanan ilk şiddetin akabinde kadınların birçoğu gördükleri şiddeti aşırı sevgi ve buna bağlı kıskançlığa bağlama eğiliminde olup bu davranışın ilerleyen zamanlarda geçeceğini ya da durulacağını düşünüp kabulleniyorlar. Ya da eş ve sevgilinin bu davranışı bir daha tekrarlamayacağına dair verdiği söz ilişkinin devam etmesine sebep oluyor. Bundan dolayıdır ki şiddete maruz kalan meslek sahibi ve eğitimli birçok kadın tüm yaşadıklarına rağmen ilişkisine devam etmeyi seçebilir ve her şey yolundaymış gibi davranır. Ta ki bu şok yerini yüzleşmesi gereken acı gerçeğe bırakana kadar.

Özellikle aile içi şiddette kadın son derece çelişkili duygular yaşar. Hem çok kızgın hem de çok üzgündür. Hayal kırıklığı yaşar. Bir taraftan kendini kurtarmak isterken diğer taraftan eşinden ayrılmak istemeyebilir. Zaten bunun için şiddet mağduru birçok kadın bu işkencenin bir gün biteceğine dair hayali bir umut besleyerek evliliğini/beraberliğini sürdürmeye devam eder. Sistematik olarak gördüğü şiddet özgüvenini yok etmiştir. Öyle ki sürekli duyduğu hakaret ve aşağılama sözlerini üzerine bir gömlek gibi giyer ve şiddeti uygulayandan çok kendini suçlamaya başlar: "Ben kabahatliyim!" "Ben beceriksizim!" tarzı cümleler kurmaya başlar. Karşısına çıkacak ekonomik engelleri düşünür ve gelecek korkusu oluşur. Yalnız kalacak olmak, çalışmıyorsa parasız bir şekilde "ortada" kalacak olmak ürkütür. İşte bu noktada sığınmaevleri devreye giriyor. Şiddete uğrayan kadınlara kucak açan bu sığınaklar gün geçtikçe çoğalmaktadır.

Bu sığınaklardan en bilineni olan Mor Çatı Kadın Sığınma Vakfı gönüllü danışmanları, şiddete maruz kalıp kendilerine sığınan kadınların ruhsal durumlarını şöyle maddelemişler (Mor Çatı, 1996):

- Korku (sokağa yalnız çıkamama, perdeleri açamama, eşten korkma gibi)
- Sessizlik ve çekingenlik
- Uykusuzluk
- Seslere karşı aşırı tepki
- Baş dönmesi, ayakta duramama
- Unutkanlık
- İrkilme, çarpıntı, öfke patlamaları
- Aşırı yorgunluk
- Umutsuzluk
- Kendini suçlama
- Utanç duyma
- Geleceğe yönelik plan yapamama
- Güvensizlik
- Düzgün cümleler kurmakta zorlanma
- Çözümsüzlük
- Yalnızlık hissi
- Konuşurken göz kontağı kuramama
- Ağlama krizleri
- Solgunluk

Şiddet aile içinde bir kısır döngü de oluşturur. Eşinden şiddet gördüğü için psikolojisi bozulan kadın hayata karşı çaresiz ve güçsüz hisseder. Engellenemez öfke patlamaları yaşar ve kendisi de çevresine, bilhassa çocuklarına fiziksel ve sözel şiddet uygulayabilir. Mor Çatı'ya başvuran üç kadından yalnızca biri ailesinden destek görüyor (Mor Çatı, 1996). Kızı dul kalsın istemeyen baba, "Etraf duyarsa ne der!" kaygısıyla kendi de zamanında kocasından dayak yediğini söyleyen anne, "Kocadır, döver de sever de!" zihniyetiyle hareket eder. Dayağı meşru görüp yuvasını bozmaması gerektiğini söyleyen anneannenin yanı sıra bir de tehdit eden koca vardır. Evinden kaçıp sığınacak cesarete sahip olanların dışındaki kadınlar ne yazık ki konuşamıyorlar. Çünkü ölüm tehlikesi ya da eşinden dolayı sahip olduğu olanaklarını kaybetme durumları var. Hatta şiddetin sonucu olarak ortaya çıkan kavga(lar) dışarıda yardım için başvurulan kişiler tarafından aile meselesi olarak görüldüğü için duruma müdahale oranı da

Yönetmenlerin kadına şiddet teması taşıyan konu ve sahnelerden uzaklaşmaları, kadına yönelik şiddetin henüz oluşmadan engellenmesinde son derece önemlidir.

azalıyor. Bu da şiddeti gören kadının yardım talebi için ciddi bir dezavantaj teşkil ediyor. Bu tablo çerçevesinde depresyonun meydana gelmesi kaçınılmazdır çünkü şiddete uğrayarak cezalandırıldığını düşünen kadın yaşadığı suçluluk duygusuyla kendini, istek ve düşüncelerini sürekli baskılar. Ölüm bir kurtuluş olarak görüldüğü için şiddet kökenli intihar vakalarına sıkça rastlanır. Şiddet ile mücadelede psikoterapi son derece önemli bir araçtır. Nitekim terapistle yürütülen bu çalışma kişinin yüzleşmek istemediği mevcut durumunu kabul etmesini ve değiştirmek için uygulayabileceği stratejileri belirleyebileceği bir ortam sağlar. Ayrılık kararını almış olanlar için de kaybetmiş oldukları özgüven ve cesareti geri kazanmak, ayrılık sürecinin kendisiyle baş etmek için psikoterapi gereklidir.

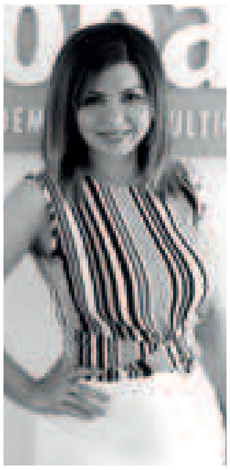
Kadına yönelik şiddette medyanın rolü ne olmalıdır?

Kitle iletişim araçlarında şiddet gösteriminin şiddetin yaygınlaşmasında etkili olduğu çeşitli araştırmalar tarafından kanıtlanmıştır. Şiddet üzerine yapılan iletişim araştırmalarında; izleyen, okuyan, dinleyenlerin şiddet gösteriminden bire bir etkilenmiş olmasalar da şiddet gösterimlerinin şiddet kodlarını yeniden üretip kazandırdığını ve gündelik yaşamdaki gerilim anlarında bu öykülerden öğrenilen davranış biçimlerinin kılavuzluk yaptığı belirlenmiştir. (Yıldırım, 1998)

Şiddet mağduru tüm kadınlarımızın korunması gerekliliği apaçık ortada. Bunun için sadece sığınaklar yeterli değil. Şiddet meydana geldikten sonra atılacak adımlardan ziyade oluşmasını engellemek için tedbirlerin alınması çok daha uzun vadeli ve kesin çözümler üretmek demektir. Kitle iletişim araçlarının toplum içinde yaşayan bireyler üzerindeki kuvvetli etkisini göz önünde bulundurursak bu konuda medyaya çok iş düşüyor diyebiliriz. Sevindirici bir gelişme olarak vurgulamak gerekir ki medyada kadına şiddete dair tartışma ve haber programlarıyla bir farkındalık yaratılmaya başlandığı aşikar. Şiddet içeren popüler dizi ve filmlere milyonlarca para harcayan yapımcıların bu tür farkındalık yaratan programlara ağırlık vermeleri, gündemdeki dizi ve film senaristlerinin, yönetmenlerinin kadına yönelik şiddet teması taşıyan konu ve sahnelerden uzaklaşmaları, bu tarz dizi ve filmlerde oluşturulan kadın profilinde kadının, erkeğine itaat eden fedakar anne kalıbından çıkartılıp onun yerine çalışan, kendi ayaklarının üzerinde duran, egemen ve özgür bir kadın kimliğine kavuşturulması, kadına yönelik şiddetin henüz oluşmadan engellenmesi yolunda atılacak son derece önemli ve faydalı adımlar olacaktır.

Kaynakça:
- Altınay, A.G. & Arat, Y. (2008). *Türkiye'de Kadına Y*önelik Ş*iddet*. İstanbul: Punto.
- Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı. (1996) *Evdeki Terör. Kadına Yönelik Şiddet*. İstanbul: Yön.
- Öztürk, E. (2010). *Türkiye'de Aile, Şiddet ve Kadın Sığınma Evleri.* İstanbul: Birey.
- Yıldırım, A. (1998). *Sıradan Şiddet. Kadına ve Çocuğa Yönelik* Şiddetin Toplumsal Kaynakları. İstanbul: Boyut.

YENİLİĞİ KEŞFET
BİEN'DEN KEŞFEDİLMEYİ BEKLEYEN
YEPYENİ BİR SERİ: TIGER
TIGER BLACK 60x120CM TEKNİK PORSELEN KARO
www.bienseramik.com.tr
Bien
SERAMİK | BANYO | MUTFAK

Yazı: Av. Sima BAKTAŞ

Kadınlar Yalnız Değil… Hukuki Haklarınızı Bilin

Dünyanın birçok ülkesinde kadınlar erkeklere göre daha az hakka sahiptir. Kadınların, bu haksızlıklarla yüzleşen kadın örgütlerinin mücadeleci ruhuyla toplumlar nezdinde farkındalık oluşturarak zor da olsa bazı haklara sahip olması sağlandı. Ancak halen bu haklar yeterli gözükmemektedir.

Kadın hakları, kadınların erkeklerle eşit şekilde sahip olduğu sosyoekonomik, siyasi ve yasal hakların tamamına verilen isimdir. Kadın hakları kavramı özellikle 19. yy.da büyük önem kazandı. Dünya genelinde çok çeşitli kurum ve kuruluşlar kadınların karşılaştığı sorunların ve ayrımların giderilmesi için sistemsel ve örgütsel çalışmalar yapıldı. Kadın hakları öyle altın tepsiyle sunulmadı önümüze. Kadınların hapishanelerde işkence görmesine kadar canla başla mücadele verildi.

Bunun tek bir istisnası var: Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasından sonra 1924 yılında Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabul edilmesiyle eğitim, tek sistem altında toplanmış ve kadınlarla erkeklere eğitimde eşit imkanlar sunulmuştur. 1925 yılında Kıyafet Kanunu ve 1926 yılında kabul edilen Türk Medeni Kanunu ile kadınların yasal statüsü değişmiş, hem aile içinde hem de bir birey olarak eşit haklar kazanmıştır. Kadınlara 1930'da yerel, 1934'te genel seçimlerde seçme ve seçilme hakkı tanınmıştır. Bu hakları elde etmek isteyen Batılı kadın örgütleri özellikle İngiltere'de oldukça zor dönemlerden geçti; açlık grevleri, işkenceler, fiziksel diğer şiddet durumlarına, toplum baskısı ve devlet baskısına maruz kaldılar. Ancak en sonunda oy haklarını alabildiler. Bazen şunu düşünürüm: Acaba bizim daha öncesinden kadın haklarına sahip olmamız Batılı kadınlar kadar mücadele etmememiz mi bu hakların değerini bilememememize neden oldu da bu haklarımızın arkasında dik durmadık? Mücadele sonunda kazanılan hakların korunması çok daha sistemsel ve etkilidir. Başlangıçta kadın örgütlenme bilinci olmadan bu haklar kanun nezdinde verilmiş olsa da kadın-erkek eşitliğinden söz edebilmemiz oldukça zor. Dünyada ve Türkiye'de kadınların uğramış olduğu haksızlıklar sistemsel olarak devam etti. Bunun sonucunda Dünyada ve Türkiye'de kadın sivil toplum kuruluşlarının en iyi çalışan örgütler arasında yer alması hiç şaşırtıcı değil. Kadın hakları konusunda her ne kadar demokratik düzlemde eşit haklara sahip olunması gerektiği üzerinde durulsa da başka bir sorun ile karşı karşıya geldiğimiz gerçeğini de görmezden gelemezdik.

Kadına Yönelik Şiddet!

Kadına yönelik şiddet kadınlara, yalnızca kadın oldukları için uygulanan, cinsiyet eşitliğinin sağlanamamasından kaynaklanan, kadın bireylerin insan haklarını ihlal eden eylemlerdir. Bu ihlaller gelişmekte olan ülkelerde daha sık görülmekle birlikte, kadınlar dünyanın bütün ülkelerinde fiziksel ve psikolojik şiddet tehlikesi altında yaşamaktadır. Kadın bedeninin karşı cinse göre fiziksel olarak daha güçsüz olması, toplumun kadınlara biçtiği roller kadınların fiziksel ve psikolojik olarak şiddet görmesine zemin hazırlamaktadır. Kadına yönelik şiddetin tarihçesine baktığımızda dünyada bazı yasalar oldukça ilginçtir şöyle ki;

Eski Roma'da erkekler eşlerini dövebilir hatta zina, sarhoşluk gibi nedenlerle öldürebilirlerdi. İngiltere'de ise 20. yy.ın sonuna kadar yasalar, gerektiğinde erkeklere, eşlerini fiziksel olarak cezalandırma hakkı vermekteydi. 19. yy.da Amerika'da da kadını ikinci plana iten uygulamalar görülmüştür. Yapılan antropolojik çalışmalara göre kadına yönelik şiddet, Papua Yeni Gine dışında dünyanın her yerinde görülmüştür.
1993 tarihli Birleşmiş Milletler (BM) Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesi Bildirgesi, kadına yönelik şiddeti şöyle tanımlıyor: ''İster kamusal isterse özel yaşamda meydana gelsin, kadınlara cinsel, fiziksel, psikolojik acı veya ıstırap veren ya da verebilecek olan cinsiyete dayalı bir eylem uygulama ya da bu tür eylemlere tehdit etme, zorlama veya keyfi olarak özgürlükten yoksun bırakma."

- Dünya kadınlarının %70'i hayatlarının bir noktasında en az bir kere şiddet görüyor
- Yılda 500 bin-2 milyon arasında kişi fuhuş, kölelik gibi amaçlarla insan ticaretinin mağduru oluyor. Bunun %80'ini kadınlar ve kız çocukları oluşturuyor.
- Tahminlere göre başta Afrika ve bazı Orta Doğu ülkelerinde olmak üzere yaşayan 130 milyon kadın ve kız çocuğu sünnet edilmiş.

Türkiye'de Kadına Yönelik Şiddet

Kadına yönelik şiddetle ilgili ülkemizdeki ilk çalışma 1988 yılında PİAR tarafından yapılmıştır. Bu araştırmada, kadına yönelik şiddet sıklığı %75 olarak bulunmuştur.
1991'de 116 çift üzerinde yapılan araştırmada; %55 genel olarak kadınların dayağı hak edebileceği; %28 bir kadın dayak yemişse bunu hak etmiş olabileceği sonuçlarına ulaşılmıştır.
1993'te Aile Kurumunun yaptığı araştırmada; kadına yönelik şiddet sıklığı %30; sözel şiddet; kentsel alanda %62, kırsal alanda %49 olarak tespit edilmiştir.
1997'de Aile Kurumunun yaptığı başka bir araştırmada; kadına yönelik şiddet sıklığı %16.5, sözel şiddet %12.3, şiddet sebebiyle hastaneye başvuranlar %11.2 olarak tespit edilmiştir.
Sadece Ocak 2016'da 36 kadın öldürüldü. Bunların çoğu daha 35'ini bile aşmamış gencecik kadınlar. Türkiye'de kadınların %38'i şiddete maruz kalıyor

Kadın Cinayetleri Haritası kaynak : kdincinayetleri.org

Türk Psikiyatri Derneğinin (TPD) yaptığı çalışmaya göre; eşlerinden fiziksel veya cinsel şiddet gören evli kadınların içinde, şiddet görmeyen kadınlara göre hayatına son vermeyi düşünmüş olanların oranı dört kat, son vermiş olanların oranı ise üç kat fazladır.

Peki, haklarımız nedir?

6284 Sayılı "Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun

Bu kanun, şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbirleri düzenliyor. Kanunda şiddet; kadının fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik açıdan zarar görmesiyle veya acı çekmesiyle sonuçlanan veya sonuçlanması muhtemel hareketler olarak tanımlanmaktadır.
Buna göre kadına yönelik şiddet sadece fiziksel şiddetten ibaret değildir. Hakaret etmek, aşağılamak, birilerinin yanında küçük düşürmek, öldürmekle, yaralamakla, sakat bırakmakla tehdit etmek, istenmeyen zamanlarda ve biçimlerde cinsel ilişkiye zorlamak; komşularla, arkadaşlarla, akrabalarla görüşülmesine izin vermemek, ihtiyaçlar için yeterli para vermemek, kazanılan paraya el koymak, sürekli nereye kaç lira harcandığını sormak, ısrarla telefonla aramak, kimlerle arkadaş olduğuna karışmak, takip etmek gibi tüm davranışlar kanuna göre şiddettir ve bu davranışlara maruz kalınması durumunda kanundan faydalanılabilir. Ayrıca kanundan faydalanabilmek için mutlaka doğrudan şiddete maruz kalmış olmak gerekmez, bunun tehlikesi ya da tehdidi altında olmak yeterlidir.

Kanun Kapsamındaki Haklarımız Neler?

1. **Sığınak Talep Etme Hakkı:** Şiddete uğrayan kadın, evi veya yakınlarının evi dışında acil olarak kalacak güvenli bir yere ihtiyacı varsa kendisi ve çocukları için bulunduğu şehirde veya başka bir şehirde uygun bir barınma yeri isteyebilir.
   Başvurulacak yerler: En yakın karakol, Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi (ŞÖNİM), Cumhuriyet Başsavcılıkları, Kaymakamlık/Valilik, Aile Mahkemeleri.
2. **Koruma (Yakın Koruma) Altına Alınmayı Talep Etme Hakkı:** Kadın, şiddet uygulayan ya da uygulama ihtimali olan kişinin zarar vermesinden endişeliyse dışarı çıktığında, işe giderken vb. kendisine eşlik etmesi için bir polisin görevlendirilmesini isteyebilir.
   Başvurulacak yerler: En yakın karakol, ŞÖNİM, Cumhuriyet Başsavcılıkları, Kaymakamlık/Valilik, Aile Mahkemeleri.
3. **Uzaklaştırma İsteme ve Yaklaşmasının Engellenmesini Talep Etme Hakkı:** Kadın şiddet uygulayan kişiyi birlikte yaşadığı ortak konuttan uzaklaştırabilir, karar süresi içerisinde bu konuta, iş yerine, çocuğunun okuluna ve kendisine yaklaşmasını engelleyebilir ve kendisi bu konutta yaşamaya devam edebilir.
   Başvurulacak yerler: En yakın karakol, ŞÖNİM, Cumhuriyet Başsavcılıkları, Aile Mahkemeleri.
4. **Şiddet Uygulayanın Rahatsız Etmesinin Engellenmesini İsteme Hakkı:** Kadın, şiddet uygulayanın kendisine telefon, mail, sosyal medya... aracılığıyla ulaşmasının engellenmesini isteyebilir.
   Başvurulacak yerler: En yakın karakol, ŞÖNİM, Cumhuriyet Başsavcılıkları, Aile Mahkemeleri.
5. **Adresinin Gizlenmesini İsteme Hakkı:** Kadın, can güvenliği tehdidi altındaysa veya şiddet uygulayandan kaçıyorsa kimlik ve adres bilgilerinin tüm resmi kayıtlarda gizlenmesini isteyebilir.
   Başvurulacak yerler: En yakın karakol, ŞÖNİM, Cumhuriyet Başsavcılıkları, Aile Mahkemeleri.
6. **Kimlik ve İlgili Diğer Bilgilerin Değiştirilmesini İsteme Hakkı:** Kadın, can güvenliği tehdit altında ise kimlik bilgilerinin değişmesini yani kendisine yeni bir isim ve soy isim verilmesini isteyebilir.
   Başvurulacak yerler: Başvuru mutlaka bir avukat aracılığıyla doğrudan Aile Mahkemesine yapılmalıdır.
7. **Şiddet Uygulayanın Silahını Polise Teslim Etmesini İsteme Hakkı:** Kadın, şiddet uygulayan ya da uygulama ihtimali bulunan kişinin, silahını polise teslim etmesini talep edebilir.
   Başvurulacak yerler: En yakın karakol, ŞÖNİM, Cumhuriyet Başsavcılıkları, Aile Mahkemeleri.
8. **Geçici Velayet ve Tedbir Nafakası Talep Etme Hakkı:** Kadın, çocuklarının geçici velayetini isteyebilir ve nafaka talep edebilir.
   Başvurulacak yerler: Aile Mahkemeleri.
9. **Geçici Maddi Yardım Talep Etme Hakkı:** Kadın, kendisi ve çocuğu için maddi yardım talep edebilir.
   Başvurulacak yerler: Kaymakamlık, ŞÖNİM ya da Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı (ASPB) İl Müdürlüğü, Aile Mahkemeleri.
10. **Oturulan Eve Aile Konutu Şerhi Konulmasını İsteme Hakkı:** Kadın, eşiyle oturduğu evin tapusu eşinin üzerine ise Tapu Müdürlüğüne giderek bu eve aile konut şerhi koydurabilir.
    Başvurulacak yerler: Tapu Müdürlükleri, Tapu Müdürlüğü reddettiğinde Aile Mahkemeleri
11. **Genel Sağlık Sigortasından Faydalanma Hakkı:** Kadın, sigortalı değilse dahi sigortalı sayılabilecektir.
    Başvurulacak yerler: Otomatik yapılan bir işlemdir.

Başvuru Nasıl Yapılır?

- Başvuru dilekçesi, kadına en yakın yerdeki adliyede bulunan Nöbetçi Aile Mahkemesine verilir. Ayrıca bu dilekçe, Cumhuriyet Savcılıklarına, karakola, kaymakamlıklara, ŞÖNİM'lere de verilebilir. Ancak bu durumda, bu makamların dilekçeyi Aile Mahkemesinin onayına sunmak üzere ulaştırması zaman alacağından, doğrudan aile mahkemesine başvurmak kararın daha hızlı çıkmasını sağlayacaktır.
- Sığınak ve yakın koruma talepleri için aile mahkemesine başvurmak şart değildir. Bunun için ŞÖNİM'e veya karakola gidip can güvenliğinin tehdit altında olduğunun söylenmesi ve bu isteğin yazılı hale getirilmesinin talep edilmesi yeterlidir.
- Geçici maddi yardım talebi için ise kadın en yakın kaymakamlığa gidip ekonomik durumuna ilişkin bilgileri ayrıntılarıyla anlatan bir dilekçe yazıp vermelidir. Dilekçede, aylık giderler (kira, elektrik, su

vb.) ve bakmakla yükümlü olunan kişilerin (çocuklar, anne baba vb.) masrafları belirtilmelidir.

Başvuruda Dikkat Edilmesi Gerekenler

1- Çok acil bir durum yoksa öncelikle bir avukatla görüşülmelidir. Kadının bir avukata ödeme yapabilecek maddi imkanı yok ise bulunduğu ildeki baronun adli yardım bürosuna başvurmalıdır. Baro kendisinden ikametgah belgesi, fakirlik belgesi ve kimlik fotokopisi talep edecek ve ardından ücretsiz avukat atayacaktır.

2- Bütün başvurular yazılı olarak yapılmalıdır. Başvurunun yanıtının sözlü olarak verilmesine itiraz edilmeli, yanıt mutlaka yazılı istenmelidir.

3- Başvurulan yer karakol ise talep edilen tüm hususların tutanağa geçmesi sağlanmalı, tutanak imzalanmadan önce mutlaka okunmalı, söylenmemiş hususlar tutanakta bulunuyorsa değiştirilmesi istenmelidir. Başvurunun iki tane kopyası olmalı, bir kopya karakolda bir kopya kadında kalmalıdır. Kadın kendisinde kalan kopyaya, polisin "alındı" yazarak ismiyle imzalamasını istemelidir. Ayrıca bir evrak kayıt numarası vermeleri gerektiği hatırlatılmalı ve kadın bu numarayı kendisinde kalan kopyanın üzerine yazmalıdır. Böylece, bu evrak numarasıyla işlemleri takip edebilmek mümkün olacaktır.

4- Kadının vücudunda darp izleri varsa bunun Türk Ceza Kanunu'nda yer alan bir darp suçu olduğu unutulmamalıdır. Bu durumda polislerin kadını doğrudan hastaneye sevk ederek darp suçunu raporlaması gerekir. Polisler, sevk ve raporlama işlemlerini yapmazlarsa yapmaları talep edilmelidir.

Koruma Tedbirleri İhlal Edilirse: Kanun kapsamında verilen koruma tedbirlerinin ihlal edilmesi durumunda bir dilekçe ile savcılığa ya da koruma tedbiri hakkında karar veren mahkemeye başvurularak şiddet uygulayanın hangi tarihte, hangi saatte ve ne şekilde kararı ihlal ettiği mümkünse delillerle birlikte bildirilmelidir. Bu bildirim yapıldığı takdirde size şiddet uygulayan kişi -karar ilk kez ihlal ediliyor ise- **3 ilâ 10 gün arasında hapis cezası alacaktır.** Bu hapis cezası alternatif bir yaptırıma dönüştürülemez. Kararın birden çok ihlali durumunda ceza müddeti artacaktır.

Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM)

ŞÖNİM, 6284 Sayılı Kanun ile kurulmuştur. Kadınlar, kanuni tüm haklarına ulaşmak için her an bu merkezlere başvurabilirler. Bu merkezler şiddete uğrayan kadının 6284 Sayılı Kanun kapsamındaki haklarına erişebilmesi için onu ilgili kurumlara yönlendirmekten ve ihtiyaç duyduğu desteğin koordinasyonundan sorumlu kurumlardır. ŞÖNİM'ler ayrıca kadının iş bulmasına, meslek edindirme kurslarına yönlendirilmesine, psikolojik destek alabilmesine yardımcı olmak ve bu konularda ona yol göstermekle yükümlüdürler. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı (ASPB) İl Müdürlükleri, ŞÖNİM'lerle aynı yetki ve sorumluluklara sahiptir. Dolayısıyla, ŞÖNİM'lerin henüz kurulmadığı illerde ASPB İl Müdürlüklerine başvurulabilir

Kadın Sığınmaevleri ve Sağlık Kuruluşları

Sığınmaevleri ya da diğer adıyla konukevleri, şiddete uğrayan veya risk altındaki kadınların varsa beraberlerindeki çocuklarıyla birlikte, geçici süre ile barınma ihtiyacının karşılanması amacıyla kurulmuştur. Bu hizmeti Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, sivil toplum kuruluşları, belediyeler, kaymakamlıklar ve valilikler yürütüyor. Sığınmaevlerinde kalma süresi 6 aydır. Kalma süreleri uzatılabilir. 0-12 yaş arasında kız veya erkek çocuklar anneleriyle birlikte sığınmaevinde/konukevinde kalabilirler. 18 yaşın altındaki kız veya erkek çocuklar ise gerekli değerlendirmenin yapılmasının ardından Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bağlı kuruluşlara yerleştirilir. 18 yaşından küçük kız çocukları anneleriyle konukevinde kalabilirler. 12 yaşın üstünde erkek çocukları ya da engelli çocuğu bulunan kadınlara ŞÖNİM tarafından uygun görülmesi halinde kira ve iaşesi karşılanarak ev kiralanır. Sığınmaevlerinde geçici süre için güvenli bir şekilde barınma ihtiyacı karşılanır, psikolojik ve sosyal destek sağlanır, barolarla işbirliği yapılarak hukuksal danışmanlık hizmeti verilir, iş ve meslek edindirmeye yönelik çalışmalar yapılır, ihtiyaç duyulması halinde harçlık verilir, sığınmaevi/konukevinden ayrıldıktan sonra bağımsız yaşama geçmek isteyen kadınlara rehberlik ve danışmanlık konusunda destek olunur. Şiddete maruz kalındığında veya böyle bir risk altında iken bulunulan yere en yakın sağlık kuruluşuna (sağlık ocağı, aile hekimliği, hastanelerin acil servisi gibi) başvurulabilir. Şiddete uğranılmışsa gerekli tedavi yapılır ve yaşanılan şiddeti belgeleyen rapor düzenlenir. Bu yerlere 112 Acil Yardım telefonunu arayarak da ulaşılabilir.

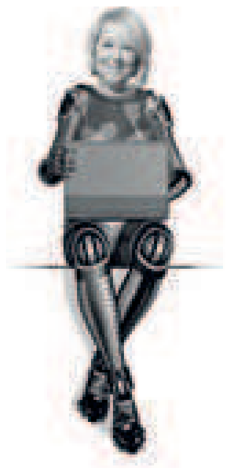
Barolar ve Kadın Sivil Toplum Kuruluşları

Avukatlık ücreti ödeyemeyecek olanlar bulundukları yerlerin barolarına başvurabilirler. Ücretsiz avukat talebi için barolardaki adli yardım kurumuna başvurmak gerekir.
Gerekli belgeler, kimlik, ikametgah belgesi ve muhtardan alınacak fakirlik belgesinden ibarettir. Baroya bağlı Kadın Danışma Merkezi bulunuyorsa doğrudan bu merkezlere başvurmak da mümkündür. Bu merkezlerde ücretsiz hukuki yardım sağlanmaktadır. Kadın sivil toplum kuruluşları gönüllü çalışırlar. Bu kuruluşlarda ücretsiz olarak danışmanlık ve rehberlik hizmeti verilmektedir. Konukevi bulunan kuruluşlarda geçici olarak barınma ihtiyaçları da karşılanmaktadır.

Belediyelerin Kadın Danışma Merkezleri

Belediyelerin Kadın Destek Birimlerinde barınma, maddi destek ve diğer ihtiyaçlar konusunda destek sağlanmaktadır. Ancak, mevcut düzlemde, kolluk görevlileri, mülki amirler, hakimler ve avukatların yasa hakkında daha fazla bilgi sahibi olması gerekmektedir. Ayrıca toplumun da bu konularda bilinçlendirilmesi şarttır. Bu bilinçlendirme sistematik olmalı tüm kurumlarda öncelik eğitim şeklinde verilmelidir. Askeriyede ve kolluk kuvvetleri eğitimlerinde "kadın hakları dersleri" ana ders olmalı ve işe girişlerde ön şart olarak aranmalıdır. Birçok kişi haklarını bilmemekte ve mağdur edilmektedir. Faillerin bu yasalardan haberdar olmamasının da onları şiddet uygulamaya daha meyilli hale getirdiği bilinen bir gerçektir. Ayrıca medyada oldukça yer bulan "Eğitimli kadın daha çok şiddete uğruyor ya da Batılı ülkelerde şiddet daha yüksek!" gibi haberler toplumda yanlış bir algıya neden olmaktadır. İşin doğrusu eğitimli ve bilinçli kadınların yasal haklarından haberdar olmaları ve bu yollara başvurma ve haklarını isteme noktasında daha aktif ve ısrarcı olmalarıdır. Bu anlamda eğitimli kadının daha çok şiddet gördüğü bilgisi tamamen gerçek dışıdır. Bu yüzden sesini çıkaramayan kadınların sesi olacak oluşumlara öncelik verilmeli ve kadın STK'leri daha fazla desteklenmelidir.

I Like Cooking !
steel
steel
Steel Kuzine mutfağınızda şık ve tarzınıza özel kombinasyonlar yaratmanızı sağlıyor. Ascot, Genesi, Oxford ve Enfasi serileri ile kendi zevkinize uygun bir kuzine tasarlamak için, birbirinden farklı renk ve özelliklere sahip ürünlerimizi sayfamızı ziyaret ederek inceleyebilirsiniz. I like cooking.
www.steel-cucine.com

Yazı: Fütürist, Ekonomist Ufuk TARHAN

Kadınlara Dünyayı Dar Eden İlk 15'in İçindeyiz...

World Economic Forumu'nun açıkladığı "**Küresel Cinsiyet Eşitliği 2017**" raporunda **kadınlar için en yaşanılası ülkeler** de sıralanmış. **Kadın erkek eşitliğine en fazla önem verenler** hangileri diye bakılmış.

Kaynak: Global Gender Gap Report 2017. Link burada: https://goo.gl/j5hbYN İnanmayan QR kod'u okutsun, girsin baksın, incelesin.

2017 sonunda yayımlanan rapora göre **144 ülke arasında 131. yani sondan 14. bir başka deyişle en berbat, kadınlara dünyayı dar eden ilk 15'in içindeyiz**.

Bizden de altta olanlar; Moritanya, Fildişi Sahilleri, Mısır, Ürdün, Fas, Lübnan, Suudi Arabistan, Mali, İran İslam Cumhuriyeti, Çad, Suriye, Pakistan, Yemen…

Fildişi sahilleri dışındakilerin (İslam, Hıristiyan ve Putperestlik, üçü birden resmi din olarak kabul ediliyor) **tamamının dini İslam.**

Bir başka gerçek bilgi; **İslam'ın çarpıtılmamış özünde, Kuran'da kadın-erkek eşit**…

Listeye bakıp "Naassıl yaa ondan da mı daha ya da onlar kadar mı kötüymüşüz!?" dediğinizi duyar gibiyim… **Son 15'te yer alanların durumu, nelerle boğuştukları ortada. Tamamının başı pislik içinde!..**

İlk 15'i de sıralayayım; İzlanda, Norveç, Finlandiya, Ruanda, İsveç, Nikaragua, Slovenya, İrlanda, Yeni Zelanda, Filipinler, Fransa, Almanya, Namibya, Danimarka, İngiltere. Bunların da "çoğunun" durumu belli. Dünyanın ekonomik güç, refah seviyesi en yüksekleri arasındalar. "Amerika, Rusya kaçıncı acaba?" diye merak edenler için baktım: ABD 49. Rusya 71.

İlk 15'te olmasından şaşkınlık duyduklarımı ise not aldım inceleyeceğim: Ruanda (Afrika'nın ortalarında, çok fakir, neredeyse hala kabile hayatı yaşanan bir ülke), Nikaragua (Orta Amerika'nın en büyük ülkesi), Namibya da Afrika'da Atlas Okyanusu'nda kıyısı olan ufak bir ülke.

Not: Bu ve benzeri araştırmalarda kadınların ekonomik hayata katılımı, eğitim ve iş dünyasında fırsat eşitliği, eğitim düzeyi, sağlık koşulları, yaşam süreleri, politika ve siyasete katılma oranları, iş dünyasındaki konumlanmaları, yetenek havuzlarında ne kadar kadın olduğu, meslekler arasında kadınların oranları gibi dinamikler analiz ediliyor. **İşkembeden atılmıyor, sonuçlar bizzat ülkelerin kendilerinin deklare ettiği rakamlardan, istatistiklerden** çıkıyor.

Kızını seven, dizini korur. Kızı gönlüne bırakırsan ya ilime ya bilime koşar.

Geçen yazımda, iş dünyasında, eğitimde ve aslında yaşamın bütün boyutlarında **kadın-erkek eşitliğini sağlarsak tüm dünyanın ülkemizin neler kazanabileceğine, gayri safi milli hasılamızın nasıl yükseleceğine** dair pek çok istatistik, rakam, kanıt, analiz paylaşmıştım. Olaya daha çok ekonomist gözlüklerimle bakmıştım.

Bu yazımda da yine gerçek bilgilerle başladım. Yanda durum çok net. Daha iyi bir gelecek istiyorsak "kadın-erkek" eşit olmalı. Nokta. Bu konu tartışmaya açık değil, olmamalı!..
Ve artık amacım şuna odaklanmamız;
Madem kadın-erkek eşitliğini sağlamak her açıdan iyi bir şey**, o halde neler yapmalıyız?** Nasıl, kadınları **yaşamın her boyutunda erkeklerle eşit** konumlandırabilir, daha iyi bir gelecek yaratmak için sağlam adımlar atabiliriz. Buna çare aramak, öneri, aksiyon geliştirmek için düşünmeli, çalışmalıyız... Hem de hiç durmadan, tekrar tekrar.
Her şeyden önce "**kadın" ve "~~şiddet~~" kelimelerinin hiçbir ortamda yan yana durmamasını, olmamasını, konuşulmamasını, akla dahi getirilmemesini** sağlamalıyız. Olumlu yaklaşımları, pozitif iletişimi benimsemeliyiz. **Ve kesinlikle önce bundan başlamalıyız. Yani beyinlere format atmalıyız.**
Olmasını istemediğimiz değil, **olmasını istediğimiz** durumları konuşmalı, düşünmeli, hayal etmeliyiz. "~~Kadına şiddet~~" odaklı iletişime, ~~kadınların şiddetten gördüğü zararları, cinayetleri, saldırıları, kadınların aczini, erkeklerden medet uman~~ hallerini sayıp dökmeye son vermeliyiz.
Tam aksine, **kadının yüceltildiği, kadınların başarılar kazandığı, erkeklerin kadınlara nasıl iyi davrandığının anlatıldığı, kız ve erkek çocuklarının nasıl eşit, nasıl kardeşçe hayata hazırlandıklarını yansıtan** haberlere bültenlere ve paylaşımlara ağırlık vermeliyiz. ~~Kadınların dayak yemiş, öldürülmüş görüntülerinin~~ vb. yayımlanmasını durdurmalıyız, gerekiyorsa yasaklamalıyız.
Bunları yazarken kötülükleri saklayalım, hasıraltı, örtbas edelim demek istemiyorum kuşkusuz!
Onları en ağır şekilde cezalandıralım. Hem de öyle bir cezalandıralım ki yapanlar, yapmaya kalkışanlar **~~kadına şiddeti~~ değil uygulamak, aklından dahi geçiremeyecek şekilde** dersini alsın. Meyli olanlara, yapanların ne hale geleceğini göstersin. Geri planda bunu çok ciddi biçimde uygularken **ön planda yukarıda sıraladığım "olumlu", ümit veren, güven yükselten, heveslendiren, yüzleri güldüren** olayları görünür, bilinir kılmamız. Esas onları kafayı takmamız lazım. Her şeye rağmen bir yerlerde çok iyi şeylerin de olduğunun bilgisini, umudunu yaymamız. İyi örnekleri, iyilerin çoğalmasını, görülmesini, bilinmesini kışkırtmamız…

Kısacası iletişimimiz ve yaklaşımımız bundan sonra şöyle olmalı:
"~~Kızını dövmeyen, dizini döver. Kızını gönlüne bırakırsan ya davulcuya ya zurnacıya kaçar~~" safsatalarını ve bizi sondan ilk 15'e sokan geri zekalılığı bırakıp "**Kızını seven, dizini korur. Kızı gönlüne bırakırsan ya ilime bilime ya sanata, spora koşar**" kafasına geçmeliyiz… Çünkü tüm beyin uzmanları, ruh terapistleri, dönüşüm danışmanları:
- Beyin muhakeme yapmaz, ne duyarsa, ne görürse onu uygular, onu veri olarak alır. O yüzden daima olmasını istediğiniz şeyleri, olmuş gibi düşünün konuşun, olumlama

yapın, pozitif düşünün, konuşun. Beyniniz böyle başlarsa tüm benliğiniz de onu takip eder, diyorlar.

Ve bizler hala fütursuzca "kadın" ile beraber "**o**" kelimeyi sürekli kullanıyoruz. Sabahtan akşama kadar tüm kitlesel iletişim araçlarından kadın, erkek, çoluk, çocuk "**o**" kelimeyle ve daha lügattan çıkası bir sürü kelime aracılığı ile olumsuzlamalara maruz kalıyoruz.

Google'a "~~kadına şiddet~~" yazdığımda 57 salisede 15 milyon 700 bin sonuç ve feci fotoğraflar; "**kadına şefkat**" yazdığımda ise 42 salisede sadece 600 bin sonuç çıktı. Yani ~~şiddet~~, şefkatin yaklaşık 26 katı ve fotoğraflarda da yine ~~şiddet~~ çağrıştıran paylaşımlarla bezenmiş bir tablo var.

O zaman ne yapmalıyız?..

Nasıl bir dünya hayal ediyorsak kadını, erkeği nerede nasıl görmek istiyorsak onları düşünmeli, uygulamalıyız… **Kadına, genç kızlara, kız çocuklarına sevginin, şefkatin yükseldiği bir topluma dönüşmek için somut olarak neler yapabiliriz?** Başlayalım o halde;

1- Küçük yaşlardan itibaren **kız ve erkek çocuklara farklı VE eşit olduklarını** öğretmeliyiz. Biz büyükler onlara bunu öğretmek için de en etkili yolu tercih etmeliyiz yani olmalarını istediğimiz durumu bizzat yaşayarak **rol modelleri** olmalıyız. Etraflarında, ailelerinde ev işlerini, çocuk bakımını birlikte yapan, eve birlikte para getiren, harcama, tasarruf, yatırım vb. kararlarını birlikte veren, **birbirlerine daima saygıyla, nezaketle yaklaşan, davranan anne babalar ve büyüklerle dolu bir ortamda** sizce çocuklar neyi öğrenirler?
Tabii ki büyükleri gibi davranmayı değil mi? O halde?..

2- "**Kadına sevgi, şefkat**" temalı, tv'lerde kamu spotu olarak yayınlanmak, basılı dergi, gazete ve afişlerde QR kodlarla erişilip izlenmek, sosyal medyada yayılmak üzere farklı yaş grupları için eğitim amaçlı, özendirici, duygulara dokunan, samimi videolar hazırlanmalı.

3- İş yerlerine, kapalı yerlere, tüm kamuya açık alanlara hatta tuvalet aynalarına dikkat çekecek şekilde "**kadınlara nazik, eşit, davranıldığını gösteren, olumlu davranışlara özendiren, gülen yüzlerin, gözlerin olduğu**" posterler, videolar, subliminal mesajlar doldurulmalı. **Şirketler, kamu kuruluşları ve özel kuruluşlar, sivil toplum örgütleri, özellikle okullar** bu tarz "**olumlu davranış örnekleri ile dolu**" duyuruları, afişleri, ekranları ofislerinin her yerine koymaya mecbur tutulmalılar. Tıpkı "Bu mekanda, iş yerinde sigara içerseniz şu kadar ceza ödersiniz" tabelalarının ya da vergi levhalarının zorunlu asılması gibi bir **kararlılıkl**a gidilmeli olayın üzerine.

4- Belediyelerde, okullarda kadınlara, kız çocuklarına, genç kızlara nasıl davranılması gerektiğine dair workshoplar yapılmalı, özel, zorunlu dersler konmalı. Nezaket, görgü kuralları dersleri olmalı.

5- "**Kadınlara en nazik davranan, en eşitlikçi**" il, mahalle, bölge yarışmaları düzenlenmeli. Sonuçlar, sıralamada üstlerde olanlar ödüllendirilmeli.

6- **Kız öğrencilere erkeklerin en az iki katı burs, eğitim desteği, yurt, staj olanağı, bedava teknolojik alet edevat** verilmeli. Kadınlar, kız çocukları özellikle teknolojiye özendirilmeli, teşvik uygulamaları yapılmalı.

7- **Bilim, teknoloji alanında ödül, patent alan, AR-GE çalışmaları yapan** kadınlara ekstra, bol bol **teşvikler** verilmeli.

8- Girişimci kadınlar her türlü **vergiden muaf** tutulmalı.

9- **Sporcu, sanatçı kadınlara** olağanüstü teşvikler verilmeli.

10- **Çalışan annelere** her türlü maddi, manevi kolaylık sağlanmalı. Devlet tarafından bakıcı, kreş desteği, özellikle anaokuluna gidinceye kadar tüm esnek çalışma olanakları, bunu sağlayan iş yerlerine sıfır vergi kolaylıkları tanınmalı

11- Şirketlere, devlete, partilere özellikle üst yönetimde idari kadrolar için **%50 kadın çalıştırma kotası** konmalı.

Şimdi bunları okuyan o biçim erkekler gerine gerine "Siz asıl kendinize bakın, kadınlar istemiyor ki çalışmayı, esas kadınlar kadınları çekemiyor, %50 nasıl uygulanır, o kadar uzman, eğitimli kadın yok ki, bu yazdıkların çok saçma ve ütopik, zorlama olmuş, imkansız!" vb. mazeretleri hatta alaylı bakışları mitralyöz gibi sıralayacağından eminim…

Yanıtım onların anlayacağı dilden olsun o zaman;
HAADİ LENN! ARTIK YEMEZLER!..

Yazı: Özlem DENİZMEN

Kızım/Oğlum… Bu Mektubum Sana

Not: Genç çocukları (yeğenleri) olan sevgili harika kadınlar, sizlere sesleniyorum. Bu mektubu alıp kendi enerjinizi katıp imzalayıp çocuğunuza verin. Hatta minik bir tören yapıp yanında bir de 100 TL verin ve şunu söyleyin: "Bu mektupta yazanları uygularsan her ay birikim hesabına benden 100 TL işleyecek."

İşte mektup:

Sevgili Yavrum …

Hayatının baharında, yaşam yolculuğunun en güzel yıllarında, hayallerinin yeşerdiği, ideallerinin netleştiği dönemleri yaşıyorsun. Kendimi düşünüyorum da bugünlere ulaşmamı sağlayan hayallerim, hedeflerim bu yaşlarda şekillenmişti. Sana tavsiyem daima büyük düşün… Büyük hayallerin, hedeflerin olsun. Hayat planını yaparken karakterini ve değerlerini aklından hiç çıkarma. Hedeflerin net, gerçekçi, ulaşılabilir, ölçülebilir, zamanlaması belli olsun.

1. M.Ö. 427'de Platon: "Kendini yönetebilen dünyayı yönetir!" demiş. Ben de buna bir ekleme yapıyorum, "Parasını yönetebilen hayatını yönetebilir!" Bence sen bunu yapabilirsin.

2. Para şu anda senin için ne anlam ifade ediyor bilemiyorum ama paranın bir amaç değil, yalnızca bizi hedeflerimize götüren bir araç olduğunu hiç unutma. O seni değil, sen hep onu yöneten ol.

3. Para yönetimi yaparken üç bacaklı bir tabure hayal et; harcama, birikim/yatırım ve yardım... Üçüne de eşit derecede önem ver.

4. Para konusunda hep samimi ol... Önce kendine, sonra çevrendekilere. Duyguların, düşüncelerin ve dudaklarından dökülen sözcükler hep bir ahenk içinde olsun. Ne kendini ne kimseyi kandır…İnan değmez.

5. Finansal hedeflerini belirle, parayı ok olarak kabul edersek yay sensin. Yani hedefi vurmak senin elinde... Bence sen bunu yapabilirsin.

6. Oku, doğru yönlendirebilmek için gelirini ve giderini yaz. Bilgi hayatta daima güçtür, bilmediğin şeyleri kontrol edemezsin. Büyük, küçük, önemli, önemsiz deme; her harcamanı telefonuna vs. bir yere not et.

7. Harcamalarını kontrol et... Bir şey satın alacağın zaman internette onay tuşuna basmadan önce 10 saniye dur, istek mi ihtiyaç mı kendine sor. İstekse ve bunun için bütçende yer varsa o zaman al. Eşyalar hiçbir yere kaçmıyor.

8. Ani harcama dürtülerinde finansal hedeflerini düşün. Evine, odana, dolabına sığmayan eşyalarını aklına getir. Hatta hedeflerinin resmini cep telefonuna ekran resmi yap. Evdeki eşyalarını bir masaya yığ, resmini çek ve yanında taşı... Emin ol, hepimizin gereksiz bir sürü eşyası var.

9. Bütçe konusunu diyet gibi görme, sağlıklı yaşam biçimi olarak düşün. Bu konuda daima gerçekçi ol ve seninle birlikte yaşasın. Değişen hedef ve ihtiyaçlarına göre esnetmeyi bil. İstersen ilk bütçeni gel beraber yapalım, ne dersin?

10. Borç da hayatın bir gerçeği. Amaçlı ve değeri artacak, değecek şeyler için borçlan. Örneğin, eğitim kendimize yaptığımız bir yatırımdır ve değeri artar. Kredi kartı gibi huzurunu kaçıracak şeyler için borç yapma. Borçlarının gelirinin yüzde 25'ini geçmemesini ilke edin.

11. Borcun varsa otur, samimiyetle nedenini analiz et. Sebebi "alışveriş gribi" mi yetmeyen gelirin mi? Zaaflarının farkına var, bu konuda kendini kontrol et.

12. Borcun varsa faizine göre listele, ödemeye faizi en yüksek olan borcundan başla. Aile/arkadaş borçlarını da unutma.

13. Hayat boyu borç verirken kefil olurken iki kez düşün. Borç vereceksen o parayı geri alamayabileceğini hesaba katarak unutabileceğin miktarlarda ver ki dostlukların bozulmasın. Kefil olduğun her borçtan yüzde yüz sorumlu olduğunu da unutma.

14. Finansal karnene gözün gibi bak. Kredi kayıt bürosu tarafından tutulan kredi notun, gelecekte ev-araba-ihtiyaç kredisi ihtiyacın olduğunda ilk bakılacak dosya olacak.

15. Kredi kartının bir borçlanma değil ödeme aracı olduğunu, sana 40 günlük faizsiz para veren bir acil durum dostu olduğunu hep hatırla. Ve en önemlisi her zaman için kredi kartı borcunun tamamını ödemeye özen göster. Ödeyemiyorsan da asgariden fazlasını öde…

16. Ve birikim... Hayallerin, hedeflerin, özgürlüğün, geleceğe güvenle bakman, kendini iyi hissetmen, ileriki yaşlarında rahat etmen, kimseye muhtaç olmadan yaşaman için açacağın ayrı bir hesapta, düzenli bir şekilde gelirinin en az yüzde 10'unu biriktir. Birikim için yapacağın miktarın bir o kadarını ben de senin için kenara koyabilirim. En azından konuşalım, ne dersin?

17. Paranı çalıştır. Para durduğu yerde kazanmıyor. Onu tembellikten çalışkanlığa yönelt. Yatırım araçlarıyla tanış. Küçük adımlarla başla… Suya önce ayağını sok, sonra yüzmeye başlayacaksın. Unutma risk almadan zengin olunmaz. Şirketlere ortak ol, kripto paraları anla, blockchain ve yapay zeka teknolojisini incele, sürekli kendini geliştir.

18. İş hayatında para için çalışma. Sevdiğin, istediğin işi yap. Patron olmayı hedefle. Her sabah güne, "Bugün işime ne katabilirim?" diye düşünerek başlayacağın bir işin olsun.

19. Para konularında utanma ve suçlama, bunlar boşa giden enerjilerdir. Her zaman önce insan sonra para de… Ve unutma zenginliğin tanımı en az şeye istek ve ihtiyaç duymaktır. Başkalarıyla uğraşmak yerine kendine yetmeyi öğren.

20. Kendini sürekli geliştir. Kendine, ailene, çevrene ve topluma faydan olsun. Herkesin içinde bir aslan yatar. Sen de kendi içindekini bul ve canlandır. Hayatın belki de en temel ve önemli amacı bu, kendi cevherini keşfedebilmek. Biz ailen olarak sana bu konuda hep destek vereceğiz, söz.

Bu 20 madde, senin huzurlu bir hayat yaşaman için… Ancak hiç unutmaman gereken bir şey varsa o da bireysel para yönetiminin altın kuralı: Gelirinden AZ HARCA! Önemli olanın ne kadar kazandığından çok onu nasıl harcadığın olduğunu aklından çıkarma.

Tüm bu söylediklerim sana şu an basit geliyor olabilir. Ama hayatın gizeminin onu basite indirgemekte olduğunu unutma. Bir de daima kalbinin sesini dinle ki kısılmasın. Kalbin ve aklın senin en büyük iki gururun!

Annen seni çok seviyor ve finansal özgür olmanı istiyor, bence isterSEN yaparsın.

Yazı: Deniz KAYNAK

Bir Sanat Fedaisi

Afife Jale

Selahattin Pınar'ın Afife Jale'nin ölümünden sonra bestelediği *"Gecenin Matemini Aşkıma Örtüp Sarayım"* adlı eseri buradan dinleyebilirsiniz.

İllüstrasyon: Pınar ERGÜN

Bir devrim nasıl gerçekleştirilir? Bazen yüzlerce insanın seneler süren çabaları adım adım değişime götürür bizi, bazen de tek bir cesur kadının ateşli tutkusu bir gecede dünyayı temelinden sarsar. İşte bu cesur kadınlardan biri Afife Jale, 20 Nisan 1920'de sahneye adımını attığı anda, ondan ilham alan binlerce kadın oyuncu için dünyayı bir daha asla geri dönüşü olmayacak şekilde değiştirdi. Fakat ne yazık ki kendisi de yıktığı duvarların altında kaldı.

1902 yılında orta halli bir ailenin kızı olarak dünyaya gelmişti Afife Hanım. Çocukluğundan beri rüyası, dünyası tiyatroydu. Müslüman kadınların sahneye çıkması yasaktı ama hayal edenlerin önünde hangi yasak durabilirdi ki? 16 yaşında yalnızca kadınlara özel gösterilerde bile olsa sahneye adım atma umuduyla Darülbedayi'nin açtığı oyunculuk kursuna kaydoldu. Yalnız da değildi; Behire, Memduha, Beyza ve Refika Hanımlar da onunla birlikte derslere devam ediyorlardı. Bu hanımlardan üçü yenilgiyi çabuk kabullendi; nasılsa sahneye çıkamayacaklarını düşünerek kurstan ayrıldılar. Mezun olan iki kadından Refika Hanım suflör, Afife Hanım ise stajyer oyuncu olarak Şehir Tiyatrolarında işe başladı. Afife Hanım her gün provalara katılıyor, sahneye çıkmasa da çıkacakmış gibi kendisini hazırlıyordu.

Beklediği fırsat 1920 yılının Nisan ayında karşısına çıktı. Hüseyin Suat'ın "Yamalar" adlı oyununda Emel karakterini oynayan Eliza Binemeciyan, Paris'e gitmek için tiyatrodan ayrılınca yerine başka bir oyuncu aramaya başladılar. Yerine geçebilecek gayrimüslim aktristler vardı fakat Türkçelerinin aksanlı olması yönetmeni düşündürüyordu. Nihayet Afife Hanım'a teklif götürüldü. Bir seneyi aşkın süredir her provaya katılan, rolü zaten ezbere bilen Afife'nin rüyaları gerçek oluyordu. Hemen o akşam hazırlanıp sahneye çıktı.

Daha sonra o günü şöyle anlatacaktı:

"Hayatımda mesut olduğum ilk gece (...) Sanatın, ruhuma verdiği güzel sarhoşluk içinde idim. Rol aldığım piyeste güzel bir sahne vardır; ağlama sahnesi... Orada taşkın bir saadetle ağladım. Sahiden ağladım... Alkış, alkış, alkış... Perde kapandı; açıldı, bana çiçekler getirdiler. Muharrir Hüseyin Suat Bey kuliste bekliyormuş; ben çıkarken durdurdu; alnımdan öptü: 'Bizim sahnemize bir sanat fedaisi lazımdı; sen işte o fedaisin.' dedi."

Gerçekten de tiyatro uğruna yapacağı daha nice fedakarlığın ilkini o akşam yapmıştı. İsmini feda etmişti Afife Hanım. Tarih yazmış, fakat bu tarihe Müslüman olduğu anlaşılmasın diye kullandığı Jale ismiyle geçmişti. Afife Jale işte o gün doğdu.

Seyirciler bu gizemli oyuncunun performansı karşısında büyülenmiş, daha önce adını sanını duymadıkları bu güzel kadının kim olduğunu tartışmaya başlamışlardı. Hiçbiri o akşam sahnede Müslüman bir kadını alkışladığının farkında değildi. Fakat bu durum uzun sürmedi. Birkaç gün içerisinde kim olduğunun ortaya çıkmasıyla polisin baskıları da başladı.

Önce tiyatro yönetimine Müslüman kadınları sahneye çıkarmamaları yönünde bir uyarıyla geldiler. Bu uyarı, sahne tozunu bir kere yutan Afife'yi tiyatrodan uzak tutmaya yetmedi. Bir hafta geçmeden "Tatlı Sır" oyunundan sonra tutuklanmaktan tiyatroda çalışan Kınar Sıvacıyan'ın yardımıyla kaçarak kurtuldu. "Odalık" oyunundan sonra ise arkadaşlarınca makine dairesine gizlense de zaptiyeler tarafından sokakta yakalanıp tiyatro yöneticileri Celal Sahir ve Hüseyin Suat'la birlikte karakola götürüldü. "Dinini, milliyetini unutan sen misin?" diye hırpalandı. Oysa kim olduğunu unutmuş değil, yeni bulmuştu Afife Hanım.

Ne babasının evlatlıktan reddetmesi ne Darülbedayi'deki ücretli görevine son verilmesi yıldırdı onu. Evsiz, parasız, güvencesiz kalsa da gözü bir şey görmüyordu. İstanbul'da ortalık durulana kadar dönemin ünlü topluluklarından biri olan Burhanettin Tepsi Kumpanyası'yla Anadolu'ya gitti. Ardından Yeni Tiyatro ve Fikret Şadi'nin Milli Sahne'siyle şehir şehir dolaştı. Her gittiği yerde kadın oyunculara ilham kaynağı oluyor, sahneye çıkmalarına destek oluyordu.

Türk sahnesinin ilk kadınlarından Kınar Sıvacıyan ve Afife (Jale) hanım

Zaten 1923 itibarıyla kadınların sahne yasağı da kaldırıldı. Ne yazık ki Afife Jale'ye olan olmuştu. Ablasının anlattıklarına göre, tutuklanmaktan duyduğu korku, ailesinden, evinden, sahneye adım attığı Şehir Tiyatroları'ndan uzaklaştırılmak, yollarda geçen bir hayatın zorlukları zaten hassas olan manevi dünyasına çok ağır gelmişti. Yaşadığı gerginlik, dayanılmaz baş ağrıları şeklinde kendisini gösteriyordu. Bu dönemde gittiği eczacının yanlış tedavi sonucu morfine başlatması, bünyesinde tam bir yıkıma yol açtı. Bu dönülmez hata yüzünden morfine bağımlı hale gelmişti. Gün geçtikçe bozulan sağlığı sahneye çıkmasını imkansız hale getirdi. Ona en büyük darbeyi de bu vurdu. 1928 yılında Kuşdili çayırında gittiği Hafız Burhan konserinde, sanatçıya tamburuyla eşlik eden Selahattin Pınar'la tanışması onu bir nebze hayata döndürür gibi olmuştu. Selahattin Pınar, Afife Jale'ye sonsuz bir aşkla bağlanmış, "Nereden Sevdim O Zalim Kadını", "Bir Bahar Akşamı Rastladım Size" gibi ölümsüz eserlerini onun için yapmıştı. 1929 yılında evlendiler. Fatih'teki apartman dairelerinde çocukluklarının eksik kalan bütün anılarını baştan yarattılar. Fakat mutlulukları uzun sürmedi.

Selahattin Pınar, Afife Jale'nin morfin bağımlılığını öğrenince beyninden vurulmuşa döndü. Üstelik bu müptelalık yüzünden ona morfin veren eczacıyla bir yakınlık yaşıyordu. Ünlü bestekarın, bunu öğrendikten sonra bile Afife Jale'ye duyduğu sevgiden bir şey eksilmedi. Fakat eşini kurtarmaya çalışırken kendisi batıyordu. Sürekli melankolik hali, adım adım onun da morfine yaklaşması, Afife Jale'yi son bir fedakarlığa mecbur bıraktı. "Terk et beni!" diye adeta yalvardı eşine. "Yoksa sen de mahvolacaksın. Bırak gideyim." 1935 yılında boşandılar.

Afife Jale, artık parklarda yatıyor, aşevlerinde karnını doyuruyordu. Onu alnından öpenlerin biri bile nerede olduğunu aramıyor, sormuyordu. Beş parasız ve yalnız halde, son durağı Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesine yatırıldı. Halbuki bağımlılık haricinde bir rahatsızlığı yoktu. Burada çok ağır hastalarla aynı yerde kalmak istemediği için taburcu edilmesini istedi. Onunla ilgilenen ünlü Psikiyatrist Mazhar Osman, bir süre sonra yaşadığı şartları görüp hiç değilse başının üstünde bir çatı, önünde bir tas sıcak yemek olması için geri dönmesini istedi.

1941 yılında, henüz 39 yaşında gencecik bir kadınken hayata gözlerini yumdu Afife Jale. Öldüğünde aynı koğuşta yatan hastaların yatağının başucunda çiftetelli oynadıkları anlatılır. Cenazesine yalnızca dört kişi katıldı. Bugün adına ödüller verilen, hayatı filmlere, piyeslere konu olan bu cesur kadının mezarının yerini bile bilmiyoruz. Bize kalan Selahattin Pınar'ın asla unutamadığı sevgilisine bestelediği "Gecenin matemini aşkıma örtüp sarayım" dizelerinde yankılanan hatırası...

BEACH
Please!
DYLAN'S CANDY BAR
Lincoln Rd
AMERICAN TOURISTER®
Since 1933
americantourister.com.tr

Kerime Nadir ve Yazarlık Kariyeri

Yazı: Berna GENÇALP

İllüstrasyon: Pınar ERGÜN

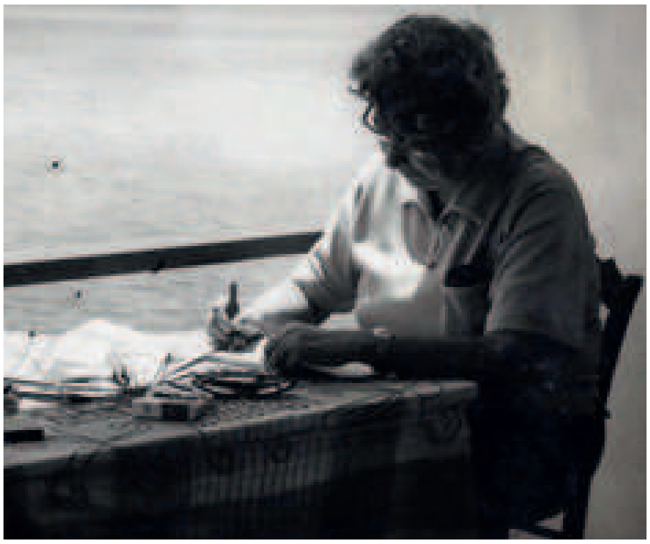

Tarih tanımadığımız, yanlış ya da eksik tanıdığımız kadınlarla dolu… Kerime Nadir de onlardan biri. İş dünyamızdaki kadınların tarihçesi yazılacak olsa belki son akla gelecek isim bile değildir. Tam da bu nedenle onu tekrar, doğru şekilde konumlandırmak gerekiyor.

Kerime Nadir adı, çoğu insana geçmiş yüzyılın aşk romanlarını ve o romanlardan üretilen Yeşilçam uyarlamalarını hatırlatır. Peki kırk yıl boyunca yazan, yazdıkları yayımlanan, hayatını yazarak kazanan, romanları satış rekorları kıran, Yeşilçam yapımcılarının eserlerinin uyarlamasını yapmak, yıldızlarının ise başrolü kapmak için yarıştığı kadın kimdir? Bu kadının kariyer hikayesi nedir? Bugünden bakıldığında bu hikaye bize ne anlatır?

Kerime Nadir Azrak (1917-1984), ilk yazarlık mücadelesini evde, ailesine verir. Başta, annesi yazarlığı bir kıza yakıştırmaz. Ancak Kerime Nadir'in yazması ve yazdıklarını yayımlatması engellenemez. İlk romanı "Hıçkırık", Tan gazetesinde 1937 yılında Nazım Hikmet'in editörlüğünden geçirilerek tefrika edilir. Eser büyük ilgi görünce hemen yeni siparişler verilir. Kerime Nadir hazırlıklıdır. Çünkü "Hıçkırık" çekmecesinde hazır bekleyen tek romanı değildir. Gazete tefrikalarının gördüğü büyük ilgi onların kitap olarak da basılmasının yolunu açar. Daha 20'li yaşlarında iken yazdıklarından para kazanmaya başlar. Ve ömrü boyunca da bu durum değişmez. Yazın hayatımızda kazandığı teliflerle geçinebilen az sayıda yazardan biri, hatta ilklerden biridir. Vefat edene dek babası telif ödemelerini takip eder. Daha sonra bu iş ile de bizzat kendisi ilgilenir. Pazarlık yapmak, teliflerini toplamak için muhatap olduğu kişiler gazete ve yayınevi sahipleri ile Yeşilçam yapımcılarıdır. Elbette hepsi erkektir ve yaşça ondan büyüklerdir. İş hayatında her sorununu kendi imkanları ile çözer ve menajer, asistan kullanmaz.

Bir ay kadar sürüp boşanmayla sonuçlanan kısacık bir evlilik macerası dışında, ileri yaşlarına dek aile evinden ayrılmaz. Babası ve annesi öldükten sonra da aynı evde kalıp kız kardeşi, eşi ve yeğenleri ile yaşamayı sürdürür. Maçka Palas'taki bu daire aynı zamanda yazarın çalışma mekanıdır. Yazarla 25 yıl aynı çatı altında yaşamış olan yeğeni Dr. Nejat Güney oturdukları evin oldukça yüksek olan kirasını ve kardeşiyle kendisinin okul masraflarını teyzesinin karşıladığını saygıyla hatırlıyor ve o çocukluk günlerini şöyle anlatıyor: "Ben o yaramazlıkları yaparken

normal bir insan, değil roman yazmak, mektup bile yazamazdı. Kapısını kilitler çalışırdı. Açması için devamlı kapıya vurup taciz etmem, her gün yaptığım sıradan yaramazlıklardan birisi idi. Teyzemin çalışma odasının kapısını açık bulduğum zaman, bir-iki dakika içerisinde bütün kütüphaneyi alaşağı ettiğimi çok iyi hatırlıyorum… Odaya geldiğinde gördüğü o manzara karşısında teyzemin ağladığı bile olmuştur."

Kerime Nadir eserlerinden elde ettiği gelirle Bostancı'da Hayalsaray adını verdiği ve planlarını kendi çizdiği yazlık bir villa yaptırır. İleriki yıllarda banka kredisi ile Ataköy'de bir apartman dairesi alır ve tek başına yaşamaya başlar. Kredi borcunu elbette telifleriyle ödeyecektir. 1960'lı yıllarda Kerime Nadir ehliyeti ve arabası olan az sayıda kadından biridir. Yine yeğeninin anlatımına göre, bir kadın şoförün araba sürmesi o kadar sıra dışıdır ki yoldan geçenler durup bakmaktan kendilerini alamazlar... Okuyucu tepkileri de aslında trafikte gördüğü tepkilere benzer... Kimi okuyucuları onun kadın takma ismi ile yazan bir erkek olduğunu düşünür, bazıları iltifat olarak "erkek gibi" yazdığını söyler... Kerime Nadir'in özellikle üzerinde durduğu bir nokta, okuyucularının sanıldığı gibi sadece kadınlardan oluşmamasıdır. Buna kanıt olarak hayran mektuplarını ve gelen evlilik tekliflerini gösterir. Ancak kimisinin kazancının peşinde olduğunu kimisinin ise ona "yazmama" şartı koştuğunu aktarır. İki durum da Kerime Nadir için kabul edilebilir değildir. Ne yazmaktan ne de kazancından vazgeçer.

Edebiyatçılar ise Kerime Nadir'i "fazla ticari" bularak eleştirirler. Kerime Nadir ticari düşüncelerle yazdığı eserler olduğunu kabul etmekle birlikte farklı kaygılarla eserler de yazdığını ama bunların göz ardı edildiğini ısrarla belirtir. Yaşamının son yıllarında kaleme aldığı, bugün ancak sahaflarda bulunan "Romancının Dünyası"nda hırslı, disiplinli, yazma iştahı hiç tükenmeyen, verdiği emeği görünür kılmak isteyen bir kadın olarak Kerime Nadir, kendi kariyer hikayesini anlatıyor. Elbette son derece akıcı, sürükleyici, ikna edici bir dille... Kerime Nadir kendi yazarlık hikayesini anlatmaya değer bulmasaydı, yazının başındaki sorular belki akla bile gelmeyecek, akla gelse bile cevapları çok belirsiz olacaktı. Tarihte bir kadın daha silikleşecekti. Kerime Nadir'in yazarlık kariyeri pek çok iş kadınının, girişimci kadının hikayesi ile ortak özellikler taşıyor. Bu kariyerin çekirdeğinde içsel ve dışsal zorluklarla mücadele, elbette yetenek, akıl, azim ve ısrar var.

Samsonite
FOR THE SERIOUS TRAVELLER
LIGHT AND STRONG. SERIOUSLY.
COSMOLITE WITH CURV WOVEN TECHNOLOGY
samsonite.com.tr

Yazı: Tunç BERKMAN

CES 2018

Kadın…

Hayatımızın her alanında yer alan kadınlarımız artık teknoloji fuarlarında da başrolü üstleniyor. Tüm markalar, kadınların hayatlarını kolaylaştırmak adına pek çok yeni ve teknolojik ürünü piyasaya sürerek farklılaşmaya çalışıyor. 9-12 Ocak'ta Las Vegas'ta gerçekleşen CES Fuarı'ndaydım. CES: Consumer Electronics Show. Dünyanın en teknolojik ürünlerinin tüketiciyle buluştuğu bu fuarda hayatı kolaylaştıran birçok inovasyona ve teknolojiye şahit oldum. Hem evde hem de iş hayatında yoğun tempoda çalışan kadınların hayatını kolaylaştıracak birçok ürünü deneyimleme şansı buldum. Vestel olarak 2017'de "Gururla" söylemimizle başlattığımız çatı kampanyamızda biz de "kadın" ve kadın hayatını kolaylaştıran teknolojilerimizi anlatmaya başlamıştık. Bu nedenle CES'teki bu gelişmeler dikkatimi çekti ve bunları sizlerle de paylaşmak istedim.

CES 2018'de teknolojinin kadınlara verdiği destek örneği olarak karşımıza çıkan bir ürün Kolibree markasına ait **"Magik diş fırçası"**. Fırça, "artırılmış teknoloji" ile diş fırçalamayı çocuklar için oldukça eğlenceli bir hale getirirken annelere de çocuklarına diş fırçalama alışkanlığı kazandırma konusunda yardımcı oluyor. Bu diş fırçası sahip olduğu teknoloji sayesinde annelere, çocuğunun diş fırçalama zamanı ve uzunluğu gibi bilgileri de takip etme imkanı veriyor.

CES'te öne çıkan ve kadınların hayatını kolaylaştıracak bir diğer ürün Vivint Smart Home'un sunmuş olduğu akıllı ev teknolojileri. Sunduğu ürünler arasında **Amazon echo, Philips Hue Aydınlatma Sistemi**, **Vivint Element Termostat, Akıllı Kilit ve Kamera Sistemleri** bulunmakta. Bu cihazlar, Vivint Smart Home uygulaması ve Sky kontrol paneli üzerinden tek bir noktadan ve uzaktan kontrol edilebilmekte. Aynı zamanda, Vivint Sky alt yapısıyla çalışan bu ürünler, davranışlarınızı öğrenerek evinizi daha akıllı hale getiriyor ve kullanıcıya bildirimler göndererek günlük tempoda unuttukları konuları hatırlatıyor. Vivint Smart Home, akıllı ev konseptini akıllı semte de dönüştürmekte. Artık anne işteyken çocuğunun ne yaptığını, güvende olup olmadığını merak etmiyor. Vivint'in yeni uygulaması olan **Streety** sayesinde Vivint güvenlik sistemine sahip olanlar, açık hava kameralarından görüntüleri izleyebiliyor, komşularıyla paylaşabiliyor. Bu sayede çocuğunun nerede olduğunu ve ne yaptığını kontrol eden annelere daha güvenli bir çevre vadediliyor.

Kadınların evlerinin ayrılmaz parçalarından biri de şüphesiz çamaşır makinesi. CES'te gördüğüm Xeros Technologies şirketinin ürettiği bir üründen oldukça etkilendim. Bu teknolojiyi içeren makine içerisinde **polimer boncuk haznesi** var, çamaşır yıkanmaya başlarken beyaz renkli bu boncuklar tambur içerisine veriliyor, yıkama bittikten sonra boncuklar otoma-

tik olarak hazneye geri toplanıyor. Bu boncuklar yıkama esnasında çamaşırlara adeta masaj yaparak kirlerin daha kolay çıkarılmasını sağlıyor. Aynı zamanda çamaşırlarınıza elde yıkar gibi narin davrandığı için çamaşırlarınız daha az yıpranıyor ve renklerini koruyor. Bu teknoloji sayesinde çok daha az su, elektrik ve deterjanla çamaşırların maksimum temizliği sağlanmış oluyor. Kadınlar hayatlarının hemen hemen her yerinde tasarrufa önem verirler. Bu makine ile giderlerinde azalma olacağını öngörüyorum. Bu teknoloji, henüz ticari çamaşır makinelerinde kullanılıyor ancak ev içi ürünler üreten markalar da bu teknolojiyi birkaç yıl içerisinde kendi ürünlerine adapte edeceklerdir.

CES'te öne çıkan bir diğer ürün de hem çalışma hayatında aktif olan hem de çocuklarına ve eşine zaman ayırabilen kahraman kadınlara yönelik. Basit anlatımla ürün aslında bir göz bandı. Entertech'in **Naptime** ürünü EEG sensörleri ve makine öğrenimi sayesinde beyin aktivitelerinizi kontrol ederek size o anki beyin dalgalarınıza uygun müzik dinleterek uykuya dalmanızı sağlıyor. Uygulama; verilerinizden sizi tanıyor, uyumanız için en doğru müziği seçmeyi öğreniyor, sizi en uygun zamanda uyandırabiliyor. Yarım saatlik uyku ile iki saatlik bir uykunun sağladığı dinlenme seviyesine ulaşılabiliyorsunuz. Zamanı çok değerli olan annelerin bir numaralı yardımcısı olabilecek giyilebilir bir teknoloji bu.

Yine yoğun ev ve iş temposu olan ve aynı zamanda sağlıklı yaşama özen gösteren kahraman kadınlara yönelik geliştirilen **"Instant Pot DUO Plus"** isimli multi cooker makinesi de dikkat çekiciydi. Kadınlar; sos karışımı hazırlama, kısık ayarda pişirme, pilav yapma, buharda pişirme, düdüklü tencere özelliği, yumurta pişirme, yoğurt yapma ve sterilize etme gibi 9 farklı fonksiyonu tek bir üründe bulabiliyorlar. Üstelik 14 farklı pişirme programı sayesinde neyi nasıl pişireceğim derdi de son buluyor. Size sadece programların arasında hangi yemeği pişirmek istediğinizin seçimi kalırken bu ürün ile dünden kalan yemekleri de yeniden ısıtma şansı yakalayabiliyorsunuz. Ürünün sağladığı en büyük fayda ise zaman. Çünkü yüksek basınç ayarı sayesinde pişirme süresini yüzde 70 oranında kısaltıyor.

Özellikle çocuklu kadınların hayatlarını kolaylaştıracak önemli bir diğer teknoloji de eşyaların kolayca bulunabilmesini sağlayacak **"orbitler"** olacak. Çocuklarının en sık kaybettikleri eşyaların üzerine yerleştirebilecekleri orbitler ile telefonlarından kolayca yerlerini bulabilecek ve kriz anlarını hızlıca atlabilecekler.

Kendine zaman ayırıp meditasyon yapmayı seven kadınlar için de meditasyonu oldukça kolaylaştıran bir ürün var: **"Muse sensörlü baş bandı"**. Meditasyon yaparken aklınızın başka yerlere gittiği oluyordur ancak bunu fark etmek zaman alabiliyor. Muse bunu fark ediyor, meditasyon sırasında zihnimizin sakin mi yoksa aktif mi olduğunu ölçümlüyor ve sizi meditasyon sırasında yönlendirecek sesler oluşturuyor. Örneğin eğer zihniniz sakinse sakin dalga sesleri duyuyorsunuz ancak zihniniz

odağını kaybedip düşünceler arasında kaybolmaya başladıysa daha şiddetli sesler duymaya başlıyorsunuz. Bu sayede meditasyona ayırdığınız zamanı çok daha verimli geçiriyorsunuz. Meditasyonunuz bittiğinde verinizi inceleyebiliyorsunuz ve yeni hedefler belirleyebiliyorsunuz. Bu şekilde çok daha farklı bir meditasyon deneyimi yaşıyorsunuz ve ilerlemenizi takip edebiliyorsunuz.

Kendini keşfetmek isteyen kadınlar için de bir ürün var: **"Orig3n"**. Orig3n tükürüğünüzden DNA'nızı analiz ederek nasıl beslenmeniz, ne tarz spor yapmanız gerektiğiyle ya da kişisel özellikleriniz ile ilgili analizler paylaşıyor. Önce farklı testlerden istediğimiz testi internet üzerinden sipariş ediyorsunuz. Elinize ulaşan kit sayesinde tükürüğünüzden bir parça alıp 30 sn. içerisinde tekrar Orig3n'e gönderiyorsunuz. Orig3n de size sonuçlarınızı gönderiyor. Laktoz intoleransı, metabolizma, temel vitamin eksiklikleri gibi çok farklı konularda testler mevcut. Bu testler sayesinde kendinizi daha iyi tanıyıp yaşam tarzı değişikliklerine gidebilir, daha iyi bir hayat yaşayabilirsiniz. IoT yani nesnelerin interneti, akıllı ev sistemleriyle artık hayatımızın bir parçası oluyor. Sağlıklı yaşam trendinin IoT konseptiyle birleşmesiyle sağlığına ve formuna dikkat edenler için harika ürünler ortaya konuyor. Örneğin **"akıllı tartı"**. Birçok markanın sergilediği akıllı tartıların çalışma prensibi çok basit, tartı bluetooth veya Wi-Fi üzerinden bir mobil uygulama ile eşleşerek kilo, yağ oranı, kas oranı gibi bilgilerinizi uygulama üstünden izleme imkanı sunuyor.

Lipault
Refreshes
PARIS
lipault.com.tr

Şah'ın Taç giyme töreni

Yazı: Ayşegül DORA

Bir Zamanlar İran'da...

Bir dönemin en başarılı gazetecilerinden Ayşegül Dora, dünya liderleriyle yaptığı röportajları ve anılarını ilk kez BW Türkiye okurlarıyla paylaşıyor.

Yurt dışında üniversite eğitimimi tamamladıktan sonra Hürriyet'te çalışmaya başlamıştım. 1967 yılıydı, Bir gün İstanbul'a İran Şahı Rıza Pehlevi'nin geleceğini öğrendik. O zamanların adeti şöyleydi: Gazeteciler ve foto muhabirleri ülkemize gelecek önemli kişileri havaalanında karşılar, sonra da onların peşlerine düşerdi. Yani biz gazeteciler İki gün ise iki gün, bir haftaysa bir hafta peşlerinde dolaşırdık.

Havaalanında karşıladığımız Rıza Pehlevi'ye birkaç soru da ben sordum. Birçok erkek gazeteci arkadaşım vardı ama o ortamda kadın olarak bir tek ben vardım. Bu durum, Pehlevi'nin dikkatini çekmiş olacak ki bana, "Sen nerede okudun, sizin ülkenizde kadın gazeteci var mı?" gibi sorular sordu. Ben de "Hem Türkiye'de hem İngiltere'de okudum, şimdi de gazetecilik yapıyorum ama ülkemizde başka kadın gazeteciler de var." dedim. Bu cevabım üzerine Şah Pehlevi: "Ben İran'da da kadın gazeteciler olsun çok istiyordum ama olmadı." diyerek hayal kırıklığını dile getirdi. O zamanlar İran'da 50 yaşın üzerinde birkaç köşe yazarı kadın vardı ama muhabir yoktu. Şah Pehlevi'nin "Tahran'da bir üniversitede bir organizasyon düzenlesem gelip hocalık yapar mısın, kendi deneyimlerini anlatır mısın?" sorusunu çok ciddiye almadım, laf olsun diye soruyor zannederek "Aa olur, tabii!" falan dedim.

Kraliçe Farah Pehlevi ihtilalin ilk günleri

"Ben İran'ı çok sevdim"

Sonra aradan aylar geçti, hiç ses seda çıkmadı. Pehlevi'nin söyledikleri, aklıma da gelmedi doğrusu. Bir gün genel yayın müdürümüz Ecved Güresin, beni yanına çağırdı. O zamanlar genel yayın müdürleri şimdiki gibi değildi, onlarla yüz göz olunmazdı. Çok üst makamdı. "Eyvah kötü bir şey mi oldu acaba?" diye düşünerek yanına gittim. Ecved Bey dedi ki "Seni İran Sefaretinden, Ankara'dan aradılar." Şah, üniversitede ders organize etmiş, seni ders vermeye çağırıyorlar." dedi. Tabii bu benim için büyük bir sürprizdi, hiç beklemiyordum. Olur mu olmaz mı diye düşünürken Ecved Bey "Ne demek olur mu, olmaz mı? Tabii ki gideceksin, bizim de orada muhabirimiz olacaksın!" dedi. Böylece ben İran'a, üniversitede hocalığa gittim. İran'da Niyavaran Sarayı'nın misafirhanesinde kalıyordum. Şehrin kuzeyinde bulunan Niyavaran Sarayı'nın çok büyük bir bahçesi vardı. Duyduğuma göre şimdi de kullanılmaya devam ediliyormuş. Misafirhanede neredeyse her gün Şah'ın eşi Farah'ı görüyordum. Bir süre sonra Farah'la arkadaş olduk. Çocukları küçüktü. Bir tanesi ilkokula yeni başlamıştı, biri anaokulundaydı.

O sene bitti, hiç unutmuyorum misafirhanede karanlık ve karlı bir gündü. "Herhalde ben bu ülkeye bir daha gelmem, son bir defa oturayım bakayım buralara." dedim içimden. Ama hiç de öyle olmadı, sonraki zamanlarda İran'a dokuz kere daha gittim... Bana orada çok farklı davrandılar. Belki hem Türkiye'den geldiğim hem de Şah'ın seçtiği bir kadın olduğum için…

İran'a ilk gidişimde orada dokuz-on ay kadar kaldım. Üniversitede ders verdim. Bir taraftan da gazetecilik yaptım. İran'daki olayları Hürriyet'e haber olarak geçiyordum. Şah'la Farah'la birkaç kere röportaj yaptım. Bir keresinde Ara'yı (Güler) çağırdım. Onunla İran'da beraber dolaştık, birlikte birçok röportaj yaptık.

Humeyni halka hitap ediyor.

"Şah o kadar çok güldü ki yere düştü"

Ara ile bir gün Şah'ı fotoğraflarken yaşadığımız komik bir anımı paylaşmak istiyorum. Normalde Şah'ın ve Farah'ın yakınına kimseyi sokmazlar ama benim onlarla çok yakın bir ilişkim olduğu için farklı anılarımız oldu. Bir gün, Tahran'a 75 kilometre uzaklıkta Ab Ali Kayak Merkezine gittik ve teleferiğe bindik. Normalde güvenlik açısından bir telesiyejde kendileri oturur, önü ve arkasındaki telesiyejler boş tutulurdu. Yanında yakın korumaları dışında kimse olmazdı. Ama ben ve Ara'nın hemen arkalarındaki telesiyeje bindirdiler. İkimizin de her tarafından fotoğraf makineleri, kameraları sarkıyordu. Bin bir zorlukla dağa çıktık. Bir sürü fotoğraf çektik. Farah, kaydı ve aşağı indi. Şah duruyordu. O sırada Ara bana doğru yaklaştı ve "Söyle şu adama da gülsün biraz!" dedi. Çünkü Şah çok ciddi duruyordu. Ben de "Nasıl söyleyeyim?" falan derken Ara birden döndü ve hafif de Ermeni aksanıyla Şah'a: "Mister Şah, Mister Şah, smile please" dedi. Şah'a normalde Haşmetmeap, Büyük Sultan falan diyorlar. Ara, "Mister Şah" deyince adama çok komik geldi ve başladı gülmeye. O kadar çok güldü ki yere düştü. Korumalar, bizim Şah'a bir şey yaptığımızı sanarak koşup yanımıza geldiler. Şah onlara "Bir problem yok, ben gülüyorum." dedi, kalktı ve gitti… Öğle yemeğinde, o zamanki Başbakan geldi ve Ara'nın omzuna dokunarak "Mister Ara, Mister Ara, Şah diyor ki altı yaşımdan beri bu kadar gülmedim, kendisine teşekkür ediyorum." dedi.

"O kadar yakına kimseyi sokmazlar..."

Şah ve Farah'ın çocuklarını çok severdim, onlar da beni çok severdi. Ben okuldan eve geldiğimde ki orası saray misafirhanesi, beni görünce çok sevinirler, Ayşegül teyze gelmiş, diye üzerime atlarlardı. Prenses Leyla doğduğunda beni elimden tutup lohusa yatağına götürdüler. Sonra beraber saraya döndük. Küçük Leyla'ya cumhuriyet altını bile taktım. Onlarla çok yakın bir ilişkimiz vardı. Oradaki görevim bittikten sonra taç giyme merasimlerine, çocukların doğum günlerine hep gittim. Bu tür şeyler aslında normal değildir. Yani o kadar yakınlarına normalde kimseyi sokmazlar. Ama bizimkisi böyle bir hikayeydi işte...

“NEYİ BAŞARMAK İSTEDİĞİMİ ÇOK ZAMAN ÖNCE ÖĞRENDİM”

İş dünyasının en güçlü ailelerinden birinde dünyaya geldi ama kendi ayakları üzerinde durarak yolunu çizdi. Demet Sabancı Çetindoğan, şu anda Türkiye’nin en güçlü iş kadınlarından biri. Sadece ülke sınırları içinde değil, yurt dışına da uzanan birbirinden farklı alanlardaki çalışmaları ve başarılarıyla adından en çok söz ettiren isimlerden.

Neslihan PERKER

"Kaba ve kara bir hırsla değil, aydınlık ve girişimci bir arzuyla çalışıyorum."

Adana'da doğup büyümüş ve yükseköğrenim yaşına geldiğinizde İngiltere Richmond College'de eğitim görmüşsünüz. Büyüdüğünüz topraklar ve genç yaşta yaşadığınız bu yurt dışı deneyimi, karakterinizde nasıl bir sentez yarattı ve vizyonunuzu nasıl şekillendirdi?
Adana'da doğup büyüyüp yurt dışında eğitim almak öyle abartılacak bir şey değil aslında. O yarattığı sentez ve vizyon zaten yurt dışına çıkmadan oluşmuştu. Ailenizin size verdiği birikimdi o. Tabii ki alıp almamak sizin elinizde… Evet, ben Adanalıyım. Hatta fanatik bir memleket sevdalısıyım. İngiltere'ye Adana'yı sevdirdim hatta.

Girişimci bir kadınsınız. Bu karakter yapısına sahip insanların "kendilerine özgü" bir cesaretlerinin olduğuna inanırım. Siz hep cesur bir yapıya mı sahiptiniz?
Ben neden çalıştığımı biliyorum. Neyi başarmak istediğimi çok zaman önce öğrendim. Bu babamın bana en büyük hediyesidir. Öğrenmeyi, çalışmayı, başarıyı hazmetmeyi ve paylaşmayı ondan öğrendim. Kaba ve kara bir hırsla değil, aydınlık ve girişimci bir arzuyla çalışıyorum. İşimi isteyerek yapıyor, profesyonellerle eş güdüm sağlıyor ve sürekli öğrenmeye inanıyorum. Zor ve karamsar günler olmuyor mu? Oluyor. İyimserliğimi kaybetmiyorum. Herkesin her şeyi başaramayacağını öğrenecek kadar deneyimliyim.

İş yaşamınızda da eşinizle birlikte yol alıyorsunuz. Çiftlerin her zaman aynı yerde çalışmaları kolay olmaz. Sizin sırrınız nedir?
Her şey güven üzerine kurulu ortak bir aklın ürünü. Birbirimizin alanlarına saygı duymakla birlikte işi ve yönetimi bir bütün olarak algılıyoruz. Birbirimizin alanlarına girmeden ama bütün süreçleri de birlikte anlayarak ve planlayarak yönetiyoruz. Eğer iş arkadaşınızla evli iseniz belli disiplinler geliştirmeniz lazım. Bu durumun keyifli yönleri olduğu kadar zorlukları da var. Bir kere evinizi işin getirdiği baskıdan uzak tutmanız gerekir. Destekleyici olmanız ama ısrarcı olmamanız gerekir. En önemlisi de iş bölümünü belirttiğiniz gibi doğal yatkınlık ve ilgi alanına göre yapmanız gerekir. Biz eşimle karşılıklı olarak şanslıyız. Bu zor durumu iş bölümümüze saygı göstererek çok iyi yönetiyoruz. Örneğin eşim perakende ve inşaat, otel ve müze işiyle ilgili. Ben de sağlık ve medya ile ilgiliyim.

Sizin en belirgin özelliklerinizden biri Türk mutfağını dünyaya tanıtmak. Büyük ve güzel bir sofranın, insanların yaşamlarında yarattığı etki ve tılsım nedir?
Sadece Türk mutfağını dünyaya tanıtmak değil aslında. Ben Türkiye'yi, bizi tanıtmak istiyor ülkemizin marka olmasını çok arzu ediyorum. Konuklarımız davetimize katıldıkları andan itibaren çok etkileniyorlar. Bunu gözlerinde görebiliyorum. Bana göre misafirperverliğimiz, yöresel yemeklerimiz, minik sürprizlerimiz, Türkiye'yi hatırlatacak hediyelerimiz, tabii en başta güler yüz, tatlı dil; sanırım bunlar etkili oluyor. Hatta hiç unutmam, Prens Edward Mountbatten-Windsor için bahçeden eve girene kadar her yeri İngiltere'yi anımsatan objelerle süslemiştik. Çok etkilendi. Evde ise sema gösterisi vardı. John Malkovich'i ise şarkıları eşliğinde karşıladık. Maestro Placido Domingo'nun doğum gününü ilk biz kutladık. Çok keyifli bir akşamdı. Tabii bu davetler için zaman harcayıp çok titiz hazırlanıyoruz.

Ünlü Şef Wolfgang Puck, John Malkovich gibi isimleri İstanbul'da ağırladınız. 24 Kitchen'in ünlü şefi Sara La Fountain ile bir araya geldiniz. Yemek davetleriniz ve konukları ağırlama konusundaki başarınız herkes tarafından biliniyor. Bu konuyla ilgili yapmak istediğiniz daha iddialı bir projeniz var mı?
Turkey ONE Derneğimizin Gastronomi Komitesi, Türkiye'nin ulusal ve bölgesel yemek kültürlerini tanıtmak için önemli projeler yürütüyor. Türkiye'nin önde gelen şefleriyle kapsamlı bir araştırma sonucu dünyaya tanıtılacak

Kültürel miras ve doğal zenginlikler bir arada:

Turkey ONE Derneğinizden bize bahseder misiniz?

Turkey ONE (Türkiye Ortak Nesiller Entegrasyonu) Derneği, kültürel mirasımız, tarihi ve doğal zenginliklerimiz ve bizi bir araya getiren ortak değerlerimize sahip çıkarak uluslararası platformlara Türkiye'yi bir marka olarak taşımak; kültürel, toplumsal ve iktisadi yaşamımızla örnek olarak bir adım daha ileri gitmek ve bir benzerine daha rastlanamayacak bir dünya mirasına sahip olduğumuzu daha iyi anlayıp anlatabilmek hedefleri ile şahsımın başkanlığında yola çıkmış bir kuruluştur.
T-ONE Derneğimiz ile Mozaik Yolu projesi üzerinde çalışmaktayız. Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş ve Şanlıurfa büyükşehir belediyelerinin değerli destekleri ve Danışma Kurulu Başkanı Prof. Dr. İlber Ortaylı'nın öncülüğünde yürüttüğümüz Mozaik Yolu projesiyle; M.Ö. 4 binden günümüze kadar sayısız uygarlığın, kültürün, inancın izlerini taşıyan Hatay, Kahramanmaraş, Gaziantep, Şanlıurfa bölgelerinde son yüzyılda yapılan kazı çalışmaları sonucu gün yüzüne çıkarılan mozaik eserlerin bilinirliklerinin artmasını ve dünya çapında tanınmasını hedefliyoruz. Projemizin ilk yurt dışı lansmanını -tüm dünyadan çok önemli isimlerin katıldığı davetler organize ettik- Gstaad-İsviçre'de gerçekleştirdik. Daha sonra Mozaik Yolu etkinliklerimizi Venedik, Paris ve New York'ta yaptık.

"Amacımız Türk misafirperverliği ve aile yapısını anlatarak Türkiye'nin tanıtımına somut destek vermek"

Dünyanın farklı yerlerinde, farklı projeler için Türkiye'ye gelen önemli insanları da ağırlıyorsunuz, kimleri ağırladınız bugüne kadar? Türkiye'yi Türk insanını nasıl buluyorlar?
Dünyanın en önemli sanatçılarını, fikir ve düşünce adamlarını, kanaat önderlerini evimizde ağırladığımız doğrudur. Türk misafirperverliğini, Türk aile yapısını anlatmaya çalışarak Türkiye'nin tanıtımına somut destek vermek amacımız. Yurt dışından bizimle bağlantı kuran konuklarımız olduğu gibi yabancı ortaklarımızı da Türkiye'ye ye davet ediyoruz. Seve seve geliyorlar ve inanın bana çok da mutlu ayrılıyorlar. Ağırladığımız isimlerden bazıları: Kent Prensesi Ekselans Michael, Oprah Winfrey, Roberto Cavalli, Michael Kors, Angelina Missoni, Kraliçe II. Elizabeth'in oğlu Prens Edward, Şef Ben Ford, Savoy Prensesi Ekselans Marie Gabrielle, Prenses Ira Von Furstenberg, Kont Gaudenz ve Kontes Christiane Von Trap, Kont Carl ve Kontes Heike Zu, Kontes Karin Sassoli de´ Bianchi de´ Medici, Romanov Hanedanı'ndan Düşes Maria Vladimirovna Romanova, Yugoslavya Prensi Michael, Liechtenstein Prensesi ve Prens Philipp, Belçika Prensesi Alexander, Belçika Prensesi Lea, Yugoslavya Prensesi Elizabeth, Yugoslavya Prensi Michel Karageorgevitch, Kuveyt Prensi Mubarak Al Sabah, Avrupa Nostra Başkanı Maestro Placido Domingo ve ailesi , Star Şef Wolfgang Puck, UNESCO Genel Direktörü Irina Bokova, Michael Worbs UNESCO Almanya Daimi Temsilcisi, Alfredo Perez de Arminan ADG/CLT UNESCO, Dünya Miras Merkezi Müdürü Kishore Rao, Uluslararası Kadın Forumu Küresel Başkanı Sein Chew...

olan lezzetleri belirliyoruz. Türkiye lezzet tadı "menemen ve irmik tatlısı" için harekete geçtik. Tabii dünya çapında şeflerle de irtibat halindeyiz. Bu konuda en güzel haber ise Star Chef Wolfgang Puck'tan ve Hakkasan'ın sahibi Alan Yua'dan destek sözü almamız oldu. Wolfgang'dan menemen ve irmik tatlısını yemek çok da güzel olur sanırım.

Türk yemeklerini tanıtma misyonu size ne ifade ediyor?
Ben buna misyon olarak bakmıyorum. Olması gerektiği için çalışıyorum, çabalıyorum. Muhteşem bir kültür... Bunu herkes bilsin istiyorum. Dünya bizi tatsın istiyorum.

Son günlerde İstanbul'un en popüler noktalarından biri Galeries Lafayette. Bu girişim size göre şehre nasıl bir katkı sağladı?
Her şeyden önce Galeries Lafayette, Türk tüketicisinin çok beğendiği, sevdiği, kendisini rahat hissettiği bir marka. Uluslararası bilinirlik açısından da belki en önde gelen marka. Galeries Lafayette'nin ihtişamlı öyküsü 19. yy. da başlıyor. Çok katlı mağazaların geçmişi ve o yıllardaki girişimcilik, çağdaşlık ruhu ve öngörüler çok önemli. Bunlar, Galeries Lafayette'in yeni, modern, genç ve global kimliğini yansıtıyor. Galeries Lafayette Haussmann mağazasında bulunan, markanın simgesi haline gelen tarihi ve görkemli kubbe modern bir uyarlamayla İstanbul mağazası için özel olarak tasarlandı. "Paris Sokağı" ile Fransız stil ve tarzı İstanbul'la buluşturuldu. Keyifli de olduğunu düşünüyorum. Aldığımız tepkilerde bu doğrultuda. Açıkçası bizler çok memnunuz.

"Sağlıklı bir Türkiye için sağlıklı nesiller yetiştirmeliyiz"

Sağlık sektöründe yaptığınız faaliyetler kapsamında bir kök hücre bankası kurdunuz. Bu alanda sırada ne gibi önemli projeler var?
Biz, her zaman yaptığımız işin içinde bir sosyal çıktı ararız. Ayrıca yeni ve uzun vadeli faydalar sağlamayı hedefleriz. ONKİM bu açıdan bizim en kıymetli yatırımımız. Bir yönüyle Türkiye'nin gelecek vizyonunu temsil ediyor. Sağlık sektörü bir ülkenin medeniyet seviyesinin göstergesidir. Biz Türkiye'ye inanıyoruz. Türkiye'nin geleceğine de inanıyoruz. Bu sebeple sağlık alanında böylesine önemli bir yatırımdan hiç kaçınmadık. Çok üst düzey bilim insanlarıyla çalışıyoruz. Çok büyük hedeflerimiz var. Bugünden çok yarını hedefleyen bir yatırım ve bu yönüyle asıl değeri gelecekte daha iyi anlaşılacak. Ömrüm oldukça insanlara ve hayata karşı sorumluluğumu bu büyük yatırımla yerine getirmeye çalışacağım. Bu alanda kesinlikle bölgesel bir güç olmaya oynuyoruz. Türkiye'nin bu yatırımı kesinlikle hak ettiğine inanıyorum. Gösterilen ilgi de bunun kanıtı. Ancak henüz genel bir farkındalık oluştuğunu söyleyemeyiz. Ama belli kesimler tarafından bu işin önemi kavranmış durumda. Biz bu konuya ciddi bir sosyal çıktı olarak da bakıyoruz. Gelecekte sadece Türkiye'de değil dünyada da bu iş çok gelişecek ve hatta belki yasal birtakım kriterlere bağlanacak. Ayrıca ONKİM kök hücre ile cildi gençleştirme çalışmalarını da tamamladı. ONKİM olarak kişinin kök hücresini laboratuvarımızda özel olarak çoğaltıp kök hücreleriyle gençleştirmesi-

ni (fibroblast) sağlıyoruz. Otolog (kendinden olan) konusunu da paylaşmak isterim. Kök hücre kişinin kendi kök hücrelerinin toplanıp dondurularak saklanması, ileri zamanlardaki tedavisi sırasında kişiye geri verilmesi işlemidir. Ayrıca, hücresi olmayıp başka ihtiyaç sahiplerine uygulanan kök hücre nakline ise allojeneik deniyor. Biz ONKİM olarak ticari hiçbir kaygımız olmadan o kalplerin atması, o beyinlerin düşünmesi için elimizden gelen her şeyi yapmaya çalışmaktayız. İşte her noktadan baktığımızda gerçekten doğru bir işe imza atmanın mutluluğu içindeyiz. Sağlıklı bir Türkiye için sağlıklı nesiller yetiştirmeliyiz. Bunu yaparken de her şeyi olduğu gibi teknolojiyi de doğru kullanmalıyız.

TİKAD'ın Yüksek İstişare Kurulu başkanısınız. Buradaki faaliyetlerden bahseder misiniz?

Biz, işlerini büyütmek isteyen girişimci kadınlarımızı desteklemek için TİKAD A.Ş.'yi kurmak üzereyiz. Girişimci kadınlara buradan hem finansal destek hem de tecrübe aktarmak istiyoruz.

Dernek bünyesinde, çalışan kadınlarla ilgili ne gibi konu başlıkları gündemde ve girişimci kadınlarla ilgili yapılan çalışmalar neler?

Girişimcilik meselesini kadın ve erkek bağlamında ele alan birisi değilim. Girişimciliği alışıldığı üzere "cesaret", "fırsat", "kâr" gibi kavramlar üzerinden de anlamıyor ve anlatmıyorum. Bu meseleyi erkek kadın olarak değil hazır olmak ya da olmamak olarak değerlendiriyorum. Evet, TİKAD'da yöneticiyim, evet dünyanın bir ülkesinde yılın kadın girişimcisi seçiliyorum ama içimden sürekli olarak "Ben bir kadınım, ben bir kadınım!" diye düşünmüyorum. Evet, bir kadın tarzı vardır. Kadının ruhsal ve zihinsel olarak farklı bir penetrasyon şansı var ancak bu söylemin kadını yüceltmek yerine baskılamak yönünde kullanıldığını düşünüyorum. Pozitif ayrımcılık bile bir ayrımcılıktır. Eğer boks maçı yapmayacaksak konuyu erkek ve kadın olarak ele almanın alemi yok. Mesele hazır olmakla ilgilidir. Kadını ve kadın girişimciliği gibi bir konuyu öne alan her türlü etkinliği memnuniyetle karşılıyor ve elimizden gelen tüm desteği vermeye çalışıyoruz. Yalnızca Türkiye'de değil dünyanın her yerinde kadınların ekonomiye ve sosyal hayata katılımları, gerek ekonomik gerekse sosyal refahın geliştirilmesi için son derece önemli. Dünya barışı, sosyal adalet, gelirin tabana yayılması gibi büyük hedeflerden bahsediyorsanız eğer, kadının denkleme daha çok sokulması gerekiyor. Elbette bu yalnızca iyi niyetli bir temenni olmaktan öte gitmeli. Yasal ve kültürel olanakların geliştirilmesi ve kimi bölge ve ülkelerde belli oranda kadınlar lehine pozitif ayrımlar yapılması gerekiyor.

Kadınların ve toplumun çok eskiye dayanan mevcut bilinçlerinin değiştirilmesi, sosyal ve ekonomik hayat içinde kadınların erkekler oranında temsil edilebilmesi için öncelikle önyargıların yıkılması yani kadınlarla erkekler arasında hayata katılım gücü açısından bir fark olmadığı bilincinin sindirilmesi gerekiyor. İtiraf etmek gerekir ki zor bir hedeften bahsediyoruz. Ama kadınlar zoru sever.

Bizim temel motivasyonumuz, Türkiye'de kadın girişimciliğinin artırılmasıdır. Türkiye'de bu amaca hizmet eden önemli sivil toplum örgütleri ve çok sayıda gönüllü var. Kadın girişimciliği açısından belki dünyanın zirvesinde değiliz ama kadınların girişim konusundaki cesareti açısından dikkat çekici bir potansiyele sahip olduğumuza inanıyorum. Bana göre girişimcilikle insan psikolojisi arasında ciddi bir bağ var. Bu bağ, bireylerin psikolojileriyle sınırlı kalmıyor, toplumumuzun reaksiyonlarını da belirliyor. Türkiye zor şartlara rağmen girişim cesareti ve enerjisi olan insanların yaşadığı bir ülke. En pasif görünen kadınların bile bir biçimde aile ekonomisine katıldığı kültürel bir arka plana sahibiz. Elimizdeki mevcut insan malzemesi girişimcilik konusundaki bir numaralı kural olan "girişim cesaretine" doğal olarak sahip. Bu coğrafyada yaşayan insanların risk alma, kriz yönetme ve baskı altında çalışabilmek gibi çok önemli özellikleri neredeyse doğuştan geliyor. İhtiyaç duyduğumuz tek şey finansal ve yasal olarak birtakım destekleyici düzenlemelerin sayısının artırılmasıdır.

Ben kadın girişimciliği denince illa büyük şirketler, süper yetenekli profesyonel yöneticiler ve kendisi birer marka olmuş kadın girişimcileri anlamıyorum. Kadın girişimciliği denince öncelikle büyük kitlelerin ekonomiye kazandırılması, üretim özgürlüğünün ve eşitliğinin sağlanmasını anlıyorum. Toplumlara yön verecek güçte ve büyüklükteki kitleleri harekete geçirmemiz böylelikle toplam üretim katsayımızı artırmamız lazım.

“ARTIK ERKEKLERİN YAPTIĞI HER ŞEYİ KADINLAR DA YAPABİLİYOR”

Kaan Air İş Geliştirme Müdürü Aylin Yıldız Başel, erkeklerin hakim olduğu bir sektörde zekası ve çalışkanlığıyla parıldayan bir isim. “Feminist ve kızlarına her daim sahip çıkmaya çalışan bir anne tarafından yetiştirilmemiz, kardeşim ve bana ‘kadınlar bu işi yapamaz’ baskısını hiç ama hiç hissettirmedi.” diyen Başel ile İstanbul’un ilk ve tek heliportunda buluştuk, helikopterlerden konuştuk.

Nihan Bora SAPMAZ
Fotoğraflar: Begüm ÖZPINAR

"Anne ve babamın ailelerinde kadına her zaman saygı duyulmuştur"

Çocukluğunuzdan ve eğitim hayatınızdan biraz bahseder misiniz?
Çok zeki, hırslı, çalışkan Türk bir babanın ve çok güçlü, azimli, Norveçli olmasına rağmen inanılmaz adaptasyon kabiliyeti olan bir annenin iki kız çocuğundan büyüğüyüm. Ben bütün okul hayatımı Türkiye'de tamamladım. Sadece üniversitenin ilk yılını ve lise yıllarındaki yaz okulu dönemlerini Amerika'da işletme ve ekonomi dersleri alarak geçirdim. Son olarak Koç Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Bölümünü bitirdim.
Kendi emekleri ve tırnaklarıyla başarı öyküsü yaratmış bir babanın kız çocukları olarak oldukça mütevazı yetiştirildik. Özellikle annem, eğitim hayatımız boyunca okuldaki derslerimizin yanında, bir sanat veya spor ile ilgilenmemiz konusunda çok hassas davrandı. Bu yüzden birkaç spor dalı ile ilgilendikten sonra kız kardeşimle beraber biniciliğe başladık ve bir daha da kopamadık. Yani çocukluk hayatım, okulun yanı sıra yarışlara ve antremanlara gidip geldiğim oldukça yoğun bir tempoda geçti. Ama iyi ki de öyle olmuş çünkü tüm bunlar, bana erken yaşta sorumluluğu öğretti ve iş hayatına daha çabuk uyum sağlamam konusunda pozitif etkisi oldu.

Küçükken gökyüzüyle ilgili bir hayaliniz var mıydı? Bu işi yapmaya nasıl karar verdiniz?
Küçüklüğümüzden beri helikopterler ile uçtuğumuz için havada olmaya ve uçmaya alışığız ama ailede uçmayı en çok seven babamdır. Kendisinin pilotluk eğitimi de var. Herkes bana da soruyor "Senin de var mı?" diye ama şimdilik lisansım yok. Sadece işletme kısmında aktif rol alıyorum. Holdingin iştirakleri arasında yabancı ortaklığı ve yan iştirakleri olan kuruluşlarımızdan biri Kaan Air. Babam ve diğer yöneticilerimiz, okulda eğitimini aldığım bölüm ve konuşabildiğim diller dolayısıyla Kaan Air'de çalışmaya başlamamın iyi olacağını düşündüler. İyi ki de böyle karar vermişler. Kaan Air'de olduğum için çok mutluyum ve uluslararası bir platformda yer almak, ortaklarımız ile yaptığımız işlere tanık olmak bana inanılmaz haz veriyor ve beni geliştiriyor.

"Hala öğrenecek çok şeyim var"

İş deneyimleriniz genellikle havacılık üzerine oldu. Henüz 28 yaşındasınız ve 2012'den bu yana aile şirketiniz olan Kaan Air'de önemli bir görev üstleniyorsunuz. Erkeklerin yoğun olduğu bu sektörde kadın yönetici olmanın zorlukları neler?
Kendi grup şirketlerimizde birçok yönetici, kadındır. Bu yüzden kadın olmanın zorluk yaratabileceğini hiç düşünmedim. Ama havacılık sektörü başka bir dünya. Genel olarak kadın çalışanların sayısı çok az, hatta karar verme pozisyonunda kadınları görmek ne yazık ki hiç alışıldık bir durum değil. Başlangıçta, sadece kadın olmanın değil aynı zamanda çok genç olmanın hatta yaşıma göre daha genç görünmemin zorluklarını az da olsa hissettim. Havacılık, inanılmaz teknikleri ve kendine has kuralları olan bir sektör olduğu için öğrenecek çok şey vardı. O yüzden ilk yıllarımı sadece notlar alarak, işi ve ortamı tanımaya çalışarak geçirdim. Çevremdeki herkese yardımcı oldum ve her türlü desteği vermeye çalıştım. Hala öğrenecek çok şeyim var ve bunun hiç bitmeyeceğinin de farkındayım. İşin güzel kısmı da bu zaten. Her daim öğrenecek yeni bir şey olunca her konuyu en iyi bilen bir kişi olmuyor. Babam da çok yardımcı oldu. Beni katıldığı tüm toplantılara, fuarlara ve seminerlere dahil ederek destek oldu. Bazı konuları onunla beraber aynı anda öğrenmek bana ayrı haz verdi. Yaşımdan dolayı daha çabuk kavradığım, benim babama yardımcı olmam gerektiği dönemlerde beraber daha iyi işleyen bir takım olduğumuzu gördük.

Hiç üzerinizde "Kadınlar bu işi yapamaz" baskısı hissettiniz mi? Aileniz, çevreniz sizi nasıl yönlendirdi?
Hem annemin hem de babamın ailelerinde kadına her zaman saygı duyulmuş ve eşitliğe önem verilmiştir. Özellikle feminist ve kızlarına her daim sahip çıkmaya çalı-

şan bir anne tarafından yetiştirilmemiz, kardeşim ve bana "Kadınlar bu işi yapamaz" baskısını hiç ama hiç hissettirmedi. Etrafımızda başka kadınlar için böyle cümlelerin kullanıldığını duyduğumuzda aksini kanıtlamak için daha da çok çalıştık, çabaladık. Bence şu anda öyle bir dünyada yaşıyoruz ki erkeklerin yaptığı her şeyi kadınlar da yapabiliyor. Hatta daha da iyi yapmaya çalıştıkları için daha da başarılı olmaya başladıklarını düşünüyorum.

"Umarım helikopterde kadın pilot ve teknisyenimiz daha fazla olur"

Şu an şirketinizdeki kadın çalışanların oranı nasıl? Pozitif ayrımcılık uyguluyor musunuz?

Şirketimizde kadın veya erkeğe yani kimseye özel bir ayrım uygulamıyoruz. Çoğu birimimizde kadın çalışanlara eşit derece yer verildiğini rahatlıkla söyleyebilirim.

Peki, bu sektördeki kadın çalışan oranını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Helikopter camiasında özellikle kadın pilot ve teknisyen çalışanlarımızın sayısı çok çok az. Kadın pilotlarımız uçak kullanmaya başladılar ama aynı atılım şu an için helikopterde ne yazık ki yakalanamadı. O yüzden kendi organizasyonumuzda pilot ve teknisyen pozisyonunda kadın- erkek çalışan sayısı çok farklı. Fakat yönetim katında kadın çalışanlarımızın sayısı oldukça fazla. Kesinlikle çalışanlarımızın hiçbirine, hiçbir şekilde cinsiyetleri ile alakalı bir ayrım uygulamıyoruz. Tamamen sertifikasyon, kalifikasyon ve kişisel özelliklerine göre işe alımlar gerçekleştiriliyor. Umarım helikopterde kadın pilot ve teknisyenlerimiz çok daha fazla olur da bizim organizasyonumuzda da kadın sayımız artar.

Çalışanların kadın yöneticiye bakış açısı nasıl?

Bence klişe olan kavramlar yavaş yavaş yıkılmaya başlıyor. Kadın yöneticiler çoğunlukla baskıcı patronlardan ziyade daha anlayışlı, empati kurabilen ve birçok farklı perspektiften bakabilen liderlerdir. O yüzden bence erkek çalışanların, kadın yöneticilerle çalışmayı reddetmeyi değil bunu tercih etmeleri gerekir. Kurum kültürü, kurumsal bir holding iştiraki olan Kaan Air'de de eşitlik aynı şekilde devam ediyor.

Çok cana yakın ve pozitif bir kişiliğiniz var. Şirketi yönetim biçiminizde bu karakter yansımalarını görebilir miyiz? Nasıl bir yöneticisiniz?

Teşekkür ederim, bence beni yakından tanıyan herkes normal hayatta nasılsam ofiste de aynı şekilde olduğumu söyler. Kendimi yönetici olarak görmüyorum, onlarla aynı gemide olan Kaan Air'in büyüyüp güçlü bir şekilde ayakta durması için aynı emeği veren biri olarak görüyorum. Kendimi çalışanlar ve yönetim kurulundaki üyeler arasında bir köprü olarak görmek istiyorum.

"Yedi yıl boyunca yangınlara havadan müdahale etmeye devam edeceğiz"

Kaan Air olarak uçuş güvenliği önceliklerinizden biri. Pilotlarınız ne gibi eğitimlerden geçiyor?

Havacılık sektöründe, güvenlik ve rutin denetimlerimiz olmazsa olmazımızdır. Risk teşkil eden bütün davranışlardan sakınıyoruz ve bu tür kararları doğru zamanda verebilmek için her sene birçok farklı eğitim programımız oluyor. Düzenli olarak otorite tarafından denetime tabiyiz. Kalite ve teknik müdürlerimiz bu konuyu çok detaylı bir şekilde takip ediyor.

"Kadın yöneticiler çoğunlukla baskıcı patronlardan ziyade daha anlayışlı, empati kurabilen ve birçok farklı perspektiften bakabilen liderlerdir"

Örneğin pilotlarımız yeni bir helikopter modeli kullanmaya başlayacaksa öncelikle onun tip eğitimini hem teorik hem de pratikte almaları gerekir. Bu eğitim yaklaşık bir ay sürüyor. Teorik eğitimden sonra pratikte de hem simülasyon hem de gerçek uçuş eğitimleri gerçekleşiyor. Daha sonra da her sene kullandıkları helikopter modelleri için tazeleme eğitimlerini tamamlamaları zorunludur.

Şu an sivil havacılığın yanında kamu alanında da helikopterleriniz kullanılıyor mu?
Evet, iki yıl boyunca yangınlar ile havadan mücadele ettik. Geçtiğimiz yıl gerçekleşen yeni ihale ile yedi yıl boyunca Türkiye'nin 13 farklı bölgesinde yangınlara havadan müdahale etmeye devam edeceğiz. Ayrıca üç sene boyunca havadan elektrik hatlarının kontrolünü yapıp raporlamalarını teslim ettik. Hastaların hastanelere havadan nakilleri için de çalışmalarımız devam ediyor.

Bir helikopteri sattıktan sonra sadece satmakla kalmadığınızı, alan kişilere bazı hizmetler vermeye devam ettiğinizi duydum. Bunlardan bahseder misiniz?
Helikopter operasyonunda en kolay kısım, helikopterin satın alınmasıdır. Deneyimlerimizden yola çıkarak oluşturduğumuz hizmetlerle Kaan Air'in bugünkü servis ağı oluştu. Dünyanın lider konumunda olan uçak ve helikopter üreticilerinin "exclusive" distribütörüyüz. Bu markaları temsil ediyor olmamız bize çok büyük sorumluluk yüklüyor. Bu nedenle de Türkiye'nin ilk ve tek özel heliportunu ve tesisimizi inşa ettik. Bu tesisimizde JAR-145 yetkili bakım merkezi olarak da hizmet veriyoruz.
Müşterilerimize satış, bakım, hangarlama, yedek parça desteği, uçuş planlama desteği, yakıt, heliport, tercih edilirse helikopterin kiralanması, pilot eğitimi hizmetlerini de sunuyoruz. Kısacası helikopter satışı ile birlikte satış sonrası tüm destekler mevcut.

Helikopterleri sadece satmıyor, kiralıyorsunuz da. Hangi amaçlar için, kimler kiralıyor? İstanbul'a gelen dünyaca ünlü isimleri de gezdiriyor musunuz?
Evet, kiralama yapıyoruz hatta her pazar yan markamız HeliSightSeeing altında tarifeli 'İstanbul Turu' uçuşlarımız oluyor. Kiralamaların çoğu özel VIP uçuşları veya havaalanı transferi oluyor. Dünyaca ünlü artistlerin ve sporcuların

da sponsorlar tarafından transferleri için kiralamalar oluyor. Bir de dizi veya film sahnelerinde kullanılmak üzere kiralamalarımız oluyor. Ayrıca satış yaptığımız ve lisansımız altında, müşterilerin de talep etmesi durumunda, onların helikopterlerini kiralama hizmeti veriyoruz.

"Talep arttıkça helikopter kullanımının da yaygınlaşacağına inanıyoruz"

Türkiye'de helikopteri en çok kimler, hangi kurumlar, ne amaçla kullanıyor?
Türkiye'nin birçok farklı lokasyonunda ofisleri veya fabrikaları bulunan büyük firma sahipleri, helikopterin direkt uçabilmesinden ve ciddi bir zaman kazandırmasından dolayı helikopteri tercih ediyor ve zamanlarına değer katıyorlar. Onun dışında özel kurumlar, daha çok yabancı misafirlerin ağırlanmasında kullanıyorlar. Devlet kurumları da ilkyardım, havadan yangın ile mücadele, elektrik iletim hatlarının denetlenmesi gibi özel projelerde helikopter tercih ediyor.

Kullanım alanlarını gözetmeksizin helikopter kullanımı açısından Türkiye, diğer ülkeler arasında nasıl bir konumda sizce?
İstanbul gibi çok kalabalık ve önemli bir şehirde helikopter kullanımını çok az buluyoruz. Örneğin, Brezilya'nın Sao Paolo kentinde 450 adet helikopter bulunuyor. Trafikten dolayı öyle bir zaman kaybı yaşanıyor ki insanlar havadan çok hızlı bir şekilde uçmayı tercih ediyor. İstanbul'un da trafiği meşhur ama ne yazık ki yetersiz sayıdaki iniş alanları, helikopter kullanımını bizim istediğimiz oranda cazip kılmıyor. Ancak talep arttıkça helikopter kullanımının da yaygınlaşacağına inanıyoruz.

En pahalı helikopter ne kadar? Özellikleri neler?
Elimizdeki en pahalı yeni bir VIP helikopterinin ortalama fiyatı 15 milyon euro civarında.

Dünyanın en önemli özel jet üreticilerinden Gulfstream'in de Türkiye distribütörüsünüz. Türkiye'de Gulfstream'e olan ilgi nasıl?
Gulfstream'in bizimle çalışmak istemesi çok gurur verici. Dünyada iş jeti pazarına hakim olan ve kalitesi ile herkesten tam not olan Gulfstream iş jetlerinin Türkiye'de bugüne kadar ne yazık ki çok güçlü bir tanınırlığı olmadı. Umarım bu konuda da başarı sağlayabiliriz.

Babanız, "Türkiye'nin her noktasını havadan biliyorum" demiş. Sizin de böyle bir merakınız var mı?
İş olarak çok seviyorum ama fiziksel olarak babam kadar çok helikopter kullanamıyorum.

"Biniciliğin sizi dertlerinizden anında koparma gücü var"

Az önce bahsettiğiniz HeliSightSeeing isimli İstanbul turu, İstanbul'u havadan görmek isteyenler için ideal görünüyor. Nasıl bir tur bu?
Her pazar tarifeli uçuşlarımız var. Üç farklı rotadan oluşan turlarımızın detaylı bilgileri de internet sitemizde mevcut. Ayrıca buradan istediğiniz günü, saati ve koltuğu online olarak seçebiliyorsunuz.

Küçüklüğünüzden bu yana bindiğinizi söylediniz. At binmek sizin için ne ifade ediyor?
At binmeye 12 yaşımda başladım. İlk atımı annem ve babam 16 yaşımdayken aldı. Onunla 10 sene boyunca yarışlara katılmayı devam ettim ve birçok yarışta ulusal ve uluslararası kupa kazanıp milli takımda görev aldım. Binicilik inanılmaz bir spor. Sizi bütün dertlerinizden ve sıkıntılarınızdan anında koparma gücü var. Çünkü hem atınıza hem de dersinize o kadar konsantre olmak zorundasınız ki başka bir şey düşünemiyorsunuz. Bir de biniciliğin çocuklara erken yaşta disiplinli olmayı öğrettiğini düşünüyorum. Örneğin, 16 yaşımdan itibaren benim kendim dışımda bir de düşünmem gereken bir atım olduğunu öğrendim. Onun düzenli bir şekilde sağlık kontrollerinin takip edilmesini, her şeyini düşünmeye başlamam gerekti.

Diğer hobileriniz neler? Rahatlamak, zinde kalmak için neler yapıyorsunuz, neler sizi mutlu ediyor?
Artık ne yazık ki eskisi kadar sık at binemiyorum. Ama çok şanslıyım ki eşim de benimle aynı tutkuyu paylaşıyor ve bu işi profesyonel anlamda devam ettiriyor. Birkaç sene önce at tutkumuzdan dolayı kurduğumuz binicilik kulübümüzde engel atlama atlarımızı yetiştirmeye başladık. Eskisi kadar sık binemesem de onların hayatımda olmaları, bana güzel bir mola oluyor.

“GİRİŞİMCİLİK GELİP GEÇİCİ BİR RUH HALİ DEĞİL”

Türkiye’de internetin yeni kullanılmaya başlandığı, “girişimcilik” kelimesinin çok da bilinmediği 2000’lerin başında, “yemeksepeti.com” sitesini kurarak yıllar içinde büyük başarılara imza atan Nevzat Aydın, sayfalarımıza konuk oldu.

Neslihan PERKER

Yemeksepeti, 2001 yılında siz San Francisco'dan döndükten hemen sonra kuruldu. Eğer Amerika'ya gitmeseydiniz ve oradaki yemek-sipariş sisteminden ilham almasaydınız hayatınız farklı bir yönde gelişir miydi?

Boğaziçi Üniversitesinde bilgisayar mühendisliği okuduğum ilk günden itibaren yaptığım işin bilgisayar ve internetle ilgili olmasını arzu ettim. Yemek ise her zaman en büyük tutkularımdan biri oldu. Öğrencilik yıllarım boyunca işimi ve hobilerimi nasıl aynı yerde buluşturabilirim diye düşündüm. San Francisco'ya gitmem bir tesadüf değildi aslında... Orada olmak büyük bir şanstı, öğrendiğim iş modelleri sayesinde yeni fikirler oluşturdum ve Yemeksepeti'ni hayata geçirme kararını verdikten sonra hemen Türkiye'ye döndüm. Ama hayatım bu çizgide gitmeseydi de okulu bitirdikten sonra kurumsal şirketlerde çalışamazdım diye düşünüyorum. Mutlaka insanların hayatına dokunabileceğim, kurumsaldan uzak, fark yaratan bir girişimci olmak için yeni projeler üretirdim.

Bir yerde okuduğum kadarıyla, sitenin kurulmasının ardından para kazanma konusunda geri dönüşler almak için belli bir sürenin geçmesini sabırla beklemişsiniz. "Girişimci" olmak isteyenlerin en büyük problemlerinden ikisi "sabırsızlık" ve "umudunu çabuk kaybetme". Bu konudaki önerileriniz neler?

Yemeksepeti'nin uzun bir süre sonra geri dönüş almasının sebebi, zamanın ötesinde bir proje olmasıydı. İnternet daha Türkiye'de yeterince yaygın değilken Yemeksepeti'ni imkanların ötesinde bir proje olarak hayata geçirdik. Bu yüzden buradaki durum biraz farklı aslında. Ülkemizde gelişen internetle birlikte Yemeksepeti projesi de hızla büyüdü. Günümüzde ise yeni projelerin hızla ayaklandığı ve ekosistemin daha aktifleştiği gelişen bir rekabet piyasası var. Bununla birlikte her şeyden hızla geri dönüş bekler hale geldik ve sabırsızlığımız arttı. Burada dikkat edilmesi gereken ince bir çizgi var. İşinize aşık olmadan, dene yanıl sistemini uygulamak gerekiyor. Bu birçok girişimcinin hayatının bir parçası. Tabii ki yaptığımız işlerin daha hız-

lı döndüğü bir dönemdeyiz. Burada büyümek için size gerekenler; doğru proje, bu projeyi doğru kişilerle geliştirmek, hayallerinizin peşinden gitmek ve kendinize hep daha büyük hedefler koyarak ilerlemek.

Türkiye'nin en eski ve en başarılı girişimcilik hikayesine sahipsiniz, özellikle de e-ticaret anlamında. Yemeksepeti.com, sipariş veren insanların yoğunluğu açısından Amerika ve İngiltere'den sonra dünyada 3. sırada geliyor. Ama herkes Türkiye'nin potansiyelinin bu alanda çok yüksek olduğunu söyler. Peki, istenen başarıların elde edilebilmesindeki engeller nedir?

Türkiye nüfusu genç bir ülke. Bu nedenle birçok ürün için çok önemli bir pazar. İnternet kullanım oranları da yüksek. Bugün Türkiye nüfusun %60'ını oluşturan internet kullanıcılarının 39 milyonu, Türkiye'de Facebook kullanıyor. Bu yüzden doğru proje olduğunda kullanıcılar tarafından kabul edilmemesi gibi bir durum söz konusu değil. Doğru proje ve doğru kitle yaklaşımı her zaman ülkemizde kullanıcılar tarafından olumlu dönüşler aldı. Ancak bir projenin büyüyebilmesi için, yatırımcılar tarafından desteklenmesi de büyük önem taşıyor. Ne yazık ki yatırımcıların bu desteğini Türkiye'de çok fazla göremiyoruz. Bugün olduğumuz yere baktığımızda daha önceki senelere göre çok daha iyi yerdeyiz. Bu yüzden yeni modellerin yatırımcılar tarafından maddi olarak desteklenmesiyle kısa sürede ülke olarak çok daha iyi yerlerde olabileceğimizi düşünüyorum.

Artık yüzlerce çalışanı olan bir markanın başındasınız. Yıllardır iş dünyasında birçok şeyi gözlemliyor, değerlendirmeye alıyor, üretiyor ve takip ediyorsunuz. Erkek girişimciler, kadın girişimcilere göre sanki daha başarılı ama kadınların da aslında çok akıllıca fikirleri var. Buradaki farkın sebeplerini (erkeklerin başarı oranının yüksek olmasını) siz nasıl değerlendirirsiniz?

Aslında önemli olan cinsiyet değil, ortaya çıkarılan fikirdir. Bir projenin başarılı olabilmesinde kadın veya erkek

ayrımı olmamalı. Dünyada birçok kadın girişimcinin mükemmel hikayelerini okuyoruz. Sonuç olarak fikri ortaya koyanların cinsiyetlerine değil, gerçekleşecek projenin ne kadar etkili olabileceğini tartışmalıyız.

Türkiye'deki çalışan kadınların potansiyeli, avantajları ve dezavantajları neler?
Türkiye'deki kadın girişimcilerin son dönemlerde iş dünyasındaki başarılarını yakından takip ediyor ve saygı duyuyorum. Kadınlar, iş dışında birçok misyonu bir arada üstlenmelerine rağmen iş dünyasında fark yaratıyorlar. Cumhuriyet kadını, tarihsel misyonuyla sanatta, sporda, akademide olduğu gibi iş hayatında da dünya çapında başarı sergiliyor. Günümüzde yükseköğretim mezunu kadınların işgücüne katılım oranı %71,6 gibi büyük bir orana ulaşıyor. Dünyada startup ekosisteminde kadın girişimcilerin oranı %17 civarında ve bu sayı günden güne hem ülkemizde hem de dünyada artış gösteriyor. Bu rakamların önümüzdeki seneler içerisinde, yeni nesil çalışan kadınlar sayesinde çok daha fazla büyüyeceğine inanıyorum.

İstanbul'da lezzet olarak gitmekten en çok keyif aldığınız mekanlar hangileri? Neden?
Yerel lezzetleri bulabildiğim, Türk mutfağına değer katan mekanları sıkça ziyaret ediyorum. İzmir Asım Kokoreç, Cemal Cemil Usta, Kahraman Balık, Yedi Mehmet, Aşkana Mantı gibi mekanlara gitmekten büyük keyif alıyorum. Bunun dışında genellikle; Sunset, Da Mario, Nusret ve Mehmet Gürs'ün mekanlarına gitmeyi tercih ediyorum.

"Atatürk, Steve Jobs ve Zagor ile aynı masaya oturmak isterdim" demişsiniz. Atatürk'ün hepimizin hayatındaki etkisi malum, Steve Jobs'u ilk kaç yaşında keşfettiniz ve Pennsylvania'nın kuzeyindeki Darkwood isimli hayali bir ormanda yaşayan Zagor, sizin için neden bu kadar önemli?
Steve Jobs, girişimci dünyasının zamanında takip ettiği en önemli isimlerden, ikonlardan biri. Ben de kariyerimin en başından itibaren onun projelerini, başarılarını, düşünüş şeklini ilgiyle takip ettim. Gerek yaratıcılıkta gerek girişimcilikte hepimize kattığı, öğrettiği değerler var kuşkusuz. Yarattığı marka, bütün dünyada arzu nesnesine dönüştü. Çocukluğumdan beri en büyük tutkularımdan biri çizgi roman okumak ve bunları koleksiyon haline getirmek. Zagor da en sevdiğim çizgi roman kahramanlarının başında geliyor. Onun "Kızılderili-beyaz adam" çatışmasında kaybedeceğini bile bile Kızılderililerin yanında inatla adaletten yana tavır koyması en sevdiğim özelliği.

İlerleyen zamanlarda gene dijital platformda, farklı konseptlerde çalışmalar yapmayı düşünüyor musunuz? Daha eğlence sektörüne yönelik projeler mesela… Sinema, dizi gibi.
Şu anda Yemeksepeti CEO'luk görevimin yanında Delivery Hero'nun Yönetim Kurulunda da yer alıyorum. Bu yüzden oldukça yoğun bir tempo içindeyim. Bunların dışında 30'un üzerinde yatırımım var ve aktif olarak onlarla da ilgileniyorum. Desteklediğim projeler sayesinde de birçok farklı sektöre dokunuyorum.

Futbola düşkün bir adamsınız (Gerçi düşkün olmayanını da pek görmedim). Sıkı bir Trabzonspor taraftarısınız hatta kulüpte yöneticilik görevinde de bulundunuz. Bundan sonrası için futbol dünyası ile ilgili çalışmalarınız olacak mı ve takımın şu andaki durumunu nasıl değerlendirirsiniz?
Şu an Trabzonspor Yönetim Kurulunda aktif olarak rol almıyorum ama Trabzonspor'la gönül bağım var ve futbol dünyasındaki yerini yakından takip ediyorum. Yönetim kurulunda olmadığım için daha az Trabzonsporlu değilim, Trabzonspor'u zaten daha fazla sevemem.

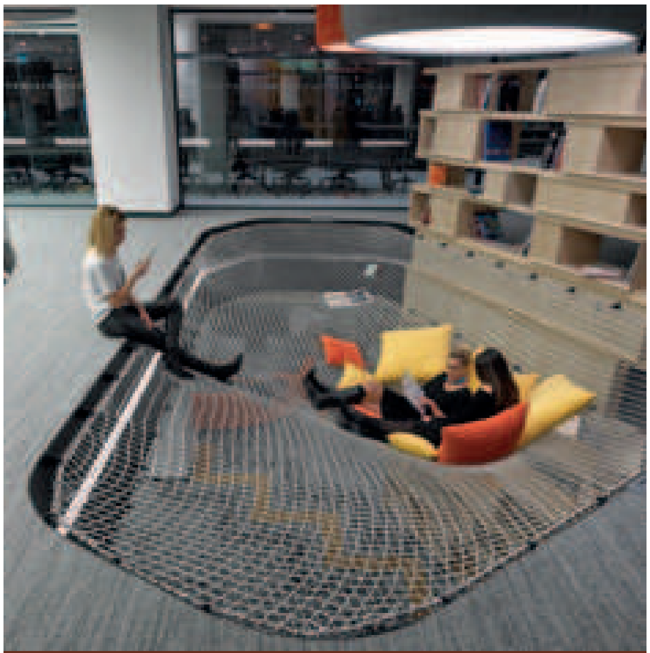
Önümüzdeki üç yıl için planlar ve hedefleriniz neler?
Yemeksepeti, her sene %50 oranında büyüyerek sektördeki başarısını sürdürüyor. Önümüzdeki dönemde bu başarının artarak süreceğini düşünüyorum. Yeni modeller geliştirerek kullanıcılarımıza daha fazla dokunup onların ihtiyaçlarını çok yönlü şekilde karşılamayı istiyoruz. Kendi açımdan ise girişimcilik gelip geçici bir ruh hali değil, kişiliğimin bir parçası durumunda. Yeni proje ve fikirler üzerinde yoğunlaşmaya devam edeceğim.

"Tüm dünya bizim olabilirdi"

Kaçırdığınızı düşündüğünüz büyük bir fırsat oldu mu?
Her kaçırılan fırsat başka bir fırsatı beraberinde getiriyor aslında. Hayata bu şekilde pişmanlıkla bakmıyorum ancak Yemeksepeti'ni çok daha erken yurt dışına atabilseydik şu anda tüm dünya bizim olabilirdi.

Bir girişimcinin veya iş hayatında hedeflerine ulaşmak isteyen bir kişinin gerçekten başarılı olabilmesi için bize birkaç cümlelik formül verecek olsanız bu ne olurdu?
İçinizdeki tutkuyu; insanların hayatını ve yaşayış şekillerini değiştirebildiğiniz bir iş fikrine dönüştürebilmek, bireyin ve toplumun sorunlarını çözerken fikrinizi sahiplenerek o sihirli dokunuşu yapabilmek benim için girişimciliğin anahtarıdır. İnsan inandığı şeyin peşinden gidebilmeli. Ne kadar sürede ne kadar büyüyecek, iş büyüdükçe ne kadar yatırım gerekecek gibi parametreleri de öngörebilmek gerekiyor.

Çalışma hayatının dışındaki yaşamınızda yapmaktan en çok zevk aldığınız şeyler neler? Yoksa iş ve sosyal hayatı iç içe geçmiş bir adam mısınız?
Sadece işe odaklı bir yaşamım tabii ki yok. Dışarıda aktif olduğum bir sosyal hayatım var. Yeni lezzetler ve yeni yerler keşfetmek için sıkça seyahat ediyorum. Sanata ve çizgi romanlara olan merakım sebebiyle değerli koleksiyonlar oluşturuyorum. Bir de hayatımın önemli bir kısmını müzik oluşturuyor. Dünyanın en iyi müzik festivallerini takip ederek iş planlarıma göre fırsat buldukça katılım sağlamaya çalışıyorum.

Açık kapı politikası:

Yeni ofisiniz Yemeksepeti Park'tan bizlere biraz bahseder misiniz?
Yeni nesil çalışan profilinin isteklerini benimseyip sıradanlıktan uzak, esnek ve özgür bir ofis yarattık. Home office yerine ev konforunda ofis deneyimi sağlayarak yalnızca mesai tamamlamayı bekleyen değil, ofiste kaldığı süre boyunca ofiste olmaktan mutluluk duyan bir çalışan profili görmeyi hedefledik. Yemeksepeti Park; kafe, oyun odaları, kütüphane, fotoğraf stüdyosu, salıncaklar, bilardo masası, masa tenisi, spor odası, satranç, playstation odası gibi çalışanların mesai boyunca keyifli zaman geçirmelerini ve mesai dışında da diledikleri gibi birlikte hoş vakit geçirmelerini sağlayan eğlenceli sosyal alanlara sahip. Yemeksepeti Park'ı dizayn ederken ana çıkış noktamız kurum kültürümüzün en önemli parçası olan şeffaflığı Yemeksepeti Park'ın içinde hissettirmekti. Ofisin içinde dört duvarla çevrili tek bir oda yok. Yönetici odalarından toplantı odalarına kadar ayrı bir bölüm olması gereken her yer sadece şeffaf camla ayrıldı. Böylece şirket kültürümüzün özünde yatan açık kapı politikasını çalışanlarımıza sadece söylemekle yetinmeyip bunun içselleştirilmesini de arzuladık ve yenilikçi ofisimiz Yemeksepeti Park ile Türkiye'deki ofis standartlarını baştan tanımladık.

“BENİM SAVAŞIM KENDİMLEYDİ”

Doğum yerinin ya da alınan eğitimin hiçbir önemi olmadığını kanıtlayan muazzam bir hikaye okuyacaksınız az sonra. Siverek’te sekiz kardeşli bir ailede başlayan, zorunlu göçün ardından İstanbul’da devam eden ve burada “hayat” bulan bir yolculuk bu. En çok da kendini keşfin ne kadar mühim olduğunu gösteren bir öykü. Buyurun; Güvensan Tesis Hizmetleri’nin kurucusu, melek yatırımcı ve son yılların en ilham veren kadınlarından Münteha Adalı ile tanışın.

Nihan BORA SAPMAZ
Fotoğraflar: Begüm ÖZPINAR

"Sahip olduğumuz diplomalar biz değiliz ki asıl biz, yapmak istediklerimiz"

Odasına girer girmez çekiyor beni yanına, "Bak, sorularını yanıtlamaya başladım!" diyor, heyecanla. Hazırlık yapması için gönderdiğim sorulara göz atmakla kalmamış, başlamış yanıtlamaya. Tabii biz ilk sorudan, yeniden başlıyoruz konuşmaya. Önce o bana soruyor, "Nerelisin, ne okudun, şimdiye kadar neler yaptın?" diye. Küçükken gazeteci olmak istemesi boşuna değilmiş diyorum, röportajın sonlarına doğru. Karşımda benden daha heyecanlı bir kadın var; güleç, içten ve hikayesini anlatmaya hevesli... Yaşadığı her gerçekliği gururlanarak anlatan, coğrafyasına sadık ve değerlerinin onu bugünlere getirmesinde büyük rol oynadığının altını sürekli çizen Münteha Adalı ile sohbetimiz, eminim size de çok iyi gelecek.

Siverek'te başlayan çok anlamlı ve ilham veren bir başarı hikayeniz var. Sekiz kardeştiniz ve o zamanlar, o şartlarda neler hayal ediyordunuz?
Bu soruyu okuyunca hayal edip etmediğimi düşündüm ve net bir şey hatırlamadım. Sadece bir şey biliyordum; ben ne yaparsam yapayım mutlaka her şey çok iyi olacaktı.

Kız kardeşlerinizin bireysel gelişiminizde çok önemli bir yeri var. Kardeşlerinizle nasıl bir ilişkiniz vardı anlatır mısınız?
Sekiz kardeşin yedincisi ve altıncı kızı olmama rağmen korunan, sevilen bir çocuktum. Benim mutluluğum için harcanan emek ve çabaları hatırlıyorum. Herkesin kardeşiydim, hala da ailenin küçüğü olmanın keyfini yaşıyorum. Ne kadar büyürsem büyüyeyim; küçük olma durumu, çok iyi ya da çok kötü olmasa da fena bir şey değil.

Anne-babanızla nasıl bir ilişkiniz vardı? Anneniz kız kardeşlerinizle birlikte bir rol model miydi sizin için?
Harika bir ilişkimiz vardı. Rahmetli babamın sevgisi, keyfi, neşesi hep aklımda. Aileyi bir arada tutan, sevgiyi hayatının ön planında tutan bir adamdı. Annem aile içi düzen ve kurallardan sorumluydu. Vizyonu olan, mükemmeliyetçi bir kadın... Etkileri kaçınılmaz, hayatımızın değişmeyen gerçekleri ailelerimiz...

Terör nedeniyle 1979 yılında İstanbul'a gelmişsiniz. Bu köklü değişikliği yaparken nasıl hissettiniz? İstanbul'da ilk zamanlar zorlandınız mı, neler yaşadınız?
Korunaklı hayatın dışına çıkmanın, zorun ne demek olduğunu anladığım yıllar... Kabul görme kaygım, "Ben de varım!" deme çabam, kendimi keşfetme yıllarım... "Ne yaparsam aradaki açık kapanır?" diye kafayı yorduğumu hatırlıyorum. Sıradan olmamak için sahip olduğum tek şey olan kendi keşfim ve akıllı çalışmanın gerekliliğini erken yaşlarda anlamanın şansı ile yoluma devam ettim, hala da ediyorum.

Liseyi köklü okullardan olan Erenköy Kız Lisesinde okumuşsunuz. Lise yıllarınız nasıl geçti?
Çevremi ve kendi keşfimin dışında sadece kendimden sorumlu olduğum en keyifli yıllardı. Böyle olması için çaba gösterirken aynı zamanda her şeye adaptasyon süreci de oldukça yorucuydu.

"Açık öğretim, özgür ruhuma iyi geldi"

Sizin mücadeleci, fark yaratmak isteyen ve kendiyle barışık bir yapınız var. Bu özelliklerinizi ilk ne zaman fark ettiniz ve bunların çok kıymetli şeyler olduğuna nasıl karar verdiniz?
En büyük sermaye kendimiziz. Sahip olduklarım ile yola devam etmekten başka çarem, başka fırsatım yoktu. Dışarıdan kendimi donanımlı hale getirme farkındalığım da yoktu. Bu nedenle içime dönmek gerektiğini anladım. Sorun bensem çözümünde de ben varım. Başkaları ile aradaki farkı kapamak çok zor ama kendimle olan farkı kapamak daha kolaydı çünkü mesafede çok daha kısaydı.

Lisenin ardından o zamanlar ve hala, insanların bir şekilde girdiği ama çoğunlukla bitiremediği Açık Öğretim Fakültesine gitmeye nasıl karar verdiniz?
Siverek'te aldığım ilk ve orta eğitiminin temeli, İstanbul'da lise eğitimi için çok yeterli değildi. Ancak boşlukları kapamaya çalıştım, anlamadığım çok konu vardı. İyi bir üniversitede okuma puanı için yeterli altyapım yoktu. Açık öğretim, özgür ruhuma iyi geldi; sınırlar yok, kurallar yok, olanlar da net ve belli: Çalış, sınava gir ve geç. Kendim için yatırım yapacağım bireysel yıllar diye düşündüm.

Açık Öğretim Fakültesinde okumasaydınız ne okumak isterdiniz? Siz burayı bir avantaja çevirdiniz, bunu nasıl başardığınızı anlatır mısınız?
Çocukluğumda hostes, sonra da gazeteci olmak istiyordum. İkisi de insan ve mekan keşfiyle ilgili, tam bana uygunmuş. İnsanın iç sesini dinlemesi ne kadar doğru... Açık öğretim mezunu olmayı avantaja çevirmedim ama yapmak istediklerimi hayata geçirmek ile avantaj sağladığımı düşünüyorum. Sahip olduğumuz diplomalar biz değiliz ki… Asıl biz, yapmak istediklerimiz. Diploma insanı taçlandırır ama biz ve sahip olduklarımız gerçeğini hiçbir zaman değiştirmez.

Üniversite eğitiminizin ardından hemen bankada çalışmaya başladınız. Buradaki görevleriniz neler oldu?
Açık öğretim mezunu olmam, göz ardı edilen ve kapanmak üzere olan Tarlabaşı şubesinde başlamamı sağladı. İlk üç ay Türk parasında çalıştım, sonra yabancı parada olursam fark edileceğimi gördüm; ne yaptım ettim yabancı paraya geçtim. Bilgisayarın olmadığı, kapanacak olan bir şubede daktiloda ithalat/ihracat yaparak aslında daha çok öğrenerek kendimle uğraşmaya devam ettim. Üçüncü yılda bankanın dış ticaret konusunda eğitmeni oldum; artık hem şubede çalışıyordum hem de kariyer planlamada eğitmendim. Göz ardı edilmeyi fırsata dönüştürmenin keyfini gördükçe hayatımda eksileri hep artıya çevirme durumu "zor" algısını bende değiştirdi.

Alpaslan Adalı ve Mümteha Adalı

“Eşimin girişimcilik kararımda yanımda olması en büyük gücümdü”

İş yaşamınızda bankacılık deneyiminin size neler kattığını düşünüyorsunuz?

Dokuz yıl bankanın her departmanında çalıştım, bana çok değerli tecrübeler sağladı. Müthiş hikaye biriktirdim. Paradan daha kıymetli şeyler gördüm. İtibar ve güveninin, olmazsa olmazım olmasının ne kadar önemli olduğunu anladım. Tarlabaşı, Taksim, Fındıklı üçgeninde çalışmak, anlatılmaz yaşanır. İletişim gücümü, organizasyon yeteneğimi, farklı düşünüp farklı baktığımı keşfettim. Dinmeyen öğrenme heyecanımı dinlemeyi öğrendim.

1996 yılında Güvensan Tesis Hizmetleri’ni kurdunuz. Bankacılık tecrübesinin ardından girişimci olmaya nasıl karar verdiniz?

Kendi işimi yapma arzum, daha doğrusu özgür olmak, kendi etki alanımı yaratma isteğim hep vardı. Benim zamanımda girişimci olma kavramı bu kadar çok konuşulan bir durum değildi, donanımlı olduğumu hissettiğim anda ayrıldım. Bu kararımda en etkili olan şey eş seçimimdi. Özgürlüğün bana gelmesini bekleyemezdim, benim ona gitmem gerekiyordu. Hayata bakış açısı, hedefleri benimle aynı olan, kendinden emin, kadın cinsiyetine takılmayan, toplumun bu konudaki baskısını yönetebilen akıllı eşimin girişimcilik kararımda yanımda olup beni desteklemesi en büyük gücüm oldu.

“İşimizi doğru yapmak odak noktamız oldu”

Şirket kısa sürede büyük bir gelişme göstermiş. Siz neyi ya da neleri farklı yaptınız?

Ofsayttan gol atınca kabul olmaz ama benimkisi girişimcilikte bu durumu gole çevirme başarısı diyebiliriz. “Ve her şey temizlik ile başladı...” bizim mottomuz. Bilmediğiniz alanlarda öğrenme ve keşif süreci, rakipler, sektör çalışanları ve müşteri üçgenini iyice anlamak, beklenti ve sorunları görerek neyi yapıp neyi yapmamamız gerektiğinin en güzel çıkış noktasıydı. Sektörün algısı negatif. Çok değerli bir işi, çok değerli insanlarla yapıyorsunuz ama bu değeri anlayan tarafın farkındalığını artırmam gerektiğini gördüm. Çalışan, vasıfsız ve yaptığı işten dolayı kendini değerli görmüyor. Dışarıdan algısı da onda bu değersizliği yaratmış. Bu nedenle insan kaynağının iyileştirilmesi ana konumuz oldu. Güvensan Akademiyi kurarak içeride işe uygun insan kaynağını yetiştirmekle başladık. Dolaylı olarak sektöre de vasıflı eleman yetiştirdik ve devam ediyoruz. “Ticarette her yol mubahtır” lafını hiç sevmiyorum. Yola nasıl çıkarsanız öyle de devam eder. Para kazanana kadar sektörün yarattığı handikaplarla uğraşmak yerine, olması gereken pahalı zannedilen en kolay yolu seçtik, işimizi doğru yapmak odak noktamız oldu. Sektörün gidişatını iyi takip etmeniz gerekiyor. İki yıldır “yerel firma olmanın gücü ile hizmet üretimi” öneminin altını çiziyoruz. Yerel olmanın sağladığı faydalar çok önemli.

Nasıl bir yöneticisiniz peki?

Hayatım boyunca yaptığım her şeyin karşılığını görmeyi, sonuç odaklı olmayı sevdim. Laf olsun diye hiçbir çalışma içinde olmak istemedim çünkü bunun yaratıcılığımın ve enerjimin en büyük engeli olduğunu fark ettim. Yaptığım her işte anlam ararım ve nasıl ifade edip nasıl hikayeleştireceğime konsantre olurum.

Sivil toplum kuruluşlarında da aktif olarak rol alıyorsunuz. Sizce sivil toplumda yer almanın önemi nedir?

Hayattan aldıklarınızı geri verme zamanı. Edindiğiniz tecrübeleri paylaşma, ölüme giden yolda hafiflemenize yardımcı olur. Benim STK anlayışım; kendisiyle hesaplaşmasını halletmiş, artık toplumun değişimine aracılık etmeye hazır, hiç tanımadığı birileri için maddi, manevi bir şeyler yapma dönemidir.

“Edindiğiniz tecrübeleri paylaşma, ölüme giden yolda hafiflemenize yardımcı olur”

“Özgür olduğunuzda yaratıcılığınız artar”

“Gelenek göreneklerimiz, eğitimli/eğitimsiz tüm kadın ve erkeklerin en büyük engeli. Farkındalık gerekli.” demişsiniz. Siz bu engellerle karşılaştınız mı, bazı şeyleri çevrenize kabul ettirirken neler yaşadınız?

Kendimi bildiğimden beri… Bildiğim, hissettiğim, yazılı olmayan kurallar sistemini hissetmeyen var mı bilmiyorum. Bu söylemim maalesef hala geçerli. Kendini bu kadar koruyan, her şey değişirken değişime meydan okuyan ağır bir yargı sistemi var. Bu sistemin mağduru, aynı zamanda yargılayanı da... Bu bizim gibi toplumların en büyük engeli. Gelenek ve göreneklerin en güzel tarafları, bizim en güçlü olduğumuz konuları ön planda tutmalıyken (misafirperverlik, paylaşım gibi) tam tersi bizi aşağıya çeken bazı kavramlar silah gibi kullanılıyor. Benim çıkış noktam; kabulü var gibi gözüküp kendi yolunu köstebek gibi bulmaktan geçmek oldu.

Özgürlüğünüze çok düşkün olduğunuzu sıklıkla söylüyorsunuz. İnsan özgür hissedince bunun geri dönüşü nasıl oluyor?

Öncelikle özgür olduğunuzda; yaratıcılığınız artar, yenilikçi olur, denemekten korkmazsınız; risk alabilme kabiliyetiniz artar, cesaretle daha ilerisini keşfetme, kendinizi zorlama arzunuz sanırım ölene kadar devam eder. Tek engelim olur sağlık, şimdi de buna yatırım yapma zamanım.

Melek yatırımcılık da yapıyorsunuz. Yatırımlarınızı yaparken girişimlerde nelere dikkat ediyorsunuz?

Arya Kadın Yatırım Platformu 2013’te Ahu Serter’in fikri ile kuruldu. Biz buna Paylaşım Platformu diyoruz. “Biraz iyilik yap, biraz öğren ve maddi ve manevi çokça kazan” mottosuyla kadın şirketlerine yatırımcı buluyoruz. Girişimciler, yatırım alma süreçlerinde aldıkları eğitimler ve mentorluk ile kendilerini, şirketlerini gözden geçirme fırsatı yakalıyorlar. Çünkü bazen konunun para olmadığını fark ediyorlar. Mentorluk ve network, bazı girişimciler için paradan daha fazla ön plana çıkabiliyor. Yatırım yaparken odak noktam, sektör fark etmeksizin beni öğrenme ve keşfetmek için heyecanlandıran girişim ve girişimci olmalı diyebilirim. Yatırımcılık bilmediğim alanlarda olma isteğime cevap veriyor. Girişimcimin; iş fikri, şirketine olan inancı, vazgeçmemesi, yaratıcılığı, çalışkanlığı, takımı ve şirketini yönetme şekli çok önemli. Şirketin büyüme potansiyeli, bu süreye girişimcinin katacağı hız ve yatırım aldıktan sonra hedefler listesi ve yapılacaklarının dürüstçe ulaşılabilir olması önemli noktalardan biri. Girişimci ve yatırımcının uyumlu olması gerekiyor. Yatırımcıları iyi tanımaları önemli.

Sizin gibi Güneydoğu’da yaşayan, yaşamış kişiler için onların da sizin gibi kabuğunu kırması ve geleceği umutla bakması için neler yapıyorsunuz?

Kabuk varsa bu sadece yaşadığım bölge ile ilgili değil memleket sorunu olan ve geneli kapsayan bir kabuk, bunu yok sayamazsınız. Ama onunla yaşamak zorunda olmadığımızı bilmek, sanırım kabuğu ilk çatlatacak gerçeğimiz. Benim savaşım kimseyle değildi, kendimleydi. Olmak istediğim yere giden yolun; kavga etmeden, ağız tadını bozmadan, akıllı mücadeleden geçmesi önceliğim oldu.

“TIP ALANINDA BAŞARILARIN HEP BİR EKİP ÇALIŞMASI ÜRÜNÜ OLDUĞUNU DÜŞÜNÜRÜM”

Avrupa Çocuk Cerrahisi Derneğinin ilk Türk üyesi ve genel sekreteri, Türkiye Çocuk Cerrahisi Derneğinin ilk kadın başkanı, İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Kurucusu Prof. Dr. Cemil Topuzlu’nun torunu Prof. Dr. Gonca Topuzlu Tekant ülkemizi dünya çapında gururla temsil ediyor.

Bihter AYYILDIZ
Fotoğraflar: Begüm ÖZPINAR
Mekan: Pera Palace Hotel

Sizi kısaca tanıyabilir miyiz?
Lise eğitimimi 1981 yılında İzmir Amerikan Lisesinde tamamladıktan sonra 1987 yılında İstanbul Tıp Fakültesinden mezun oldum. Uzmanlık eğitimimi çocuk cerrahisi alanında tamamladıktan sonra Cerrahpaşa Tıp Fakültesinde göreve başladım ve aynı kuruma 2002 yılında doçent, 2008 yılında da profesör olarak atandım. Çocuk cerrahisi eğitimimin ardından Avustralya, Singapur ve Amerika Birleşik Devletleri'nde çalışma ve araştırma yapma olanağı buldum. 1986 yılında şimdi genel cerrahi profesörü olan eşim Yaman Tekant ile evlendim. Melis ve Deniz isimli iki kızımız var.

Son olarak basında doğum esnasında kurtardığınız bir bebeği okuduk. Bu zorlu ve çok hassas operasyonun detaylarını rica edebilir miyim?
Nil bebek, Kosovalı bir çiftin daha anne rahmindeyken boyun bölgesinde yerleşimli büyük kitlesi nedeniyle tanı almış ve doğum sonrası yaşamsal tehlikesi çok yüksek olduğu için Cerrahpaşa Tıp Fakültesine hamileliğin 34. haftasında gelmişti. Yapılan ultrason ve Fötal MR incelemelerinde soluk borusunu saran ve baskı yapan, boyun bölgesi atar ve toplar damarlarını, sinirlerini çevreleyen çok büyük bir kitle belirledik. Doğumdan sonra kitle basısı nedeniyle hava yolu sorunu yaşanması kaçınılmazdı ve bebeği bu dönemde kaybedebilirdik. 20 bin doğumda bir görülen bu nadir tümörü güvenle çıkartabilmemiz için bebeğe EXİT (ex utero intrapartum treatment) olarak tanımlanan ve dünyada da sınırlı sayıda olguda uygulanmış bir girişim uyguladık. Bu girişimde bebek tam doğurtulmadan anne ile göbek bağı yoluyla kan dolaşımı devam ettirildi ve bebek oksijensiz kalmadan güvenli bir hava yolu sağlandı. Daha sonra bebeğin boynundaki büyük tümör sorunsuz ve geride kitle kalmadan cerrahi olarak çıkartıldı. Nil bebek şimdi annesi ve babasıyla sağlıklı bir şekilde Kosova'ya geri döndü. Bu girişimde sağladığımız başarı, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi bünyesinde Kadın Doğum, Anesteziyoloji, Çocuk Cerrahisi ve Çocuk Yeni Doğan Yoğun Bakımı ile yaptığımız ekip çalışmasının bir ürünüdür.

Çocuk cerrahisi seçmenizdeki etken nedir?
Ailemde yoğun bir tıp ve cerrahi geleneği var. Büyükbabam Prof. Dr. Cemil Topuzlu, modern Türk cerrahisinin öncülerinden ve İstanbul Tıp Fakültesinin ilk kurucu dekanı. Diğer yandan babam Prof. Dr. Cemalettin Topuzlu'da Türk Cerrahi Derneğinin kurucularından, İstanbul Tıp Fakültesi sınıf birincisi, çok sayıda genel cerrahi uzmanının yetişmesine katkıda bulunmuş ve 79 yaşında hala Ankara Başkent Üniversitesinde öğrencilere ders vermekten büyük mutluluk duyan, aktif çalışan bir kişi. Bana çocukluğumdan başlayarak örnek olan bu iki muhteşem aile büyüğüne hayran kalmamak mümkün değildi. Tıp eğitimim boyunca da yoğun ilgim hep cerrahi branşlara oldu ve aile geleneğine uygun olarak çocuk cerrahisini seçtim. Çocuk cerrahisi uzmanlık alanının hala en sevdiğim yönü, gelişme ve yeniliklere çok açık olması ve yaşama yeni katılmış küçük bireylerin ileride sağlıklı erişkinler olması için uğraş vermesi.

"Çocuk cerrahisi, eğitime başladığım yıllarda erkeklerin yoğunlukta olduğu bir alandı"

Bir kadın cerrah olarak olumsuz tepkilerle ya da yaklaşımlarla karşılaştınız mı?
Çocuk cerrahisi benim eğitime başladığım yıllarda daha çok erkeklerin yoğun olduğu bir uzmanlık alanıydı. Ancak meslekte geçirdiğim 30 yıl boyunca birlikte çalıştığım kişilerden hep destek gördüm ve olumsuz yaklaşımla karşılaşmadım. Az uykuyla yetinen ve hareketli bir yapım olduğu için mesleğin gerektirdiği fizik ve strese dayanıklılık ortamına uyum sağlamam pek zor olmadı. Hastalarımın aileleriyle iletişimde kadın olmanın zaman zaman bir avantaj bile olduğunu düşünürüm.

Anne olduktan sonra mesleğinize bakış açınızda nasıl bir değişiklik oldu?
Çocuk cerrahisi uzmanlık eğitiminin dördüncü yılında ilk kızımı doğurdum ve anne olmanın getirdiği korumacılık, endişe gibi tüm duygusal değişiklikleri kendim de deneyimledim. Çocuğu hasta olan ebeveynlerin en az çocukları kadar kırılgan ve hassas olduklarını gözlemliyo-

"Kadınların yükseköğrenime katılımlarının artmasıyla bilim dünyasında birçok buluşa çığır açtıklarını gözlemliyoruz"

ruz. Anne olduktan sonra özellikle hasta anneleri ile iletişimimde karşı tarafa daha empati ile yaklaştığımı, onların tepkilerini daha iyi anladığımı söyleyebilirim.

İnsan hayatının söz konusu olduğu son derece stresli bir mesleğiniz var. Çok acı olaylara da şahit oluyorsunuz. Böyle zor günlerin ardından evde eşiniz ve kızlarınızla dengeyi nasıl kuruyorsunuz?

Çocuk cerrahisi gibi cerrahi dallarda gün içinde özellikle ameliyathane ortamı, yaptığınız işin getirdiği yoğun sorumluluk nedeniyle stresli olabiliyor. Ancak iyi ekip çalışması ve dayanışmasıyla bu stresi azaltmak, hastayı sağlığına kavuşturmak ana hedef olunca yaşadıklarınız daha çok olumlu anı olarak iz bırakıyor. Her şeye rağmen önlenemeyen sıkıntılı durumlarda yaşadığım olumsuzlukları ev ortamına yansıtmamaya çalışmışımdır.

İnsanlar size en yakınlarını teslim ediyorlar. Beklentilerin en yüksek seviyede olduğu bir alanda hasta yakınlarıyla ilişkileri nasıl yönetiyorsunuz?

Hasta hekim etkileşiminde en önemli konu karşılıklı güven. Hasta aileleri ve doktorlar arasındaki güven ortamını sağlamaya çalışmak için iyi bir iletişim kurmak gerekiyor. Özellikle cerrahi gerektiren durumlarda çocuğun ailesini süreçle ilgili ayrıntılı bilgilendirerek endişeleri gidermeye çalışmak en önemli basamak oluyor.

Ailenizde üçüncü nesil cerrahsınız. Büyükbabanız ve babanızdan etkilendiğinizi söyleyebilir miyiz?

Büyükbabam ve babam meslek seçimimde çok önemli rol modelleri oluşturdular. Her ikisi de çalıştıkları dönemlerde hem mesleki başarılarıyla hem de Türk cerrahisine verdikleri hizmetlerle iz bırakmış kişiler. Çocukluğumun erken dönemlerinden başlayarak babamla hastane ve araştırma laboratuvarlarında zaman geçirdiğim için hastane çalışma ortamını çok iyi tanımış ve sevmiştim. Ailenin üçüncü nesil ferdi olarak cerrahi bir alanda çalışmayı çok küçük yaşlardan başlayarak istediğimi hatırlıyorum.

Büyükbaba ve babanıza dair sizi en çok etkileyen olaylardan örnek verebilir misiniz?

Büyükbabam Prof. Cemil Topuzlu dünya cerrahisinde o dönem için öncü sayılabilecek birçok girişim yapmış, aynı zamanda iki dönem İstanbul Belediye Başkanlığı yaparak şehrin modernizasyonu için çok sayıda proje üretmiş bir kişi. Kendi kaleme aldığı "80 Yıllık Hatıralarım" başlıklı kitabında bu anılarına ayrıntılı yer vermiştir. Büyükbabamın babama verdiği bir nasihat aynı zamanda kitabın ön sözünde yer almaktadır ve bu sözler benim de mesleğime yaklaşımıma yön vermiştir. İzninizle paylaşmak istiyorum: "Ülkene takdir, övgü beklemeden hizmet et çünkü doğru ve iyi yaptığın konularda genellikle takdirden çok, eleştirilerle ve hatta cezalandırma ile karşılaşacaksın! Bu üzücü olayların senin şevkini kırmaması ve küstürmemesi için bu gerçeği başından kabullen. Bütün bu olumsuzluklara rağmen değişmeden bu yolda yürürsen onurlu, mutlu ve kendinle barışık bir yaşlılık dönemin olacaktır. Unutma benim ve büyükannenin aileleri sana koruman gereken insani ve temel değerlerle dolu bir geçmişi, gelecek nesillerimize aynen devretmen için emanet ediyor."

Sonuçta büyükbabam ve babamın oluşturdukları örnekler, özel hayatımda ve meslek yaşamımda hep "daha iyi" için çabalamamı sağlamıştır.

Ailenizdeki erkek figürleri başarıyı temsil ediyor. Büyükanne ve annenizden de bahseder misiniz?
Büyükannem ve annem kendi dönemleri içinde iyi eğitim almış ve çocuklarının da cinsiyet ayrımı olmadan eğitimlerine önem vermiş kişiler. Annem bugün Robert Kolej olarak anılan Arnavutköy Kız Kolejinden mezun olduktan sonra, İstanbul Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümünü bitirmiş. Her iki aile büyüğüm bir yandan yoğun tempoyla çalışan eşlerine destek verirken diğer yandan sosyal yardım projelerinde görev almışlar. Özellikle annemin hem temel hem de uzmanlık eğitimim döneminde verdiği desteğin başarılı olmamda çok büyük bir etken olduğunu vurgulamalıyım.

Çok yoğun bir tempoda çalışıyorsunuz. Ailenizin bu konuya yaklaşımı ne şekilde?
Eşim Yaman Tekant, genel cerrahi profesörü olduğu için benzer bir anlayışa sahip. Gece geç saatlerde acil hastalar, kongre ve konferanslar nedeniyle evden uzak kalmamız alıştığımız durumlar. Yıllar boyunca eşimle çocukların bu yoğun tempodan etkilenmemeleri için çabaladık ve sanırım başarılı da olduk. Kızlarımızla sohbet ederken çocukluk döneminde annelerinin çalışıyor olmasından kaynaklanan olumsuz bir anılarının olmadığını, aksine "hasta çocukları iyileştiren" bir annelerinin olmasından mutlu olduklarını öğrenmek rahatlatıcı bir duygu.

Pozitif bilimlerde kadın:

Pozitif bilimlerde daha çok kadının ilerlemesi için bir ülkenin nasıl bir yol izlemesi gerekir?
Kadınların pozitif bilimlerde ilerlemesi ve rol alması için öncelikle bir ülkenin bu alana yatırım yapması, önemini benimsemesi gerekiyor. Ülkemizde eğitim için fırsat eşitliği bulunmasına rağmen hala temel eğitimini tamamlamayan kız çocuk sayısı azımsanmayacak bir oranda. Kadınların yükseköğrenime katılımlarının artmasıyla bilim dünyasında birçok buluşa çığır açtıklarını gözlemliyoruz. Sonuçta eğitim ve öğretim sistemlerinin kız çocuklarını bilim alanında üretken olmaya teşvik etmesi ülke geleceği açısından büyük önem taşıyor.

Dünya çapında bilinirliğe sahip bir cerrahsınız. Bu sizi ülkeniz adına mı şahsen mi gururlandırıyor?
Tıp alanında başarıların hep bir ekip çalışması ürünü olduğunu düşünürüm. Elde edilen tüm başarılı sonuçların, yayınların ülke adına, bilim adına olması doğal olandır.

Kızlarınız ne işlerle meşgul?
Büyük kızımız Melis pozitif bilime gönül vermiş bir fizikçidir. Stanford Üniversitesinden mezun olduktan sonra şimdi Massachusetts Teknoloji Enstitüsünde (MIT) doktora yapıyor. Erkek meslektaşlarının yoğun olduğu bir ortamda başarılı çalışmalarıyla bizim gurur kaynağımız. Küçük kızımız Deniz ise Notre Dame de Sion Lisesi son sınıfta başarılı bir öğrenci. Onun da gönlünde mühendislik alanında yüksek lisans eğitimi almak var.

Avrupa Çocuk Cerrahisi Derneği Yönetim Kurulunun ilk Türk üyesisiniz. Bu derneğe üye olmak için ne tür şartları yerine getirmek gerekiyor?
Avrupa Çocuk Cerrahisi Derneği, uzmanlık alanımızda en çok uluslararası üyeye sahip meslek örgütü. Bu derneğe üye olmak için çocuk cerrahisi uzmanı olmanız ve üyelik başvurunuzun dernek yönetimi tarafından onaylanması gerekiyor. Benim bu derneğe üyeliğim ilk kurulduğu 1995 yılına dayanıyor. Avrupa Derneğinin 2008 Kongresi'ni İstanbul'da düzenledik ve yıllar içinde ülkemizin her bilimsel faaliyette düzenli temsil edilmesi için çabaladık. 2014 yılında Avrupa Derneğinin genel sekreteri olarak görev almam teklif edildiğinde büyük mutlulukla kabul ettim ve halen bu görevimi sürdürmekteyim. Çocuk cerrahisinin bu önemli meslek örgütünün yönetiminde Türkiye'yi temsil etmek benim için de bir gurur kaynağı.

Türkiye Çocuk Cerrahisi Derneğinin de ilk kadın başkanıydınız. Bu konuda aldığınız tepkiler nasıl?
Çocuk Cerrahisi uzmanlık alanı ülkemizde yakın bir geçmişe sahip. Türkiye Çocuk Cerrahisi Derneği 1977 yılında kurulmuş ve erkek üyelerin çoğunlukta olması nedeniyle geçmiş yönetimlerde onlar görev almışlar. 2006 yılında dernek yönetimine seçildikten sonra farklı görevlerde çalıştım ve 2014-2017 yılları arasında ilk kadın başkan olarak göreve seçildim. Bu alanda ülkemizde ve uluslararası ölçekte görev almış olmaktan çok mutluyum.

“BANA AÇILAN KAPILARDAN HİÇBİR ZAMAN KORKMADIM”

Mimar-Mühendis Dilek Alp, Gölcük’te bulunduğu dönem 1999 depremini yaşadı ve yıkılan bir şehrin yaşayan tüm kadınlarını, kültür sanat etkinlikleriyle yeniden sokağa çıkardı. Birçok önemli aday arasından “dünya kadın lideri” olarak seçildi ve çalışmalara katıldı. Güney Amerika ve Güney Afrika’daki kabilelerle birlikte yaşadı. Obama’nın 2012 yılındaki ikinci başkanlık seçimi döneminde Beyaz Saray’da kültürel miras üzerine yaptığı çalışma Amerikan anayasasına, ek anayasa olarak girdi.

Neslihan PERKER
Fotoğraflar: Begüm ÖZPINAR

Sizi biraz tanıyarak başlayalım sohbetimize…
Çocukluğum Türkiye'nin çeşitli yerlerinde geçti. Yükseköğrenimimi Ankara'da tamamladım. Ankara Üniversitesi Peyzaj Mimarlığı Bölümünde lisans eğitimime başladım, ardından Gazi Üniversitesinde iki yıl mimarlık okudum. Amerika'da Kaliforniya'daki Berkeley Üniversitesinde iç mimari dalında yüksek lisans, işletme MBA'sı yaptıktan sonra İstanbul Üniversitesi Kültürel Miras Bölümünü bitirdim. Dolayısıyla mimar-mühendisim demeyi daha çok tercih ediyorum. Babam asker olduğundan hep dolaştık. Çocukluğumda en uzun süre yaşadığım yer Kars Sarıkamış'tır. Karların arasında, özgürce büyüyen inanılmaz mutlu bir çocuktum. Aslında karakterimi oluşturan girişkenlik, kendini kabul ettirme gibi özelliklerimin kaynağı da budur. Bu durum insanlarda iki türlü gelişiyor, ya içe kapalı ya da dışa dönük oluyorlar. Ben dışa dönük olanlardandım. Bu o kadar böyle devam etti ki yaşadığım evlilik hayatı süresince de bu sürdü. Şu anda ikamet ettiğim ev benim 16. evim. Bu evlerden iki tanesi de okyanus aşırı bir ülkedeydi.

Evlendikten ne kadar zaman sonra Amerika'ya gittiniz?
Hemen.

Oradaki süreç nasıl geçti peki?
İlk gittiğimizde eski eşimle yeni evliydik. Devlet dairesinde çalıştığımız için resmi olarak izin alıp gittim. Oraya gittiğimizde çalışma iznim yoktu ama benim hayatımda çalışmadığım bir an olmadığından evimize üç dakika yürüme mesafesi uzaklıkta Amerika'nın en önemli peyzaj mimarlığı ofislerinden birinde iki sene gönüllü olarak tam zamanlı çalışma şansım oldu. Çok güzel bir yerde Kaliforniya Monterey'de Carmel sahillerinde Pasifik Okyanusu'nun kenarında bir evimiz vardı. Bu ofiste çalışmak; Amerikan sistemini tanıma, iş ahlakı ve disiplinini anlama açısından eşsiz bir deneyimdi. Çok kıymetli bir ailenin üyesiymişim gibi kabul gördüm.

Türkiye'ye dönüşünüzün ardından Gölcük'te başlayan bir hayat, 99 depreminde yaşanan bir süreç ve bu olayın ardından, yıkılan bir şehrin ve o şehrin insanlarının yeniden yaşama dönmelerinde sizin yaptığınız girişimler var.
Türkiye'ye 94 yılında döndük, ben Ankara'da görevime devam ettim belli bir süre, eşim ise görevi nedeniyle Gölcük'te bulunuyordu. Sonradan ben de onunla yaşamak için buraya geldim. Hem mimarlık ofisi olan hem de atölye çalışması yapılan bir yer açtım. 1999 senesinde Gölcük depremini yaşadık ve iş yerim yıkıldı, evimiz çok zarar gördü, tanıdığımız insanları kaybettik. Var olmaya çalıştığımız bir şehrin, yok olduğunu izlemek zorunda kaldık. İnsan hayatının en büyük travmalarından biriydi bu herhalde… Kişisel travma değil, toplumsal olarak yaşadık. Herkes eşit derecede sıkıntı çekti, hayatta kalanlarla bütün şehir kan kardeşi gibi oldu. Hepimiz çok büyük bir testten geçtik. Bu şehre 99 depreminden sonra daha farklı bir ruhla bağlandım. Yaşadığım değil, bulunmamın elzem olduğu şehir olarak gördüm burayı, iyi günde berabersem kötü günde de olmam gerekir. Gölcük için çalışmaya başladım, yetkilendirme alanında istediğim şekilde hareket edebileceğim noktaları şehre yansıttım. Daha çok kadınlara yönelik çalışmalarım oldu çünkü en çok zararı onlar gördü. Kadınları toparladığınızda şehri de toparlayacağınızı biliyordum. Kadın projeleri çok önemli hale geldi. Fiziki koşullar yeniden yapılandırılırken insan değerini ortaya çıkarmak gerekiyordu çünkü o dönem gelen bütün psikologlar 10 yıl sonra asıl travmanın patlayacağını, şu anda şok yaşadığımızı söylemişlerdi. Ne yapabilirim diye düşündüm; seminerler, sempozyumlar, kişisel görüşmeler her şey denendi. Konsantre çalışma merkezleri oluşturuldu ama insanlardaki o ruh hiçbir şekilde değişmedi. Kültürel sanatsal faaliyetler en iyi tedavi olacaktı, kadınları da buna ortak etmeye karar verdim. Bir program hazırladım belediye başkanından da kabul gördü. Merkezler açmaya başladım, kültürel bir DNA değişimcisi gibi şehre "kültür

enjekte etmeye" başladım. Dışarıdan da manevi destekler almaya başladık. Gerek ulusal gerek uluslararası projelere kadar uzandı yaptığımız çalışmalar. Devrimsel bir kadın hareketiydi, kadının evden çıkışını sağladım diyebilirim. Depremden sonra kadın evden çıktı, en büyük başarı da buydu. Sanat galerileri açıldı, sergi salonları açıldı, kütüphaneler kuruldu.

"Kontrol sende olduğunda dünyayı sallayabilirsin"

Dünya kadın liderlerinden biri olarak seçildiniz.

Amerika'da Santa Clara Üniversitesinde Dünya Kadın Liderliği denilen bir direktörlük departmanı açıldı. Bu görev için tüm dünya ülkelerinden bir kadın aday seçmekle başladılar. Onu bir yıl boyunca takip ederek liderlik özelliklerine sahip mi çalışkan iş bilir bir kadın mı anlamaya çalıştılar. Lider kadın sıfatına uygun kadınları alıp belli bir süre ciddi bir kamp hayatı yaşatarak eğittiler. Sonrasında dünyanın diğer lider kadınlarıyla bir araya getirip onlardan da eğitim aldırmalarının ardından ülkelerine gönderdiler. 2008 senesiydi ve Türkiye'den ciddi adaylar vardı. Bunu gurur duyarak söylüyorum, Gölcük Belediyesinde çalışan bir devlet memuru olan kendi dünyasında ama vizyonu uçsuz bucaksız, yerel düşünüp küresel davranan biri olarak beni dünya kadın lideri olarak davet ettiler. Herkese nasip olmayacak bir kamptan geçtim. Özgüven patlaması, yeteneklerinin ortaya çıkışı, yapabileceklerinin kapasitesinin gelişmesi, korkularından kurtulma, cesaretinin sınırlarının nerelerde olduğu ne kadar sınırsız düşünebildiğin, önünde engel dediğin şeylerin aslında engel olmadığı; merkezini kaybettiğinde aslında her şeyini kaybettiğin, kontrol sende olduğunda dünyayı nasıl sallayabileceğine dair bilgileri yüklediler. Bu bilgiler hap şeklinde değil, yaşadığım örneklerdi. Çünkü kadın her yerde kadın Güney Afrika veya Güney Amerika'nın kadınları da aynı problemlerle uğraşıyordu, bana göre hiçbirimiz birbirimizden farklı değildik. Bunu görünce insan daha kuvvetleniyor. Yalnız olmadığımızı anladım bütün dünyayı kadınlar kurtaracak lafını, eğer kadın isterse ve cesarete sahip olursa bunu gerçekten yapabileceğini gördüm.

Bir de kabilelerle geçirdiğiniz süreciniz var. Bu hepimizin hayatında olabilecek bir şey değil. Onlarla belli bir süre yaşamak size neler kattı?

Kabilelerdeki süreç Birleşmiş Milletler ile başladı. 2008 yılında Güney Afrika'da Kültür Bakanlığı ile bir çalışmam oldu. O esnada, Şili'de Mapicu kabilesi ile çalışıp onları tanımaya başladım. Peru, Hindistan ve Afrika'daki kabileler ile çalıştım bunun nedeni dünya kadın liderleri programı değil, BM'nin eğitmeni olmamdı. Liderlik titrini aldıktan sonra BM'nin seviyelerine göre eğitim statüleri vardır. Belki de en iyi ve en zor statülerden biriydi kabilelerle çalışmak. Çünkü kabul görememe, uyum sağlayamama gibi saha çalışmasında riskleri olan bir alandı.

Neleri değiştirdi? Bizimle olan farklılıkları neler? Onlar nelerde güçlü, bizim zayıflıklarımız neler?

Yapı olarak onlara yatkın bir karakterdim çünkü babam Şaman felsefesiyle büyüttü beni. Bu nedenle yadırgamadım. Tuhaf bir kız çocuğuydum hiperaktivite demeyeyim de algıları çok fazla gelişmiş bir yapım vardı. İnsanları hep dinleyip anlamaya çalışırdım, aynı şey kabilelerle olan sürecimde de böyle gerçekleşti. Hep onları dinledim, anladım. Bu işi tamamen bilimsel açıdan ele aldım ve böyle ele alınca bu kayda alınması gereken bilgi haline geldi.

Her şeyi anlayıp çözümünü bulabilecek kadar pratik ve duru olduğum bir dönemdi.

"Kadın, eğer harekete geçmek isterse bunu zor koşullarda yapmak zorunda olduğunu ve hayatının kolay olmadığını çok iyi biliyor."

Orada yaşadığınız deneyimlerden sonra mesela kadınlar ne tür konularda kendi güçlerinin farkına varmıyorlar ya da kendilerine ne gibi engeller koyuyorlar?

Türk olarak değil, bir kadın olarak bu konuyla ilgili yorumumu yapacağım. Birincisi kadınlar kendilerinin farkında değil, ikincisi evet kadınlar kendilerinin farkında ama işlerine gelmiyor. Kadınlar için hiçbir zaman dünyanın herhangi bir coğrafyasında koşullar önlerine hazır olarak konmadı, konmayacak da… Bu çok muazzam, rahat bir ailede büyümüş ve yaşamını rahatlıkla sürdürmüş kadınlar için de geçerli. Kadınlara hazırlanan bir pasta tabağı sunulmayacak. Kadın, eğer harekete geçmek isterse bunu zor koşullarda yapmak zorunda olduğunu ve hayatının kolay olmadığını çok iyi biliyor. Burada iki seçim var: Ya savaşacaksın ya da susacaksın. Türkiye'deki kadınlarının durumunu söylememe gerek yok, Türk kadını susmayı, geri adım atmayı, alttan almayı, okumayıp eğitim görmemeyi, kendini yetiştirmemeyi -genelleme yapıyorum- tercih etmiş. Zaten aydın, eğitimli kadın modeli genel olsaydı şu anda farklı bir pozisyonda olurduk. Dolayısıyla da çok rahat genelleme yapabiliyorum bu konuda. Kadınlar farkında ama tercih etmiyorlar. En üzüldüğüm şey kadının eğitimsiz oluşu, okumayışı, bunu tercih etmeyişi değil; arka planda kalmayı tercih ettiği gibi bunun için de kendisine seçenekler, sebepler sunması ve bunu kullanması. Arkasına sığınmıyor "kullanıyor". Kadın bir şeyi erkeğe kabul ettirmek istediğinde cinselliğini kullanabiliyor, bence bu hoş bir şey değil. Erkeğin, kadını meta olarak görmesine gerek yok çünkü böyle davranarak kadın kendini bir meta olarak görüyor en başından. Erkekler; kendisine ait hissettiren, kontrolü ele alabildikleri, erkek egolarını okşamalarına fırsat veren kadınlara meyletme eğilimindeler. Ama bence bunu kadınlar acımasızca kullanıyorlar. Bu çok tuhaf bir ilişki türü. Erkekler buna eyvallah diyor ama kadın da diyor. İki taraf da bu oyunu sürdürmeye devam ediyor. Kadın kadınlığını, erkek de erkekliğini bırakıyor ve herkes o rolü üstlenmeye çalışıyor. Kadın ve erkek eşittir diye bir tavrım yok, böyle bir feminizm içinde de değilim. Evet, hayatım boyunca kadın hareketlerinde öncülük yaptım fakat hiçbir zaman kadın-erkek eşittir demedim. Saygınlık anlamında eşit olmaları gerekir elbette, bunun yanı sıra ikisi de duygularını ifade etme hususunda da eşit olmalılar. Bir erkek mutfakta bir şey yapmaktan hoşlanıyorsa bırakın yapsın, eğer kadın araba tamirinden anlıyorsa bırakın yapsın. Mahalle baskısı aile baskısı denmesin sürekli, evet bunun yaşandığı yerler var ama yaşanmadığı yerler de var.

Kadınlar eğer böyle davranırlarsa reddedileceklerini düşünüyor olabilirler mi?

İnsanlar kendi kaderlerini bir şekilde kendileri yazarlar, kapılar açılır ve kapanır. Benim bu yaşıma kadar renkli bir özgeçmişe sahip olmamda belki de tek bir neden var: Bana açılan kapılardan hiçbir zaman korkmadım. Uyuyor mu uymuyor mu detayına takılmadım. Benim de başarısız olduğum milyonlarca şey var.

Biraz da Beyaz Saray günlerinize değinelim…

Obama'nın ikinci başkanlık süreci için 2012 seçim kampanyasının yapıldığı dönemdi. 2008'deki Dünya Kadın Liderler programından sonra, orada aldığımız eğitimlerin ardından bazı konularda kayıt altına alındık ve dikkat

çektik. Dünyanın farklı ülkelerinden getirdikleri uzmanlarla, farklı çalışma grupları oluşturdular. Ben de kültürel miras konusunda görev aldım. Beyaz Saray'dan dünyaya bakmak çok farklı bir histi. Dünyanın merkezi olarak tanımlanan bir alanda aslında herkesin gayet doğal, normal, mütevazı ve etik davrandıklarını gördüm. Türkiye'deki bir kamu kuruluşunda çalışıyormuş gibi rahattım aslında. Obama, kendi ofisine geçerken herkese "Günaydın çocuklar!" diyerek geçiyordu. Amerikan yaşantısının kültürel mirasa bakışını ölçmeye çalıştım önce. Bu dikkat çekti çünkü geleneksel bir kültürel miras anlayışları yoktu. Obama ve senato bunu çok ciddiye aldı, bir komisyon kurdular. Yaptığım çalışma, kendi anayasalarına ek anayasa olarak girdi. Adımın orada geçmesi ülkemle beraber benim adıma önemli ve gurur vericiydi.

Bundan sonrası için hedefleriniz nedir?
Çok uzun zamandır kadınlarla ilgili çalışmalarıma devam ediyorum. Şu sıralar kültürel miras konusuna eğilmeye başladım. UNESCO Türkiye Milli Komisyonu'nun başkanı Öcal Oğuz'dan aldığım fikirlerin de ışığında çalışmalarıma devam ediyorum. Yıllardır birlikte çalıştığım, kadınlardan oluşan altı kişilik bir atölye grubumuz var. El zanaatları ile ilgili bir çalışmamız söz konusu. El dokumaları konusunda coğrafi işaretleme sistemi ortaya çıkardık. Tespit ettiğimiz 35 noktamız var. "Kırmızı El Zanaatları" (Red Artizan) ismiyle bu çalışmayı uluslararası platformda bir marka haline getirmek için çalışma yapacağım. Bu zanaatlarla uğraşan kadınların, küçük atölyelerini kurmalarını sağlayıp hem Kültür Bakanlığına hem de kendi yerel yönetimlerine bağlı bir sistem içerisinde istihdamlarını artırarak yerlerini almalarını sağlayacağım. Yurt dışındaki pazarlarını da ayarladık. Bunun yanı sıra DS Yönetim (Design Studio) isimli şirketimde 2011'den beri kadınlara yönelik danışmanlık hizmetleri veriyoruz. Kadın yönetici adaylarının yetiştirilmesini, kadın personeli çok önemsiyorum. Hayatta kadınların ve erkeklerin görev sahaları ve sorumlulukları çok farklı. Bir erkeğin ofisten sonra mesaisi biterken kadın eve geldiğinde tekrar mesaisi başlıyor. Dolayısıyla kadının zamanı nasıl kullanacağı konusunda ve iş hayatının yönetimiyle ilgili desteklenmesi şart. Şunu da kabul etmek gerekiyor ki kadın iş hayatına her zaman 1-0 geriden başlamak zorunda kalıyor.

Bütüncül bakış açısı:

Ziraat mühendisi ekolünde bir kariyer başlangıcınız var. Bu durum bütününüzde nasıl bir bakış açısı oluşturdu?
Bence değişken küresellikte bir insanın romantik ziraat ruhuna ve bilgisine sahip olması, bu bereketli topraklarda çok ayrıcalıklı, keyifli bir hayat eğitim modeli. Hem çevreci hem bitkiyi tanıyan ve önemini bilen hem hayvancılıktan haberdar ve çözüm üretebilecek donanıma sahip olmaktan bahsediyorum. Sadece bir diploma değil, bütünüyle bir bakış açısı... Mühendis ekolüyle yetişirken ülkenin tarım politikasına da hakim oluyorsunuz bir taraftan. Kırsaldan haberdar olan duyarlı teknik insanlar olmak bana hep ayrıcalıklı geldi. Sonrasında işletme mühendisliği de okudum fakat ziraatın zenginliğini hiçbir sahada bulamadım. Bu saha; kırsalda kadın, tarımsal ürünler, çevre dengesi, folklor, el sanatları, teknoloji, tarih, arkeoloji, hayvancılık, meteoroloji, bitki ve hayvan bilimi, mimari, tohum, coğrafi işaretleme, pazarlama gibi konuları toparlayarak bir ortak bir ruh kazandırıyor insana. Düşünebiliyor musunuz bu bilgilere kısmen sahip olan bir bireyin dünyaya bakış açısını? Bir zenginlikten bahsediyorum. Beni şekillendiren; teknik bakış açısının mimarinin verdiği sanatsal birikimle harmanlanıp memleket meselesi yönüyle baskın kırsal ziraat ruhunun ortaya çıkışı diyebilirim. Parizyen hallerim yanıltmasın, ıslah edilmiş kırsal ruhuna sahip bir kadınım. Evet, Mozart'ın allegrolarını dinleyen bir yabaniyim galiba. Kırsal alan projelerim ve eğitimlerim çok oldu, devam da ediyor. Özellikle kırsalda kadın konusunu önemsiyorum ve hayat meselesi haline getiriyorum. Her yaptığımla hayatlarına bakış açısı kazandırmaya gayret ediyorum. Teknolojiden sonuna kadar faydalanmalarını ama geleneksellikleri de muhafaza etmelerini salık veriyor ve destekliyorum. Kültürel miras düşünce yapısını onlarda oturtmaya çalışıyorum. Bu düşüncem sadece kendi topraklarım için değil tüm dünya topraklarındaki kırsal hayatlar için geçerli tabii. Ve yaptığım her şey kayda geçsin, kişilere ve topraklarımıza yani geleceğimize fayda sağlasın niyetiyle koşuyorum...

“OKYANUSTA BÜYÜK BALIK OLMAYA ÇOK HEVESLİYİM!”

2011’den bu yana “Merve Bayındır” etiketiyle şapka tasarımı yapan Merve Bayındır, 2016 itibarıyla Londra merkezli bir tasarımcı. 300 yıldır düzenlenen Royal Ascot At Yarışları için özel hazırlanan kataloğa giren ilk Türk şapka tasarımcısı. Hatta ilk olarak 2016 yılında bir tasarımıyla yer aldığı katalogda 2017 yılında iki tasarımıyla yer aldı. Ülkemizi başarıyla temsil eden tasarımcıyla kısa sürede elde ettiği başarıları ve hayal kırıklıklarını konuştuk.

Bihter AYYILDIZ

Markanıza kendi isminizi vermeniz stratejik bir karar mıydı, Philip Treacy ve Stephen Jones gibi dünyaca tanınan ünlü şapka tasarımcılarının izinden gittiniz diyebilir miyiz?
Bilinçli insanların verdiği stratejik bir karar ve evet tamamen bu tarza özel markaların örnekleri göz önüne alınarak verildi diyebiliriz. İngiltere'ye taşınırken dil dönmesi ve okuması daha kolay olsun diye markanın adında ufak bir değişiklik yapmamız tavsiye edildiyse de markanın geçmişi gözden geçirildiğinde bunun yaratacağı farka değmeyeceğine karar verdik.

Aldığınız eğitim ve seçtiğiniz kariyer taban tabana zıt. Üniversiteden sonra da ilk olarak mesleğinizi yapıp sonra aile şirketinde çalışmışsınız. Bu yolculuk buradan bakınca karmaşık görünüyor. Kariyer hikayenizi bir de sizden dinleyelim?
Hem evet hem hayır diyelim. Psikoloji okudum. Psikoloji eğitimi insanlarla iletişimimi çok kolaylaştırdı. Dört seneye yakın icra ettiğim mesleğim, özellikle bireysel müşterilerimizle çok iyi ilişkiler kurmamı sağladı. Aile şirketine gelince orda çalışmak zor. Babamın şirketinde çalıştım, babam iç mimar ve sonuçta sanatçı, işinin o kısmını paylaşmayı sevmediği için beni yönetim kısmına yönlendirmeye çalıştı. Bense inip atölyeye zımpara yapmayı tercih ettim. Bunun da bana çok faydası oldu çünkü ürün üretmekten, kumaş tasarımına ve iplik sayımına bilmediğim birçok detayı öğrendim.

Şapka tasarımına Türkiye'de başladınız. Bu deneyimi nasıl değerlendiriyorsunuz?
Önce dergilerle başlıyorsun, dergiler çekime istemiyorlar çünkü kullanmayı bilmiyorlar ve açıkça söylüyorlar. Sonra tasarımcılar… İstisnalar olsa da tasarımcıların ilk defilemizle kendi aralarında nasıl dalga geçtiğini biliyoruz. Sonuçta bir avuç tasarımcıyız. Son olarak da müşteriler. Öncelikli olarak bizim şapkalarımız ahşap üzerinde el yapımı hazırlanan şapkalar, müşteri bunu bilmiyor hazır şapka getirdiğimizi veya kumaşı elbise gibi şekillendirdiğimizi sanıyor, zahmetin bilincinde değil. Bu da fiyat konusunda sıkıntı yaratıyor. Müşteri bu kadar modern ve iddialı parçaya alışık değil ürküyor onu alıştırmanız gerekiyor. Kısacası çok sabır gerektiren bir süreç oldu. De-

vamlı okuyup yeni teknikler yarattım. "Hayır olmaz!" yerine "Tamam bakalım bunu nasıl çözebiliriz?" dedim. Yeri geldi tencereden kalıp yaptık, yeri geldi soba boyası ile şapka boyadık. Hiçbir müşterimize hayır olmaz demedik. Tüm bunlar bana Londra'da büyük bir avantaj olarak geri döndü. Çünkü birçok şapka tasarımcısı gibi hazırdan kullanmak yerine her şeyi kendi atölyemizde yaratarak daha özel ürünler çıkarma imkanı buluyoruz.

Ascot Guide 2017

Türkiye'de bin bir güçlükle kurup geliştirdiğiniz markanın merkezini Londra'ya taşımaya nasıl karar verdiniz?

Açıkçası her şey iptal edilen MBFWI (Mercedes Benz Fashion Week Istanbul) ile başladı. Bu olay hevesimi ve şahsen beni çok kırdı. Haber veriliş biçimi de çok garipti. Defilelerin başlamasına 24 saat kala mesaj ile öğrendik bu iptali. Keşke bu iptal kararı alınırken katılacak tasarımcılar da çağrılsaydı ve bu kararı hep beraber verebilseydik. Hiç unutmuyorum defile hazırlıklarının başlamasına sanırım bir, bir buçuk ay vardı, büyük bombalamalardan biri olmuştu. Hiçbirimiz koleksiyon çıkaracak havada filan değiliz. Bizi geçin ülke matemde zaten. Birçok tasarımcı o zaman yapmayalım, dedi. Bize dönüp denen şey şuydu: "A biz şov yapmıyoruz kıyamet kopsa bu defileler yapılacak!" Bir yerde birileri can için ağlarken sizin herkesin gözüne batan işinizi yapmanız çok zor ama profesyonellik yapmanızı gerektirir. Sonuç sanki size söylenenler hiç söylenmemiş gibi. Bir de çok sevdiğim tasarımcı bir arkadaşımın cümlesi "Aman sana sıra gelene kadar bir sürü tasarımcı var sen şunun şurasında aksesuar tasarlıyorsun!" Bu cümleyi duyduğumda anladım ki ben Türkiye'de ne yaparsam yapayım 2015'te geldiğim nokta olabileceğim en iyi noktaydı. Kimse beni daha fazla kabul etmeyecek, kimse beni daha fazla motive etmeyecekti ve sorun şuydu ki ben bundan çok daha fazlasını istiyordum. Eskiden göl diyordum, burayı görünce şöyle diyorum, Akvaryumda büyük balık olmakla, okyanusta küçük balık olmak arasında bile büyük fark var ve ben okyanusta büyük balık olmaya çok hevesliyim.

İstanbul merkezli ya da Londra merkezli olmak markaya neler kattı?

İstanbul'dan dünyaya açılmak çok zor. Alıcılar Türk satıcıya güvenmiyor bir de gümrük prosedürleri problemli olduğu için almak istemiyorlar. İngiltere ise dünyanın moda merkezlerinden biri. Sadece Avrupa'ya ürün göndermiyorsunuz dünyanın dört bir yerine gönderiyorsunuz. Türkiye'de beş sene içinde toplam iki büyük mağazaya ile konsinye ürün anlaşması yapabildik. Ürünlerin iadesi kırık oldu, satılan ürünlerin ödemelerini bir sene sonra büyük zorluklarla tahsil edebildik. Bunun tasarımcıya yönelik bir sömürü olduğunu düşünüyorum. Londra'da böyle bir şey yok. Burada büyük mağazaların satın alma ekipleri önceliği kendi tasarımcılarına veriyorlar. Konsinye ürün sistemi ise sadece tasarımcının isteği ve onayıyla yürüyor. Bu da tasarımcıya verilen desteğe dair örneklerden sadece bir tanesi. Burada şartlar çok farklı eğer Londra Moda Haftası'nda showroom alanına veya defileye başvurup kabul edilirseniz Moda Tasarımcı Derneğine kabul edilmiş oluyorsunuz. Tasarımcılar, büyük markalar, satın almacılar ve basın mensupları gibi her alandan temsilcilerin yer aldığı dernekte ürünleriniz tasarımdan üretime kadar ele alınıyor. Merve Bayındır markası da geçen sezon itibarı ile dernek onaylı tasarım markası oldu. Türkiye'de MTD (Moda Tasarımcıları Derneği) bana uzun süre başvuru formu bile göndermeyi kabul etmemişti mesela… Bunu kimseyi kırmak için söylemiyorum ama Türkiye'de alacağımız çok yol var. Londra'da şapka tasarımcısı olmak çok özel bir şey. Çok şapkacı var ama marka olarak şapka yapan o kadar çok kişi yok. Şapka yapıyorum dediğim zaman tavır o kadar farklı ki…

Tasarımcı kelimesi kulağa çok havalı geliyor. İşin aslı nı bir de sizden dinleyebilir miyiz?

Tasarımcı olmanın bir defilenin sonunda alkışlanmak, hayranı olduğunuz sanatçılarla çalışabilmek gibi çok güzel yanları var. Ben Türkiye sınırları içinde kalbimden geçen bir kişi hariç herkesle çalıştım. Bülent Hanım'ın provalara geldiği geceler, Nilüfer'in kapımı çaldığında

şok geçirdiğim an veya Nil Karaibrahimgil'in heyecanına kapılıp oğluyla oynarken yaptığımız provalar. Güzel anılar bunlar… Ama işin aslı; sabaha kadar çalışmak, parmağınızdaki iğne delikleri, sıfıra yakın sosyal hayat veya özel hayat. Yaptığınız iş beğenilmediğinde buna dayanıp daha iyisini yapma çabası. Sık sık düşmek hatta bir daha kalkamayacağını düşünmek ve derin bir nefes alıp yeniden kalkmak. Çok okumak, çok çalışmak, piyasayı ve gelişen teknik ve teknolojileri takip etmek. Tabii bunlar işin bir kısmı. Bütün bunların üzerine bir de yetenekli olup markanızın arkasında duracak maddi güce sahip olmanız gerek. Kimse size bunu başından söylemiyor ama iyi bir moda markası olmak, kuvvetli bir PR, doğru stratejiler ve dolayısıyla bir sürü masrafı getiriyor.

Tasarımlarınız Royal Ascot kataloğuna girdi. Bunu nasıl değerlendiriyorsunuz? Bu bir şapka tasarımcısı için ne ifade eder?

Şahsen bu en büyük hayallerimden biriydi. Özellikle de geçen sene tam taşınma arifesinde hazırladığımız koleksiyondan bir parça ile bunun gerçekleşmesi harika oldu. Bu sene iki parça ile çıkacağımız için çok heyecanlıyım. Bu çok gurur verici… Bu bir onur... Sadece marka olan tasarımcıların sezonluk koleksiyonlarından seçim yapıyorlar ve biz çekim bitene kadar şapkamızın katalog için çekilip çekilmediğini bilmiyoruz. Bu sene Fenwick'te satışımızın başlıyor olmasını, İngiltere'de bu kadar hızlı yükselen bir marka olmamızı buna borçluyuz belki de. Sonuçta sezonun en iyi şapkalarının seçildiği bir katalogdan bahsediyoruz.

Pazarlama ve iletişim stratejilerini belirlerken nelere öncelik veriyorsunuz?

Pazarlama ve iletişim stratejilerimizi birlikte çalıştığımız profesyoneller belirliyor. Londra'ya taşındıktan sonra Antonio Marssoci ile çalışmaya başladık. Kendisi yurt dışına açılan markaların yönetimini üstleniyor ve senelik pazarlama stratejilerimizi o belirliyor. Buradaki koleksiyon yapımızdan marka dilimimize kadar her şeyi yeniden düzenledi. İletişimimizde ise İngiltere'de bizim ruhumuza uygun genç ve dinamik bir PR şirketi olan Black PR ile çalışıyoruz. Genç iki hanımın kurduğu bu PR şirketi ile sezonluk iletişim stratejilerini belirliyoruz. "Bu sezon hangi dergiler mutlaka olmalı, röportaj nereye verilmeli, kime şapka yapmalıyız, nereyi zorlamalıyız?" gibi sorulara birlikte cevap arıyoruz. Sonuçta bunların tamamı koleksiyon ve sezon dinamikleri ile alakalı dolayısıyla devamlı değişiklik gösterebilen ve sıkı takip edilmesi gereken stratejiler.

Nil Karaibrahimgil

Yurt dışı basınının ilgisi nasıl?

İlk geldiğimizde bizden epey uzak duruyorlardı diyelim, ama sıkı bir çalışma sonucu muhteşem bir ilgi görmeye başladık. Özellikle bu yaz için hazırladığımız koleksiyon ile sanırım İngiltere'nin gönlünü fethettik. Buranın Türkiye ile büyük bir farkı da çok fazla dergi olması ve çok fazla ülkeden derginin burada çekim yapıyor ve çekimler için buradan ürün alıyor olması.

Markanız nerelerde satılıyor? Londra'da var olmak çok zorlu bir süreç. Bu süreç nasıl ilerliyor?

Londra'da kendi atölyemiz hariç üç satış noktamız var. Bu yaz bunlara ek olarak Londra'da Fenwick Bond Street'te satışımız başlayacak ki burası sadece seçili şapkalarla çalışan bir mağaza. Beş senede Türkiye'de yapamadığımızı burada bir buçuk senede yaptık. Şu anda bunun dışında Milano ve Florida'da satış noktalarımız var. Dubai ve Fransa ile görüşme halindeyiz, Bu listeye alım yaparsa

Türkiye'den de büyük bir mağaza ekleme ihtimalimiz var. Londra'da var olmak her şeyden önce çok pahalı ve rakip sayısı çok fazla. Bizim sürecimiz arada ağlamaklı olsa da öğrendiğimize göre çok hızlı gelişti. Birçok mağaza üçüncü sezonunuzu göstermeden sizden ürün almıyor ki burada üç sezon derken resmi bir platform kastediyorum. Biz ilkin yaz koleksiyonumuzla satışlara başladık yükselerek devam ediyoruz.

Merve Bayındır markasının Londra gibi zor bir pazarda söz sahibi olması sizi ülkeniz adına mı şahsen mi daha çok gururlandırıyor?

Ayıp olacak ama bu başarı beni şahsen gururlandırıyor, Ülkemde konunun içinde olan kişilerin bile burada başardıklarımızı umursadığını sanmıyorum. Tabii bütün bunların yanında Türkiye'den konunun eğitimini bile almadan, kültürünü bile yaşamadan dünyaya şapka giydirebilecek birinin çıkmış olmasının bir gün ülke için gurur verecek bir durum olmasını umut ediyorum.

> ***"Türkiye'den konunun eğitimini bile almadan, kültürünü bile yaşamadan dünyaya şapka giydirebilecek birinin çıkmış olmasının bir gün ülke için gurur verecek bir durum olmasını umut ediyorum."***

Sizce başarının sırrı olur mu? Yoksa başarının yolu sadece çalışmaktan mı geçer?

Önce destek. Annem olmasa buralara kadar gelebilir miydim bilemiyorum. Size ve hayalinize yürekten inanacak ve o yolda maddi, manevi hem yanınızda hem arkanızda duracak biri şart. Benim başarımın sırrı önce annem, sonra çok çalışmak ve hep daha iyi olabilirim demek.

BİR YANINDA TOPUKLU AYAKKABILAR, DİĞER YANINDA ÇAMURLU BOTLAR...

Azade Apa senenin bir kısmında Kuveyt'te, geri kalanında İstanbul'da çalışan, hem avukatlık hem de binicilik yapan başarılı bir kadın. Azade Apa ile Amerika'dan aldığı binicilik sponsorluğu ve Kuveyt'teki yaşamı hakkında konuştuk.

Ece SAÇAR

Öncelikle isminizi duymayanlar için soralım kimdir Azade Apa?
Yaşamı, spor ve sanatla iç içe olan bir ailenin üyesi olarak dünyaya geldim. Büyükbabam Türkiye'nin ilk özel matbaasını kuran Ressam Ferit Apa; babam hayatı binicilikle bütünleşmiş bir adam, annem ise gazeteci bir kadındır. Bireyin kişiliği oluşurken zevkleri ve yaşama bakış açısı ailesinin yapısal özellikleriyle şekilleniyor. Benim de spor ve iş hayatımın temellerini atan bu örnek aile bireyleridir, diyebiliriz. Oldukça erken bir dönemde babamın sayesinde at binmeye başladım. 2003-2004 yıllarında At Terbiyesi Milli Takım heyecanını yaşadım ve bunu takiben Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesine burslu olarak girdim. Burada belirtmek isterim ki o dönemde binicilik dalında sporcu bursu veren ilk üniversite Bahçeşehir Üniversitesidir ve bana desteğini hala manevi olarak devam ettiriyor. Üniversite öğrenimi sürecinde at binmeye ara verdim ve hukuk kariyerime odaklandım. Avukatlık ruhsatımı aldıktan sonra genç avukatlar için düzenlenen bir hukuk programına katılmak için İngiltere'ye gittim. Burada kısa bir dönem kalmayı planlarken karşıma tesadüfen çıkan bir imkan sayesinde Londra'da tekrar staj yaptım. Türkiye'de Bener ve Yarsuvat gibi tanınmış hukuk bürolarında çalışarak kendimi geliştirdim. 2014 yılında ise biniciliğe profesyonel olarak dönüş yaptım. Sertifika programları dahilinde eksikliklerimi tamamlayarak hem müsabık ve hem de antrenör olarak binicilik kariyerime devam ederken avukatlığı da bırakmadım ve mesleğime devam ediyorum.

Yılın yarısını İstanbul'da, diğer yarısını Kuveyt'te geçiriyorsunuz. Kadın olmanın zor olduğu coğrafyalarda çok da aşina olmadığımız ata binmek, hukuk gibi konularda çalışmak, belki de çalışmaya çalışmak hayatınızı nasıl etkiliyor?
Açıkçası Kuveyt'e gelmeden önce bu ülke hakkında hiçbir fikrim yoktu. Orta Doğu'da sadece Dubai'de turist olarak bulunmuşken bir anda Kuveyt'te yeni bir sürecin başlaması benim için de beklenmedik bir hamle oldu. Kuveyt, genelde tahmin edilenden çok daha medeni bir ülke ama gene de ağırlığınızı koymanız gerekiyor zira belli edilmese bile kadının ikinci planda olduğunu görüyorsunuz. Burada çalışmak için özgüveninizin tam olması gerekiyor çünkü erkek otoritesinin var olduğu bir yerde sesinizi duyurmanız ve bastırılmasına izin vermemeniz kariyeriniz açısından çok önemli. Kendimden emin olmayı Kuveyt'te öğrendim, diyebilirim. Sesinizi duyurup güçlü bir duruş sergilediğinizde bir daha sizi sindirmeye çalışmadıklarını görüyorsunuz. Bunun yanı sıra gündelik hayatta kadın olmak kolay hatta kadınlara karşı takındıkları korumacı ve mesafeli duruşları, kadınların hayat standardını yükseltiyor diyebilirim.

"Avrupa veya Amerika'da kalabalığın arasında kaybolmak yerine Orta Doğu'da ön plana çıkmayı tercih ettim"

Neden Kuveyt'te yaşamayı tercih ettiniz? Sizi oraya götüren neydi?
Aslında binicilik alanında kariyerime başlamak istediğim bir dönemde, bu sporun gelişmiş olduğu pek çok ülkeyi gözden geçirmeye başladım. Çünkü yurt dışında edindiğiniz iş tecrübesi ve deneyimler, ülkemizde makbul görülüyor. Bunu hukuk kariyerimden deneyimlediğim için, ikinci kariyer hedefimde de aynı yoldan ilerlemeyi planlamıştım. Fakat fark ettim ki Avrupa'da bu işi çok iyi yapan milyonlar var ve aynı şekilde Amerika'da da... Orta Doğu ise yatırım yapılmaya hazır ama bilgi ve tecrübe açısından yeterli sayıda biniciye sahip değil. Bunun yanında Avrupa'da sınıfsal konumumuz cazibe arz etmezken burada baş tacı ediliyoruz, diyebilirim. Bütün bunlar bir araya gelince ve eşim de burada iyi bir teklif alınca Avrupa veya Amerika'da kalabalığın arasında kaybolmak yerine Orta Doğu'da ön plana çıkmayı tercih ettim. Kuveyt'te kazandığım deneyim ve geliştirdiğim işimle ileride Avrupa veya Amerika'da sisteme daha yüksek bir seviyeden giriş yapabilirim. Bir nevi mantık oyunu oldu ve en doğrusunu yaptığımı üç senenin sonunda görüyorum.

Hayatınızda hem atlar hem de hukuk var. İkisini düşündüğümde aklıma gelen ilk şey disiplin. Bu iki iş sizin günlük yaşamınızı nasıl etkiliyor?
Hukukun stresini, atlar ve çocuklarla atıyorum.

> ***"Kültürümüz, yaşam tarzımız ve düzensizliğimiz Orta Doğu'ya daha yakın."***
>
> **Üniversitede hukuk eğitimi aldıktan sonra Londra'da okumuşsunuz. Avrupa'da da yaşamış bir kadın olarak Orta Doğu ve Türkiye'yi, kendi tecrübeleriniz ve karşılaştığınız sorunlarla kıyaslayacak olursanız gördüğünüz benzerlikler ve farklılıklar neler? Türkiye sizce nereye daha yakın?**
> Orta Doğu ile ortak noktaları olan bir kültüre sahibiz. Her şeyden önce Türkiye'yi çok seviyorlar; Avrupa ise bize karşı çok mesafeli. Manevi değerlerimizi fazla içselleştirdiğimizi gördüm çünkü mesela misafirperverlik gibi pek çok kavram Orta Doğu'da en azından Kuveyt ve Katar'da da bizim ülkemizde olduğu gibi. Geleneksel bir çarşıya gittiğinizde dükkan sahibinin size çay getirmesi ne kadar Türkiye ise aynı şekilde o kadar Kuveyt. Türkiye daha çok Batı'ya dönük ama bunun yanında Orta Doğu'da da Batı'ya yönelme ve özenme var; bu nedenle biz daha modern görünsek bile onlar da bizim arkamızdan geliyorlar. Yeni nesil kadın topluluğunun %70'i üniversite mezunu, en az bir yabancı dil mutlaka konuşuyorlar. Genel yapıları itibarıyla bizden daha muhafazakar görünüyorlar ama kesinlikle geri kafalı değiller. Bu nedenle kültürümüz ve yaşam tarzımız, zaman zaman düzensizliğimiz kesinlikle Orta Doğu'ya çok daha yakın.

Hayatımda bir nevi denge oluşturuyorlar. Bir yanım çok ciddi iken bir yanım doğal. Bir yanımda topuklu ayakkabılar var, diğer yanımda çamurlu botlar... En güzeli fazla boş zamanım yok, sabahtan akşama kadar çalışıyorum ama günümü atla bitirdiğim için yorgun hissetmiyorum.

İşleriniz aynı zamanda hobileriniz gibi gözüküyor. İş dışında başka neler yapmayı seviyorsunuz?
Zamanımın çoğu atlarla geçiyor, fırsat buldukça seyahat etmeyi çok seviyorum. Her seyahat yeni bir keşif, yeni bir dünya benim için. Modayı seviyorum ancak kendi kıyafetlerimi modaya uydurmaya çalışmıyorum ve burada modellik için çağrılıyorum. Yoğun sorumluluklardan sonra bu iş benim için eğlenceli bir hobi.

Amerika'dan sponsorluk alan ilk Türk biniciymişsiniz. Sponsorluk olayı nasıl gelişti? Hala devam ediyor mu?
Amerika'dan aldığım sponsorluk devam ediyor, ikinci senenin sözleşmesini de imzaladım. Orta Doğu, bana Avrupa ve Amerika'nın kapılarını açtı desem yanlış olmaz. Benim sponsorluk sürecim bir Amerikan markasının körfez pazarına girmesiyle başladı. Instagram hesabımda hatırı sayılır bir takipçi kitlesi oluşunca firmanın Kuveyt temsilcisinden teklif aldım. Önce sadece sosyal medya hesabımda paylaşım yaparak başladığım süreç, firmanın kendi binicisi ve marka temsilcisi olmam şeklinde gelen teklifle profesyonel bir boyuta taşındı. Böyle bir imkan önüme gelmişken hayır demem imkansızdı. Şu anda buna ek olarak aynı firmanın Kuveyt temsilcisi aracılığıyla dünyanın önde gelen bir İtalyan eyer firmasıyla 2018 için sözleşme imzaladım. Böylece kendi hayallerimin bile ötesine geçtim.

"Bilgi cinsiyetsizdir"

Hukukçu kimliğinize dönecek olursak Kuveyt'te yatırımcı konferanslarına çağrılmış tek kadın avukatsınız. Kadın olarak buralarda yer almak zor mu?
Doğrusunu söylemek gerekirse hayatımın en heyecanlı anlarından biriydi. Gayrimenkul alanında gerçekleşecek olan bir konferansta Türkiye'yi temsil etmem için bir davet aldım ve ilk anda evet dedim ancak telefonu kapattıktan sonra "Acaba yapabilir miyim?" diye düşünmeye başladım. Körfez ülkeleri yatırımcıları, Kuveyt Hukuk Birliği, Amerikalı, Fransız, İngiliz avukatlar ve ben! En yakın arkadaşımı arayıp onun desteğini aldım; "En kötü ne olabilir ki beğenmezlerse bir daha çağırmazlar." dedi. Böylece o sahneye çıkacak cesareti buldum ve tek kadın avukatın Türkiye'den olması özelikle çok dikkat çekici oldu. Mutlaka ne kadar başarılı olabileceğim sorgulanmıştır çünkü ben tek kadın avukattım ancak sunum sonrası aldığım olumlu tepkiler beni çok mutlu etti. İki gün boyunca teşekkür telefonları ve çiçekler aldım. Bu da kadın olmanın oluşturduğu önyargıyı kırınca başarının ve bilginin cinsiyetsiz olduğunu kanıtlıyor bence.

Kuveyt, Türk yatırımcılar açısından uzun zamandır popüler bir lokasyon. Burada destek olduğunuz veya iletişim kurduğunuz iş kadınları da var mı?
Aslında Türkiye, Kuveytli yatırımcılar açısından daha popüler çünkü Kuveyt, politika olarak yabancı yatırımcıları sınırlı tutuyor. Çok küçük bir yüzölçümüne sahip ülkenin yabancılar tarafından ele geçirilmesine izin ver-

miyorlar, bunun yerine markaları satın alıyorlar ve aynı zamanda yabancılara oturma izni de kolay vermiyorlar. Diğer körfez ülkelerinde çalışan tanıdığım birçok kadın var. Bahreyn, Katar, Dubai'de çalışan arkadaşlarım var. Kuveyt-Türkiye hukuk süreçlerinde ise en çok güvendiğim Avukat Duygu Yenidoğan Uzun, Türkiye ayağını yönetiyor. Böylece Orta Doğu yatırımcı ilişkileri ironik bir şekilde iki kadının elinde diyebiliriz.

Birçok işi bir arada yapıyorsunuz, birçok başarınız var. Fakat bunlarla ilgili haberlere sizinle ilgili araştırma yaptığımızda pek rastlayamıyoruz. Bunda Kuveyt'te olmanızın ve kadın olmanızın payı olduğunu düşünüyor musunuz?
Maalesef Türkiye'deki tanınırlık tablosunda farklı resimler yer alıyor. Yurt dışında yaptığınız iş ile tanınıyor olmanız daha kolay, yabancısınız ve dikkat çekiyorsunuz. Geçen sene gerçekleşen konferans sonrası Kuveyt medyası ve Körfez'e yönelik yayın yapan tüm kanallarda haberlerimi gördüm ama Türkiye'de duyulmadı bile. Sanırım konu basın açısından fazla ilgi çekici değildi ve aynı zamanda Kuveyt'te olmanın Türkiye'deki bilinirliğe olumsuz bir etkisi vardı ama Türkiye açısından kadın olmamın kesinlikle alakalı olduğunu düşünmüyorum. Yeni başladığım bu yolculuğun geldiği noktanın ülkemizde de fark edileceğine inanıyorum ama edilmese bile bu benim gayretimi ve başarma azmimi etkilemeyecek.

Hayata karşı mottonuz nedir?
Yaşayarak öğrendiklerim, mottom oldu. Yaptığım işten haz almak istiyorsam bunun bana altın tepside sunulmayacağına inanıyorum. Ayrıca başarı ne kadar zor elde edilirse ondan alınan haz da o kadar muhteşem oluyor. Hayatımıza değer katan şeylerin hepsi bir anda önümüze servis edilmiyor. Gözünüzü hedefinizden ayırdığınız zaman, yolunuzdaki her şey engel olarak görünecektir. Ancak hedefinize konsantre olduğunuz zaman, engellere odaklanmadan bir şekilde her zorluğun üstesinden gelebiliyorsunuz. Hayatta önüme çıkan her fırsatı değerlendirmek, yeni bir şeyler denemekten korkmamak gerektiğine inanıyorum. Neticede hiç kimse bulunduğu yere ağacın toprağa bağladığı gibi bir kökle bağlı değil. Bu yüzden, denemek benim mottom.

Gelecek için projeleriniz neler? Biz Azade Apa'nın hangi başarılarını haber yapmaya devam edeceğiz?
Kesinlikle başka ülkelerden haberlerimin geleceğini söyleyebilirim. Bir süre daha Kuveyt'te kalıp sonra yerimi değiştirmek ilk planım. Sosyal medya hesabım equestrianizm.middle. east markalaşıyor. Hedefim bunu geliştirmek… Büyümesini ve gelişimini ben de sizinle birlikte göreceğim. Portekiz'de kurulan ve dünyada ilk olarak nitelenen bir "Binicilik Yarımadası"ndan bu yaz için teklif aldım. Eğer gidebilirsem ve uygulanabilirlik sağlanırsa Türkiye olarak ilk defa adım atmış olacağız. Bu sene için hukukun ikinci planda kalacağını ancak biniciliğin ön plana çıkacağını tahmin ediyorum. Umudum, ülkemizi yurt dışında gerek hukuk gerekse spor alanında başarı ile temsil etmeye devam etmek.

“DÜNYANIN İLK SİNEMATOGRAFİK MOBİL OYUNUNU YAPTIK”

“Recontact: İstanbul”, Apple tarafından Türkiye’nin en iyi mobil oyunu seçildi; “Recontact İstanbul II: Eyes of Sky” ise dünyanın ilk sinematografik oyunu olma özelliğini taşıyor. Oyunların yapımcısı olan Simay Dinç, aynı zamanda Women in Games’in de kurucusu. Kardeşi Eray Dinç ile göğsümüzü kabartan iki başarılı oyuna imza atan Dinç; sektörün gelişmesi ve kadınların da oyun sektöründe aktif rol alması için yoğun olarak çalışıyor. Dinç ile zihin açan söyleşimiz sizi bekliyor.

Nihan BORA SAPMAZ
Fotoğraflar: Begüm ÖZPINAR

Oyun oynamaya nasıl başladınız?
Beş yaşından itibaren başlayalım isterseniz. Oyun endüstrisine girmem beş yaşında yaşadığım olaylarla başlıyor. O zamanlar bilgisayarlar evlere yeni yeni giriyor. Bir bilgisayarın değeri bir otomobil kadar. Tabii biz babalarımızın aldığı bilgisayarlarla ne yapıyoruz, oyun oynuyoruz. Makinelerle tanışmamız oyunlarla oluyor. Prince of Persia oyunu, benim hiç unutamayacağım, bende bağımlılık yaratan ilk oyunum. Benden iki yaş küçük kardeşim Eray da benimle birlikte oynamaya başlıyor. Bilgisayar başında geçirdiğim saatler sonrasında annem bana oyunu yasaklıyor. Annem bana yasaklayınca ben de kardeşime yasaklıyorum.

Oyun oynamanız yasaklanınca neler oldu peki?
Kopamıyorum ama ne yapacağım? O zaman ilkokula gidiyorum ve dedim ki evdeki renkli peçeteleri okula götürüp kız arkadaşlarıma satayım. Böylece buradan bir gelir elde etmeye çalışırım. Ertesi gün teyzemin Almanya'dan getirdiği renkli peçeteleri masanın üzerine serdim ve "Gelin, renkli peçeteler var burada!" diye satışa çıkardım. Bütün peçetelerimi sattım. 60 lira para kazandım. Sonra yetinmedim çünkü daha gameboy alacaksın, kasetleri var, bitmez... Bakırköy'de toptan peçete satan yerleri buldum, tekrar tezgah açtım. Hocalar bunu fark edene kadar satışlarımı yaptım. Hem gameboy parasını hem de kasetlerin parasını çıkardım hem de elimde güzel bir para olmuş oldu.

Aileniz bunu fark etmedi mi, nereden geldi bu gameboy, kasetler demedi mi?
Dediler tabii. Ben de böyle böyle yaptım dedim. "Aferin kızım, sen işletmeci olacaksın." dediler. Yani ilkokulda bana işletmeci fikri yerleştirildi, "Simay büyüyünce işletme okuyacak ve kendi şirketini kuracak." Kimse demedi ki bu kız oyun endüstrisiyle ilgili oyun yapımcısı olsun, o dönemde böyle bir şey yok tabii. Sektör daha yeni yeni oluşuyor.

"İşsiz kalacağımı anladığım an, dünyayı dolaşmaya karar verdim"

Ailenizin istediği gibi işletme fakültesini kazandınız mı?
Evet, ilk tercihim olan İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesini kazandım ama kazandığım anda anneannem sayesinde anladım ki mezun olunca işsiz kalacağım. Çünkü bir mühendis, fakültesinden mezun olunca mühendis olarak mezun oluyor ama işletme okuyunca işsiz, vasıfsız olarak mezun oluyorsun. Kazandığım ilk gün bunu anlayabilmek, bana hayatımda çok güzel bir yol çizdi. Hemen kendimi keşfetmeye, ne istediğimi öğrenmek için dünyayı dolaşmaya karar verdim.

Bazı şeyleri erken yaşta fark etmek sizi bir adım öne taşımış olmalı. Peki, üniversite eğitiminiz devam ederken yaz tatillerinde mi bu keşiflere çıktınız?
Evet, 18 yaşında ikinci sınıftayken önce Amerika'ya Universal Studios of Hollywood'a gittim. İlk işim karşılamaydı, açılış anonsları yapıyordum. Teknoloji ve sanatı entegre etmek gerektiğini ilk orada gördüm. Dünyanın her tarafından insan, yüzlerce dolar vererek senin işini görmeye geliyor. Sonraki seyahatlerimde, çalışmalarımda, stajlarımda, eğitimlerimde buna hep önem verdim. Sonra İngiltere, Avusturya, Avustralya, Singapur, Japonya, Tayland'da çok iyi şirketlerde staj yaptım, eğitim aldım, çalıştım. Mesela Tayland'da Wat Pho Tapınağı'nda bir süre Budistlerle yaşadım. Sonra bazı sağlık sorunları nedeniyle ve ailemi de çok özlediğim için Türkiye'ye döndüm.

Bu seyahatleri iyi ki yaptım diyor musunuz?
O zamanki kendime "Aferin, iyi yapmışsın!" diyorum. Şu an o enerjiyi, zamanı bulmamız mümkün değil. Öyle deneyimler, maceralar yaşayabilmeniz çok zor. 18'den 28 yaşıma kadar bu tutkumu gerçekleştirdim. Yaklaşık 35 ülke gezdim ve hepsinde çok farklı deneyimler elde ettim.

Türkiye'ye döndükten sonra oyun sektörüne girişiniz nasıl oldu?
Bildiğim tek şey; oyuna, teknoloji ve sanata tutkuluyum. Bunu nasıl gerçekleştireceğim? O zaman kardeşim de iletişim fakültesinde okuyordu, yönetmendi ve çok güzel bağımsız filmler çekiyordu. Ben de onun yapımcılığını üstleniyordum zaten. Eray'ın ve benim en büyük isteğimiz, film endüstrisine mobil oyun entegrasyonu yapmaktı. Eray, ilk projesi "Recontact: İstanbul" ile geldi. Daha önce yapılmış mı baktık, yapılmamıştı ve biz de "Bunu deneyelim" dedik.

THE GAME
CONTINUE? 7
PUSH ST
THE GAME

“Oynanabilir sanat mottosuyla yola çıktık”

“Recontact: New York için Oscarlı bir oyuncuyla görüşüyoruz”

“Recontact: İstanbul”, Apple tarafından Türkiye’nin en iyi mobil oyunu seçildi. Nasıl gelişti olaylar?
Eray, bu işin tasarımcısı, senaristi ve yaratıcısı; Can Aksoy geliştiricisi ve ben de yapımcısıyım. Bu üç kişilik ekiple başladık. iOS’ta yayımlandıktan kısa süre sonra 153 ülkede en yenilikçi, en yaratıcı kategoride birinci sırada yer aldık. Sonra da Apple en iyi mobil oyun seçti bizi. Oyun, tüm dünyada 63 milyon kişiye ulaştı.

Ardından Fikret Kuşkan’ın başrolünde oynadığı ve Ahmet Ümit’in de senaryo danışmanlığını yaptığı devam oyunu “Recontact İstanbul II: Eyes of Sky” geldi. İlk kez bir mobil oyun böylesine ses getirdi değil mi?
Evet. Zaten ilk oyundan aldığımız enerji farklı bir şeyler yapabiliriz dedirtti. Biz oynanabilir sanat mottosuyla yola çıktık ve dedik ki “Bu iş madem bu kadar başarılı oldu, sinemayı mobil oyuna entegre edebiliriz.” Burada da çok büyük bir yeniliğimiz var: İlk defa bir sinema oyuncusu bir mobil oyunda başrolde oynadı. İçinde hem sinema sanatçıları hem de Instagram fenomeni ve Youtuber var. Üç kişi başladığımız macera, iki sene sonra 30 kişilik bir ekibe çıktı. Bu ekiple dünyanın ilk sinematografik mobil oyununu gerçekleştirdik. İlk ödülümüzü de İnovasyon Haftası’nda En İyi Anlatı dalında aldık. Daha birçok yarışmada adaylığımız var. Recontact maceramız; Recontact London, Tokyo, New York olarak devam edecek. “Recontact: New York” için Oscarlı bir oyuncuyla görüşmelerimiz sürüyor.

Oyun, gerçekten bir oyundan çok daha fazlası. Muazzam bir hikaye anlatıcılığı var. Artık buraya mı evrilecek oyunlar?
Bir oyun bilimi olan ludoloji, oyun oyun içindir der. Ama bir de bunun yanında narotoloji var ki oyun bir hikaye anlatmalı, der. Biz biraz daha narotolojistlerin yanındayız. Oyun sekizinci sanat. Eskiden sanatçıların ellerinde tuvalleri vardı, şimdi bilgisayarları var.

Şu an Türkiye'deki oyun ekosisteminde yeterince yerli oyun var mı? Oyun sektörünü geliştirmek için neler yapılmalı sizce?
Bizim dijital ikizlerimize yani telefonlarımıza günde 1500-2000 oyun ve uygulama yükleniyor. Eğer biz farklı oyun, farklı uygulamalarla gelmezsek zaten yok olup gidiyoruz. O yüzden her zaman vizyoner işler yapmalıyız. Oyun sektörü dünyada 110 milyar dolarlık bir sektör. 30 milyar dolarlık film endüstrisini yıkmış, geçmiş durumda. Türkiye olarak biz şu anki iyi dönemimizde 750 milyon dolarlık bir değer yaratabiliyoruz ki bu değerin çoğunluğu tüketimden geliyor. Eğer oyunu bir kültür olarak görüyorsak biz Türkler yabancı kültürler tüketiyoruz, diyebiliriz. Yüzde 95'imiz yabancı oyunlar oynuyor, yüzde 5'imiz Türk oyunlarına sahip çıkıyor. Türk oyunlarına daha çok sahip çıkmalıyız. Hem oynamalıyız hem eleştiri, yorum yapmalıyız. Bu yorumlardan dikkate aldığımız çok değerli eleştiriler de oluyor. Oyunumuzu ona göre güncelleyebiliyoruz.

Women in Games'in de kurucususunuz. Bu fikir nereden çıktı? Bu dönemde, kadınlar oyun sektörünün neresinde yer alıyor?
"Recontact: İstanbul" ile sektöre giriş yaptığım ilk yıl Oyunder'e girdim. Yönetim kuruluna seçildim ama seçildiğimde gördüm ki çok az kadın bu sektörün farkında. Oyun oynamayı seviyorlar ama bu işi yapabileceklerini hiç düşünmüyorlar. Kadınların sadece oyuncu olarak değil üretici olarak rol almasını sağlayabilmek için üç yıl önce Oyunder bünyesinde Women in Games'i kurdum. 30'a yakın üniversiteyi gezdik, konferanslar düzenledik, etkinlikler yaptık.

"Kadınlar değer yaratan oyunlar yapıyorlar"

İlk eğitiminizi geçtiğimiz aylarda düzenlediniz. Nasıl geçti? "Kadınlar artık oyun sektöründe de kendilerini gösterecekler" diyebilir miyiz?
Türkiye'nin dört bir yanından yüzlerce kadın başvuru yaptı. Biz 25 tanesini seçebildik. Kendini çok iyi ifade eden ve oyun endüstrisinde yer almak isteyen o kadar iyi başvurular geldi ki gözlerimiz dolu dolu seçebildik. Bu sektördeki büyük oyun şirketlerinde çalışan profesyoneller, burada yer almak isteyen kadınlarla tecrübelerini paylaştılar. Game design, game art, game development, melek yatırımcılık, devlet destekleri gibi konularda onlara 12 saatlik bir eğitim verdik. Ayrıca bir Wing Akademi kurduk; kızlarımıza altı ay boyunca düzenli, ücretsiz eğitimlerle onlar kendi oyunlarını geliştirene kadar destek vereceğiz. Hem girişimci olmak isteyenlere destek veriyoruz hem de oyun şirketlerinde çalışmak isteyenleri oyun şirketlerine yönlendiriyoruz.

Kadınların oyunla ilgili eğilimi hangisinde daha ağır basıyor; geliştirme mi tasarım mı sanat mı?
Aslında hepsinden örnekler var. Çok başarılı oyun geliştiricilerimiz de var, game design kısmında ve game art kısmında da harika 3D artistlerimiz, illüstrasyon yapan kızlarımız var. Zaten mobil oyun dinamiklerine, tasarımlarına baktığınızda da yüzde 51 kadınlar daha çok oynuyorlar. Kadınlar bu sektöre girdiklerinde daha çok; problem çözücü, değer yaratan oyunlar yapıyorlar. Mesela kanser tedavisi gören hastaların daha keyifli zaman geçirmesine yönelik oyunlar yapmışlar.

Kadın varlığını hissettiriyor yani...
Evet kesinlikle hissettiriyor, böyle söyleyebiliriz. Erkekler daha ludolojist. Kadınlar ise daha çok narotolojist tarafı kullanıyorlar. Bizim ileriki dönemlerde bu sektörde insan kaynağına, algıya, bu algının düzenlenmesine ve bu ortamın değerini bilecek, koruyacak ve buna anaçlık yapacak insanlara ihtiyacımız var. Çünkü insanlar kendilerini geliştirdikten sonra hemen yurt dışına kaçmak istiyorlar. "Türkiye'de kalacağız ve biz bu sektörü duyuracağız." diyen; biraz adanmışlıkla direnmeyi harmanlayıp bu sektörde değer yaratmak isteyen insanlara ulaşmamız, onları eğitmemiz lazım.

BİR ADIMLA HAYALLERİNİZDEKİ EVE KAVUŞUN

Ev arayanların tüm sorularını tek bir adımda yanıtlayan, emlak arayan ile satan veya kiralayanı bir araya getiren dijital platform "Emlakjet" sektöre getirdiği yeniliklerle adından söz ettiriyor. Bu başarının arkasındaki isimlerden biri de Emlakjet'in CEO'su olarak görevini başarıyla sürdüren Gizem Moral Kunter.

Neslihan PERKER
Fotoğraflar: Begüm ÖZPINAR

Emlakjet'in sektöre kattığı farklılıklar neler?
Emlakjet, emlak arayan ile satan veya kiralayanı bir araya getiren dijital bir platform. Online listeleme platformu. Kişinin hayalindeki satın almak veya kiralamak istediği evi en kolay ve hızlı biçimde bulmasını sağlıyor. Bizim en büyük farkımız müşteriyi doğru anlamak. Şu anda emlak ofisleri işi çok profesyonel yapmıyor, biz ise bu işe ürün olarak değil hizmet olarak bakıyoruz. Siteye girdiğinizde çok daha temiz bir ara yüzümüz var. İnsanların birkaç adımda yaptıkları ilan arama deneyimlerini bir adıma indiriyoruz. Bir ev ararken kafanızdaki tüm soruların yanıtlarını hızlıca alıyorsunuz yani doğru yere mi yatırım yapıyorum, bu yatırımım değerleniyor mu, benim gibiler burada oturuyor mu, toplu taşımaya yakın mı gibi soruların cevaplarını tek bir yerde alacağınız online emlak bulma sitesiyiz. Farkımız teknolojiyi kullanmamız.

Dolayısıyla büyük kolaylık sağlıyorsunuz…
Siz diyelim Mecidiyeköy'de metroya yakın bir yerde oturmak istiyorsunuz, sitede böyle bir ev aradığınızda metronun çevresindeki iki kilometrelik alandaki tüm evlerle ilgili bilgi ediniyorsunuz ve bunu sadece Emlakjet ile yapabiliyorsunuz. Beğendiğiniz evin çevresindeki sosyal tesislerden, kira ve satılık ev fiyat trendleri ve o bölgede yaşayanların eğitim seviyesine kadar tüm verilerden haberdar olabiliyorsunuz. Sitedeki ev fotoğrafları daha büyük. Sadece Emlakjet'te olan teknolojik bir hizmet sunuyoruz. Dijital sekreterlerimiz var, Emlakjet'in üzerinde olan numaraların hiçbiri emlak ofislerinin numaraları değildir, "jethat" adını verdiğimiz bizim teknolojimiz ile geliştirilmiş sanal numaralardır. Aradığınızda numaranız, sitemiz tarafından emlak ofisine yönlendiriliyor. Biliyoruz ki emlak ofisleri aranan iki telefondan birini açmıyor. Biz de SMS ile bu ofislere, sizi şu saatte şu numara aradı ve açmadınız diye bilgi veriyoruz çünkü bu onların da kaçırdığı bir fırsat. Ev arayanın işini hızlandırırken emlak ofisinin kazanabilmesi için bir köprü oluşturuyoruz. 2016 yılında Emlakjet Akademilerini kurduk, burada emlak profesyonellerini eğittiğimiz seminerler düzenliyoruz. Ankara, İstanbul, İzmir, Konya ve Antalya'da bu eğitimler aktif ve şimdi Bursa'yı da ekledik Burada müşteriye hizmet, veri kullanımı, dijitalde bir markayı nasıl farklı kullanabileceklerini anlatıyoruz. Sektörü bayağı bir yerinden oynattık. Evlerin fotoğraflarını çekmek için özel fotoğrafçılarımız var. Evle ilgili doğru veriyi girmez ve fotoğrafı doğru kullanmazsınız telefon alamazsınız. Biz buna Emlakjet'te kazanma formülü diyoruz.

"Senede yaklaşık iki milyon telefon alıyoruz"

Kaç kişinin ev bulmasına vesile oldunuz?
Bu sektör çok büyük olmasına rağmen hiçbir şekilde içeride veri yok. Kaç konutun el değiştirdiğini ve ne kadar fiyatla bunun olduğunun datasını devlet şeffaf olarak takip edemiyor. Biz de bunun gelişimi için katkı sağlamak istiyoruz. Fakat şunu biliyoruz, sektörde kaç tane insanın ev aradığını bilen tek oyuncu biziz. Biz, o bahsettiğim sanal numarayla talep sayısını görebiliyoruz. Altı ayda bir yaptığımız bir araştırma vardır, o numaraları arar "Siz, bizim aracılığımızla ev arıyordunuz, işleminizi gerçekleştirdiniz mi?" diye sorarız. Emlakjet'i arayan iki kişiden biri ya satış ya da kiralık olarak geri dönüyor. Bir senede yaklaşık iki milyon telefon alıyoruz.

Ne zamandan beri CEO'luk görevindesiniz?
İki buçuk sene önce buraya geçtim. Daha önce Henkel'de yedi sene pazarlama departmanında çalıştım sonra Turkcell'e geçtim, orada tam 11 yıl çalıştım. Farklı pazarlama departmanlarında yöneticilik yaptım, strateji ve ürün ekibini yönettim. Genç Turkcell markasının yöneticiliğinde bulundum. Teknoloji bambaşka bir yere gidiyor ve startuplar gerçekten problemi çözen, iz bırakan girişimler yapıyor. Ben de böyle bir oluşumun içinde olmalıyım dedim ve o dönem Emlakjet ile tanıştım. Emlakjet 2006'da kurulmuş bir startup, 2014'te Türkiye'nin en büyük internet yatırım şirketi iLab tarafından yatırım alıyor. iLab muazzam bir internet business, Emlakjet'in ise sektör deneyimi var. İkisi birleşince büyük bir güç oluşturdu.

iLab'ın bünyesinde teknoloji anlamında ne gibi yatırımlar yapıldı?
Teknolojiye çok büyük yatırım oldu. Çünkü bizim işimiz dediğim gibi alıcıyla profesyonel satıcıları bir araya getirip teknolojik bir köprü olmak. Dolayısıyla bu köprü deneyiminin mükemmel olması lazım. iLab'ın yatırımıyla teknolojik yatırımlarımız da çok arttı. Bu da aslında mühendislere, içeriye aldığımız yetenekli

insanlara, beyinlere yaptığımız yatırım. İçeride doğru çalışan deneyiminizin olması lazım. Çalışanın çalışkan, işini kolay, hızlı ve keyifli yapması gerekiyor ki güzel bir müşteri deneyimi verebilsin. Çalışanların işlerini iyi yapabilmeleri için teknoloji yatırımı yapılmalı CRM, raporlama, veri analitiği sistemleri gibi. 2016'da kurumsal kimliğimizi yeni bir lansmanla duyurduk, zaten uzun zamandır dijital platformda tanıtımımız vardı; buna tv reklamı, outdoor ve radyo yatırımları eklendi. 120 kişilik bir ekibiz ve bunun yüzde 30'unu mühendisler oluşturuyor. İşimiz dijital, dolayısıyla mühendislerimiz de çok kıymetli. Ürünün deneyimini tasarlayan, alttaki tasarımını ve veri analitiğini yapan ciddi bir kadromuz ve elimizde inanılmaz bir veri var, dolayısıyla çok yetkin bir kadroya sahip olmalıyız.

Nasıl bir yöneticisiniz?

Ben durumsal bir yöneticiyim. Yaptığım işe inanıyor ve onu çok seviyorum. Yönetici değil de aslında lider olmayı daha çok tercih ediyorum. Arkadaşlarıma hiçbir zaman onu şöyle yap demem ama onları doğru yönlendirmeye çalışır ve alanlarını bulmalarında yardımcı olurum. Gelişimlerine de katkıda bulunmak zorundayım. Bir liderin

"Bir liderin ana amaçlarından biri yönettiği veya liderlik yaptığı ekibin gelişimine katkı sağlamaktır"

ana amaçlarından biri yönettiği veya liderlik yaptığı ekibin gelişimine katkı sağlamak. Bir gün ben gidersem yerime birinin gelmesi gerekiyor. Sistemin o kadar düzgün olması gerekiyor ki tek adam şirketi olmasın. Ben sistemden çıktığımda Emlakjet'in bu başarıyla devam ediyor olması lazım, asıl başarı da bu bence. Kolay bir yönetici değilim, zorlarım. Hayattan beklentilerim de çok fazla.

Mesela?

Benim lise yıllarımdan beri hayallerim vardı. Bir gün genel müdür olacağım diye bir şey düşlemedim, gerçekten. Ama etki alanımın çok geniş olacağıyla ilgili bir hissiyata sahiptim. Bir gün bir şey olacağım, kitleleri etkileyeceğim, diyordum. Çok da çalışkanımdır, tutkuyla sarılırım. Yılmam, vazgeçmem, sonuna kadar giderim bilemediklerimi sorarım, okurum. Bunlar bence önemli erdemler ve paralelinde doğru liderliği de getiriyor diye düşünüyorum. Arkadaşlarımı da daha iyisi için zorluyorum. Her insanın hayatında bir görevi ve varlık sebebi olduğu inancındayım. Dolayısıyla benim de arkadaşlarımın da bir varlık sebebi var. Benim sebebim bir etki yaratmaksa bu çocukların da sektörün de gelişimine bir katkı sağlamalıyım.

İyi strateji nedir?

İyi stratejinin tanımı aslında çok basit. İnsanların varlık sebebi olduğu gibi, markaların da varlık sebebi var. Çünkü markalar aslında her zaman bir problemi çözmek için varlar. Var olan problemi doğru şekilde çözmezseniz markaları da yaşatamıyorsunuz zaten. Sizin stratejiniz aslında o kadar net ki... Müşteriyi merkeze alarak ne istediğini, ona ne fayda sağlayacağınızı, hangi farkla yaptığınızı belirlemek ve bunu da nasıl bir takımla yaptığınız. Dört tane denklemi var.

Bundan sonrası için hayalleriniz nedir?

Emlakjet ile ilgili hayallerim var. Onu birinci oyuncu yapacağız, sektörü gerçekten değiştiren ve ev arama deneyimini baştan yazan bir oyuncu olarak konumlandıracağız. Bunu anlatmaya da geliştirmeye de devam edeceğiz. Hayata katkı sağlamaya devam etmek istiyor ve buna inanıyorum. Daha geniş kitlelere hitap etmek istiyorum, kısa vadeli hayallerim var. Blog açacağım, bir kitap yazabilirim, daha sonra akademisyenliğe yönelebilirim. Oğlumla ilgili hayallerim var, onun için o veya bu olsun demiyorum çünkü hayat bu sürprizlerle dolu. Keskin cümleler kurmam çünkü hayat o kadar belirsiz ki... Oğlumun da bir şeylerde iz bırakmasıyla ilgili hayalim var. Ne olmak istiyorsa o seçsin ama iz bırakan bir evlat yetiştirmek istiyorum. Hayalim mutlu bir insan olmak, yaşam aslında o kadar da karmaşık değil.

WORLD HISTORY

“ESAS MESELE KADIN RUHUNDAN ANLAMAK DEĞIL, ONA GÖRE DAVRANMAK”

Yıllardır aşkla anılan, kadın ruhundan anlayan adam dendiğinde ilk akla gelen isimlerden, tam bir centilmen Kürşat Başar’la, evinin sıcak atmosferinde konusu “kadın” olan bir söyleşi yaptık. Aklımıza her geleni sorduk ve samimi yanıtlar aldık.

Ece SAÇAR
Fotoğraflar: Begüm ÖZPINAR

Yıllardır aşkla, kadınları en iyi anlayan adam olmakla özdeşleşmiş, birçok röportajında bu soruyla karşılaşmış biri olarak Kürşat Başar, gerçekten kadın ruhundan iyi anlıyor mu? Bu sizin inandığınız bir şey mi?

Yok, hiç inandığım bir şey değil. Böyle düşünmelerinin sebebi, aslında benim yazdığım kitaplar. Kitaplarımda genelde birinci tekil şahıs kullanıyorum. Özellikle "Başucumda Müzik" bir kadının ağzından anlatılan bir kitaptı ve o yüzden de aslında bu durum üzerimde kaldı. Ben aşk doktoru ya da aşkla ilgili konferanslar veren adamlardan biri değilim. Bu, şununla ilgili; yazar tabii ki karakterleri tahlil etmek ve iyi gözlemek zorunda. Kadın-erkek, çocuk-yaşlı fark etmez. Hep şu örneği veririm; ben bir katilin ağzından roman yazsam ay ne iyi katilsiniz, katillerden çok iyi anlıyorsunuz, diye bir şey der misiniz? Onun gibi aslında. Bilimkurgu da yazabilirdim. Bilimkurgu yazanlara, aa uzaylıları ne kadar iyi tanıyorsunuz, diyor musunuz? Bu yazıyla, yazının gücüyle ilgili bir şey. Benimle ilgili bir şey olduğunu düşünmüyorum.

Peki, neden aşkı yazmayı tercih ettiniz?

Aslında aşkı yazmadım. İnsanlar öyle algıladılar. Romanlarımda birçok felsefik öge var, insan ilişkileri var. İlk kitaplarda dostluk üzerine, ölüm üzerine pek çok şey var. Ama aşk daha ön plana çıktı. Anlatımımdan kaynaklanmış olabilir bu algı. Çok şiirsel ve duygusal olduğu için okuyanlara öyle bir his geçirmiş olabilir. Dünyada da böyle örnekler var; aşk romanı dendiği zaman, mesela Anna Karenina bir aşk romanı mıdır? Bir yandan öyle algılanır ama bir yandan da Sovyetler Birliği'ndeki toprak reformunu anlatır. Ama biz onu aşk romanı olarak görüyoruz. Doktor Jivago'yu herkes aşk filmi olarak hatırlıyor. Biraz öyle bu iş, daha çok okuyucuyla ilgili. Türkiye'de kadınlar daha çok okuyor. Onlar da daha çok o bölümü algılamak istiyorlar. İlişkiler, aşklar... Bunun da etkisi var.

"Birine şiir okuduğumu hiç hatırlamıyorum"

Kadın ruhu sizce nedir?

Bilsem... Kadın ruhunu anlamak bence mümkün değil.

"Bizim yaptığımız iş ruhumuzla yaptığımız bir iş. Duygusuz yaparsak ortaya tatsız bir şey çıkar"

Bunu anlamak çok zor bir şey. Anladığını iddia eden biri varsa da, yalan söylüyordur. Kadın ruhundan anlayan adam örneğini ben hayatımda sadece birkaç kez gördüm. Hiçbir şeye aldırmaz o adamlar. Hatta şöyle bir espri yaparım: "Mutlu evlilik yoktur, teslim olmuş adam vardır." diye. Bana göre öyle. Kadın ruhundan anlasanız ne yapacaksınız? Esas mesele kadın ruhundan anlamak değil ona göre davranmak. Ona göre davranamadıktan sonra anlamak bir işe yaramaz. Ben mesela anlıyorum ama sevgilim çok üzülüyor benim yaptığım şeylere, yine de yapmaya devam ediyorum. Bunun bir anlamı yok ki. Anlamak çok zor değil aslında ama adam onu yapmıyor. Mesele orada.

Siz bunu yapıyor musunuz?

Yapmaya çalışıyorum.

Edebiyatla, müzikle, ruha dokunan şeylerle ilgilenince bu sayede kadınları tavlamak daha kolay mı oluyor?

Yok, kadınları tavlamakla onun hiçbir alakası yok bana göre. Ben hiç oturup birine şiir okuduğumu veya saksafon çaldığımı hatırlamıyorum.

Kadınlar tarafından yakışıklı ve çekici olarak görülmek, hep ilgi odağı olmak sizi mutlu etti mi? Yoksa entelektüel yönünüzden çok, böyle hatırlanmaktan rahatsız mı oldunuz?

Benim hayatımda bu çok fark etmedi. Çünkü ben çocukken de popülerdim. Kadınların ilgisi yakışıklılıkla çok da ilgili değil aslında. Onun için çok büyük fark olmadı benim açımdan. Zaten öyle yaşıyordum, arkadaşlarım da ona göre davranıyordu.

Peki, çocukluğunuzda nasıl bir popülerliğe sahiptiniz?

Çocukken bütün arkadaşlarım her zaman benim etrafımda toplanırdı. Aile çevresinde de aynı şekilde olurdu. Sevilen bir çocuktum. Bu alışık olduğum bir durumdu. Birdenbire olan bir şey değildi yani. Bir dizide oynayıp da meşhur oldum ve kadınlar etrafıma doluştu gibi bir durum olmadı.

Roland

"İlişkilerimde detaycıyımdır"

Kitaplarınızda verdiğiniz detaylara az önce bahsettiğiniz dönem çok yansımış. İlişkilerinizde de detaylara önem veren biri misiniz?

Biraz. Aslında sadece ilişkilerimde değil, genel ilişkilerimde de detaycıyım. Kimileri bunu başak burcu olmama bağlıyor. Herhangi bir iş yaparken de detaycıyımdır. Ama nettir bu durumum. Mesela bir akşam bir yerde sahneye çıkılacaksa orada sahneye hırpani bir kıyafetle gelinmez bunu bilirler, onun gibi şeyler. Yoksa öyle ilginç detaylara takılan biri değilim.

Müzik demişken, 2016'da "Kaldığımız Yerden" diye bir albüm çıkarmışsınız hem de "Yaz" kitabınız var. 2017 biraz durgunluk yılı gibi olmuş. Neden?

Aslında durmadık, müziğe yoğunlaştık. İlk albüm Keşke Burada Olsaydın'la birlikte başlayan bir süreç var. O albüm 2014'te çıktı ve bu süreçte daha çok müzikle ilgilendim. O arada Aslında Hayal ve Yaz romanı da çıktı. Şimdi de yeni bir kitap yazıyorum. Bu yaza yetişir diye de ümit ediyorum. Sahne, albüm çalışması çok vakit alan bir şey. Bu detaycılık orada da geçerli olduğu için onlara çok vakit ayırmak zorunda kaldım. Konserler çok fazlaydı.

"İnsanlarla ilişkiler konusunda çok sabırlıyımdır"

Bu eserleri üretirken aşk hayatınız mı müziğinizi ve romanlarınızı yoksa müziğiniz ve romanlarınız mı aşk hayatınızı etkiliyor?

İkisi de birbirini etkiliyor aslında. Birbirinden ayrı düşünemiyorum. Yaşadığınız her şey, bir şeyleri etkiliyor. Müziğin bu kadar yoğun bir şekilde hayatıma girmesi mesela romanlarımı da etkiliyor. Bir arkadaşım, ben solo çalarken "Kitapta yazdığın gibi çalıyorsun" demişti. Ona benzetti. Ama duygusal olarak, bir konsere çıktığımda o günün duygusu çok önemli oluyor. Ben yaptığım işlerde profesyonelim ama yaptığım işlerin profesyonellik kısmı işin yapılma, teknik kısmında. Yoksa duygusal bir adamım. Önemsiyorum yaptığım işi. Çünkü profesyonel yönetici olabilirsin ama ben profesyonel sporcu nasıl olunur anlamıyorum. Bedenle yapılan bir iş sonuçta. Aynı şekilde bizim yaptığımız iş de öyle ruhumuzla yaptığımız bir iş. Duygusuz yaparsak ortaya tatsız bir şey çıkar. Bu yüzden de günün içinde olan bir kavga, tartışma, birine kırıldın/üzüldün ya da güzel bir haber aldın, bu sahneye direkt olarak yansıyor.

"Her şey çok oturdu dendiğinde ben kalkmak isterim"

Beraber çalıştığınız kadınlara karşı nasıl davranırsınız? Kadınları çalışma hayatında nasıl görüyorsunuz?

(Burada beraber çalıştığı Aslı Yörükoğlu'na soruyor)

Aslı Yörükoğlu: Çok iyi. Ben her zaman şöyle derim Kürşat Bey'le çalıştığım için kendimle gurur duyuyorum. Herkese karşı çok naziktir. İnsanlara kadın-erkek olarak değil, insan olarak yaklaşır. Çok babacandır. Bana öyle gelir.

Kürşat Başar: Ben uzun yıllar yöneticilik yaptım, birçok kadınla çalıştım. Kadınlara çok daha fazla güvenirim. Verdiğim sorumlulukları hiçbir zaman atlayan bir kadın görmedim. Gözüm arkada hiç kalmadı. Ama bir erkeğe sorumluluk verdiğim zaman mutlaka aramışımdır. Buna özellikle dikkat ettim. Kadınların sorumluluk duygusu çok gelişmiş. Belki anne olmaktan gelen bir duygu bu.

Kadınlardaki bu sorumluluk duygusu ilişkilerde sorun yaratan nokta da olabiliyor galiba. Bu sahiplenme, sorumluluk duygusu baskı yaratabiliyor. Sizin de uzun ilişkiler yaşamanıza rağmen, evlenmeme durumunuzda bunun etkisi olabilir mi?
Belki de beni kimse almamıştır... Benim yaptığım işler hep özgürlük üzerine. Ben mesela bir iş yerine falan da çok bağlanamam. Koşullar çok iyi vs. her şey çok oturdu dendiğinde ben kalkmak isterim. Bunun için benim yaptığım işler -çocukluğumdan beri de böyleydim- çok çeşitli oldu. Buna katlanmak da benim açımdan değil kadınlar açısından zor. Evlenmek benim için çok dert olmazdı. Ben sanatçılar arasında büyüdüğüm için onlarda da bunu çok gördüm. Evlilikte -her iki taraf açısından da söylüyorum- çok sıkıntı çeken insanlar gördüm. Mesela çok büyük yazarların, şairlerin sırf evliler ve o kadından ayrılmayacaklar diye büyük çile çektiğini de gördüm. Bu üzücü bir şeydi. Çünkü bu insanlar çok yetenekli adamlardı. Diğer taraftan da bazı kadınlar tanıdım. Bu kadınlar, adamlar yüzünden perişan oldu. Belki bunları görmenin de etkisi olmuştur. Benim evlilik anlayışım, aileme göre çok geleneksel aslında. Benim örneğim mükemmel bir örnek. Annem ve babam, babam ölene kadar beraberlerdi. Bizim ailemiz büyük bir aile, ben boşanan birini hatırlamıyorum.

Son yıllarda televizyonda sizi göremiyoruz. Televizyon dünyasını tamamen bıraktınız mı?
Ben hiçbir şeyi tamamen bırakmıyorum. Sadece dönem dönem ara veriyorum. O arada başka bir şey yapıyorum. Çok yapılmış şeyleri tekrar tekrar yapmaktan hoşlanmıyorum. Sıkılıyorum.

"Bir tek hayat insana yetmez"

Farklı işler, farklı uğraşlar... Hayatınızda hep farklılık arıyorsunuz. Biraz maymun iştahlılık mı var sizde acaba? Böyle diyebilir miyiz?
Diyebilirsin. Babam çocukken öyle derdi. Maymun iştahlılıktan çok, ben bir şeyin heyecanı bittiğinde sıkılıyorum. Bu müzikte bile öyle, bu repertuvar tuttu falan dedikleri zaman da ben o repertuvarı tepetaklak ediyorum. Benim böyle bir huyum var işte ne yapalım. Birkaç şeyi bir arada yaptığım için bir şeyi bırakıp eve geldiğimde yapınca sıkılmayacak bir şeyler bulabiliyorum. Mesela şu anda televizyon programı yapmıyorum. Sadece televizyon programı yapmayı tercih eden biri olsaydım, program bittiğinde depresyona girebilirdim.

Hayatı bir şeye adayarak ömür geçer mi?
Bence geçmez. Bir tek hayatın insana yeteceğini düşünmüyorum. Çocukluğumdan beri de buna inanıyorum. Niçin biz bir tek hayat yaşayalım ki? Zaten doğduğundan itibaren birçok şey sana verilmiş oluyor, seçmiyorsun. Bunları değiştirme şansın olmuyor. Sadece bir şey seçtiğinizde geri kalanları da değiştiremiyorsunuz. Ömür onunla geçiyor. Yeni kitabımda da biraz bu konuyla uğraşıyorum aslında.

"Türkiye'de feminist hareket hiçbir zaman anlaşılmadı"

Biraz da kadınların Türk toplumundaki yerinden bahsedelim mi? Kadınlara yapıştırılan etiketler, biçilen roller var. Bunların önüne geçebilmek için ne yapmak gerekiyor?
Bunun biraz önüne geçmeye başladık aslında. Cumhuriyet'in kuruluşundan beri düşünürseniz, modern gördüğümüz toplumlarda bile bu haklar kadınlar tarafından çok geç alınmıştı. Biz bu konuda çok öndeyiz. Bizde feminist hareket pek idrak edilemedi ve entelektüel bir faaliyet olarak görüldü. Bu da erkeklerin işine geldi. Bunda biraz kadınların da suçu vardı. Özellikle ev kadınlarının sayısı çok olduğu için Türkiye'de... Ev kadınları bu feminist meselesinden hoşlanmadılar. Sanki kendilerine hakaret ediliyormuş gibi algıladılar. Dünyada feminist hareketin çok kazanımı olmuş aslında. Bu Türkiye'de pek anlaşılmadı ve birkaç tane yazarın eline kaldı. Halbuki o kadar basit bir mevzu değildi. Buna rağmen Türkiye'de kadın hakları açısından büyük bir ilerleme var. Son dönemde şiddet meselesi çok gündemde ama orada bence şöyle bir durum var: Sosyal medya, cep telefonları, mobese kameraları vs. ortaya çıktıktan sonra artmış gibi gözükse de aslında artmadı. Önceden görmüyorduk, bu şekilde görünür kılındı. Bunun görünür olması da çok iyi bir şey. Kadınlar eskiden korkularından dolayı şikayet edemiyorlardı. Artık daha cesurlar. Demek ki artık bu cesaret gelmiş. Aile Bakanlığı gibi kurumlar bu durumlara hemen tepki göstermeye başladılar. Eskiden öyle bir durum da yoktu. Birtakım hassasiyetler öne çıkmaya başladı. Bu durumu çok önemsiyorum ve böyle olmasına seviniyorum.

GURUR DUYDUĞUMUZ BEŞ KADIN

Vestel'in "Vestel kadınları – Gururla" sloganıyla çektiği reklam filmleri 2017'de büyük beğeni topladı. Serinin yeni bölümlerini bu sene televizyonda izlemeye devam edeceğiz. Bu reklamlarda rol alan başarılı kadınlar Türkiye'nin farklı şehirlerinde yaşıyor, ortak noktaları ise hepsinin Vestel'in çatısı altında iş hayatlarını sürdürmesi. Biz de onları çok merak ettik ve hem geçen sene izlediğimiz hem de bu sene izleyeceğimiz reklam filmlerinde rol alan çok doğal, başarılı ve samimi beş kadınla bir araya geldik.

Neslihan PERKER
Fotoğraflar: Serhat HAYRİ
Mekan: Vestel-Zorlu Center

Geçen seneden beri televizyon kanallarında izlediğimiz bir reklam serisi, çok dikkatimizi çekti. Vestel'in "Vestel Kadınları-Gururla" sloganıyla kanallarda dönmeye başlayan reklamları yarattığı duygu ile herkesi etkiledi. Reklamlarda rol alan, Türkiye'nin birbirinden farklı illerinde yaşayan ve yolu Vestel ile kesişen bu kadınların samimiyetleri, iş hayatındaki duruşları ve doğal oyunculukları çok beğenildi. Zamanla onları billboardlarda, reklam panolarında görmeye başladık. Ünlü değillerdi ve bu durum markanın reklam projesine daha da bir anlam ve özellik kattı. 2017'de izlediğimiz reklam filmlerinin yanı sıra, çekilen ama bu sene içinde gösterilecek yeni reklam filmleri de sırada bekliyor.

GÖKÇE DENİZ KOÇ

İzlediğimiz reklam filmlerinden birinde rol alan Gökçe Deniz Koç, Vestel'de dış ticaret uzmanı olarak çalışıyor. Bir gün müdürü kendisine projeden bahsederek yer almak ister misin diye sormuş ve adayların toplandığından bahsetmiş. Gerçek hayatında olduğu gibi gene bir dış ticaret uzmanını canlandıracakmış. O süreci şöyle anlatıyor Koç: "Yönetmene video, fotoğraf gönderdim. Ardından aradılar ve hemen kostüm provalarına çağırdılar, her şey hızlı başladı. Çalıştığım fabrikada oldu çekimler, ezbere bildiğim bir yer. Rahat bir çekimdi, 60 kişilik bir ekip geldi. Hatta yönetmenler çok hızlı bitti, dediler. Fotoğrafım Türkiye'nin dört bir yanındaki billboardlara basıldı. Kadınlardan, çocuklardan çok güzel mesajlar aldım. Aslında bakacak olduğunuzda her gün müşteri karşısında sahne alıyorum, video konferans yapıyorum o anda jilet gibi olmak zorundayım bazı şeyleri doğaçlama anlatmam lazım. Sorulan sorulara cevap vermek durumundayım çünkü satışla ilgili bir alandayım ve hiçbir ilişki zedelenmemeli. Temel oyunculuk derslerine başladım, önceden de yapmak istiyordum bunu ama reklam filmiyle birlikte bu isteğimi hayata geçirdim. İş hayatında sürekli bir rutin içindesiniz dolayısıyla deşarj olacağınız bir şey yapmak güzel. Zaten Fransa'da üniversitedeyken de yapıyordum. ODTÜ mezunuyum, üniversitenin son senesinde oraya gittim beş sene sonra döndüm. Masterlarımı tamamladım, staj yaptım, ardından Vestel yetkilileri, dijital platformda CV'mi inceledikten sonra beni aradılar ve ikna ettiler. Böylece Türkiye'ye taşındım. Zaten dönmek de istiyordum. Ama işim gereği gidip geliyorum Fransa'ya. Bağlarım kopmadı."

GÖNÜL GONCA

Ankara yetkili servisi olarak markanın bünyesinde çalışan Gönül Gonca ise şunları söylüyor: "Benim Vestel ile tanışmam yaklaşık iki sene öncesine dayanıyor. Henüz yeni sayılırım ama sanki uzun yıllardır markayla çalışıyor gibiyim, o kadar benimsedim. Tabii bunu sağlayan Vestel'in kurumsal kültürü, çalışanlarımızın bana verdikleri değer. Ben Vestel bünyesinde etkileşim tahtaları ürün sorumlusuyum. Fatih Projesi kapsamında tüm okullarda etkileşimli tahtaları-

mız var. Servis ayağımızın dışında okullara gidip sunum yaparak kurulum sonrasındaki kullanım hakkında bilgi verdim. 1000'e yakın okul gezdim, bunu da çok önemsedim çünkü çocuklar, ilkokula başlamalarından itibaren markayı tanıdılar. Tahtaya baktıklarında Vestel'i görüyorlar. Onlara markayı anlattık ve çok güzel bir algı yarattık. Hayatımda, yerli bir firmanın bünyesinde çalışmanın ne kadar büyük bir mutluluk ve huzur verebileceğini gördüm. Burası bir aile gibi, kaliteli ve çok profesyonel. İnsanlarla hem yüz yüze hem de telefonla iletişimimiz var. Bir ürünü satmak ne kadar gereklilikse ürünün arkasında durmak adına servislerin çok büyük bir önemi var. Bunun farkında, bilincinde olarak çalışıyoruz. Vestel bizi donatıyor, sürekli eğitimlerle bize değer katıyor. Reklam filmi deneyimi çok büyük bir sürpriz oldu benim için. Benden vesikalık fotoğraf istediler halbuki kurumda vardı, çok acil lazım yeni bir düzenleme yapıyoruz sisteme koyacağız, acil çektir ama güzel bir fotoğraf olsun, dediler. Daha önceden bir dizide birkaç bölümde rol almıştım, bir oyunculuk deneyimim de vardı. Beni reklam filmi için aradıklarında ilk başta birilerinin dalga geçtiğini sandım, sonradan durumu anladım tabii. Bu sene içinde merakla reklamın yayınlanmasını bekliyorum. Çekimlerde geçirdiğimiz sürecin tadı anlatılmaz. Kendinizi gerçekten prenses gibi hissediyorsunuz, öyle de hissettirdiler. Belki önceden oyunculuk yaptım orada da bu algıyı yaşadım ama Vestel'in bünyesinde kısa bir zaman içinde böyle bir iş başarmak çok mutluluk verici. Profesyonel olarak Vestel'de olduğum için çok mutluyum. Nerede çalışıyorsun dediklerinde Vestel demekten büyük gurur duyuyorum."

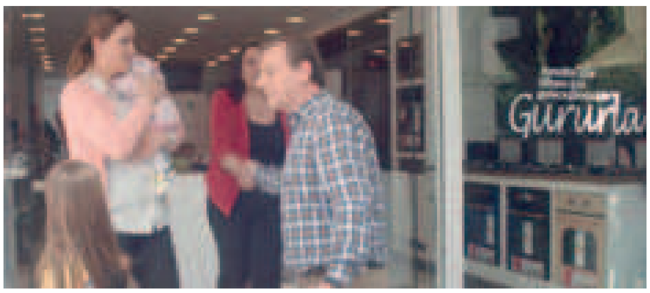
HÜLYA KOCAMAN

Erzurum yetkili servisi olan Hülya Kocaman 14 yaşından beri çalışıyor. "İlkokulu bitirdikten iki sene sonra erkek kardeşim askere gitti, babam tek başına kalmamak için beni iş yerine çağırdı. Çocukluktan beri sürekli erkek olsam şöyle yapardım, ağabeyimin yapamayacağı işleri yapardım diye babama kafa tutardım. Babam da gel bakalım o zaman dedi, 1998'de Vestel'de başladım, üç yıl kadar hem serviste hem de bölge müdürlüğünde yardımcı olarak çalıştım. Ardından servise geçtim, 2008 itibarıyla yönetimi tamamen kendi elime aldım, babam emekliye ayrıldı. İsim babamın adınaydı ama yönetim tamamen bana aitti. Yaklaşık bir ay önce de kendi şirketimi kurdum. Bir hafta içinde de kendi adıma Vestel yetkili servisliğini almış olacağım. Reklam teklifinden sonra kısa bir video istediler, gönderdik ve ardından çekimler gerçekleşti. Çok gurur vericiydi. 2008'de kendime bir hayal, bir hedef koydum. Yaşadığım şehirde, yapmış olduğum işle kendi ismimin markası oluşturmak adına… Reklam da bunun bir vesilesi oldu aslında, hayallerime yavaş yavaş adım atıyorum."

SEVGI İŞGÜDER

Sevgi İşgüder'i 2017 senesinde yayınlanan reklam filmlerinden birinde izledik. Kendisinin 23 yaşında bir kızı, dokuz yaşında bir oğlu var. Eşiyle birlikte çıktıkları yolculukta, iş hayatında da omuz omuza vererek büyük başarılara imza atmışlar. ''17 yıldır Vestel ile çalışıyoruz, Trakya'nın altı ayrı şehrinde 11 mağaza ile hizmet veriyoruz. Geçen sene reklam filmini çekme süreci şöyle gerçekleşti: Eşim yurt dışındaydı, telefonla aradı ve bana Vestel'in reklam filminde oynayacağımı söyledi. Ben böyle bir şeye hazır değilim, dedim çünkü beni aşacağını düşündüm. Türkiye'de seni seçmişler deyince tamam dedim. Ailemin de yer aldığı bir video istediler, gönderdim. Kısa bir zaman sonra kayda geliyoruz diye haber verdiler. Çekimler erkenden başladı akşama kadar sürdü ve çok keyifli geçti. 60 kişilik ekip, iki tane de tır geldi. Çorlu'da trafik durdu, dediler ki ne oluyor burada? O da bizim için büyük bir tanıtım oldu tabii, televizyonda yayınlandığında izledim ve inanamadım.

Vestel sayesinde gerçekten çok güzel yerlere geldik. 17 yıldır birlikte çalışıyorduk ama bir gün böyle bir olayın gerçekleşeceği gerçekten aklıma gelmezdi. 2017 yılında talih kuşu bana kondu, dedim. Tebrikler aldım, mağazama çiçekler geldi, sivil toplum kuruluşları iletişime geçti. Eşimle birlikte kurduğumuz, üç çalışanla çıktığımız bu yola şu anda 53 personel ile devam ediyoruz. 11 şubemiz var, iki tane yeni açılacak şubemiz de tadilat aşamasında. Vestel ile büyüdük. Çok büyük cesaretle, çok çalışarak bu günlere geldik. Çocuklarım dükkanda büyüdü, kreşe gidip gelirlerdi onlar için arka tarafa koyduğum kanepede uyurlardı. Orada doyurdum, besledim, büyüttüm. Artık onların da bu Vestel bayilerine sahip çıkmalarını isterim. Biz onlara güzel bir yer bırakacağız, gelecek artık onlarda. Oğlum bana diyor ki anne sen babamla birlikte 13 mağazaya ulaştın, söz veriyorum ben Vestel'i yurt dışında da açacağım. İnşallah da öyle olur. Çorluluyum, reklam filminden sonra beni herkes tanıdı, eskiden bir kısım tanırdı şimdi sokakta gören herkes iletişime geçiyor. Vestel abla diyenler oldu. Artık çarşıya çıkarken kılık-kıyafetime iyice özen gösteriyorum. Markamla çok mutluyum, her sabah yataktan bir enerjiyle kalkıyorum. Çalışanlara da satışın nasıl olacağını anlatıyorum."

AYBİKE KARATAŞ

Satış Temsilcisi Aybike Karataş 2013 yılının Aralık ayından beri Vestel'de çalışıyor. "Normalde çok utangaç bir insanım, çok fazla konuşmazdım, bu işe girerken bunları aşmak için girdim. Bunu bir nebze geride bıraktım, satış temsilcisi olarak çalışıyor olmanın verdiği mutluluk çok başka çünkü insanlara yardım ediyorsunuz. Şimdiye kadar sosyal sorumluluk projelerinde de yer aldım. Yaşlılara, çocuklara yardım etmeyi çok seviyorum. Yaptığım işte de bunu hissediyorum, kişilerin aldıkları, kullandıkları ürünlerden memnun olmaları çok tatmin edici bir durum. Vestel ile büyüyorum. Önceden daha çocuksu bir yanım varmış, şimdi çok daha olgunum. Çalıştığım ortam kurumsallığının yanı sıra, çok da samimi. Birbirimize karşı daima güler yüzlüyüz. Hatta bu reklam vesilesiyle içeride herkes beni daha da fazla tanıyor artık. Yöneticilerim benim gülümsememi çok severler. Ben daha önce de Vestel'in reklam filminde oynamıştım. Bunun üzerine ikinci kez çağırdılar, uygun mu dediler ben de kabul ettim Kısa bir video çekimin ardından seçildim yeniden. Manisa'da yaşıyorum ve çalışıyorum, çekimler için İstanbul'a geldim. Yer aldığım billboardlar, İstanbul ve İzmir gibi şehirlerdeydi. İstanbul'da yaşayan arkadaşlarım fotoğrafını çekip bana yolluyorlardı. İleride teknik müdürlük departmanında çalışmak gibi bir hayalim var."

Feza Turunçoğlu Erim

(Vestel Pazarlama İletişim Grup Müdürü)

Siz kadın kampanyalarınızı ve film serinizi nasıl buluyorsunuz?
Bu işin bizim açımızdan özel bir yeri var. Çünkü Türkiye'de kadın emeği, özgürlüklerin kazanılmasında ve toplumun güçlenmesinde çok önemli bir role sahip. Vestel de Türkiye'nin hem en büyük hem de yerli üretiminin verdiği güçle Türkiye ekonomisinde çok önemli rol oynayan markalarından biri. Ve tabii ki bu emeğin arkasında çok sayıda kadın emeği, gücü mevcut. Türkiye için üreten, Vestel'in kadın çalışanlarının gizli kalmış hikayelerinden gücünü alan ve bunu "kendim için, ülkem için, geleceğimiz için, gururla" sloganıyla taçlandıran, kadının merkezde olduğu bir iletişim kampanyası hazırladık ve dedik ki "Bu ülkedeki kadınların ihtiyaçlarını en iyi bu ülkenin kadınları anlıyor ve Vestel teknolojileri o kadınların emeğiyle hayat buluyor." Ve elbette bir kadın olarak bu kampanya süreci içinde olmaktan mutluyum.

Vestel kadın filmleri kaç filmden oluşuyor, yayınlanmayanları ne zaman izleyeceğiz?
Seri 5 filmden oluşuyor: Mühendis bir anne, bayi sahibi bir kadın, bu ülkenin teknolojisini 155 ülkeye ihracat eden bir dış ticaret uzmanının oynadığı 3 film 2017 yılında yayımlandı. 2018 yılında da serinin devamı olan Vestel mağazasında çalışan bir satış temsilcisinin ve uzak yakın demeden Türkiye'nin her köşesine kuruluma giden bir servis çalışanımızın hikayesinin yer aldığı 2 reklam filmimiz yayınlanacak.

Tunç Berkman (Vestel Pazarlamadan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı)

Kenan İmirzalıoğlu ile iletişimine başladığınız "Gururla Yerli" yaklaşımını, 2017 yılı itibarıyla "Vestel Kadınları ve Gururla" söylemi ile devam ettiriyorsunuz. Bu geçişin sebebi nedir?
Üç yıl önce başlattığımız Gururla Yerli Platformu'yla büyük başarılar elde ettik. Tüketici elektroniği bizim güçlü olduğumuz bir alandı. Bu iletişim sonrası bu kategoride çok daha güçlü hale geldik hatta liderlik koltuğuna oturduk. Yapılamaz deneni yapmayı istedik. Manisa'da, Vestel City'de üretilen dünya standartlarındaki "yüksek teknoloji" ürünleri ülkemizin dört bir yanına ulaştırmanın gururuyla çalıştığını tüm tüketicilerimiz ile paylaştık. Bu stratejiden doğan iletişimlerin ve alınan pazarlama aksiyonlarının sonucunda tv kategorisinde 3.lükten pazar liderliğine kadar yükseldik ve bunu bir adım ileri taşımak, elektronikteki gücümüzü beyaz eşyaya taşımak için iletişimimizin merkezine kadınları koyduğumuz bir kampanya hazırladık. Yeni kampanyamızla birlikte de "Gururla Yerli" stratejimizi hafif bir evrim ile devam ettirdik. Vestel'in Türkiye'deki maskülen algısı, markanın beyaz eşya satışlarında istediği seviyelerde olmaması sonucunu doğuruyordu. Eve alınan beyaz eşyaların kullanıcısı olarak kadınlar, marka konusunda belirleyici rol oynuyordu. Bu da kadınları daha çok sahiplenen ve Vestel'in büyüklüğünün arkasında yatan kadın gücünü ön plana çıkardığımız bir kampanya yapma kararı almamızda etken oldu. Vestel'in senelerdir üst üste ihracat şampiyonu olmasında, belli kategorilerde pazar lideri olmasında, yüksek teknolojili ürünler üretmesinde, bu ürünleri Türkiye'nin dört bir yanındaki insanlarla buluşturmasında, ürünlerimizin bakımında/servisinde, satış sonrası memnuniyetinin son derece yüksek olmasında kadınlarımızın rolü çok çok büyük. Biz de Vestel'in başarısında imzası olan kadınları iletişime taşıyarak onlarla duyduğumuz gururu göstermek istedik, kadın alışverişçinin baskın olduğu ürün gruplarında kadın hedef kitleyle duygusal bağ kurabilmeyi hedefledik. Beyaz eşya gibi Türkiye'nin en zorlu pazarlarından birinde Vestel'in iddiasını ve payını daha da yukarılara çekmek, Türkiye'nin "yüksek teknoloji" üretme kapasitesine sahip sayılı markalarından biri olan Vestel'i uzun vadede hak ettiği liderlik pozisyonuna kavuşturmak hedefimizdi. Yayınladığımız üç filmle de güzel yol kat ettik. Araştırmalar bize doğru yolda ilerlediğimizi gösteriyor.

Tüm filmlerde gerçek Vestel çalışanları mı oynadı?
Evet, filmde gördüğünüz tüm kadınlar yıllardır Vestel'de. Hem kendileri için hem de ülkeleri için gururla çalışan Vestelliler.

Ünlü olmayan isimlerin bir reklam filminde rol alması insanlarda nasıl bir etki yarattı?
Senaryolar ve reklam filmleri planlanırken gerçekten yaşayan hikayeler olması ve reklam filmi oyuncularının içimizden biri olmasına dikkat edilmesi önemli kriterlerdi. Her üç filmde de gerçek çalışanlarımızın yer alması, tek bir mesajla ürünün faydasının hikayenin içine yedirilerek anlatılması reklamlarımızın gücünü arttırdı. Vestel kadın kampanyası reklamları, GFK'nin geliştirdiği Ad Health İndex araştırmasının sonuçlarına göre hem mesaj hem de marka imajına katkı sağlayarak inandırıcı ve markaya uygun bulundu. Çamaşır makinesi reklam filmi kampanyasında, sessizliğin çalışan bir anne ve çocuk üzerinden anlatılması; ihracat reklam filminin ülkesinden uzakta yaşayan küçük bir kızın üzerinden anlatılması; buzdolabı reklam filminin kalabalık bir ailesi olan ve aile olmanın değerini bilen bir bayi sahibi tarafından anlatılması filmlerin araştırma sonuçlarında yüksek performans almasında etkili oldu. Hayatın içinden çıkan hikayelerin doğru içgörülerini doğru bir şekilde kreatif dünyaya dönüştürmenin reklam performanslarını yükselttiğini bir kez daha deneyimledik, bundan sonraki iletişim çalışmalarında da bu içgörüyü kullanarak kampanyalarımızı planlamak bize katkı sağlayacaktır. Ve tabii ki birden fazla mesaj vermediğimiz bu filmler tüketicimize ne demek istediğimizi çok net anlattı, diyebiliriz.

Kadın tüketici sizin için önemli. Kadınlara ulaşmak için başka neler yapıyorsunuz?
Kadınların hayatını kolaylaştıracak teknolojik ürünlerimiz var. Bunlar, onların yaşam kalitelerini artıracak ürünler. Örneğin: P&G ile uzun süreli marka ortaklığımızı "Nesnelerin İnterneti" teknolojisi ile, bir adım daha ileriye götürerek Türkiye'de çok ses getirecek ve kadınların hayatını daha da kolaylaştıracak bir ilke imza atmanın heyecanını yaşıyoruz. Vestel olarak, çamaşır makinelerinde "tek tuşla deterjan siparişi" veren "Kolay Gelsin" teknolojisini ocak ayında Türkiye'de Ariel ile hayata geçirdik. Makine üzerine eklenecek dijital buton ile mobil uygulama üzerinden deterjan siparişini otomatik olarak veren teknoloji, 2018'in ilk çeyreğinde tüketiciye sunuldu. Projenin ikinci aşaması ise otomatik dozaj sistemli Vestel çamaşır makinelerinin deterjan seviyesi belli bir sınırın altına indiğinde siparişi otomatik olarak vermesi üzerine geliştiriliyor ve Nisan 2018'de satışa sunulacak. Sıcak hava kalkanı fırınımız ile aslında tüketicilerimizin yıllardır yaşadığı bir soruna çözüm oluyoruz. Fırının kapağını açtığınızda yüzünüze vuran o sıcak havayı fırının içine hapseden bir Vestel icadı var artık: "Vestel Sıcak Hava Kalkanı". Vakum yapan buzdolabımız ise yılın ikinci yarısı piyasada olacak. Bunların yanı sıra Vestel Venüs Sultanlar Ligi sponsorluğu ile de kadınlarımızın yanında olduğumuzu net ifade ediyoruz. Hem annelere hem de genç kızlara bu sponsorluğumuz ile ulaşmayı hedefliyoruz. Türkiye'nin dünyada en başarılı olduğu takım sporuna sponsor olmamız "Gururla Yerli" iletişim yolunun en büyük destekçisi.

VitrA
VitrA

ECZACIBAŞI VİTRA
BU BİR TAKIM OYUNU

Eczacıbaşı VitrA Kadın Voleybol Takımı, 50 yıllık mazisine yüzlerce kupa, başarı, sevinç ve gurur sığdırdı. Kadınların mücadelesi hep göğsümüzü kabarttı, kabartmaya da devam ediyor. Takımın dört başarılı ismi; Büşra Kılıçlı, Meliha İsmailoğlu, Ceren Nur Domaç ve Rachael Adams ile bir antrenman molasında bir araya geldik; başarının tesadüf olmadığını bir kez daha anladık.

Nihan BORA SAPMAZ
Fotoğraflar: Begüm ÖZPINAR

Ceren Nur Domaç Rachael Adams Büşra Kılıçlı Meliha İsmailoğlu

Sizi voleybola yönlendiren ne oldu? Nasıl başladı yolculuklarınız?
Büşra Kılıçlı: Voleybola 11 yaşında Kocaeli Değirmenderespor'da başladım. Kocaeli'de doğdum ve büyüdüm. Sonra 13 yaşında Eczacıbaşı'nın altyapısına transfer oldum. O zamandan beri de buradayım.
Meliha İsmailoğlu: Bosna Hersekliyim. Voleybola 8 yaşında Bosna Hersek'te başladım. 16 yaşındayken 2010'da buraya geldim. Ankara'da 4 sene oynadım, 3 senemi de Fenerbahçe'de geçirdim. Bu sezon da Eczacıbaşı'na geldim.
Ceren Nur Domaç: Voleybola 9 Yaşında Es Voleybol'da başladım. Sonrasında Eczacıbaşı yıldız takımın son senesinde, 15 yaşında buraya geldim. O zamandan beri burada oynuyorum, şu an 18 yaşındayım. Bu sene A takımına çıktım. Şu an en genç oyuncu benim.
Rachael Adams: 1990 doğumluyum. Amerika'da lisede okurken voleybola başladım. İki yıldır Eczacıbaşı'ndayım.

Eczacıbaşı VitrA olarak takım ruhunuzu da çok iyi yansıtıyorsunuz. Sizce takım ruhu nedir?
B. K.: Takım ruhu, şu anda bizim de kendi içimizde konuştuğumuz ve mutlu olduğumuz bir konu. Arkadaşlığımızın çok iyi olması, problem yaratan herhangi bir insanın olmaması, hem saha içinde hem saha dışında bize çok iyi geliyor. Yani birbirimize karşı sadece kibar olmanın dışında; gerektiği zaman birbirimizi yükseltecek, yanlışı doğruya çevirebilecek şekilde iletişim kurabiliyoruz. Bence biz bu sene bunun dengesini çok iyi kurduk. O yüzden bu durum hem maçlara yansıyor hem de antrenmanlarda bunu çok iyi pekiştiriyoruz.
M. İ.: Sadece sahada değil, sahanın dışında da çok güzel bir arkadaşlığımız olduğunu düşünüyorum. Çoğumuz birbirini tanıyor zaten; eskiden aynı takımda ya da milli takımda beraber oynamış olanlar var. O yüzden hem sahanın dışında hem sahanın içinde böyle bir arkadaşlığımız olduğu için hem maçlar hem antrenmanlarımız eğlenceli geçiyor. Birbirimize yardım ediyoruz. Birbirimizi çok daha iyi anlıyoruz. Stresli anlarda kimin neye ihtiyacı olduğunu biliyor ve hissediyoruz. Birbirimize konuşarak yardım ediyoruz. Benim için en anlamlı şey de bu takım ruhu.
C. N. D.: Benim için takım ruhu, birbirimize destek olmak demek. Ben takıma yeni geldim ama yeni gelmeme rağmen bir anda bir şey olduğunda direkt soruyorum, herkes bana destek oluyor. Ben söylemeden onlar bana anlatıyorlar, yardımcı oluyorlar, beni sakinleştiriyorlar. Beni direkt içlerine aldılar zaten.

"Hiç oynayasım yok gibi bir hissim olmadı şimdiye kadar"

Türkiye'nin en başarılı takımlarından birindesiniz, bu size nasıl bir sorumluluk yüklüyor?
B. K.: Tabii ki yaptığımız iş kesinlikle çok büyük bir sorumluluk gerektiriyor. Hem kendi hayatınızda hem iş hayatınızda, sorumluluk sahibi olmayı öğreniyorsunuz bir kere. Bu belki yaşıtlarımıza göre biraz daha fazla, ağır bir yük oluyor. Ama yaptığımız iş gereği hepimizin altından kalkabilecek durumda olmamız gerekiyor. Bunu küçük yaşta öğrendiğimiz için de her zorluk bizim için kendimize de bir meydan okuma oluyor.
M. İ.: Şimdiye kadarki maçların çok stresli geçmediğini

"Zorluk bizim için, kendimize bir meydan okuma"

söyleyebilirim. Bu, antrenörle de güzel çalıştığımız için oluyor diye düşünüyorum. Şu anda gayet stressiz, heyecanlı, eğlenceli geçiyor. O yüzden kimse stresin altında ya da çok fazla yükün altında kalmış gibi hissetmiyor. Burada olduğumuz için çok mutluyuz.

C. N. D.: Tabii ki sorumluluk yüklüyor. Maçlarda olabildiğince destek olmaya ve antrenmanlarda yapabildiğimin en iyisini yapmaya çalışıyorum. Sonuç olarak Eczacıbaşı A Takımı'na çıktım, kendimi geliştirmeye çalışıyorum. Şu an üniversite sınavlarına hazırlanıyorum. Zor oluyor ama bu zamanların üstesinden geleceğime inanıyorum.

R. A.: Evet tabii sorumluluk hissediyorum. Özellikle bu sezon çok iyi gidiyor. Atmosfer de bir o kadar iyi. Koçumuz, antrenörler ve takım arkadaşlarımızla beraber iyi bir enerji yakaladık.

Diyelim kötü bir güne başladınız ve o gün en önemli maçlarınızdan biri var. Hem bireysel hem takım olarak kendinizi nasıl motive ediyorsunuz?

B. K.: Zaten hepimizin her gün, aynı modda olmasının ihtimali yok. Hepimiz insanız, bir kere hepimiz en başta kadınız. Dolayısıyla hiçbirimizin bir günü bir gününe uymuyor. Ama az önce bahsettiğimiz bu takım ruhuyla aslında o gün birimizin modu veya performansı düşükse birimiz bir diğerinin yapabileceği şeyi üstlenip onu yapabiliyor. O yüzden takım içindeki açıkları da çok iyi kapatıyoruz. Elbette ki her gün tam performans oynayamıyoruz. Sabah kalktığımızda aklımız dolu oluyor, bu herkesin yaşadığı bir şey. Aslında biz sahanın içinde psikolojik bir savaş verdiğimiz için birbirimize bu şekilde de yardım ediyoruz. Herkes birbirine yardım ettiğinde de genelde o negatif mod çok fazla anlaşılmıyor.

M. İ.: Hiç oynayasım yok gibi bir hissim olmadı şimdiye kadar. İnsanın profesyonel hayatının bir parçası da budur diye düşünüyorum. Kendimi çok iyi hissetmiyor olabilirim ama oynayasım yokmuş gibi hissetmedim açıkçası, onu bilmiyorum. Ama herkesin böyle günleri olabilir; yorgunluk, çok fazla yüklenme olur, çok önemli bir maç diye stresin altında kalabiliriz ama bir şekilde kendimizi motive etmeye çalışıyoruz. Diğerlerinden, antrenörlerden de yardım alarak bir şekilde maça en iyi şekilde çıkıyoruz.

"İşinize odaklanmak yapabileceğiniz en iyi şey"

Zorlu maçlarınız oluyor. Bazen pes edecek gibi hissettiğinizde nasıl ayağa kalkıyorsunuz?

B. K.: Zaten bu düşünceye kapıldığınız anda, kaybetmiş siniz sayılıyor. Çünkü bunu düşünmek zaman alır; bizim

sporumuz refleksif ve çabuk oynanan bir spor olduğu için çok düşünmeye yer yok. Eğer ki sahanın içinde değil dışarıdaysanız belki bunu düşünmeye daha çok vaktiniz oluyor. Ama sahanın içinde o topu oynarken zaten her şey çok çabuk gelişiyor. Dolayısıyla işinize odaklanmak yapabileceğiniz en iyi şey. Eğer ki aklınıza bu giriyorsa olmayacak şeyi ya da bir önceki hatayı düşünüyorsanız zaten orada bir kopukluk yaşıyorsunuz ve ondan sonra toparlaması çok zor oluyor. Şimdi burada da bu antrenmanlarda ve saha içinde başlayan bir şey, bunu düşünmemeyi aslında öğreniyorsunuz. Ve bu negatif durumu pozitife nasıl dönüştürebileceğinizi öğreniyorsunuz bir yerde.

M. İ.: Böyle anları biz zaten antrenmanda da geçiriyoruz. Takımı, bilerek böyle bir ortama sokuyoruz ki altından kalkmayı bilsin. Bildiğiniz gibi yüklenmeden, yorgunluktan dolayı bazen antrenmanlar da en yüksek seviyede olmuyor. İlla ki bir düşüş oluyor. Ama oradan kalkmayı öğreniyoruz. Her seferinde üst seviyeye çıkmaya çalışıyoruz. Maçta da aynı anlar olduğu için antrenmanda da yaptığımızı maça yansıtabiliyoruz.

C. N. D.: O sırada sadece kendimi değil tüm takımı düşünüyorum, destek vermeye çalışıyorum. Çünkü bu bir takım oyunu sonuç olarak ve sadece kendini düşünemezsin. Bir takım olarak oynadığımız zaman maçı alabiliriz. O yüzden olabildiğince destek olmaya, düşmemeye ve enerjik olmaya çalışıyorum. Kendimi de daha zorluyorum.

R. A.: Zor anlar hep oluyor, sadece ana odaklanmaya çalışıyorum ve kendi oyunumu oynamaya devam ediyorum.

Totemleriniz var mı?

B. K.: Aslında yok ama senelerdir servis atarken topu çeneme değdiriyorum, herkes öptüğümü zannediyor. Öyle bir rutinim var, o alışık olduğum bir şey ama ona totem denmeli mi bilmiyorum. O benim servis stilim diyeyim.

M. İ.: Eskiden çok fazla olurdu ama şimdi yok. Artık klasik maç hazırlanışı… Çok fazla bir şey konuşmam mesela o günler. Sabah kalktığımda kahvaltımı ederim, sonra sakin bir şekilde yatar, dinlenirim, dizi varsa dizi izlerim. Kafamı dağıtmak isterim.

R. A.: Öyle büyük bir totemim yok, genelde aynı şeyleri yapıyorum. Ama tutmazsa da sorun değil benim için.

“Aile desteği çok önemli”

Maç ve antrenman dışında kendinize ait vaktiniz olduğunda neler yapıyorsunuz?

B. K.: Genelde hepimiz kuaföre gidiyoruz, malum kadınsal işler. Öncelikle bakımımızı yaptırıyoruz. Onun dışında kalan vakitte, açıkçası ben, eğer ki çok kısıtlı zamanımız varsa ve dinlenme zamanımız olmadıysa evden dışarı çıkmayı asla tercih etmiyorum. Çok kalabalık bir yere gitmek de istemiyorum; evimde oturmayı, daha çok doğayla iç içe ve kendi halimde olmayı seviyorum. Çünkü gerçekten evimizi de çok özlüyoruz, özellikle bu ikinci yarı, sürekli deplasmanlarımız var, hep otelde yaşadık. İnsan kendi yatağını özlüyor, boş gününde dahi dışarı çıkıp trafikte vakit geçirmek istemiyor. Benim tercihim evde kalmak oluyor.

M. İ.: Alışverişe çıkmayı severim, kafamı dağıtıyorum. Arkadaşlarımla buluşurum, normalde çok fazla zamanımız olmuyor onlarla buluşmak için. Bu sezon her üç günde bir maç oynadığımız için çok zor geçiyor, neredeyse boş günümüz hiç olmuyor. Çünkü sürekli maç olduğu için takım içi antrenmanları çok az yapabiliyoruz.

Bir spor dalını ve özellikle voleybolu hayatının merkezine koymak isteyen gençlere neler tavsiye edersiniz?

B. K.: Aslında küçük yaşta başlayan sporcular için aile bu görevi üstleniyor. Haklı olarak da “Acaba profesyonel olabilir mi?” ya da “Olmazsa acaba okulundan geri kalır, kariyerinde bir olumsuzlukla karşılaşabilir mi?” derken aile bu duruma müdahale ediyor. Etmeli de, hak veriyorum. Ama eğer potansiyel gördükleri ve desteklenen bir kulüpte antrenörleri ile birlikte çalışıyorlarsa mutlaka devam etmeliler. Bizim işimiz çok fazla sorumluluk gerektiren, bazı şeylerde fedakarlık isteyen bir iş. Aile desteği gerçekten çok önemli. Hayatta insan ne istiyorsa ve amaçlıyorsa büyük bir fedakarlık ve inançla yapmalı. Ne yapıyorsa bütün benliğini verip öyle yapmalı. Bu sadece voleybol için de değil, her tür spor ve her türlü meslek için geçerli.

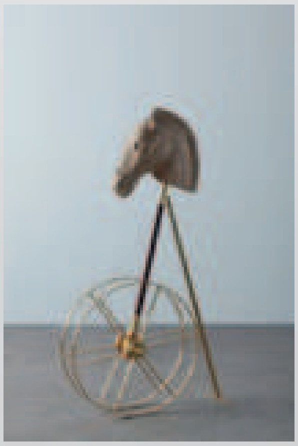
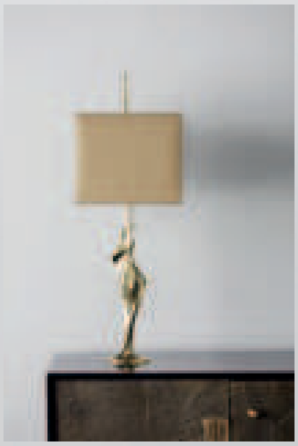
M. İ.: Her zaman söylerim, çalışmayı hiçbir zaman bırakmasınlar. En kötü günlerde bile pes etmemeleri lazım.

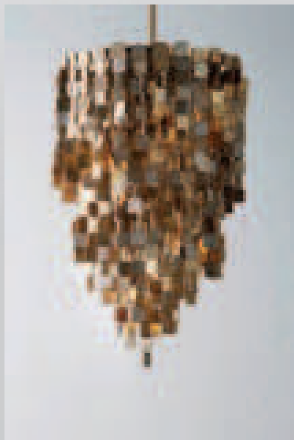
C. N. D.: Hiçbir zaman pes etmemelerini, bırakmamalarını söyleyebilirim. En kötü zamanda o anın geçip iyi zamanların geleceğini düşünmeliler.

Baştan Sona
Kullanılabilir Sanat

CANTO 21 Mimarlık'ın kurucu ortakları Ayşe Y. Demir ve Aylin G. Sözer iç mimari alanında yaptıkları orijinal tasarımlarla adlarından söz ettiriyorlar.

Yazı: Neslihan PERKER

Hayatımızda; yaşadığımız alanları farklılaştıran, bazı zamanlarda ruhumuzu yansıtan, kimi zaman da bir mekandan içeri girdiğimizde oranın atmosferini farklılaştıran şey tasarımlardır. Bu objelerdeki dokunuşların kimin elinden çıktığını, mekanlara enerji veren detayların kimin yaratıcı yeteneğine ait olduğunu düşünürüz.

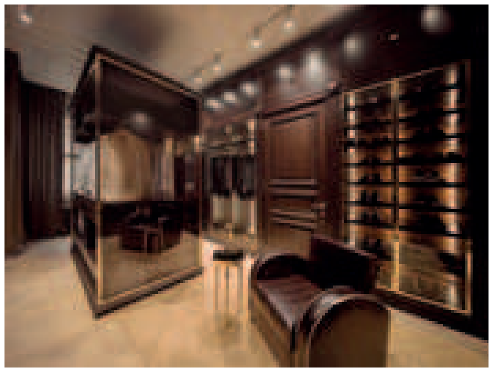
İnsanda tam da bu duyguyu uyandıran iki başarılı genç kadın Ayşe Y. Demir ve Aylin G. Sözer, mimarlık alanında tasarımlarıyla fark yaratıyorlar. Kurdukları CANTO 21 isimli mimarlık şirketinin bünyesinde yaptıkları çalışmalarla kendilerinden söz ettiriyorlar. Şimdiye kadar yalıdan villaya, mücevher mağazasından, giyim mağazasına kadar birbirinden farklı projelere imza attılar. Tarihte kalıcı olmuş ve klasikleşerek kabul görmüş tasarımların modern bir yansımasını oluşturmayı arzu eden genç iç mimarlar, farklı doku ve malzemeleri bir arada kullanıyor.

Bununla yetinmeyen ikili, kısa bir zaman önce sıra dışı doku, desen, tasarıma sahip ve ağırlığı olan malzemelerden oluşan "Enchanted Objects" koleksiyonunu hazırladılar. Onlar kendilerini en iyi, tasarımla ifade ediyorlar. "Kendimize has oluşturduğumuz bir dilimiz var" diyen CANTO 21'in ortakları şöyle devam ediyor: "Koleksiyondaki her parçanın kendi karakteri var. Birlikte kullanıldıkları zaman da tekil olarak sergilendiklerinde de bu duruşu koruyorlar. Ürünleri tasarlarken kendine has bu dilin bizim kimliğimizle oluşması için kendi yeteneklerimizi de işin içine katmaya karar verdik. Her ürünün çeşitli bölümlerinin heykelini çalıştık, tasarımların tamamlandığına karar verdiğimizde de bu parçaları pirinç, demir gibi seçtiğimiz malzemeleri kullanarak döktürdük. Döküm olan parçalar farklı dokularda, ham, desenli ve farklı renk tonları barındıran biçimde karşımıza çıkarken ürünlerin geri kalan kısımlarında düz yüzeyler kullanmayı tercih ettik. Ürünlerin yalnızca siluetlerini ve fonksiyonlarını değil, malzemelerini de özel olarak tasarladığımız bir noktaya vardık. Çıkış noktamız; hayatımızda ihtiyacımız olan ve sürekli kullandığımız sehpa, konsol, aydınlatma benzeri ürünlere sanatın kendisini katma isteğimizdi. Baştan sona kullanılabilir sanat fikri, en birincil hedefimizdi. Sanatsal ögelerin dokunulmazlığını kaldırarak hayatımızın bir parçası haline getirmek istedik. Bu doğrultuda ürünlerin her birini tek tek özel olarak tasarladık. Bizim çizgimizden daha klasik veya daha modern çizgiye sahip müşterilerimiz bile koleksiyon parçalarını gördüklerinde tasarımların kendilerini çektiğine değiniyorlar. Akılda olmayan şekilde etkileşime girmeyi başarıyor ürünler. Bunu da bir sanat eseri gibi kalabalık içinde kendilerine has oluşlarına bağlıyoruz."

Ayşe Y. DEMİR, Aylin G. SÖZER

Sadeliğe Övgü

Baharın gelişini kutlama zamanı...
İlhamını sanat ve doğadan alan renkler ile
kombinlerimizi oluşturuyoruz. Sade ve
bohem detaylar kalbimizi fethediyor.

Moda Editörü: İrem AKALIN
Fotoğraflar: Fırat MERİÇ
Saç: Yunus DEVER
Makyaj: Murat AKBULUT

Kazak **Karen Millen** 545 lira

Kazak **Karen Millen** 545 lira
Şort **Network** 329 lira

Elbise **Max Azria** 1.595 lira
Bot **Vintage**

Salopet **Isabel Marant** 450 dolar
T Shirt **Helmut Lang** 160 euro
Gözlük **Carin Glasses** 300 dolar
Fular **Bemine** 90 lira

Üst **Eres** 280 euro
Şort **Eres** 190 euro
Bot **Vintage**

Elbise **Exquise** Sipariş üzerine
Çanta **Hooop The Bag** 180 lira
Bot **Vintage**

T Shirt **Michael Kors** 85 euro
Etek **Sandro** 945.00 lira

Tulum **Free People (V2K)** 1.125 lira

Elbise **A.W.A.K.E.** 761 lira

Cool Kırmızı

Baştan aşağıya kırmızıya bürünüyoruz. Serseri detaylara sahip parçalarla içimizdeki muzur kadını ortaya çıkarırken dişiliğimizi sonuna kadar kucaklıyoruz.

Moda Editörü: İrem AKALIN
Fotoğraflar: Semih KANMAZ
Saç: Murat BULUT
Makyaj: Ufuk CELEP
Fotoğraf Asistanı: Tuna ÜÇOK

Gözlük **Altergo** Sipariş üzerine
Üst **Esra Gürses / Showroomtr** Sipariş üzerine
Pantolon **Mehtap Elaidi**

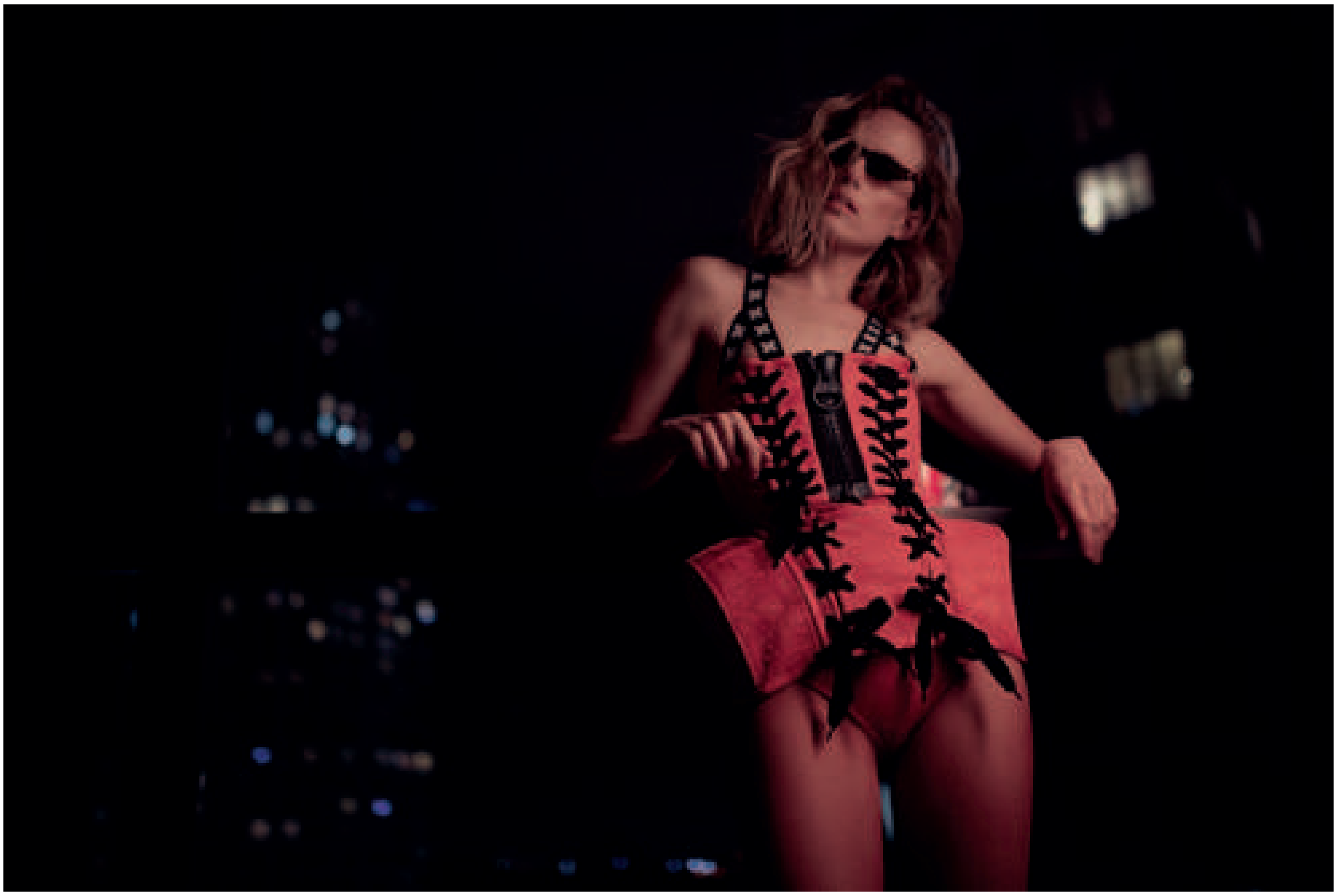
Gömlek **Equipment** 200 euro
Pantolon **Vakkorama** 325 lira

Gözlük **Altergo** Sipariş üzerine
Ceket **Vintage Dsquared** 1.370 euro
Body **Alaia** 780 euro
Ayakkabı **Balenciaga** 850 dolar

Gözlük **Altergo** Sipariş üzerine
Deri ceket **Maje** 472 dolar
Elbise **Maison Margela** 290 euro

Gözlük **George Keburia** 800 lira
Büstiyer **DB Deniz Berdan** Sipariş üzerine

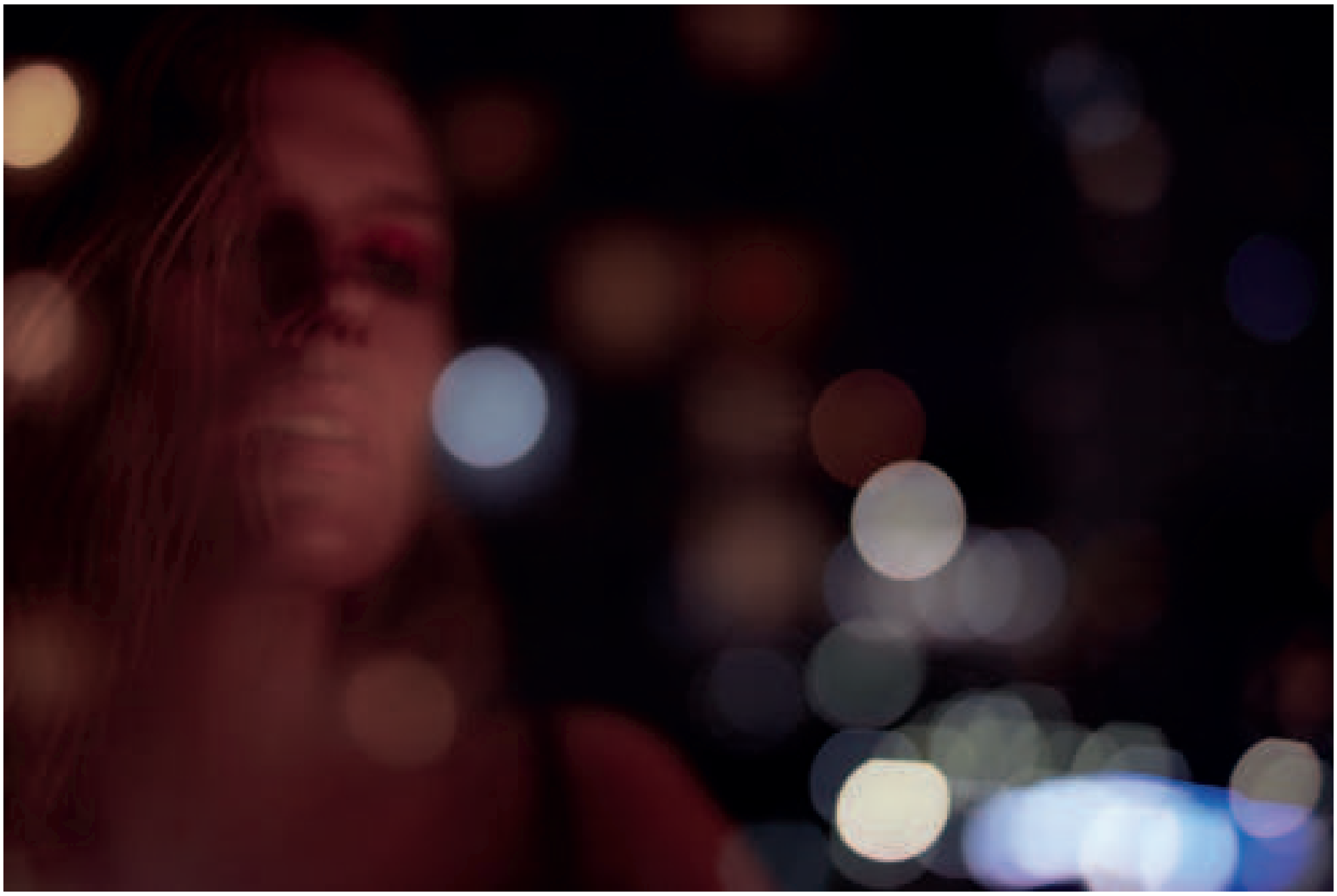
Ceket **Iro** 600 euro
Büstiyer **Esra Gürses / Showroomtr** Sipariş üzerine
Pantolon **The Perfext** 6.177 lira (Brandroom)

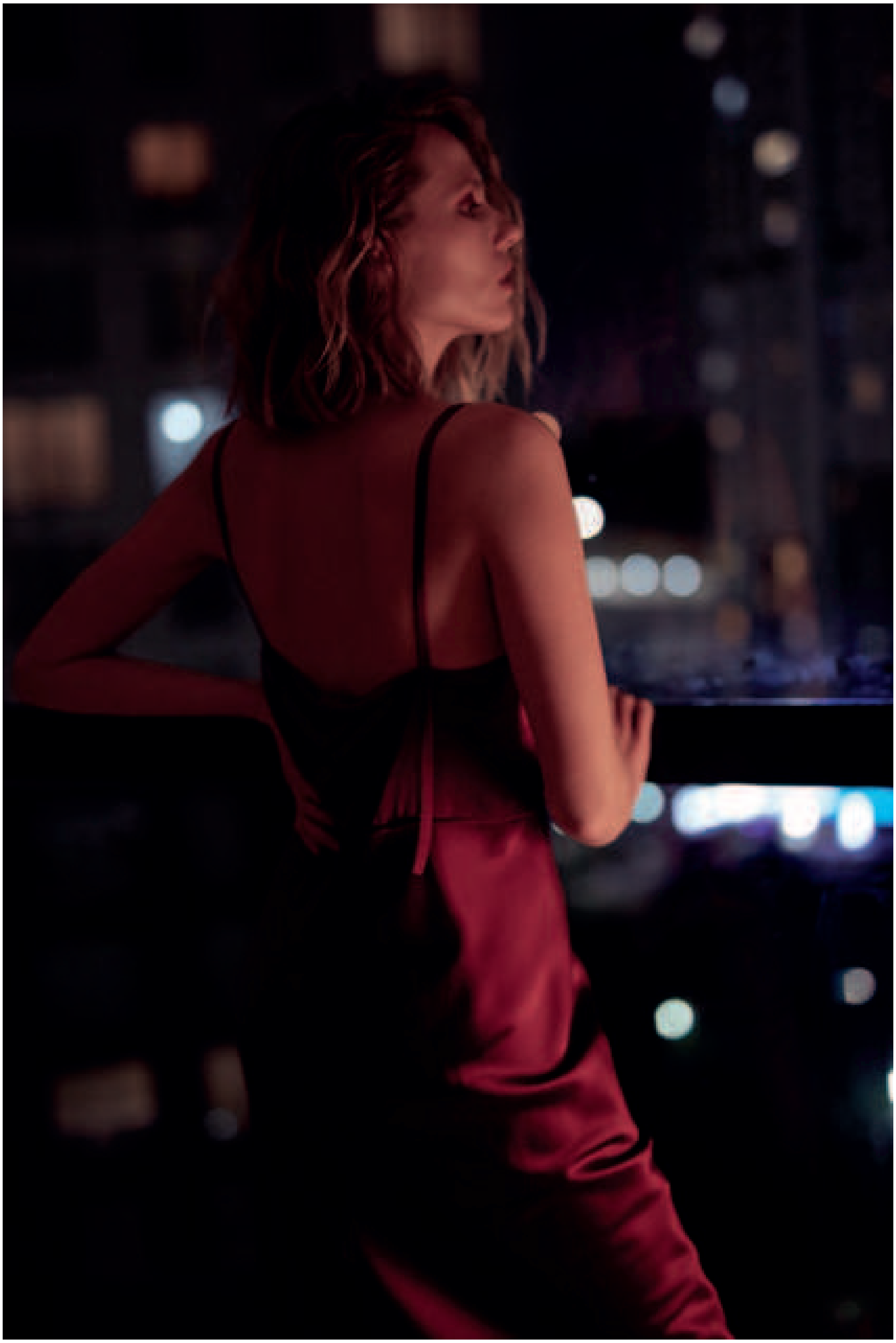

Elbise **Sandro** 950 lira
Bere editöre ait

Elbise **Maje** 1.325 lira
Çanta **Esra Gürses** 150 lira

Elbise **Helmut Lang** 1.899 lira

SAĞLIK SEKTÖRÜNÜN HAKLI GURURU

Tanfer Health Group bünyesinde faaliyet gösteren Tanfer Klinik geçtiğimiz günlerde Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından gerçekleştirilen törenle Türkiye'nin 500 büyük hizmet ihracatçısı arasında 430. sağlık hizmetleri kategorisinde ise 11. oldu. Böyle büyük bir başarı sonrası biz de Seycan Tanfer ile bu konuyu konuştuk. Bakın neler anlattı.

Pemra G. ABASIYANIK
Fotoğraflar: Begüm ÖZPINAR

Tanfer Klinik'e aldıkları önemli bir ödülü konuşmak için misafir oldum. Seycan Tanfer'in yüzünde haklı bir gurur okunuyordu. Zaten neden okunmasın ki? Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından gerçekleştirilen bir törenle Türkiye'nin 500 büyük hizmet ihracatçısı arasında sağlık hizmetleri kategorisinde 11. olmuş. İşte Seycan Tanfer ile yaptığımız keyifli söyleşiden geriye kalanlar.

Sağlık sektöründe hizmet vermek özellikle Türkiye'de epey meşakkatli bir iş. Düzen nasıl işliyor?

Yükselen kaliteli ve teknolojik hizmet beklentileri, hem rekabeti hem maliyetleri artırıyor. Sektör son 10 yılda yaklaşık iki kat büyüdü. Bu büyümenin paralelinde sektördeki akreditasyonların artırılması ve alt yapı eksikliklerinin giderilmesi için önlem almak zorundayız. Ülkemizdeki hekim sayısı Avrupa ülkelerinin bir hayli gerisinde. Sağlık emekçilerinin çalışma şartlarının iyileştirilmesi de zaruri bir hal aldı. Sektörün tabiatı gereği oluşan maddi külfetler de işleyişi zorlaştırıyor. Ama tüm bunlara rağmen ülkemizde her geçen gün sağlık sektörünün cazibesi ve sektöre olan talep artmakta.

Eksilerimiz, artılarımız neler?

Ülkemizde sektörün büyük fotoğrafına baktığımızda yaklaşım olarak hastanecilik modelinin desteklendiğini söyleyebiliriz. Halbuki dünyada hastaların ayakta teşhis ve tedavilerinin yapıldığı poliklinik, muayenehane ve laboratuvar gibi kuruluşlardan hizmet alınması desteklenir. Çünkü bu daha ekonomik ve işlevseldir. Bizde akış biraz tersine işliyor. Finansal açıdan bakıldığında da sağlık sektöründeki parasal akışın, kamudan özele doğru olduğu görülmekte. Bunun nedeni insanların kaliteli hizmet alma isteği. Özel sektör ile kamu arasında makas her geçen gün açılmakta. Hep olumsuz şeyler olmuyor. Artılara gelince… Ülkemizin medikal, termal yatırım imkan ve kaynakları Avrupa hatta dünya çapında. Nitelikli iş gücümüz ve genç nüfusumuz ile potansiyelimizde harikalar barındırmaktayız. Sağlıkta reform programları ile önemli gelişmeler kaydedildi. Sektörün büyümesi de buna paralel olarak katlarak devam edecektir.

Ülkemizde sağlık sektörü o kadar gelişti ki "sağlık turizmi" denen bir kavram oluştu ve o da turizm gelirleri içinde büyük bir pay sahibi. Sizin bu konuya bakış açınız nasıl?

Ülkemizde turizm, "bacasız sanayi" olarak adlandırılır, sağlık turizmi ise özellikle içinden geçtiğimiz bu zor günlerde, turizmin ve ekonominin en önemli sacayağı konumunda. Bir sağlık turisti normal turiste göre 8-10 kat daha fazla gelir bırakıyor. 2023'te 1 milyon sağlık turisti ve 20 milyar dolar gelir hedefi ile, dünyada ön sıralara oynayan ülke durumundayız. Ülkemizin prestiji açısından da sağlık turizminin önemi büyük. Bunun önemini bilerek politikalarımızı şekillendirmeli, akreditasyona önem vermeliyiz. Bakanlığımız bunun farkında, onların desteği olmasaydı bu kadar yol alınamazdı. Yüksek tahsilli, işini iyi yapan, klasik bürokrasi sınırlarına hapsolmamış bürokratlarımız ve bakanlıklarımızın sektöre olan yaklaşımları elimizi güçlendiriyor.

Yerli ve yabancı hasta arasında farklılıklar var mı? Beklentileri değişiklik gösteriyor mu?

Tanfer Sağlık Grubu olarak yaklaşık yedi yıldır sağlık turizm faaliyetlerinde bulunuyoruz. Yerli hastalarımız yanında farklı uluslardan birçok hastamıza hizmet vermekteyiz. Öncelikler farklı olsa da ortak beklenti, hız ve kalite. Çağımız insanı için zaman kuşkusuz en mühim kavram. Bu durum özellikle sağlık turizmi için gelen hastalarımız açısından bakıldığında daha bir önem kazanmakta. Tabii kısa sürelerde karmaşık ve çok sayıda işlemin kusursuz yapılması için çok iyi bir ekibe ve son teknoloji cihazlara sahip olmanız gerekiyor.

En çok tercih edilen uygulamalar neler? Bildiğim kadarıyla Araplar en çok saç ekimi için geliyor, Avrupalılar için de hijyen çok önemli.

Arap hastalarımız daha hızlı sonuç veren uygulamaları ve genellikle estetik uygulamaları tercih ediyor. Gülüş estetiği ve saç ekimi bunların başında gelen hizmetlerden. Ancak burada bıçak sırtı bir konu var. Özellikle saç ekiminde çok fazla akredite olmamış, yetkisiz uygulayıcı söz konusu. Bu konuda sınırlayıcı adımlar atılmaz ise geriye

dönüşü zor, olumsuz bir seyre girilebilir. Orta Doğulunun Türkiye'ye ilgisi, kültürel yakınlıkları önemli elbette. Ülkemizi seviyorlar ve her yıl sayıca artan şekilde geliyorlar. Avrupalı hastalarımız en çok diş tedavisi ve yine estetik operasyonlarımız için gelmekte. Ne istediğini daha iyi bilen, ülkemize gelmeden önce araştırmasını yapan, uluslararası sertifikasyonlara ve memnuniyet düzeylerine önem veren bir profil çiziyor, Türkiye'de yaşanan olumsuzluklara Orta Doğulu hastalarımıza göre daha fazla refleks gösteriyorlar.

Gelelim buraya geliş amacıma… Tanfer Health Group bünyesinde Ağız ve Diş Sağlığı alanında faaliyet gösteren Tanfer Klinik önemli bir ödül aldı. Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından gerçekleştirilen törende Türkiye'nin 500 büyük hizmet ihracatçısı arasında 430. sağlık hizmetleri kategorisinde ise 11. oldu. Oldukça büyük bir başarı. Bu ödülle ilgili neler anlatabilirsiniz? Bugünlere nasıl gelindi?

TİM'in, Ekonomi Bakanlığının katkılarıyla düzenlediği ve devlet erkanının üst seviyeden katılım gösterdiği törende, Türkiye'nin 500 büyük hizmet ihracatçısı ödüllendirildi. Kurumumuz büyük hizmet İhracatçıları arasında 430. sıraya yerleşirken sağlık alanındaki başarısından dolayı da 11. olarak ödüle layık görüldü. Bu ödül, sektöre ve ülkemiz ekonomisine katkımızın daha net şekilde ortaya konması anlamında büyük önem taşıyor. Bu girişimi için TİM'e teşekkürü bir borç biliriz. Ülke ekonomisinin büyümesine katkı sağlayan sektörün öncü neferlerinden biri olmanın haklı gururunu yaşıyoruz. Bir de değinmeden geçemeyeceğim. Ülkece, tedirgin piyasa koşulları içerisinde zor günlerden geçmekteyiz. Yaşanan gelişmeler, sosyal ve ekonomik hayata olumsuz etkilerde bulunuyor. Ancak biz "İlerleyişten kopmak, hayattan kopmaktır." diyoruz. Ülkemiz için insanımız için, rüzgara karşı da olsa emek vermeye, ilerlemeye devam etmeliyiz. Bizim sembolümüz salyangozdur. Çünkü salyangoz hiç geriye gitmeyen hep ileri yol alan bir canlıdır. Biz Tanfer Sağlık Grubu olarak atılımlar yapmaya ve ilerlemeye devam ediyoruz.

Gelecekle ilgili planlarınız neler? Hedefiniz ne, şube açmayı düşünüyor musunuz?

Nişantaşı'nda yaklaşık 40 yılı bulan ağız ve diş sağlığı tecrübemize geçtiğimiz yıl, Levent'te bulunan estetik merkezimizi ekleyerek hizmetlerimizi çeşitlendirdik. Bu yıl Bodrum'da tüm hazırlıkları tamamlanmış bir projemiz hayata geçecek, sonrasında Mersin ve Antalya var. Yurt dışında ise Avrupa ve Orta Doğu'da yatırımlarımız var. Almanya'nın en önemli şehirlerinden Stuttgart'ta faaliyet gösteren irtibat ofisimize ilave olarak Düsseldorf'ta klinik ortamını oluşturuyoruz. Aynı şekilde Orta Doğu'da, iş dünyasının önde gelen aileleri ile ortaklaşa hayata geçecek benzer projelerimiz var. Öncelikli amacımız, sağlık grubumuzu yurt içi ve yurt dışında büyütmeye devam etmek, ülkemize katma değer sağlamak, döviz kazandırmak ve daha fazla istihdam yaratmak. Ne derler bilirsiniz "Vatanını en çok seven, görevini en iyi yapandır."

Limondan bitter çikolataya…

Cildinizi Canlandıracak 10 Etkili Besin

Soğuk havaları geride bırakmaya başladığımız, baharın ılık, yazın sıcak havalarının hayalini kurduğumuz şu günlerde cildimizi de ihmal etmemek gerekiyor. Yıpranma, kuruma, lekelenmeye karşı koyabilmek için bazı besinleri hayatımıza sokmakta fayda var. Onların neler olduğunu merak ediyorsanız okumaya devam edin.

Yazı: Pemra G. ABASIYANIK

Havaların buz kestiği, yağışların etkisini artırdığı günleri geride bırakırken özellikle yüzümüzü korumamız çok zor oluyor. Üstelik bir de sıcak yaz günlerinde bilinçli davranmayıp güneşin zararlı ışınlarına yüzümüzü teslim ettiysek yıpranma, kuruma, kırışıklıklar ve lekelenmeler cildimizi çok daha hızlı yaşlandırıyor. Ancak yine de umutsuzluğa kapılmaya gerek yok. Acıbadem Maslak Hastanesi Beslenme ve Diyet Uzmanı Özge Öçal, sağlıklı ve dengeli beslenmeyle özellikle de cilt dostu besinler sayesinde cildi yeniden canlandırmanın mümkün olduğunu belirterek "Cildimizde yıpranmanın hızla arttığı bugünlerde dışarıdan uygulanan dermokozmetik ürünlerden önce, doğanın mucizevi besinleriyle içeriden koruma başlatmalıyız. Cilt sağlığımız aynı zamanda beslenmemizin aynasıdır. Sağlıklı ve dengeli beslenmek çok önemli. Bazı besinlerle de cilt onarımınızı artırabilirsiniz." diyor. Beslenme ve Diyet Uzmanı Özge Öçal, cildimizi canlandırmaya, tazelemeye farklı şekillerde katkı sağlayan 10 besini anlattı.

Su

Soğuk hava ne yazık ki su içme ihtiyacını azalttığından cildimiz, soğuk hava ve rüzgarın yanı sıra bir de yetersiz sıvı alımından dolayı kuruyor! Cildi nemlendirmeye önce içerden başlayın. Bunun için de su içmek için susamayı beklemeyin. Cildin yeterli nemini sağlayabilmesi için her gün kilo başına 30 ml su içmeye özen gösterin. Örneğin 70 kg olan bir kişi günde yaklaşık 2100 ml yani yaklaşık 2 litre su içmeli.

Ispanak

A vitamini ciltte kırışıklık oluşumunu azaltmanın yanı sıra nem kaybını önlüyor. Bir insanın günlük 700-900 mikrogram A vitamini gereksinmesi bulunuyor ki bu gereksinmeyi karşılamak için günde bir avuç kadar (yaklaşık ½ kase) ıspanak tüketin.

Somon

Somonun içerisinde bulunan astaxanthin cilt elastikiyetini artırırken çizgilerin ertelenmesine yardımcı oluyor. Omega 3 ise yıpranan ve kuruyan cildin onarılmasını ve hücre zarı yapısının yenilenmesini sağlıyor. Üstelik cilt yenilenmesi ve doku onarımı için olmazsa olmaz bir bileşen olan kolajen dostu olarak öne çıkıyor. Haftada iki gün ızgara veya fırında somon tüketmeyi ihmal etmeyin.

Avokado

Avokadonun içerdiği tekli doymamış yağ asitleri, cildin nemini korumada fayda sağlıyor. Bu sayede kırışıklık ve ince çizgi görünümünün oluşmasını geciktiriyor. Bunun yanı sıra içerdiği yağ asitleri sayesinde, cildin ihtiyaç duyduğu A ve E vitaminleri gibi yağda çözünen vitaminlerin emilimini artırarak cilt sağlığını destekliyor.

Bitter çikolata

Beslenme ve Diyet Uzmanı Özge Öçal: "Kakao atar damarları genişleterek cilde giden kan miktarını artırır ve bu sayede daha sağlıklı bir cilt görünümü sağlar. Ayrıca içerdiği flavonoidler sayesinde antioksidan kapasitesi yüksek bir besindir. Ancak yüzde 70 ve üzeri bitter çikolata tüketmeye dikkat edin. Günde 20 gram (dört kare büyüklüğünde) bitter çikolata tüketimi yeterlidir." diyor.

Yeşil çay

Yeşil çay içerisindeki antioksidanlar, ciltte kırışma ve yaşlanmaya neden olan serbest radikallerin oluşumuyla savaşarak cildi koruyor. Günde iki fincan yeşil çay tüketmeyi ihmal etmeyin. Ancak yüksek tansiyon probleminiz varsa tüketmeden önce mutlaka doktorunuza danışın. Aksi halde tansiyonunuzun yükselmesine neden olabilir.

Ceviz, fındık, badem

E vitamini en önemli antioksidanlardan biri ve cildi zararlı UV ışınlarına karşı koruyucu özelliğe sahip. Ayrıca cildin nem dengesini korumasına da katkı sağlıyor. Badem ve fındık içeriğindeki E vitamini ve ceviz ise özellikle içerdiği Omega 3 sayesinde ciltte oluşan tahribatın onarılmasına ve cildin yenilenmesine destek oluyor. Her gün yaklaşık bir çay bardağı karışık kavrulmamış ceviz-fındık-badem tüketmeye özen gösterin.

Kırmızı orman meyveleri

Antioksidan kapasiteleri en yüksek besinlerden olan böğürtlen, yaban mersini, ahududu gibi orman meyveleri, cildi serbest radikallerin zararlı etkilerinden koruyor ve bu sayede hücre zarı yapısını destekleyerek yaşlanmayı geciktiriyor. Günde bir avuç kırmızı orman meyveleri tüketmeyi ihmal etmeyin!

Havuç

A vitamini sadece gözler için değil cilt için de elzem bir vitamin! Ayrıca havucun içeriğindeki retinoller, akne ve cilt lekeleri tedavisinde kullanılan başlıca bileşenlerden biri. Günde bir adet havuç yiyerek cilt lekeleri ve sivilce oluşumu ile savaşabilirsiniz.

Limon

Beslenme ve Diyet Uzmanı Özge Öçal: "C vitamini bilinen en büyük antioksidanlardan biridir. Limon, greyfurt, portakal, kivi gibi C vitamini kaynakları hem yazın güneşin zararlı etkilerinin verdiği hasarı hem de UV ışınlarının yaratabileceği cilt hasarlarını azaltmada etkilidir. Bu etkisini ise serbest radikallerden cildi koruyarak yapmaktadır. Ayrıca cildin elastik yapısının korunması ve cilt yenilenmesinde önemli olan kolajen yapımını destekleyerek kırışıklık oluşumunu ve cildin yaşlanmasını geciktirir. Günde 75-90 mg C vitamini tüketmeye özen gösterin. Bunu 1 mandalina +1 limon veya 2 mandalina veya 1 mandalina +1 portakaldan sağlayabilirsiniz. Ayrıca gün içerisinde yiyeceğiniz taze sebze ve meyvelerin çoğu da C vitamini içermektedir." diyor.

Editörün Seçtikleri

Bu aya özel seçtiklerimle karşınızdayım. Denediğim, tanıtımına gittiğim ürünlerden bazıları bende farklı bir yer ediniyor ve bu sayfada yer almaya hak kazanıyor. Belki sizde de aynı etkiyi bırakır.

Pemra G. ABASIYANIK

Kat Von D ile kontür sanatı

Kat, bir kez daha far kontür sanatında bir devrim yaratıyor. Her görüntüye ışıltılı bir boyut ekleyecek çeşitli yoğunluklardaki 4 parıltılı tonla yeniden oluşturulmuş Shade + Light far kontür paletiyle gözler ön plana çıkıyor. Nötr, havalı ve sıcak renklerde düzenlenen bu paletin ışıltılı saten bazlı tonları, inci ve metalik kontür tonları, ışıl ışıl belirginleştirici tonları ve özel etkili parıldayan son katıyla göze çarpıyor. **265 TL**

Parlak ciltler için Capture Youth

Dior The Glow Booster Illuminating Serum, içeriği sayesinde mükemmel bir ürün. Portakallara kıyasla C vitamini içeriği 100 kat daha yüksek olan Murunga eriği ile birlikte AHA1, teni aydınlatıyor ve cilt yüzeyindeki düzensizlikler üzerinde etki ederek ciltte gözle görülür ve hissedilir bir dönüşüm başlatıyor. Mat, oksijensiz kalmış tenler için yorgunluk karşıtı silah olarak tanımlanan bir ürün.

Cildinizi bahara hazırlayın

İster soğuk ister sıcak olsun el kremlerini çantamdan eksik etmem. Hand balms – el balmları ise son dönem favorim. Bu yumuşacık, rengarenk ve hoş parfümlü bakım ürünleri ile Sephora Collection, kışın sertliğinden sonra şımartılmaya ihtiyaç duyan ellere güzel bir destek sunuyor. Sephora, **19.90 TL**

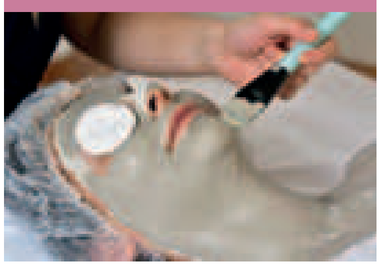
Kirpiklere uzay etkisi

Benefit BAD gal BANG, astronomik etkisiyle kirpiklere tam 36 saat boyunca yoğun hacim sağlıyor ve uzay teknolojisini kirpiklerle buluşturuyor. Maskara, yoğun siyah rengiyle tek katta bile maksimum belirginlik sağlıyor, yoğun hacim veren water resistant (suya dayanıklı) formülüyle dağılma ve topaklanma yapmadan kalıcılığını koruyor. 360 derece uygulama sağlayan fırçası ise dikkat çekici. Benefit, **165 TL**

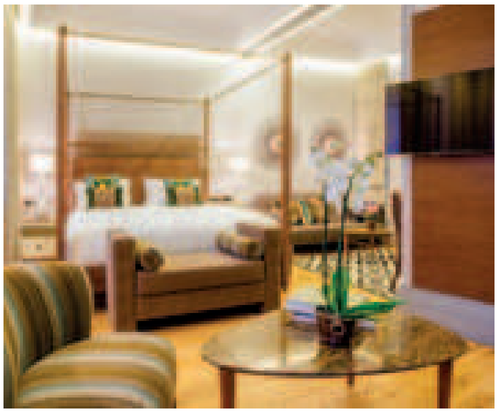

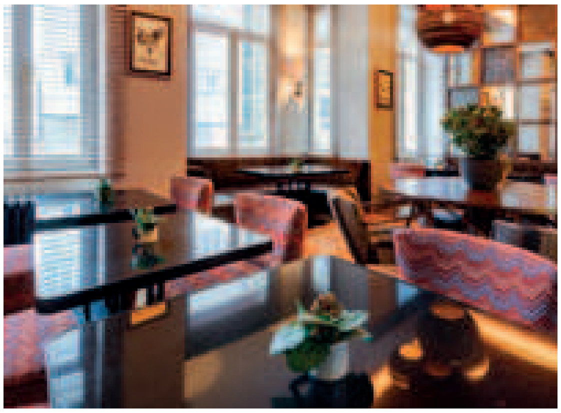
Kendinizi şımartmaya hazırlanın

Etiler'de birkaç ay önce kapılarını açan ve pek çok uygulamayı bünyesinde barındıran Relax, Güzellik Danışmanı Seren Edalı'nın yönetiminde kişiye özel cilt ve vücut bakımları, anti-aging ve bölgesel incelme, epilasyon, Balili uzman eşliğinde masaj teknikleri ve detoks programlarını bir arada sunuyor. Giden biri olarak rahatlıkla söyleyebilirim ki Relax, kendine özel bir adres arayanların yeni mekanı olmaya aday. Sağlıklı zayıflama ve bakım uygulamalarının bir arada bulunduğu merkezde işinin ehli uzmanlar eşliğinde geniş bir yelpazede sunulan çeşitli uygulamalar, özenli bir şekilde gerçekleştiriliyor. Tüm detayların ve inceliklerin sizin yerinize düşünüldüğü mekanda sağlıklı yeşil içeceklerden oluşan geniş bir detoks barını da kullanabiliyorsunuz. Ben tam da öyle yaptım ve çok mutlu ayrıldım.

En Yeniler

Her ay kozmetik ve bakımdan makyaj ve kişisel bakım ürünlerine kadar onlarca yeni ürün raflarda yerini alıyor. Biz de "en yeni" ürünleri sizler için bir araya getiriyoruz. Bizi izlemeye devam edin.

Pemra G. ABASIYANIK

Oryantal çiçeksi koku sevenler için AMO

Salvatore Ferragamo'nun en yeni parfümü raflarda. Amo Ferragamo, tutku ve cazibenin modern ve cüretkâr bir anlaşması gibi. Koku, patlayıcı bir kişilikle açılıyor: üst notalara; Frenküzümü, biberiye ile İtalyan bitteri damgasını vuruyor. Parfüm, odunsu bir tatlılıkla bitiyor. Amo Ferragamo'nun eşsiz şehveti, beyaz vanilya, Ambrox ve sandal ağacı'nın zarif karışımından kaynaklanmakta. 50 ml, **423 TL**

İkili kontür pudra ile tanıştınız mı?

Yves Rocher'nin ikili kontür pudrasıyla cildinizde doğal ve sağlıklı bir bronzluk sağlamanız çok kolay. İçeriğindeki Tiare çiçeği özünden aldığı hoş kokusu ve yumuşacık dokusu ile keyifli bir uygulama sağlıyor. Üç farklı renk seçeneği var. **74.90 TL**

Haz veren banyo deneyimi

Nuxe Body Rahatlatıcı Duş Jeli, Hindistan cevizinden üretilen aktif maddeleri ile cildinizi nazikçe temizleyerek üstün hijyen sağlıyor. Tüm cilt tiplerine uygulanabilen ürün, botanik temizleme yaparken hoş dokusu, yumuşak ve yoğun köpüğü ile duş keyfinize keyif katıyor. Cildinizi kurutmadan temizleyen ürün, vücudunuzu rahatlatıcı etki gösteriyor. Denedim, kullanıyorum, öneriyorum. **35 TL**

Bahar ışıltısı

NARS Cosmetics; dudaklar, gözler ve yanaklar için yeni tonları ve formülleriyle İlkbahar 2018 Renk Koleksiyonu'nu hazırladı. Kremsi ve tam kapatıcı özelliğe sahip çok sevilen Lip Cover dört farklı rengi ile karşınızda. Koleksiyona özel sınırlı sayıda üretilen bu ürün, kremsi dokusuyla yumuşak bir his verirken, yoğun pigmentli renkleri ile dudakları ortaya çıkıyor. Highlighting Blush ise yanakları canlandırıyor. Yanaklarda satenimsi bir his uyandıran, cilde inci parlaklığı kazandıran aydınlatıcı toz allık yenilenen formülü ve ince yapısı sayesinde kolayca uygulanıyor, cildi sağlıklı bir görünüme kavuşturuyor. **Lip Cover 120 TL, Free Soul Highligting Blush, 140 TL**

Kuru şampuan mı dediniz?

Saç bakımında her zaman pratik ve etkili çözümler sunan URBAN Care, saçlarını yıkamaya vakit bulamadığınızda saçlarınızı yeni yıkanmış gibi temiz, ferah ve dolgun hissetmeniz için üç farklı kokuya sahip yeni kuru şampuanlarını geliştirdi. Her URBAN Care saç bakımında olduğu gibi kuru şampuanlar da içerdiği bitkisel keratin ile saçların bakımını sağlarken, UV filtresi ile de çevresel faktörlere karşı saçını her an her yerde 7/24 korumanı da sağlıyor. **21 TL**

Yeni marka: BioClin

BioClin ürünleri saç ve saçlı derideki cilt sorunlarını gidermek için formüle edilen ve Türk pazarına yeni giren bir marka. Doğaya dönüşebilen ambalajı, bitkisel aktif etken maddeleri ile farklılık gösteren BioClin, hassas temizleme sistemine sahip ve ürünleri her saç ve cilt tipine göre farklı referanslarda sunuluyor.

"Sensilis Make Up"

Cilt toleransını güçlendiren ve maksimum doğal etken maddeler içeren Sensilis Make Up ürünleri, nemlendirici ve antioksidan etkisiyle lifting tedavisi yaparken yaşlanma karşıtı formülü ile de makyajdan sonra pürüzsüz ve ipeksi bir cilt sağlıyor. Sensilis Make Up ürünleri paraben, mineral yağ, alerjen parfüm, hayvansal kaynaklı etken madde, SLS & SLES ve krom, nikel, kobalt, paladium ve civa olmak üzere vücuda zararlı olan ağır metaller içermiyor. Tüm dermotolojik ve oftolmatolojik testlerden geçiriliyor.

Smashbox Always on Likit Ruj

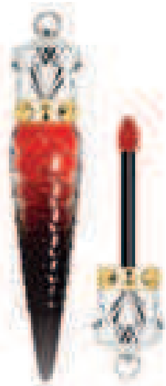
Yeni renkler ve yeni bitişler sağlayan 12 süper canlı, yumuşacık, zengin pigmentli, çizgilenme ve birikme yapmayan suya dayanıklı yepyeni renk ile Smashbox Always On çoktan benim kalbimi kazandı. Bu rujlar kullanımı daha rahat kılmak için Primer Oil kompleksiyle zenginleştirilmiş ve 12 yeni rengi var. Bu teknolojisi sayesinde 8 saate kadar kalıcılık sağlıyor ve evet adeta dudaklardan ayrılmıyor! **110 TL**

Işık saçan yasemin

Guerlain Mon Guerlain Floral EDP ile ışık saçan yasemini teninize yansıtmaya ne dersiniz? Hem de sabah çiğ damlası ile açılmış bir çiçekten esinlenilen bir parfümle . Bu yeni versiyon Guerlain Parfümörü Thierry Wasser tarafından keşfedilen yeni bir kadınsılık yüzü. Floral kokuya odaklanmak istenen bu parfümde, Mon Guerlain'in kimliğinin ayrılmaz bir parçası olan zambak yasemini artırarak beyaz çiçek demeti haline getirmişler. 50 ml, **498 TL**

Dudaklara Louboutin dokunuşu

Rouge Louboutin Loubibelle Dudak Güzellik Yağı, içeriğinde bulunan jojoba yağı sayesinde dudakları anında güzelleştirirken aynı zamanda nem ve yumuşaklık sağlıyor. Ultra hafif ve yapışkan olmayan dokusu dudakları okşayarak besliyor. **295 TL**

Portakal orada kal!

Selülit kadınların %80'ini etkileyen çok eski bir sorun ve genelde yaz başı kabusu. Dr.Murad Firm and Tone Serum, Cayenne Pepper ile kan dolaşımını hızlandırmaya yardımcı etken maddelerle formüle edilen bir ürün. Serum yüzde 80'e varan oranda cildinizin görünümünü iyileştirmeye, yüzde 69'a varan oranda selülit görünümünü azaltmaya yardımcı oluyor. **429 TL**

La Prairie ışığın gücünü cildinize yansıtıyor

Lumidose ile geliştirilmiş yumuşak krem kıvamındaki formüle sahip olan White Caviar Creme Extraordinaire ile cildinizdeki aydınlığı ortaya çıkarma vakti geldi. Çabuk emilen ince yapısı ile yumuşak dokusu sayesinde cildinizin nem dengesinin korunmasına yardım ederken aynı zamanda çevresel zararlı etkilere karşı cildin korunmasına da destek veriyor. Bu ürün daha aydınlık ve koyu lekelerin azaldığı bir cilt vadederken daha sıkı ve toparlanmış bir cilt oluşumu sağlıyor. 60 ml, **2.950 TL**

Kuruyan Dudaklara Son

Nemlendiren, koruyan, renk veren dudak nemlendiricileriyle dudaklarınızın kuruyup çatlamasına bir son verebilirsiniz. İşte sizin için seçtiğimiz, çantanızın vazgeçilmezi olmaya aday ürünler.

Pemra G. ABASIYANIK

1

AuraChake, Lip Treatment, satensi yapısı dudaklarınıza esneklik ve yumuşaklık kazandırıyor, rujunuzun uzun süre dayanmasını sağlıyor. **155 TL**

2

Caudalie, French Kiss, bu dudak balm'ları uygulandığında hızla etki ederek dudakları nemlendiriyor, koruyor, dudaklara renk de veriyor. **35 TL**

3

Bioderma, Atoderm Lip Balm, yıpranmış dudaklarda nemlendirme, rahatlatma ve yumuşatma gibi etkilere sahip. **42.50 TL**

4

Nivea, Original Care Sparkle, dudaklara yoğun bakım ve koruma sağlayan ürün sınırlı sayıda üretilen ışıltılı seçenekleriyle nemlendiriyor, koruyor, parlatıyor. **8.50 TL**

5

Cowshed, Lippy Cow Natural Lip Balm, doğal içerikleriyle nemlendirirken koruyan bu ürün çantanızın vazgeçilmezi de olmaya aday. **27 TL**

6

Incia, Safeto Eat Lip Balm Bergamot&Lemon, içeriğindeki doğal yağlar, bitkiler ve saf balmumu sayesinde kurumuş ve çatlamış dudakları doğal yollarla nemlendiriyor. **22.50 TL**

Kapatıcım Olmadan Asla

Göz çevrenizdeki morluklar ve koyu lekeler sizi yorgun mu gösteriyor? Cildinizdeki renk eşitsizliğinden mi rahatsızsınız. Her cilde ve kullanıma uygun ürünlerle görünüşünüze aydınlık ve ışıltı katmak sizin elinizde.

Pemra G. ABASIYANIK

1

Note, Mineral Foundation, cilde zarar vermeyen, gözenekleri tıkamayan ve içeriğinde doğal mineraller barındıran ürün cildi pürüzsüz gösteriyor, cilde aydınlık görünüm veriyor. **49.90 TL**

2

La Prairie, Skin Caviar Concealer + Foundation, üst kısımda bulunan concealer ve alt kısımda bulunan havyar özleri sayesinde cilt tonunu dengelemeye, kusurları kapatmaya ve pürüzsüz bir cilt görünümüne yardımcı oluyor. **920 TL**

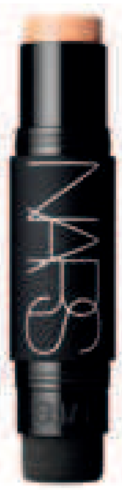
3

Sephora, Tinted&Cooling Eye Primer, cilt tonunu eşitleyen, ferahlık ve rahatlık hissi veren bu ürün farınızın daha uzun süre kalıcılığını da sağlıyor. **35 TL**

4

Garnier, BB krem, 5'i bir arada teknolojisiyle tek bir adımda cilt problemlerine karşı savaşırken onları mükemmel bir şekilde gizliyor. Nemlendiriyor, cilt rengini eşitliyor, mat bir görünüm verirken gözenekleri sıkılaştırıyor ve lekelerle savaşıyor. **27.99 TL**

5

NARS, Velvet Matte Foundation Stick, 20 renk seçeneğine sahip bu ürün anında yumuşak bir matlık sağlıyor, çizgilere dolmuyor ve kesinlikle kalıpsı bir görünüm bırakmıyor. **160 TL**

6

Estee Lauder, Double Wear Nude; sağlıklı görünen, eşit tonlu, pürüzsüz görünüm sağlarken SPF 30 ve antioksidanlar, çevresel hasara karşılık cilde koruma sağlıyor. **200 TL**

LIEBHERR
Liebherr CMes 502 kozmetik dolabı içinde kıymetli cilt bakım ürünlerinizi, parfümlerinize ve makyaj malzemelerinizi sabit nem oranı ve sıcaklıkta en doğru, sağlıklı ve güvenli bir ortamda muhafaza ederek bozulmalarını ve performanslarının düşmelerini engelleyerek kullanım ömürlerini uzatabilirsiniz.
For long-lasting freshness.
www.liebherr-tr.com

Nem Bombası

Nemli bir cilt hem genç ve sağlıklı görünümün hem de mükemmel makyajın olmazsa olmazlarından. Kuru bir ten hassaslaşıp kızarırken doku eşitsizlikleri yaratarak diğer bakım ürünlerinin cilde nüfuz etmesini engelliyor. Susayan cildinizin ihtiyaçlarını giderecek nemlendiricileri bir araya getirdik.

Pemra G. ABASIYANIK

1

Lierac, Premium Anti Age Absolu, koyu lekeleri azaltan krem, daha sıkı bir cilde kavuşmanıza yardımcı oluyor. Yoğun bir şekilde nemlendirme sağlayan krem, ciltte mat bir görünüm sağlıyor. **545 TL**

2

Origins, Ginzing, Energy Boosting Gel Moisturizer, tüm cilt tiplerine uygun bu ürün; hafif yapılı, yağsız formülü ve içerdiği bitkisel özler ile cildin nemlenmesini, sağlıklı ve parlak görünmesini hedefliyor. **99 TL**

3

AuraChake, Optimum Hydration, cilde yoğun beslenme sağlayan nemlendirici bakım kremi cildi beslerken erken yaşlanma belirtilerini önlemek için ciltteki serbest radikallerle savaşıp kırışıklıkları azaltıyor. **319 TL**

4

NUXE, Crème Fraîche de Beauté, nemsiz ciltlere 48 saat etkili nemlendirme ve kirlenme karşıtı etki vadeden ürün içeriğinin kalbinde, yüksek teknoloji ürünü su yosunu özü ve botanik sütler yer alıyor. **120 TL**

5

L'Occitane, Ultra Rich Comforting Cream, yoğun ve hızlı eriyen dokusuyla yüksek oranda Shea yağı içeriyor. Bu sayede kuru, çok kuru ve hassas ciltlerin günlük ihtiyaçlarını karşılıyor, uzun süreli nemlendirme (72 saat) sağlıyor. **138 TL**

6

Cosmed, Day 10 Day, Ultra Besleyici& Nemlendirici Krem, cildin ihtiyacı olan nemi sağlamak için geliştirilen besleyici krem tüm cilt tiplerinde kullanılabiliyor. **45 TL**

7

Sephora, Water Gel, ince yapısı, hafif ve yağsız formülüyle nemlendiren her cilt tipine uygun bu ürün, cildi kadife gibi yumuşatıyor. **25 TL**

Beslenmede Yeni Trend: *Aquafaba!*

Yemek yapmak için haşladığınız baklagillerin suyunu hala atıyorsanız doğru yolu ve son trendi yakalayamamışsınız demektir. Mutfakta ve diyette yepyeni ufuklar keşfetmeye hazırsanız rotanızı aquafabaya çevirmenin tam zamanı.

Yazı: Pemra G. ABASIYANIK

Aquafaba, ninelerimiz tarafından farklı amaçlarla kullanılan bir sıvıydı ama yeni nesle pek ulaşmadı. Bizim aquafabayı keşfetmemiz ise (inanması zor belki ama) vejetaryenler sayesinde oldu. Peki, nedir aquafaba? O kadar basit ki… Bildiğiniz baklagilleri haşladıktan sonra tencerede kalan su! Hani düne gelince içinden haşladığımız baklagili alıp lavaboya döktüğümüz su… Latince "aqua" (su) ve "faba" (baklagil) kelimelerinin bileşimiyle oluşmuş. Ve pastacılık sektörünün artık yaygın biçimde kullandığı yumurta alternatifi bir gıda!
Diyetisyen Emre Uzun'a bu kez de "aquafaba" ile ilgili sorular yönelttik ve birbirinden ilginç yanıtlar aldık. İlk sorumuz da "Nedir bu aquafaba?" oldu haliyle…
"Aquafaba, nohut veya kuru fasulye gibi baklagillerin pişirildiği veya depolandığı suyun adı. Elbette haşlanan pek çok baklagil var ki fasulye, mercimek, nohut, bakla vb. bunun en bilinen örnekleri. Aquafabanın bu kadar değerli olmasının da birkaç nedeni var. Öncelikle içinde baklagil kaynatılan bu su yüksek oranda nişasta içeriyor ve nişasta da bitkilerde bulunan amiloz ve amilopektin adı verilen iki ayrı polisakkaritten oluşan bir enerji depolama biçimi. Aquafaba "yapışkan sıvı" olarak da biliniyor. Bunun nedeni de baklagillerin pişince içlerindeki nişastanın su emerek şişmesi ve sonunda bölünerek amiloz ve amilopektinin, protein ve şekerle birlikte haşlandığı suyun içine süzülmesi…"

Nineler Kullanırdı, Biz Unuttuk!

Aquafaba, nasıl ve ne zaman dünya çapında gündeme gelmişti ve neden tercih edilmişti? Diyetisyen Emre Uzun, aquafabanın zannedilenden daha kısa bir geçmişi olduğunu vurguluyor: "Büyük annelerimiz haşladıkları bakliyat suyunu çorbalarda, hamur işlerinde mutlaka kullanırdı ama bunun dünya çapında trend haline gelmesi, 2014 yılı Aralık'ında, Fransız şef Joel Roessel'in bir süredir kullandığı aquafabayı, blogunda paylaşması sayesinde oldu. Böylece aquafabanın yumurta akı yerine geçtiği, köpüren bir pasta malzemesi olarak kullanılabileceği fark edildi. Bu, özellikle hayvandan elde edilen hiçbir gıda maddesini, dolayısıyla yumurtayı da tüketmeyen veganların çok hoşuna gitti çünkü aquafaba mükemmel şekilde yumurta yerine kullanılabiliyordu."
Aquafabanın besin değerini sorduğumuzda, Diyetisyen Emre Uzun şu açıklamayı yapıyor: "Bu, henüz yeni bir trend. Bu yüzden beslenme değeri hakkındaki bilgimiz de sınırlı. Yine de bir yemek kaşığı (15 ml) aquafabada % 1'den az protein ile gelen 3-5 kalori bulunduğunu söyleyebiliriz. Aynı şekilde kalsiyum ve demir gibi belirli mineralleri de az miktarda içeriyor ancak iyi bir kalsiyum ve demir kaynağı sayılmaz. Öte yandan aquafaba hakkında henüz güvenilir bir beslenme bilgisi bulunmuyor. Bu bilgiler artı sağlık üzerindeki yararları ile ilgili daha ayrıntılı bilgi edindikçe daha popüler hale geleceği kesin!"

Aquafaba Nerede ve Nasıl Kullanılır?

Diyetisyen Emre Uzun'dan, aquafabanın kullanıldığı yerlere örnek vermesini istiyoruz; bakın neler anlatıyor: "Kullanıldığı yer çok. Akla ilk gelen, yumurta akının yerine kullanılması. Yalnız şuraya dikkat: Sadece yumurta akı yerine kullanılabiliyor, yumurta sarısı yerine değil! Bu sadece veganlar değil yumurta akına karşı alerjisi olanlar için de iyi bir haber. Bu sayede yapımında yumurta akının mutlaka kullanıldığı kek, brownie, dondurulmuş krema, macaron gibi tatlıları rahatça tüketebiliyorlar. Aynı şekilde mayonez gibi veya sarımsak, zeytinyağı ve yumurta akı ile yapılan soslarda da yumurta akının yerini alabiliyor. Yaklaşık ölçü de şöyle: 3 yemek kaşığı (45 ml) aquafaba, 1 yumurta akı ediyor! İkinci olarak yine veganlar ve laktoz intoleransı olanlar için sütün yerini alabiliyor. Dolayısıyla süt ve tereyağı içeren tarifler, gerek veganlar gerekse süte alerjisi olanlar için artık "tadılması dahi yasak" sınıfında yer almıyor. Küçük bir örnek vermek gerekirse, aquafabayı elma sirkesi, Hindistan cevizi yağı, zeytinyağı ve tuz ile karıştırarak süt içermeyen bir tür tereyağı elde etmek mümkün." diyor ve ekliyor:

"Bunlardan daha önemlisi: PKU'lu herkes için mükemmel bir çözüm. PKU nedir derseniz, yaygın ve bilinen adıyla "fenilketonüri" hastalığı. Bu, kalıtsal ve metabolik bir hastalık. Yeni doğanların ayak topuklarından alınan kan ile yapılan testi hatırlarsınız. Amacı, bebekte PKU olup olmadığını anlamaktır. PKU kalıtsaldır ve bu hastalıkla doğan çocuklar, yaşam boyu fenilalanin'den uzak durmak zorundadır. Aksi takdirde beyin ciddi derecede ve kalıcı hasar görür, sağlıklı doğan bebekler bile zeka engelli hale gelir. Öte yandan fenilalanin de bir protein yapı taşıdır. Yiyip içtiklerimizle vücuda girmesi gerekir ama PKU'lu hastalarda yaşam boyu kan fenilalanin düzeyi belli bir sınırın altında tutulmak zorundadır. Bu da düşük proteinli diyet ile sağlanabilir ancak böyle besinleri bulmak zordur. İşte aquafaba, içerdiği düşük proteinle PKU hastaları için mükemmel bir çözüm!"

Aquafaba Elde Etmenin Yolları

Diyetisyen Emre Uzun, nasıl aquafaba elde edeceğimizi de anlatıyor: "Nohut suyu aquafabanın ta kendisi! Siz de aynı şekilde nohut, kuru fasulye, börülce, bakla, mercimek, bezelye kaynatıp kalan suyu da aquafaba olarak kullanabilirsiniz. Bu arada hemen hatırlatalım: Aquafabanın içerdiği protein, karbonhidrat, yağ; dolayısıyla içerdiği kalori gayet düşüktür ve çok az miktarda vitamin ile mineral barındırır. Evet, yumurta yerine kullanılabilir ancak hiçbir şekilde yumurtanın besin değerine sahip değildir. Örneğin bir yumurtada 77 kalori, 6 gram protein ve 5 gram yağ bulunur, bunu da unutmamak gerekir!"

Diyetisyen Emre Uzun'dan aquafaba içeren birkaç tarif:

Krema: Aquafaba şeker ve vanilya ile birlikte kullanıldığında şekersiz krema elde edilebilir.

Krema ve Köpük: Yumurta yerine kullandığınızda köpük oluşumu sağlar. Bu köpük de keklerde ve muffin hamuru hazırlarken gereklidir.

Vegan Mayonez: Elma sirkesi, tuz, limon suyu, hardal tozu, zeytinyağı ile birlikte vegan mayonez de hazırlayabilirsiniz

Vegan Tereyağı: Süt kullanılmayan, vegan dostu tereyağı elde etmek için aquafaba, Hindistan cevizi yağı, zeytinyağı, elma sirkesi ve tuzu birlikte çırpmak yeterlidir.

Makaron: Yumurta beyazı yerine aquafaba kullanarak makaron hazırlayabilirsiniz.

Yazı: Diyetisyen
Gülşen ALTIN

Çağımızın Hastalığı Mutsuzluk

Mutlu Olmak İçin Beslenmenizi Değiştirin

İnsan vücudunu birçok hormon yönetmektedir. Bu hormonlar arasında günlük aktivitelerimizi, performansımızı önemli ölçüde etkileyen bir hormon var ki bu, serotonin (mutluluk) hormonudur. Serotonin hormonunun sağlıklı bir şekilde salgılanabilmesi için bilinçli beslenilmelidir. Bilinçli beslenme hormonlar ve sinir sistemi üzerinde direkt etki sahibidir. Herkesin bildiği bir örnek vardır. Çikolatada bulunan serotonin hormonu sayesinde mutluluk hissederiz. Biraz açalım: Çikolatanın içerisinde bulunan L-Triptofan aminoasidinden serotonin üretilir. Kana ve beyine triptofan ulaşabilmesi için yardım gerekir ve bu görevi vücut ihtiyaç belirtir ve sizi tatlı, çikolata vb. tüketimine yönlendirir. Karbonhidrat tüketimi ile birlikte serotonin hormonu beyinde serbest kalır ve kişi de sakinleşme sağlanır.

Serotonin hormonunu salgılatan tek şey çikolata değildir, tüm karbonhidratlar ve yağlı gıdalar da serotonin hormonu salgılatarak kişiye aynı oranda mutluluk verir. Problemin oluştuğu nokta, karbonhidrat isteği oluştuğu anda tükettiğiniz besin. Bu bir çikolata ise mutluluk hormonu salgılanırken bir yandan da vücudunuza ciddi oranda şeker ve yağ eklersiniz. Bu bir kalorisi düşük karbonhidratsa fakat yanında protein alıyorsanız hiç boşuna mutlu hissetmek için çabalamayın çünkü proteinle birlikte tüketerek serotoninin üretimini önlüyorsunuz.

Mutlu olmanızı sağlayan serotonin kendimizde mevcut.

Beyin ve sinir sistemi arasında serotonin molekülleri fazla olunca siz kendinizi mutlu hissediyorsunuz ve bir şey yeme ihtiyacı hissetmiyorsunuz. Kendinizi yorgun hissettiğinizde, baskı altına alındığınızda veya depresif olduğunuz durumlarda beyinde mutluluk hormonu seviyesi düşer. Sadece artırmamız ve serotoninin serbest kalmasını sağlamanız için ne yapmamız gerektiğini bilmeniz yeterli.

Kilo almadan serotonin hormonun salgılatmak için,

Doğru beslenme, kaliteli protein, bol aktivite ve spor yapmak serotoninin yediğiniz çikolatadan çok daha fazla salgılanmasını sağlar. Aynı zamanda kişilerin kendi metabolizma hızlarına göre ayarlanmış yüksek miktarda meyve ve sebze tüketiminin kişiye mutluluk vermedeki oranı yapılan son araştırmalarla kanıtlanmış durumda. Queensland Üniversitesinde 12.000 Avusturalyalı yetişkin üzerinde yapılan bir araştırmada yüksek miktarda meyve ve sebze tüketimi kişileri mutlu ediyor. Fakat meyvenin kalorisi ve içerisinde bulundurduğu yüksek oranda früktoza bağlı olarak fazla meyve tüketimi aynı zamanda kilo almanıza da neden olacaktır. Dolayısıyla meyveyi günde 2 porsiyonla sınırlı tutup serotonin kotanızı sebzeden yana kullanmanızı tavsiye ederim. Araştırma sonuçlarına göre yeterli

miktarda meyve ve sebze tüketen kişiler daha enerjik, daha az stresli ve daha tatminkar. Kadınların erkeklere oranla daha mutlu oldukları ise araştırmanın en ilgi çeken kısmı.

Kilo almadan serotonin salgılatan besinler:

- **B1 vitamini**; içeriği zengin besinler seçmeliyiz. Yapılan araştırmalar, kabuklu tahılların serotonin artışında ciddi bir etkisi olduğu yönünde. B1 vitamini, tiamin olarak da geçer. Ana kaynağı kabuklu tahıllardır. Yani karabuğday unu, tam buğday unu gibi kabuğundan ayrışmayan tahılları tüketebilirsiniz. Fakat unutmamak gerekir ki beyaz unla kabuklu tahıldan elde edilen unların kalorileri hemen hemen birbirine benzer. Kabuklu tahıldan elde edilen unun beyaz undan farkı, içerdiği vitaminler, protein değeri ve kan şekerini regule ederek yavaş yükselmesini sağlamak ve tokluk süresini artırmaktır.
- **Süt ve süt ürünleri**; özellikle süt ve yoğurdun serotonin salgısını arttırma, rahatlık hissi verme özelliği vardır. Günde 250 gr süt ve yoğurt tüketilmelidir.
- **Ceviz, fındık, fıstık gibi kuruyemişler**; E vitamini yönünden oldukça zengindirler. Fakat yağ içerikleri yüksek olduğu için hem kilo kontrolü hem de sinir sisteminizin düzenlenebilmesi için günde 5-10 adet ceviz, haftada 2-3 defa 50 gr. tüketilebilir. Fıstık ise Roma imparatorluğunda tanrı yiyeceği olarak adlandırılır. Kolestrolü düşürdüğü ve kalp krizi riskini azalttığı belirlenmiştir. Tuzsuz olanından her gün 10-15 adet yenebilir. Ama fazla tüketiminden kaçının, yağ içeriği oldukça yüksektir.
- **Balık**; dolaşımı düzenlemesi, Omega-3 içermesi nedeni ile zihinsel faaliyetlerimizin artması ve mutluluk hormonu salgısı için önemlidir. Haftada en az 2-3 defa balık yenmesi tavsiye edilmektedir.
- **Hindistan cevizi, avokado, ananas**; kalori değerlerinin yüksek olmasının yanı sıra mutluluk hormonu salgısını artırmaktadır. Haftada 3 defa 200 gr şeklinde tüketilebilirsiniz.
- **Muz**; meyveler arasında mutluluk hormonu en çok salgılatan meyvedir. Endorfinler mutluluk hissi yaratan doğal hormonlardır ve muz tam bir doğal endorfin deposudur. Bol potasyum, magnezyum ve kalsiyum sayesinde tam bir enerji deposudur ve strese karşı etkilidir. Haftada 3-4 defa muz tüketebilirsiniz. Eğer formunuz yerinde ise ve kilo probleminiz yoksa her gün bir tane muz tüketmenizde fayda var. Orta boy bir muz 142 kaloridir. Aşırı tüketildiği takdirde kilo alımına sebep olacaktır.

- **Üzüm**; kırmızı ve beyaz üzümde yüzde 20 oranında direkt olarak kana karışan şeker vardır. Gıda şekli anne sütüne benzer ve bol miktarda demir vardır. Kan yapar.
- **Çilek**; C vitamini deposu çilek önde gelen afrodizyaklar arasındadır. Çilek bütün salgı bezlerini çalıştırarak vücuda gençlik, mutluluk ve kuvvet kazandırır.

Mutluluk hormonları endorfin, serotonin, noradrenalin, dopaminleri beslenme ile beraber artırmanın diğer ve önemli yolu yürüyüş, koşu ve fiziksel aktivitedir.

Yeni BMW X3

BMW X3, 2003 yılında markanın orta ölçekli SAV (Sportif Aktivite Aracı) segmentini oluşturmak için sahneye çıktı. E83 koduyla başlayan serüven yedi yıl sürdükten sonra 2010 yılında yerini F25 kodlu kasaya bıraktı. Daha modern ve iddialı yapısıyla gelen bu X3 modelinin üretimi de yedi yıl sürdü.

Yazı: Çiçek GÜNEY

O zamandan bu yana, üretim hattından 1,5 milyon adedin üzerinde X3 satıldı. Ve 2018 yılında, üçüncü nesil G01 koduyla, yeni BMW X3 modeli çok daha çekici ve dinamik bir tasarım dili, hem güçlü hem de verimli sürüş sistemleri ve lüks hizmetlerle bu başarı hikayesine yeni bir sayfa eklemek için karşımıza çıkıyor. Gelin, BMW'nin yeni Premium Kompakt SUV modelini birlikte tanıyalım.

Dış tasarım

Yeni X3, özel tasarımıyla, ayırt edici bir görünüm sunarak otomobilin dinamik misyonunu ve alışılmış X karakterini vurguluyor. Önceki versiyonuna göre, boyu 4,66 metreden 4,72 metreye uzarken aks mesafesi de 2,81 metreden 2,86 metreye ilerlemiş, ayrıca, 2 mm daha yüksek ve 10 mm daha geniş olarak üretilmiş. Ancak, bagaj alanı değişmemiş: 550 litre. 40:20:40 oranında katlanabilen koltuklar ile bagaj hacmi 1600 litreye çıkıp daha geniş bir yükleme hacmi sunuluyor. Yeni BMW X3 standart olarak 18 inç jantlar ve 225/60 R18 ebatlı lastiklerle geliyor. 50:50 ağırlık dağılım oranı ile üretilen bu SUV, xLine, LuxuryLine ve M Sport olmak üzere üç model seçeneği sunuyor. Daha ilgi çekici ve başarılı hatlara sahip olan X3, donanım olarak da serinin en iyisi olma özelliği taşıyor. Ayrıca yeni BMW X3'ün iç ve dış tasarımını kişisel zevklerine çok daha uygun bir hale getirebilmek için BMW Individual ürün yelpazesi arasından seçim yapılabiliyor.

İç Tasarım

X3'ün CLAR platformunu, 5 Serisi ile paylaşıyor. X3, 5 Serisi'nden sadece platformunu değil aynı zamanda, pek çok teknolojiyi ve donanımı da paylaşıyor. 5 Serisi'nden tanıdığımız direksiyon ve hekzagonal göğüs tasarımıyla beraber, malzeme kalitesi ve işçilik gibi detaylarda da ortaya çıkıyor. Gerçekten, bu SUV içerisinde son derece rahat, konforlu ve lüks bir yaşam alanı sunuyor.

Ayrıca, yeni X3'te LED aydınlatma grubunu standart olarak sunuyor. Head-up display, akustik ön camlar, 8 farklı koku sunan klima sistemi, BMW Professional Navigasyon sistemi, havalandırmalı koltuk ve arka yolcuların üstüne uzanan panoramik sunroof gibi özelliklerden oluşan uzun bir opsiyon listesi sayesinde konforunuzu artırabilme şansınız oluyor.

Motor

Yeni X3, 3 farklı motor seçeneği ile satışa sunuluyor. 2 litre xDrive20d ve 3 litre xDrive30d dizel motor seçeneklerine, en güçlü versiyon olan M40i eşlik ediyor.

Yeni xDrive20d, 2.0 litre dizel motor seçeneğiyle, 190 HP güç ve 400 Nm tork üreten motor, dört tekerlekten çekiş ve sekiz ileri çift kavramalı otomatik şanzımanla sunuluyor. 0-100 km/s: 8.0 saniyede çıkarken 213 km/s maksimum hıza ulaşıyor. Ortalama yakıt tüketimi 5.0 l/100km, Co2 emisyonu ise: 132 g/km. Yeni xDrive30d ise, 3.0 litre dizel motor seçeneğiyle 265 HP güç ve 620 nm tork üretiyor. 0-100 km/s: 5.8 saniyede çıkarken 240 km/s maksimum hıza ulaşıyor. Ortalama yakıt tüketimi 5.7 l/100km, Co2 emisyonu ise: 149 g/km.

Son olarak, ürün yelpazesinin en üst sırasında yer alan BMW X3 M40i. Bu model serisindeki ilk M Performance Otomobil olarak, 3 litrelik twin turbo benzinli motor seçeneğiyle, 360 Hp güç ve 500 Nm tork sunuyor. 0-100 km/s hızlanmasını 4,8 saniyede tamamlayan model, 250 km/s maksimum hıza ulaşıyor. Ortalama yakıt tüketimi 8,2 l/100km, Co2 emisyonu ise: 188 g/km. Kendisine özel süspansiyon ayarlarına, M fren sistemine, değişken oranlı spor direksiyona, M Sport egzoz sistemine, 20 inç jantlara, M aerodinamik pakete ve launch control özelliğine sahip 8 ileri şanzımana sahip.

Motor seçeneklerinin yanı sıra, yeni X3, performansını artırmak için, azaltılmış yaysız kütle ve sofistike aks kinematiğine sahip. X3'ün ağırlık dağılımı ön ve arka arasında eşit ve rüzgar direnci de 0,34 cW'den 0,29 cW'ye indirilmiş. Rüzgar direncinin düşmesi sayesinde xDrive20d versiyo-

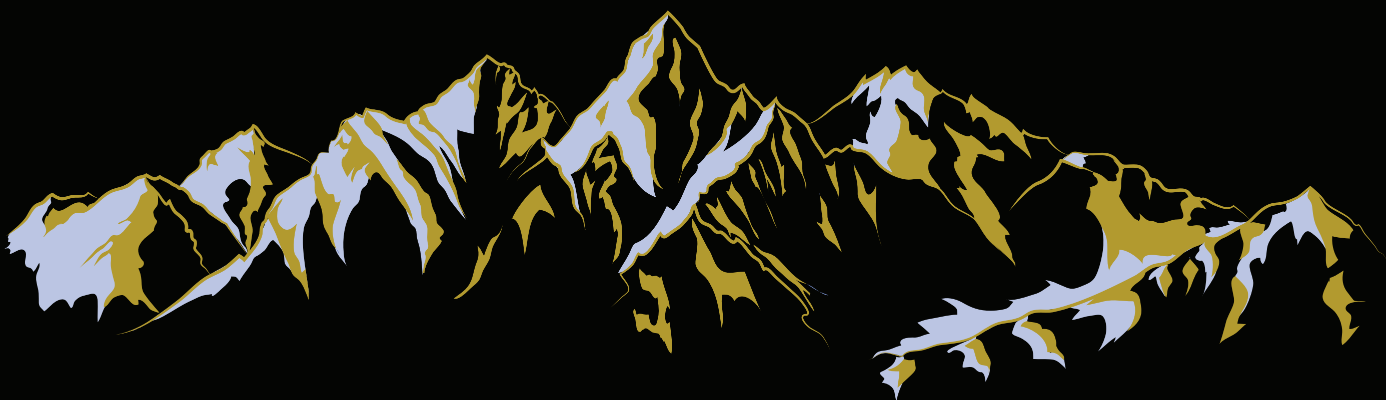
nun son hızı 210 km/s'den 213 km/s'ye yükselmiş. Hafif yapı ve sınıfının lideri aerodinamik özellikleri sayesinde, otomobilin ağırlığı önceki modele kıyasla 55 kilograma kadar azaltılarak performansına katkıda bulunulmuş.

Donanım

Yeni nesil BMW X3 modelinde, aktif sürüş asistanları son derece geliştirilerek en güncel haliyle otomobile adapte edilmiş. Opsiyon listesinde bulunan ve yine 5 Serisi'nden bildiğimiz bir özellik de BMW yardımcı güvenlik sistemleri (BMW CoPilot). Yarı otonom sürüş açısından kapsamlı bir destek sağlayan direksiyon ve şerit kontrol asistanı, şerit değiştirme asistanı ve yandan çarpma uyarısına sahip şeritte tutma asistanı özelliklerini içeren sürüş asistanı plus güvenlik paketi ile son nesil aktif cruise control gibi opsiyonel donanımlar, yeni X3'ü güvenlik sistemleriyle sınıfında öncü kılıyor.

Benim en çok hoşuma giden özelliklerinden bir tanesi de yeni BMW Connected sistemi. Randevularınızı düzenlediğiniz bu sistem sayesinde, kişisel planlarınızı, programlarınızı ve takviminizi, otomobilinizle uyumlu hale getirip, navigasyon üzerinden gerekli hesaplamaları yaparak, hedefinize zamanında ulaşmanızı sağlamak amacıyla yola çıkmanız gereken zamanla ilgili tavsiyelerde bulunuyor. Her yere gecikenler için muhteşem bir sistem! Ve tabii artık "Çok trafik vardı o yüzden geç kaldım!" bahanelerine son! Buna ek olarak akıllı telefon ve saat uygulamarıyla, ve opsiyonel BMW ekranlı anahtar ile ekstra ısıtma sistemi gibi fonksiyonları kullanarak, otomobilinizin camlarını, korna ve uzun farlarını kontrol edebilme imkanı sunuyor ve kalan yakıt, menzil ve kilit durumunu gösteriyor.

Ayrıca, kablosuz şarj ve otomobilde bulunan Wi-Fi hotspot gibi özellikler de sürüş sırasında telefonunuzu şarj edip internete bağlı kalmanızı sağlıyor. En can alıcı güvenlik noktalarından bir tanesi ise, tavan üzerinde bulunan SOS düğmesine bastığınızda direk olarak Almanya'ya bağlanıp otomobilinizin içerisinden Türkçe yardım talep edebiliyorsunuz. GPS üzerinden bulunduğunuz lokasyona acil yardım gönderiliyor. Eğer düğmeye basma şansınız olmadıysa kaza anında da sensörler direkt acil yardım çağırıyor. Gerçekten denedim ve ilgili kişiyle konuştuktan sonra sadece bu acil durum çağrı butonunu deneyimlediğimi kendisine ilettim. Yeni X3 sDrive20i'nin fiyatları 318.400 TL'den başlıyor, farklı motor ve ekstra donanımlarıyla fiyat yukarı çıkıyor. Benim deneyimlediğim Yeni BMW X3 xDrive20d ise tüm opsiyonel özellikleriyle birlikte 600.000 TL gibi bir rakama ulaşıyor. Yeni BMW X3, Premium SUV segmentindeki rekabeti iyice kızıştırdı. Bakalım bu yenilenen tasarımı ve yeni teknolojileriyle istediği satış rakamlarına ulaşabilecek mi?

Başarının Sırrı:
Tutku ve Zarafet

Yazı: Defne ERTAN TÜYSÜZOĞLU
Fotoğraflar: Süreyya Yılmaz DERNEK

On beş milyonu aşkın nüfusuyla, Belçika, Hollanda, Portekiz gibi ülkelerin nüfusundan daha kalabalık olan İstanbul'umuz hala hızla büyüyor ve değişiyor. Bu hızlı değişikliği yaşayan Anadolu yakasındaki bölgelerden biri de kuşkusuz Kavacık. Çekmeköy'e kadar uzanan hinterlandında sitelerin yanı sıra iş merkezleri, plazalar, üniversiteler ve oteller inşa edildi, ediliyor. Yoğun bir öğle yemeği trafiğinin yaşandığı bölgede birçok köfteci, dönerci, sandviççi açılıyor, kasaplarının hepsi artık "steakhouse". Ama elbette sürekliliği sağlamak da o kadar kolay değil. Mahallenin ve birçok girişimcinin iştahının kabarmasına sebep olan işletmelerden biri Bayramoğlu Döner, dönerinin lezzetine hiçbir sözümüz yok ama önündeki kuyruk ve park eden, kalkan arabalarla Yandex'te Bayramoğlu'nun önü her daim koyu kırmızı. Bu keşmekeş ve trafikten beş yüz metre arka sokaklara doğru girdiğinizde ise geniş cepheli yeni bir mekanla karşılaşıyorsunuz, restoranın içine girerek Kavacık'tan çıkıyor ve Avrupa'da bir bistroda buluyorsunuz kendinizi… Five O'Clock *Kitchen*, Sinem ve Burak Ekşioğlu tarafından 23 Ocak 2018'de kapılarını açtı. Ama ne Five O'Clock ne Sinem Ekşioğlu sektörde yeni. 2011'de Five O'Clock Patisserie Acarkent'te açıldığında butik pastacılık yaklaşımı, kullandığı malzemeler ve tasarımları ile pastacılığa yepyeni bir soluk getirmişti. Ünü, Acarkent sınırlarını kısa sürede aşarak catering hizmetiyle tüm İstanbul'a yayıldı. Ben Sinem Ekşioğlu'nun mesleğe olan tutkusuyla hazırladığı büfeler ve sofraları iki kelime ile tarif edebilirim: "İhtişam" ve "zarafet".

Pastanede ya da etkinliklerde işinin başında hep özveri ile koşturduğu için Sinem Şef ile oturup sohbet imkanını pek bulamamıştık, Five O'Clock *Kitchen*'da bu pastacılık serüveninin nasıl başladığını sordum. Mesleğe tutkusu ortaokul yıllarında başlamış, o dönemde daha bu kadar yemek programı yokken Gülriz Sururi'nin A la Luna programını seyredip tezgahın başına geçerek onu taklit edermiş. Ayrıca ailesi misafir ağırlamaya sevdiği için evinde ziyafet sofraları eksik olmazmış, sofra sanatı hep önem verilen bir olgu olmuş çocukluğundan itibaren. Ortaokul ve lisede yaz stajlarında bir catering firmasında çalışmış; bir yandan da eşe dosta pastalar yapmaya başlamış. Bilgi Üniversitesinde iletişim okumuş, bu alanda da çalışmaya başlamış ama içindeki tutku geçmemiş ve bunun eğitimini almak istemiş. Le Cordon Bleu Londra'nın en uygun yer olacağına karar vererek buranın pastacılık programına kaydolmuş. Pastacılığa devam ederken bir yandan da hoşuna giden mutfak derslerini kaçırmamış Le Cordon Bleu'de. "Diplôme de Patisserie" belgesi ile 2004'te İstanbul'a geri dönüp çeşitli pastane ve otellerde çalıştıktan sonra butik pastacılığa yönelmeye, kendi reçetelerini, kendi tarzını oluşturmaya karar vererek Five O'Clock'u eşi Burak Ekşioğlu ile açmış.

Defne Ertan Tüysüzoğlu, Sinem Ekşioğlu

Kuru Reyhan ve Zerdeçallı Mercimek Çorba

Ben 2013'te tanıştım Five O'Clock ile pastacılık öğrencilerimizden birisinin tavsiyesi üzerine gitmiştim. Pastanenin vitrinine baktığınızda bile farklı bir yere girmek üzere olduğunuzu anlıyordunuz. İçeri girdiğinizde kendinizi çeşit çeşit, renk renk pastalar, ekler ve "entremets"lerden hangisini seçmeliyim diye zor bir pozisyonda buluveriyordunuz. Bu tanışmamızdan sonra da çizgisini değiştirmeden, ticari endişelere kapılıp ürün kalitesini bozmadan, butik pastacılığın en önemli örneklerinden biri olarak varlığını sürdürdü. Sinem Ekşioğlu yanında birçok çırak yetiştirdi ve sektöre de birçok "Five O'Clock" stili yer kazandırdı.

İncikli Bazlama Burger

Çarkıfelekli Hindistan Cevizli Kek

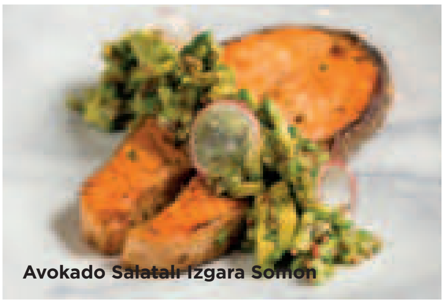

Muhammara

Fakat mekan bir süredir talep ve üretim arttığı için kabuğuna sığmıyor, kabuğu kırıp filizlenmek büyümek istiyordu. Bu ihtiyaçtan, Kavacık'ta kurumsal departmanları, satış ekibi, pastanenin üretim mutfağı ve restoran kısmı ile 2 bin metrekarelik yeni bir mekan doğdu. Üretim ve idari kısımların projelendirilmesi Burak Ekşioğlu'na, restoran proje tasarımı Nick Spanswick'e, stying kısmı ise Candan Varnalı'ya ait olan Five O'Clock *Kitchen;* içeriye girdiğiniz an itibarı ile sizi sade ve zarif dekorasyonu ile şehrin stresinden uzaklaştırıyor. Gri-mavi oturma grupları ile konforlu, boydan boya camekan ve aynaların iyi kullanımıyla da aydınlık ve ferah bir mekan yaratılmış. Köprü çıkışına yakın olması ile de ulaşımı çok kolay.

Sinem Ekşioğlu, mutfak ekibinin başında deneyimli Şef Çiğdem Seferoğlu ile beraber çalışıyor. Kavacık'ta özellikle plaza çalışanlarının kısa yemek aralarını "mutlu bir yemek anı"na dönüştürmek için geniş bir yelpazede menü seçenekleri sunmaya özen göstermişler. Menüde sağlık ve beslenme hassasiyetleri olanlar için avokado salatalı ızgara somon da daha kuvvetli bir öğle yemeği sevenler için

Detoks Alkolsüz Kokteyl

Acı Biber Reçelli Çıtır Börek

Avokado Salatalı Izgara Somon

Otlu Falafel, Kişnişli Yoğurt Sos

fırınlanmış kereviz ve ılık armutlu ızgara bonfile de var. Ayrıca Türk mutfağını tercih edenler, her gün değişen günün menüsünde etli sarma, tavuklu keşkek ya da yaprak ciğer bulabilirler.

Çiğdem Şef bize en popüler tabaklardan bir tadım menüsü hazırladı. Önce "amusebouche" olarak acısı yerinde lezzetli bir muhammara ikram edildi. Ardından Türk mutfağının vazgeçilmezi mercimek çorbası geldi. Mercimek çorbası zerdeçal ve kuru reyhan ile lezzetlendirilmişti. Her iki baharat da çorbaya çok yakışmıştı; baharatları Gaziantep'ten getirtiyorlarmış. Ardından gelen mozerellalı çıtır böreğin menüde en beğendiğim ürünlerden biri olduğunu söyleyebilirim. Gerçekten de çıtır çıtır kızartılmış bakla yufkasını kestiğinizde içinden erimiş mozerella akıyor ama asıl ev yapımı acı biber reçeli ile uyum bu tabağı muhteşem yapıyor. Ben zaten "chutney" çok severim; tatlı, tuzlu ve acının birlikteliği bu atıştırmalığa güzel bir derinlik katmış. Et yemeyen misafirler için düşünülmüş, bol otlu-bol baharatlı falafel taze sarımsaklı yoğurtla eşleştirilmiş. Benim gibi et seven misafirler için ise hem Türk hem uluslararası damak tadına uygun bir burger geliştirmişler: Dana incikli bazlamalı burger. Kendi yaptıkları bazlama ekmeğin arasında dört saat kemiğiyle taze baharatlarla ve tuzla pişen dana incik, ılık suyunun çektirilmesi ve ev yapımı erik marmeladı karıştırılarak leziz bir sos ile ikram ediliyor, yanında da günlük salatalık "ev" turşusu. Bunların dışında restoranda her gün 5-6 çeşit salata ve zeytinyağlıdan oluşan bir büfe hazırlanıyor. Salataların malzemeleri ise menü oluşturmak için çevre köyleri gezdiklerinde tanıştıkları Muazzez ablanın ekip biçtiği "hanımın çiftliği"nden. Çiğdem Şef ve ekibi çiftliğe gidip ellerine boş bir kasa alıp mutfaklarında kullandıkları taze ürünlerin birçoğunu elleriyle toplayabiliyorlarmış.

Tabii bu güzel yemeklerden sonra tatlıları denemeden olmaz. Artık ekmek ve pastaların hepsi bu tesiste saat altıda başlayan bir mesai ile üretiliyor. Böylece tüm ürünleri taptaze günlük tüketime sunuyorlar. Sinem Şef'in ikram ettiği çarkıfelek meyveli kek mi yoksa frambuaz glazeli, taze frambuazlı, antepfıstığı ve limon katmanlı kek mi daha güzeldi, seçim yapamayacağım. Her ikisinin de altındaki "shortbread" bisküviden mis gibi tereyağ lezzetini geliyor ve ağızda dağılıyorlardı. Büyük bir şölen. Sinem Şef mille-fueille'lerini de denemem konusunda ısrarcı olunca çok gönüllü olmasam da kıramadım. Mille-feuille konusunda hep biraz temkinli davranırım çünkü genelde bu tatlıyı yediğim yerlerde hamurlaşmış olduğunu görürüm. Gelen millefueille (bin yaprak) adının hakkını veriyordu, kat kat, gevrek, taptaze "pate feuillete" arasında hafif crème patissiere ve üstünde orman meyveleri ile mükemmel bir kapanış.

“BEŞ YILLIK PLAN YAPILSIN, TÜM DÜNYA İSTANBUL'U KONUŞUR”

Özlem Yalım, Türkiye’deki endüstriyel tasarım dünyasının en önemli isimlerinden biri. Tasarımcı kimliğinin yanı sıra bildiklerini paylaşma tutkusuyla tasarım stratejisi üzerine özel eğitimler veriyor. Özlem Yalım, marka direktörlüğünü yaptığı TEPTA Aydınlatma’nın kapılarını bizler için açtı. Avrupa’dan Anadolu’ya uzanan sohbetimize TEPTA’daki nefis tasarım ışıklandırmalar ve Özlem Yalım’ın bilgi dolu ışığı eşlik etti.

Müjde YAZICI ERGİN
Fotoğraflar: Begüm ÖZPINAR

Tasarım, bir tanımıyla insan psikolojisini anlamaktır. Bu noktada bir kadın tasarımcı olarak empati duygunuzu daha iyi kullandığınızı düşünüyor musunuz? Bir tasarımda kadın dokunuşu olduğunu görmek mümkün müdür?
Evet, bir tasarıma baktığımda kadın eli değip değmediğini çok net görebiliyorum. Uzun süre erkek bakış açısını da anlamaya çalıştım hatta bu konuda özel proje yaptık. Sorunuza tarafsız olmam zor tabii fakat empati kadınlarda daha güçlü. Benim empati duygumu geliştiren mesleğim oldu. Bir kadın olarak bu kadar empatik değildim fakat tasarımcı olmam bana empatik olmayı öğretti. İnsanlara karşı açık değildim. Söylebilirim ki ben, mesleğim sayesinde kadın duyarlılığına sahip oldum. Mantıken cinsiyetin tabii ki önemi yoktur. Bazı erkekler bazı kadınlara göre daha duygusal olabilir.

Dünyada olup biteni, Avrupa'yı, Türkiye'yi iyi bilen bir endüstriyel tasarımcısınız. Bir röportajınızda Türk tasarımcıları yaratıcı bulduğunuzu söylüyorsunuz. Mesleğe başladığınız günden bu yana Türkiye'deki endüstriyel tasarım dünyası sizce hangi noktaya geldi?
Evet, ben çok inanıyorum Türkiye'de çok sayıda yetenekli insan var. Başka ülkelere baktığımda bazı noktalarda bizi daha yaratıcı bulduğumu da söyleyebilirim. Yaratıcılık problemden beslenen bir şey çünkü. Fakat bütün bu yeteneklerin içinde gereken ortamı bulamadığınız zaman ilerleme gösteremiyorsunuz.

Ortamdan kastınız eğitim mi tasarım bilincinin artırılması gibi konular mı?
Aslında her şey. Tasarımlarınızı yaptıktan sonra o insanların sizi anlama, yorumlama becerisi, buna olan talep, pek tabii ki eğitim. Eğitime baktığımızda da son 10 yılda daha iyi eğitim almamız gerekirken ben daha iyi eğitim aldığımızı düşünmüyorum. Daha çok okul var ama düşük kalitede bir eğitim sistemi mevcut. Her şeyin dejenere olduğu bir çağdayız. Sosyal medyaya baktığımızda herkesin her şey olabildiği bir çağda olduğumuzu görüyoruz. Bugün okudum; Türkiye'de 100'e yakın tasarım merkezi açılmış. Bu bilgiyle hareket edersek 100 tasarım merkezi ve onlarca AR-GE merkeziyle bugün, 2018 yılında Türkiye'nin bambaşka bir noktada olması lazım.

Hangi noktalarda hata yapıyoruz?
İlmeklerin hepsinin doğru olması lazım. Aralarda üç ilmek eksik olunca kazak tümden sökülüyor. Belki en güzel örnek bu. Evet ilmekler atılıyor fakat bütün ilmeklerin aynı şiş üzerinde olması lazım. Türkiye'de her şey bireylerin çabasıyla oluyor. Dünyada bir ülke yok ki bireylerin çabalarıyla bir tasarım ülkesi olsun. Biz TEPTA'da 30'a yakın markanın temsilcisiyiz. Aydınlatma tasarımı denince aklımıza İtalya geliyor pek çok konuda olduğu gibi… Bizim de markalarımızın 29 tanesi İtalyan. Londra, Milano boşu boşuna tasarım kenti olmadı.

Bu kentlerde tasarım endüstrilerinin mayalanmasının asıl sebebi estetik bilincin gelişmiş olması mı?
Aslına bakarsanız bu tamamen bir strateji. Taşlar o yola konunca oluyor. Ben mesela eğitimlerde katılımcılara yaratıcı değilse yaratıcı olmayı öğretiyorum. Benim de en zevk aldığım eğitimler bunlar. Doğru adımlar atılırsa İstanbul da tasarım kenti olur.

"En çok ilham veren şehir İstanbul"

Ne yapmak gerekir sizce?
Mesela Polonya kendini tasarımıyla konuşturdu. Çünkü devlet oradaki bir fona bir para aktardı ve dedi ki bizi tasarım olarak bir noktaya konumlayın. Bunun karşılığında beş yıllık düzenli bir finansman kaynağı oluşturdu. Beş yıllık güveni verdi ve tasarımcılar da oturup ince ince çalıştılar. Dediler ki her yıl Milano'da, Londra'da olacağız. Dünyada bazı ortamlar var, oralarda olmanız gerekir. Uluslararası PR çalışması yapmanız lazım. Ben iddia ediyorum bunlar madde madde verilsin, beş yıllık bir vizyon konulsun. Tüm dünya İstanbul'u konuşur.

İstanbul'un mimarisi, şehrin havası size nasıl ilham veriyor. İstanbul'da bir tasarım algısı var mı? Yoksa tamamen bir kaos mu?
Tasarım algısı nedir, biraz ondan gitmek lazım. Muhakkak ki İstanbul bütün metropoller gibi bir kaos şehri. New York, Londra ve hatta Paris, İstanbul ve Hong Kong'u aynı kefeye koyuyorum. Bu şehirlerde bu karmaşalar var. İstanbul bu sene UNESCO'nun tasarım kenti oldu. Tasarım kenti, yaşam kalitesinin yüksek olduğu kent anlamına gelir. Şehir bana toplu taşıma anlamında kolay bir

tasarım sağlamış mı? Çocuğumu parka kolaylıkla çıkarabiliyor muyum? Engelliler için kolaylıklar var mı?..

Sizin kendinizi bulduğunuz tasarım kenti hangisi?
Helsinki tam bir tasarım kenti. Bir insanın tasarım kalitesi anlamında başvurabileceği çok sayıda şey var. Milano da tasarım kenti. Mesela Milano'da tasarıma dair bir sürü girişimci bulabilirim, bir sürü etkinlik bulabilirim. Bisikletimi bağladığım zincir dahi önemsenmiştir, tasarlanarak yapılmıştır. Yoldan geçen bir otobüsün tasarlanarak yapıldığını hissederim, koklarım. Stokholm tabii bir tasarım şehridir. Çünkü oradaki insanların DNA'sında bu vardır. Estetik küçük yaşlardan itibaren gelişen bir şeydir. İstanbul da en çok ilham veren şehirler sıralamasında her zaman en tepededir, bu doğru fakat baktığınızda Türkiye'nin en tasarım kenti İzmir'dir.

Anadolu'ya da yüzünü dönen bir tasarımcısınız. Anadolu'nun kültürel mirasını alıp tasarımlarla geleceğe taşımak gibi misyonu olan bir projeniz var.
Ben tasarımcı olarak bir çalışma yaptım ama mesela Koleksiyon Mobilya, kurumsal anlamda bir sürü ürünün temelini oralardan alıyor. Başka markamız da oradan besleniyor. Moda tasarımcıları da yüzünü Anadolu'ya döndüler. Biz Baksı Müzesi için proje oluşturduk. Fakat günün sonunda bütün işlerin sergilendikleri ortamların olması lazım.

"Kopyacılık en büyük düşmanımız"

Tasarım stratejisi üzerine özel eğitimler veriyorsunuz… Her tasarımcının bunu yaptığı söylenemez. Bu, işinizi çok sevmekle mi alakalı?
Bu ne biliyor musunuz? Tasarım pratiğini çok seven biriyim. Beni bu tür işlere, etkinliklere, strateji kurmaya, yazmaya iten şey bunun hala konuşulacak çok yanının olması. Düşünün mesela doktorsunuz ama doktor ne işe yarar bilinmiyor. O zaman gidip doktorun kim olduğunu anlatmaya başlıyorsunuz. Benim motivasyonum tamamen buydu. Şu anda benim için iş dünyasına tasarım anlatmak çok önemli. Çünkü tasarım odaklı bir bakış açısıyla inovasyon tanımının içini boşaltabilir ya da doldurabiliriz. İnsanların yaratıcı özgüvenlerini artırırsak verimli olabileceklerini görüyoruz. Bütün bunları bilebildiğim için daha çok anlatmak istiyorum.

Kopyacılık ve hakların korunmasıyla ilgili ne düşünüyorsunuz? Nasıl baş ediyorsunuz?
Baş edemiyoruz. Kopyacılık en büyük düşmanımız. Çok iyi kopya üretebilen bir ülkeyiz. İmalat reflekslerimiz güçlü. Hala dünyada olmayan bir güce sahibiz. Bizim küçük imalathanelerimiz var. Türkiye'nin dışına çıktığınız zaman Afrika ve Asya dışında çoğu ülkede üretim endüstriyelleşmiştir. Oralarda bırakın yorganınızı tamir ettirecek yeri, ayakkabınızı tamir ettirecek yer bile bulamazsınız. Atmanız, almanız gerekir. Türkiye öyle değil. Türkiye'nin imalat kültürü var hala. Bu kültür kopyacılık kazanını kaynatıyor. Patent konusunda kurumsal anlamda mücadele ediyoruz. Zor gibi görünür ama kopyalamanın da önüne geçilebilir.

Konser

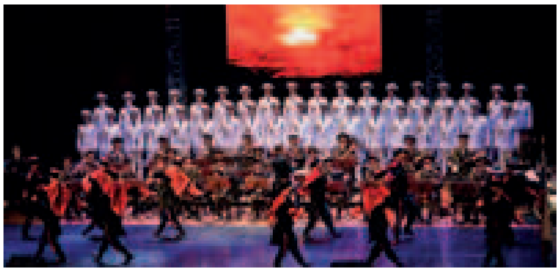
Nihan BORA SAPMAZ

5, 6 Mart

Aleksandrov Rus Kızılordu Korosu

CRR Konser Salonu

Dünyanın en bilinen korolarından Aleksandrov Rus Kızılordu Korosu ve Dans Topluluğu, 1928 yılında kuruldu. Repertuvarında iki binden fazla eser bulunan koro, dünyanın en eski ve en büyük korolarından biri. Bu muhteşem ziyafeti kaçırmak istemezsiniz.

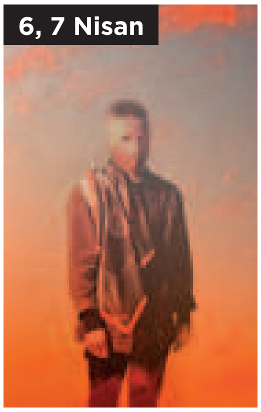
9 Mart / İzmir Arena
30 Mart / Milyon Performance Hall
8 Nisan / Bostancı Gösteri Merkezi

Athena

Türkiye'nin en köklü rock gruplarından Athena, şimdiye dek birçok hit şarkıya imza attı ve kendine has bir kitle oluşturdu. Gökhan Özoğuz ve Hakan Özoğuz'un kurduğu grup 1998 yılında "Skalonga" ile hayatımıza girdi, Eurovision'da "For Real" ile Türkiye'yi en iyi şekilde temsil etti ve en son "Ses Etme" ile yine farkını gösterdi. Grubun İzmir, Ankara ve İstanbul konserleri de diğerleri gibi iz bırakacak.

6, 7 Nisan

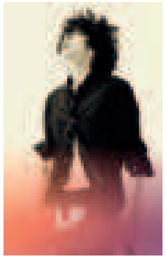

Sónar Festival

Zorlu PSM

Barselona'nın en ünlü elektronik müzik festivali, Sónar Festival geçen yıl İstanbul'da ilk kez düzenlendi ve oldukça ses getirdi. Bu yıl 25. yaşını kutlayacak müzik, yaratıcılık ve teknolojiyi buluşturan Sónar Festivali'nin İstanbul ayağında; Fatboy Slim, Norman Quentin Cook, Booka Shade, Islandman, Roosevelt, GAS, Vessels ve Jon Hopkins, Black Coffee, Pan-Pot, Joseph Capriati, Forest Swords, Damian Lazarus & The Ancient Moons, Fatima Yamaha, Honey Dijon, Courtesy gibi dünyaca ünlü isimler sahne alacak. Elektronik müzikseverlerin takipte olması gereken bir festival!

31 Mart / Ankara / Congresium Ankara
1, 2 Nisan / İstanbul / Zorlu PSM

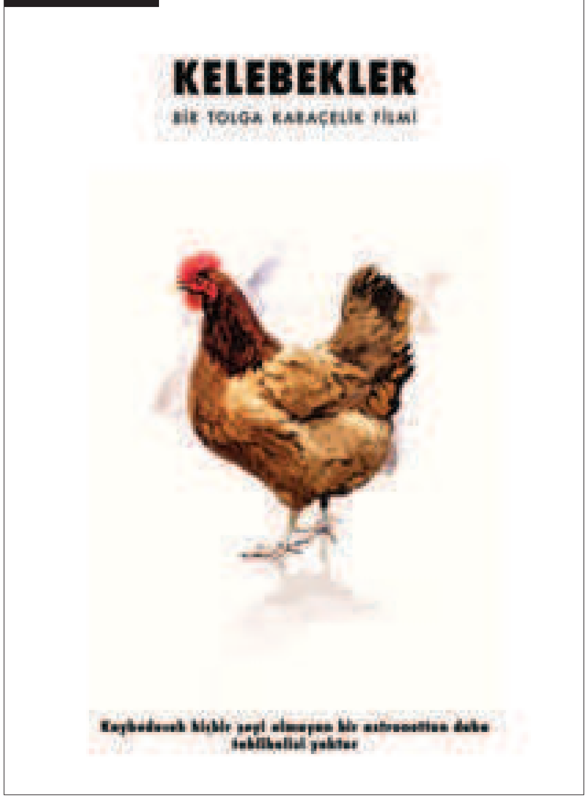

LP

Son günlerde sık duyduğumuz 2016 tarihli "Lost on You" şarkısının sahibi LP, Ankara ve İstanbul'daki konserleriyle büyük hasreti dindirecek. New York doğumlu, rock müziğin asi çocuğu olarak gösterilen LP; Rihanna, Cher, Backstreet Boys, Cher Lloyd gibi sanatçılar için hit şarkılar yazıyor. "Şarkılarımda kendiliğinden ortaya çıkan, seyircilerin bam teline dokunan bir 'hayata tutunmuşluk' güdüsü var. İnsanlara, istedikleri şeyi kendi doğrularıyla yapmanın mümkün olduğunu göstermek istiyorum." diyen LP, İKSV'nin katkılarıyla Türkiye'ye geliyor.

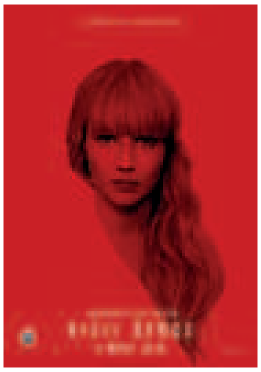
Sinema

30 Mart

Kelebekler

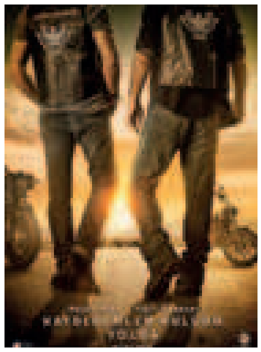
Sundance Film Festivali'nde En İyi Film Ödülü'nü alan ilk Türk filmi olma özelliğini taşıyan "Kelebekler"de, Bartu Küçükçağlayan, Tuğçe Altuğ, Tolga Tekin ile Serkan Keskin rol alıyor. Tolga Karaçelik'in yönetmenliğini üstlendiği filmde, birbirine çok yakın olmayan üç kardeşin babalarının onları aramasıyla gelişen olayları izliyoruz.

Kızıl Serçe

2 Mart

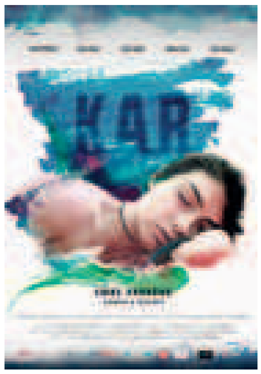
Justin Haythe'nin yönettiği "Kızıl Serçe"de; Jenifer Lawrence, Joel Edgerton, Matthias Shoenearts ile Jeremy Irons rol alıyor. Dominika Egorova, Rus güvenlik servisinde "Serçe" olma isteği üzerine eğitilir. İlk hedefi CIA yetkilisi Nate Nash'tir.

Kaybedenler Kulübü Yolda

16 Mart

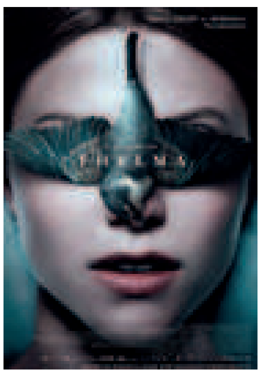
"Kaybedenler Kulübü"nün devamı niteliğindeki filmde yine Nejat İşler ve Yiğit Özşener var. Filmi Mehmet Ada Öztekin yönetiyor.

Kar

23 Mart

Adana Film Festivali'nden ödüllerle dönen "Kar"ı Emre Erdoğdu yönetti. Filmde toplumsal ahlak çizgisinin altında bir hayat süren Müzeyyen'in hikayesini izliyoruz. Hazar Ergüçülü ve Halil Babür öne çıkan oyuncular arasında.

Thelma

30 Mart

Joachim Trier, gerçeklikten uzaklaşıyor ve doğaüstü güçleri olan bir kızın öyküsünü anlatıyor. Eili Harboe, Kaya Wilkins'in rol aldığı film, 1980'lerin Japon animeleri ve Stephen King romanlarından ilham alıyor.

Sahne Sanatları

6, 29, 30 Mart, 28, 29 Nisan / Zorlu PSM
7, 21 Nisan / UNIQ Hall

Arzu Tramvayı

Yıldız kadrosuyla dikkat çeken "Arzu Tramvayı", aynı zamanda tiyatro tarihinin de en önemli oyunlarından biri. Zerrin Tekindor, Onur Saylak, Şebnem Bozoklu ve İbrahim Selim'in başrollerini paylaştığı oyun, 75 yıl önce Tennessee Williams tarafından kaleme alındı. Dünya klasikleri arasında gösterilen oyunun yönetmenliğini ise genç bir isim olan Hira Tekindor üstleniyor. Broadway'in ardından Hollywood'u da etkisi altına alan eserin uyarlamalarında şimdiye kadar Marlon Brando, Jessica Tandy ve Kim Hunter gibi isimler yer aldı.

3, 16, 17, 30, 31 Mart / DasDas Sahne

Joseph K.

Kafka'nın "Dava"sı güncel bir yorumla sahnede. O dava, yeniden görülmek üzere modern bir hayatın labirentlerine geri dönüyor. Joseph K., evine pizzasını getiren iki adam tarafından tutuklanır. Mantıksız bir adalet sistemiyle savaş başlar. Oyunda Mert Fırat, Didem Balçın, Onur Dilber ve Özgün Aydın rol alıyor.

16, 27 Mart / Zorlu PSM

Yoldan Çıkan Oyun

Son yılların en kahkahalı oyunlarından olan "Yoldan Çıkan Oyun", bu sezon yenilenen kadrosuyla sahnede. Sarp Apak, Öner Erkan, Defne Koldaş, Pelin Ermiş, Haki Biçici, Baran Güler, Kubilay Çamlıdağ ve Gökçen Gökçebağ rol alıyor, Lerzan Pamir ise yönetiyor.

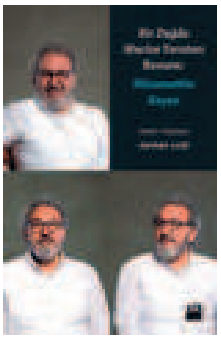
3, 18, 22 Mart, 14 Nisan / Trump Gösteri Merkezi
4 Mart, 1 Nisan / Kadıköy Halk Eğitim Merkezi
31 Mart / Leyla Gencer Opera ve Sanat Merkezi

Şen Makas

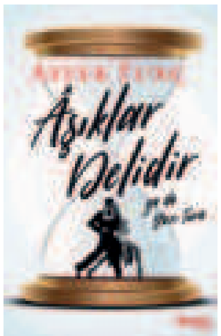
Boston'da 1979 yılından beri sahnelenen, Amerika tiyatro tarihinin en uzun süre oynanan oyunu olarak Guinnes Rekorlar Kitabı'na giren oyun "Şen Makas", Tiyatrokare'nin yeniden uyarlamasıyla sahnede. Oyunu Nedim Saban yorumluyor ve Melek Baykal, Veysel Diker, Ebru Saçar, Cem Güler, Özgür Yetkinoğlu ve Jess Molho rol alıyor. Oyunun en büyük özelliği ise interaktif olması ve her oyunun başka bir oyuna dönüşmesi...

Kitap

Hüsamettin Koçan ve dağın mucizesi

Bayburt'taki Baksı Müzesi'nin ve sanatçı Hüsamettin Koçan'ın ilham veren hikayesi, Aslıhan Lodi'nin nehir söyleşisiyle kitaplaştı. Doğan Kitap'tan çıkan "Bir Dağda Mucize Yaratan Ressam: Hüsamettin Koçan" kitabında, yaratıcı bir sanatçının Bayburt'tan İstanbul'a uzanan serüvenine ve zorluklarla gelen başarılara yer veriyor.

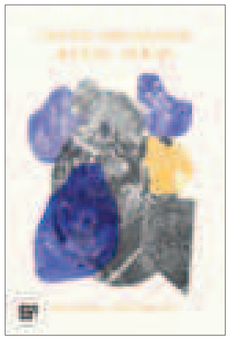
Derin bir aşk ve keder romanı

Türkiye edebiyatının en güçlü kalemlerinden biri olan Ayfer Tunç, "Dünya Ağrısı"ndan dört yıl sonra, akıllarda kalacak "Aşıklar Delidir ya da Yazı Tura" kitabıyla karşımızda. Can Yayınları'ndan çıkan kitap; arkadaşlığın, sadakatin, hastalığın ama en çok deliliğin ve acının öyküsünü anlatıyor.

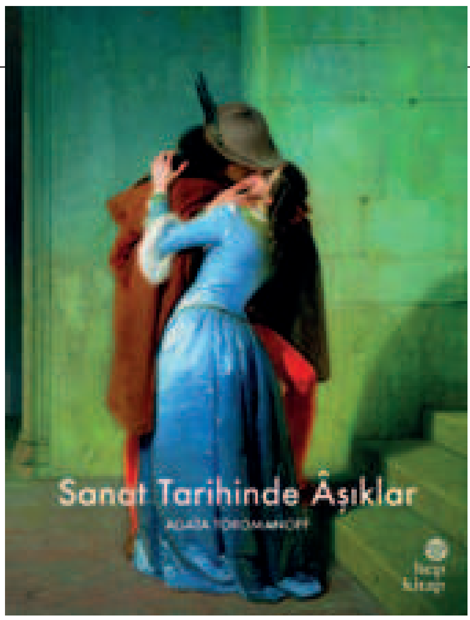
Gerçekten görüyor muyuz?

Gazeteci-yazar Ürün Dirier, yeni kitabı "Gözün Serüveni"nde insan türü olarak düpedüz kör olduğumuzu anlatıyor ve ışığın doğasına bir pencere açıyor. Görmek ve algılamak arasındaki ilişkiyi masaya yatıran ve gördüklerimize şüpheyle bakmamıza neden olacak kitap, Büyük Kitaplar'dan çıktı.

Ahlaki bir tür olarak insan

"İnsan Ahlakının Doğal Tarihi", ahlak psikolojisinin evrimine dair ayrıntılı bir değerlendirme sunuyor. Pek çok önemli araştırmaya imza atmış Gelişimsel Psikolog Michael Tomasello, insanın iş birliği konusunda nasıl geliştiğini ve sonunda ahlaki bir tür haline geldiğini ortaya koyuyor. Kitap Koç Üniversitesi Yayınları'ndan çıktı.

Aşıkların sanatsal hikayeleri

Adem ile Havva, Dido ile Aeneas, Dante ile Beatrice, Romeo ve Juliet, Tristan ve Isolde, John Lennon ve Yoko Ono... Her birinin yaşadığı aşk farklıydı ama hepsi başarılı sanatçılar sayesinde ölümsüzleşti. Sanat tarihçisi Agata Toromanoff, hep Kitap Yayınevi'nden çıkan "Sanat Tarihinde Âşıklar" kitabında; tablolara, heykellere, fotoğraflara konu olmuş bu çiftlerin özel evrenini anlatıyor.

KIZIM SUSMA

KADINA YÖNELİK ŞİDDETE KARŞI FARKINDALIK PROJESİ

BW Türkiye dergisi olarak 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne özel hazırladığımız #kizimsusma projesiyle, bugüne kadar susturulan tüm kadınlarımızın artık susmaması için çalışmaya başladık.

Fotoğraflar: Begüm ÖZPINAR

Türkiye, neredeyse her gün kadın cinayetlerinin yaşandığı bir ülke. Kadincinayetleri.org'un verilerine göre 2016-2017 yılları arasında 261 kadın; kocası, sevgilisi, babası, erkek kardeşi, akrabası, yani en yakınları tarafından öldürüldü. Son yıllarda teknolojinin de etkisiyle kadın cinayetlerinin son derece görünür olması sayesinde kamuoyu da harekete geçmiş durumda. Fakat kayda değer gelişmeler yaşanması için daha çok mücadeleye ihtiyaç var. Bir iş kadını dergisi olan BW Türkiye olarak biz de bu mücadeleye dahil olmayı ve kadın haklarının savunuculuğunu üstlenmeyi kendimize bir görev biliyoruz. Çünkü kadınların her meselesi, bizim de meselemiz. Bu doğrultuda, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne özel hazırladığımız #kizimsusma projesi, hayata geçirmeyi heyecanla beklediğimiz projelerden ilki. Son yıllarda inanılması güç, can yakan olayların yaşanması karşısında kamuoyunun harekete geçmesi, kayda değer ve elbette sevindirici. Ama bu yeterli değil... Biz de meselenin daha geniş kitlelere yayılması ve farkındalığın yaratılmasına katkıda bulunmak için şimdiye kadarki anlayışın aksine, umutlu ve güçlü bir proje olan #kizimsusma ile yola çıktık.

#kizimsusma projesinde bize destek olan; rap söyleyerek bir ilki gerçekleştiren ve şarkının sözlerine de katkıda bulunan iş kadını Leyla Alaton'a, sesiyle şarkıya can veren rap müzik sanatçısı Fuat Ergin'e ve Ergin'le birlikte şarkının sözlerini yazan Zeynep Talu'ya, kayıt için kapılarını açan Babajım Stüdyoları'na, şarkının düzenlemesini yapan Mehmetcan Erdoğan'a, projenin her anında yanımızda olan Pera Palace Hotel'e, Ogilvy İstanbul'a gönülden teşekkür ediyoruz.

Bir modern ninni: Kızım Susma

Nihan BORA SAPMAZ
BW Türkiye Dijital Yayın Direktörü

Şarkıyı ilk dinlediğimde her anne-babanın, kızına belki modern bir ninni gibi söyleyebileceğini düşündüm ve açıkçası epey duygulandım. Kadınların örnek aldığı, her cümlesiyle konuşulan bir iş kadını olan Leyla Alaton ile rap müziğin başarılı ismi Fuat Ergin ile bir araya geldik. Zeynep Talu ve Fuat Ergin'in sözlerini yazdığı şarkı için aylar öncesinden çalışmalara başladık ve projenin tamamlandığı gün, üzerimizde anlamlı bir iş yapmanın hafifliği vardı. Kadınlara dair yapacağımız işlerin ilki #kizimsusma umarım kadınların sesini daha çok duyurur; bu gidişata bir dur diyebiliriz. Projede emeği geçen herkese bir kez daha teşekkürler.

Leyla ALATON
Alarko Holding Yönetim Kurulu Üyesi

“Mühim olan duyarlılık ve farkındalık”

Sanatın insanlara daha çabuk dokunduğunu düşündüğüm için projede yer almayı kabul ettim. Günümüzün, ayımızın, senemizin, devrimizin konusu olan kadına şiddete karşı bir uyanış ve tekrar gündeme getirmek için güzel bir imkandı. Zaten bu konuda hepimiz özellikle sosyal medyada büyük bir duyarlılık içindeyiz. Dolayısıyla da bu iyi bir fırsat oldu. Şarkının içeriği ve sözleri direkt kalbe dokunuyor ve kendini hissettiriyor... Projeyi yaptığım için kimse benden bir ses sanatçısı olmamı beklemiyor. Fuat Hoca’yla beraber güzel bir iş çıkarmaya çalıştık. Mühim olan duyarlılık ve farkındalık. Bu projeyle onu da başardığımı ümit ediyorum.

Fuat ERGİN
Rap Müzik Sanatçısı

“Değiştiremeyeceğimiz insanlar olsa da ilham alacaklar kesinlikle vardır”

Bu konu Türkiye’de gerçekten çok acayip bir yangın noktası. Ben de kesinlikle bir şey yapılmalı diye düşünüyordum ve bu projeye dahil olduğum için çok mutluyum. Rap zaten çok bilinçli bir müzik türü. Bu tip sorunlara değinen, problemleri anlatan, isyanı dile getiren bir tür yani rap’e çok yabancı bir şey değil. O yüzden de konuyu çok güzel bir şekilde çatısı altına aldı. Artık bu konuyu halının altına süpürmekten vazgeçmeliyiz. Bu projenin de bu konuda etkili olacağını düşünüyorum. Şiddet uygulayan erkeklerin, şarkıyı dinleyip utanmalarını umuyorum. Hareketlerini ve yaşam stillerini değiştirmelerini umuyorum. Şiddetten uzaklaşmalarını, insan olmaya gayret etmelerini, pozitif gelişmeler olacağını umuyorum.
Değiştiremeyeceğimiz insanlar olsa da bundan ilham alacak insanlar kesinlikle vardır. Sonuçta bence, annene yansıttığın saygı ve sevgiyi bütün kadınlara yansıtmak zorundasın.

Hyundai Genel Müdürü Önder Göker ile "Kızım Susma" projesinde Hyundai'nin duyarlılığını, projeye olan desteklerini ve kadına yönelik şiddete karşı duruşunu konuştuk.

Ece SAÇAR

Global bir marka olan Hyundai'nin sosyal sorumluluk projelerine bakış açısı hakkında neler söyleyebilirsiniz?
Hyundai olarak sosyal sorumluluk projelerine karşı dünya çapında çok pozitif bir yaklaşımımız var. Engellilerle ilgili projelerden -otomotiv dünyasında olduğumuz için- çevre ile ilgili projelere kadar birçok çalışma yapıyoruz. Özellikle çevre projeleri ön planda. 245 bin araç kapasitesiyle üretim yapacak bir fabrikamız var, buradaki atık sistemini en son teknolojiyle donattık. Ayrıca ağaçlandırma projemizle her sene yüzlerce fidan dikiyoruz. Fabrikamızın bulunduğu çevreyi ağaçlandırıyoruz. Markamızın temel değerleri var. Bunlardan biri de İngilizce "caring" dediğimiz "değer veren, önemseyen" değeridir. Bu hem çalışanlarımızı hem çevremizi hem de müşterilerimizi kapsıyor. Bu kapsamda sosyal sorumluluk projelerine önem veriyoruz.

Genelde otomotiv markalarını kadına yönelik projelere destek verirken görmüyoruz. Sizi bu projeye destek vermeye iten şey ne oldu?
Hyundai olarak son zamanlarda sosyal sorumluluk projelerine çok destek vermeye başladık. Bu projeyi de arkadaşlarımdan duyduğumda çok etkilendim. Ben de bir kız babasıyım ve baktığınız zaman kız çocukları geleceğin potansiyel anneleri. Bununla ilgili birçok atasözü de var: "Cennet, annelerin ayaklarının altındadır, yuvayı dişi kuş yapar..." Burada da duygusal bir şey yakaladığımızı hissettik ve projeyi çok sıcak bir şekilde değerlendirdik.

STK'lere bağış yaparken bir kurum stratejiniz var mı?
Biliyorsunuz biz bir Kore markasıyız. Dünyanın da en büyük dördüncü otomotiv firmasıyız. Türkiye, 1950'li yıllarda Kore Savaşı'na katılan ülkeler arasında ön sıralarda yer almıştı. Bunun karşılığında da Hyundai, deniz

aşırı ülkelerdeki ilk fabrikasını Türkiye'de İzmit'te kurdu. Biz ekip olarak savaş sırasında görev almış gazilerimizi her sene ziyaret ediyoruz, onlarla zaman geçiriyoruz. Ayrıca geçtiğimiz yıl özellikle huzurevleriyle ilgili yoğun bir şekilde projeler başlattık, aynı şekilde Çocuk Esirgeme Kurumuna da yardımlarda bulunuyoruz. Bu kurumların ihtiyaçlarını belirleyip yardımcı olmaya çalışıyoruz. Bu tür çalışmalarımız yoğun bir şekilde devam ediyor.

"Hyundai olarak bu projeyi desteklemekten dolayı mutluyuz!"

Bu projeye destek olmakla insanlarda nasıl bir algı yaratmaya çalışıyorsunuz?
Bu projenin içinde yer almaktaki en önemli sebeplerimizden biri son yıllarda kadın mağdurların sayısının artığını üzülerek takip etmemiz. Biz kadınların yanında olduğumuzu vurgulamak istedik. Son yıllarda kadın müşteriler, yeni ürünlerimizle birlikte Hyundai markası olarak bizi daha çok tercih etmeye başladı. Kadınların yanında olduğumuzu hissettirmek için bu projenin gerçekten çok faydalı olacağını düşünüyorum. Hyundai olarak bu projeyi desteklemekten mutluyuz.

Hyundai'nin dünyada "en mutlu eden marka olmak" gibi bir hedefi var. Sosyal sorumluluk projelerinde yer almak bunun bir uzantısı olarak görülebilir mi?
Doğru. Hyundai'nin ana sloganı "ömür boyu mutluluk". Çocukluktan başlayarak ilk araçları Hyundai, babasından veya annesinden görüyor, sonra büyüyor, okula gidiyor, mezun oluyor ilk aracı Hyundai oluyor. Aile büyüyor biz yine Hyundai'yi görüyoruz. Yani hayatlarına her zaman Hyundai var. Hyundai'nin logosu da mutlulukla alakalı, logomuzun üzerinde iki insanı el sıkışıyormuş gibi düşünün. Bir taraf Hyundai firması, diğer taraf müşterilerimiz. Mutluluk bizim ayrılmaz bir parçamız. Marka olarak temel değerlerimizin bir diğeri de insan.

Genellikle erkek ağırlıklı bir sektördesiniz. Sizin şirketinizde çalışan kadınların oranı nedir?
Fabrikamızda 2500 çalışanımız var. Kadın çalışan sayısı beyaz yakada 40'tan fazla, fabrikaya baktığımızda ise toplam çalışanlarımızın yüzde 8'i gibi bir oran var. Üretim hattında özellikle, PDI dediğimiz, araçların bayilere gönderilmeden önceki kontrol noktasında kadın çalışanlarımız daha fazla. Çünkü kadınlarımız ince işler ve kontrollerde çok daha yetenekli. Ayrıca yedek parça depomuzda da kadın çalışanlarımız bulunuyor. Gelecek günlerde kadın çalışan sayımızı artırma planlarımız var. Biraz önce borsaya dahil olan şirketlerin arasında yönetim kurullarında kadın olmayan şirketlerin yüzde 40-50 olduğuna dair bir yazı okudum. Bizde yönetici kadınların sayısı her geçen gün artıyor. Ayrıca genel müdür yardımcısı pozisyonunda kadın yöneticilerimiz de var.

Bu projeden sonra Hyundai'yi farkındalık yaratan projelerde görmeye devam edecek miyiz?
Evet, elimizdeki projelere devam edeceğiz. Destek olduğumuz projelerle ilgili çok olumlu geri dönüşler alıyoruz. Önümüze yeni projeler gelirse de bunlarda aktif olarak yer almayı düşünebiliriz.

TRENDLERİ BELİRLEYEN İŞ KADINI DERGİSİ

BW Türkiye

Yayıncı

BİZİM MATBAA BASIM YAYIN
AMB. DAĞ. TURZ. VE GIDA LTD. ŞTİ.

Yayın Direktörü İSMAİL BAYDAR
ismailbaydar@bwturkiye.com

Yazı İşleri Müdürü (Sorumlu) NESLİHAN PERKER
neslihanperker@bwturkiye.com

Moda Editörü İREM AKALIN
iremakalin@bwturkiye.com

Lifestyle Editörü BİHTER AYYILDIZ
bihterayyildiz@bwturkiye.com

Güzellik Editörü PEMRA G. ABASIYANIK
pemra@bwturkiye.com

Görsel Yönetmen OKAN KOÇ

Redaksiyon SANEM BULUT
sanembulut@bwturkiye.com

BW Türkiye Dijital

Yayın Direktörü NİHAN BORA SAPMAZ
nihanbora@bwturkiye.com

İçerik Editörü ECE SAÇAR
ecesacar@bwturkiye.com

Reklam

Reklam Genel Müdürü NURHAN ÖZTÜRK
nurhanozturk@bwturkiye.com

Reklam Direktörü KUBİLAY YOLDAŞ METİN
kubilaymetin@bwturkiye.com

Katkıda Bulunanlar

ÇİÇEK GÜNEY (Otomobil Test), **DEFNE ERTAN TÜYSÜZOĞLU** (Yemek), **GÜLŞEN ALTIN** (Sağlık), **ŞEHNAZ TUNA** (Psikoloji), **SİMA BAKTAŞ** (Hukuk), **ÖZLEM DENİZMEN** (Para Durumu), **UFUK TARHAN** (Fütürist), **TUNÇ BERKMAN** (Bakış Açısı), **DENİZ KAYNAK** (Tarihteki Kadınlar), **DUYGU SAYINER** (Business Cafe), **BERNA GENÇALP, MÜJDE YAZICI ERGİN, BEGÜM ÖZPINAR** (Fotoğraf), **SERHAT HAYRİ** (Fotoğraf), **SÜREYYA YILMAZ DERNEK** (Fotoğraf)

Basım

bizimmatbaa
Baskı Hizmetleri Sanayi Ticaret A.Ş.

Yönetim Adresi
Yeşilce Mah. Aytekin Sok. No: 38 Kağıthane/İSTANBUL
Tel: 0212 280 38 50 - Faks: 0212 280 38 60

ISSN 2587-2737
Yerel, süreli yayın. İki ayda bir yayınlanır.

TRENDLERİ BELİRLEYEN İŞ KADINI DERGİSİ
BW Türkiye
PROJE ANA DESTEKÇİSİ:
HYUNDAI
tacize
şiddete
kötülüğe
istismara
haksızlığa
#kizim susma
KATKIDA BULUNANLAR:
Babajim ISTANBUL
Ogilvy
Pera Palace Hotel 1892